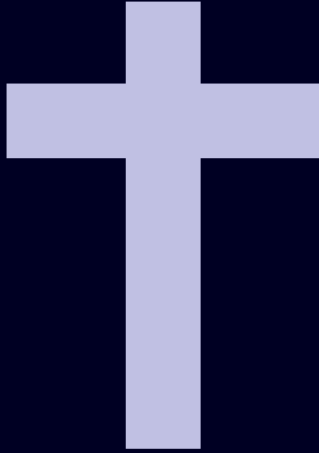


Edolo Bible



Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's
Letters in the Edolo Language of Papua New Guinea

Edolo Bible
Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's
Letters in the Edolo Language of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long Niugini

copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 4 Oct 2022
688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b

Contents

Uludi	1
Madiu	5
Maga	51
Yone	76
Abosolo	108
Age Dimodi	147
Agedu Dimodi	153
Daidasa	157
Age Yone	160
Agedu Yone	165
Osoda Yone	166

Uludi

Elimelege idiage efegele äudä amolali Moaba asi amo

¹ Isilale udia dolö beaha aligilo gini maadeia, gudi mogelo amoliamu beaha nebegi, Yuda segea ami sege eso edefademalä maala sidë i edefade gelola misi. Amala hamosebegida Bedeleheme ami fii dolö afädë sosogoda Yuda, amilahilä gäheo i odoa sege näiadodi Moaba namolö asi. Dolö asi amo ie udiage ie dolö malö äudäge ili biyidia asi.

² Dolö amoïe ëida Elimelege, ie udiada Naomi, malö äudä amolele ëida Malonole Gilionole. Ili sosogoda Efalada, Yuda fii ie gaamu edefade Bedeleheme dibebe amilahilä Moaba namolö asi. ³⁻⁵ Ili gäheo i nabülasï afädë gadoi ami nelo. Ami nea Elimelege baagoi. Baagosebegida Naomi, ie malö äudä amolali, hilido nelo. Hilido nea efegele äudä amolea Moaba udia amogi nii. Dolisä äudä amolele ëida Obale Uludile. Ele neala ami salea Gilionole Malonole helegela ami baagoi. Egoa efegele äudä amolali baagoibua Naomi hido ami sulo.

Naomi asi amo gadola Uludia bégëla Bedeleheme obégëi amo

⁶ Naomi ami salea nabelebe Dafidilo Geloia ie udia dolö neala obeägïlasilahilä dafidi esoi dilo amo fisilahilä molö naha dialeala säi nabi. Amo nabalalahilä efege idia didalo äudä amola ili Moaba digïla moholöla daiai. ⁷ Naomila efege idia didalo äudä amolali segea ami sulo amo digïlahilä, Yuda segea moholö asi. ⁸ Asi amo awälahilä gaso, idiafa amilahilä Naomia efege idia äudä amolema sähalea, Alida hali segea diemebalä samolö obégëmalö. Alia nemage baagoi amolimage mala hedabi hamosa nelo amo gadola Dafidilo Geloia alima hedabi hamomolömelë. ⁹⁻¹⁰ Dafidilo Geloia ali ugila negemäia. Dolö elöma mosalo. Dafidilo Geloia ali hedabola ugila negemolömelëla säla iahagola säla i. Amala säla iaha nelolahilä, Naomia udia äudä amole helegela neala mimilahilä, ali samialola säla i. Amala säi amole udia äudä amolea diisa nea Naomima gelolafali sähalea, Alida obégëmolö made. Di sosogo neebea di awäsego gadola nihiligïla moholömelëla säi.

¹¹ Amala säsebegi, Naomia säla obégësalea, Nie nidiwi alie, alida dofä wila hali mosöa obégëmäiala helësësamelë. Nebaläda alida edo nea moholö. Ali nimäia na dolö malö elö sogobamolöi gabule. Alida mosöa bahïla obégëmalö. ¹²⁻¹³ Na walio gasigi dolö fila awäla malö äudä sogobalahilä amea ali nimäiala. Neda sesalebe made gabule. Ali hali segea bahïla obégëmalö. Malö äudä amea ali nimäialahilä beaha samolöle. Ele helësëla ali memalä samolöle. Nie nidiwi alie, Dafidilo Geloia nema edefade baagi i amo gadola alimage amai amogi bobasësawela säi. ¹⁴ Amo säi amo nabalalahilä elea bu elö dii. Diisa nelolahilä Obaea egoame Naomi gaula mimilahilä, mosalo, hawiola sälahilä hi segea obégëi. Uludia egoame salï gaula nea, neda dofä obégëmolö mademelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Naomia ema säla obégësalea, Die disama amoda e hïle sosogo neebeage hïle gode neebeage obégëi amo dige amo gadola obégëmalola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Uludia säla obégësalea, Dia ne bahïla obégëmalola sämabu. Di awäsego gadola ne moholömelë. Di fisebea amige ne samolömelë. Di sosogo neebe amoge ne sosogo namolömelë. Die Geleiyesali Gode neebe amoge nie Geleiyesali Gode namolömelë. ¹⁷ Di baagosebea amige ne baagomolömelë. Baagosebea amida baumäiamelë. Baagoeamu ali neala hido hidolasimolömelë. Na ado walio säi amo gadola bégëla made hamoseda, Dafidilo Geloia edefade neebe amea nema yöi imäiamelëla säla i. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia beahamelebe Uludia ebalä moholöla gelosebegi, ea ado säla made, ¹⁹ amilahilä udia äudä amole awäla Bedeleheme beselagalai. Beselagalasebegi, Bedeleheme udia dolö nefolalo amolia fudugilahilä udiafali amolia sähalea, E, goda Naomi gabule ma, nowëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Naomia säla obégësalea, Nema Naomila sämabu. Nema Malala sämo. (Naomi nille ado sälada obeägïsa. Amase, Malada nille ado sälada Gamogaila sämola säi). Gode Edefade Sulubadelaie Geloia neebe amea nema gamogai yafie hamola, nihinege neala gamogalasimelë. ²¹ Amo gala ne wila awähaleada ne sosogoma asi gaso, walio Dafidilo Geloia sigi obégësaleada ne memalä misimelë. Gode Dafidilo Sulubadelaie Geloia neebe amea yöi amo gadoi i ameada edoie nie ëi Naomila samolö gabula säla i.

²² Goweda Naomi efege idia Uludile Moaba sege digïla obégëla misi amoïe ado dialea. Ele Bedeleheme ami beselagalasolo amo gala helebe guläia gadoi ëida bali dafidi sagai dilo amo mi gawïla damusa nebegi beselagalai.

2

Uludi e Boasaie sagaia hamoi hamosa nelo amo

¹ Dolö dafidilo ëi sälo afädë ie ëida Boasa. Eda Naomi ie egoa Elimelege baagoi amoïe fii afädëgila sosogo gadoi nelo.

² Segeyo afädëgi Uludia Naomima nabahalea, Na helebe guläia gadoi ëida bali sagaia damulo neebe amea damula hamoi hamosa neebëa ami damui fisigi sisi digafui dibe amo misila audulela nabi. Afädëa ìe baagido hobeala misila aligi misialola sämolöla helëësamelëla säi. Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nie nidiwie, dia amamalola säla ì. ³ Amo nabalahlä Uludi e awäla hamoi hamolo amoli baagido hobeala helebe guläia gadoi bali gägä neala gagaula awäha nelo. Helebe guläia gadoi bali sagai dilo amoda Elimelege sosogo Boasaie sagai dilo.

⁴ Boasa hi e Bedeleheme nelolahilä maala beselagalai. E beselagalahalea ìe hamoi hamosa nefolalo amolima sähalea, Dafidilo Geloï e dilibalä namiäiamelëla säi. Amala säsebegi, ìe hamoi hamolo nefolalo amolia emage, dige Dafidilo Geloia ugila negemäiamelëla säi. ⁵ Boasaea ìe hamoi beaha aligilo nelo amoma nabahalea, Udia dolisä neebe gagoweda nowëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, hamoi beaha aligilo amea säla obëgësalea, Udia dolisä goda Moaba segeala Naomibalä wi misi amo gabio. ⁷ Ea nema nabahalea, Hamoi hamolo dolö nefolalebego baagido helebe guläia gadoi bali gägä digafui dibego misila aligi hobeala mudulela nabasio. E yosefali maalahlilä hamoi hamosamu nelo amo gaso, holöfali hele fila awälahilä hamoi hamosa neagola säi. ⁸ Amala säsebegi, Boasaea sähalea, Udia dolisäo, sagai odoagi nofe dabiala auleo. Gui udia hamoi hamolo nefolalebe go ilibalä helebe guläia gadoi bali gägä gomu misa namialo. ⁹ Dolö ilia hamoi hamosebego abidi hamosebele fädäla bealahilä udiafalibalä gegedola hamoi hahamola awäha namialo. Dolö wi nefolalebe golima, Iliä dima nafade hamoloeola säimelë. Di ödä molö haläseda, ilia ödä iigi usi dië bimolömelë amogi mualola säla ì. ¹⁰ Boasaea ado amo säsebegi, Uludia nagadaia gumusula dia idogolahilä Boasama sähalea, Dia nema mala hedabi go hamosegoda mi edoie amaha. Neda sege wagadi made fii udia misi saleawela säi. ¹¹ Amala säsebegi, Boasaea säla obëgësalea, Die digua baagolahilä salea mala hedabi, digoamema hamoila säi amo nabimelë. Dia dië dieme diadoge dië segege dögila udia dolö dia dawa made beahage melëlo madebalä namolö misila säi amo nabimelë. ¹² Dia mala hedabi hamoi amoie Dafidilo Geloia dimage amo gadola hamomäia. Dafidilo Geloia dige amo gadola sigi namiäia. Dafidilo Geloie augia hawa musügä namolö misi goigege bidi edefade nimäiamelëla säla ì. ¹³ Uludia säla obëgësalea, Dolö edefadeye, dië hamoi hamolo udia sefolalebe amolibalä afädëdi made sulo amo dia ado hedabi nebalä säi ameada ne neala gelolasimelë. Amalahilä dia nema mala hedabi hamomäiala säla ì.

¹⁴ Molö molö nea Boasaea Uludima bu sähalea, Wahalo gadoi beledi difolalebe gowegi gelebi ëfë gägä ödäbalä gela molö guwi samolö misiëla säi. Amala säsebegi, Uludi e hamoi hamolo amolibalä maala sebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gobei odoa amogi Uludi muäia neala ì amo naala bolesalea odoa fea digai. ¹⁵ Uludi e molö naha maadelahlilä awäla helebe guläia gadoi bali amo bu misila aligi awäha nelo. Uludi awäse gaalu, Boasaea ìe hamoi hamolo dolö amolima sähalea, Uludia helebe guläia gadoi bali doboi dibeadigogi gogi nelea maaseda, ema nemomabio. ¹⁶ Doboï dibeami helebe guläia gadoi bali gogi damusaleada odoa e neala gaumäia damula gui guila mosalo. Amo neala gausegida dilia ema nimabula säleo.

¹⁷ Uludia helebe guläia bali amo neala misisa nebegimu eso digala deadi. Ea amo misila neaha maadelahlilä, helebe guläia gadoi bali amo molö mogela hedefala negei. Molö hedefala negei amoie yöida gilo nabülasti gadoi. ¹⁸ Uludia helebe guläia gadoi bali amo ägüla awäla mosöa egoamema olei. Esoa helesalea molö nahalea fea digai ägüi amoge egoamemali muäia neala ì. ¹⁹ Amo gadola hamoi amo bealahilä Naomia Uludima nabahalea, Dia walio helebe guläia gadoi bali neala misila hamoi hahamola awäha nelogoda dolö nowëa sagaia hamosa nelola nabi. Dolö dima hedabi hamolo gomada Geleiyesali Godeie obeägülasiloea eege obeägülasimäiamelëla säi. Amala sälebe Uludia säla obëgësalea, Na helebe guläia gadoi bali sagaia hamoi hamosa nelo amoda dolö afädë Boasaea sagaia hamosolomelëla säla ì. ²⁰ Uludia ado amo säla ìasebegi, Naomia sähalea, Dafidilo Geloï neebe ameada baagoi amolibaläge sebe welibaläge hamomolömelëla säla negei amoda asialo made neebe ameada Boasa eege neala obeägülasimäiala sähawela säi. Naomia bu sähalea, Boasa goda dofä nili sosogofali fii afädë neamelë. Ali fidila negemolöge beaha namolöge mala dibe amo gadola dolö goea hamomolömelëla säla ì. ²¹ Amala säsebegi, Uludia sähalea, Eage nema ado afädë gomalä säasio. Neda ìe hamoi hamolo udia amolibalä hamoi hahamola awäha nea helebe guläia gadoi bali misila modoala agusolo amo gala fisimalaimelëla säla ì. ²² Amala sälebe, Naomia Uludima sähalea, Nidiwie, go säi go gadolafali Boasaie hamoi hamolo udia nefolalebego balä gedola ìe helebe guläia gadoi bali sagaia guimu hamosa namialo. Dolö elöie helebe guläia gadoi bali sagaido nofe dabiala awäsedä, di neala nafadelasimolö dië bimolömelëla säla ì.

²³ Uludia Boasaie hamoi hamolo nefolalo amolibalä helebe guläia gadoi bali gägäge widi gägäge modoala dologa nelegela awäha nelo amo gadola hamola wagalahilä wagala afiese

amo gadola modoala wagala asi. Mosö midilöda hile egoame salibalä diahamu nea hamola afufusa nelo.

3

Naomia Uludüe dolö hogosamelëla säi amo

¹ Segeyo afädëgi Naomia Uludima sähalea, Di nimäia na die dolö afädë hogosamelë. Dolöbalä hedabola filo amo gadola di segegi hedabola fodögila fimäiamelëla säla i. ² Dia helësësebele. Helebe guläia gadoi bali sagaia ie hamoi hamolo udiabalä dilia hamoi hamolasilo dolö amoda Boasamelë. Dolö amoda nili sosogofalimelë. E walio gasigi awäla helebe guläia gadoi bali gägä amo dobisa namolömelë. ³ Die domalo nigime hëmalö. Nigime hëlahilä weli gafisigäi negemalo. Negelahilä fagulo hedabifali salugamalo. Amalahilä helebe guläia gadoi bali amo gägä dobisa neebee ami awälahlilä Boasaea di melëloea mustügä awäla namialo. Ea hamoi hamosa maadelahlilä molö ödäle muäia fu äla namialo. ⁴ Naha maadelahlilä diasebegoda abododi diasebelela fädäla bimalo. Fädäla bealahilä ie fagulo figi gauia adala emo sëgëa ami maala adi midialo. Amala hamosegida gomälä hamomalola hi fädäla säla imolömelëla säla i. ⁵ Amala säsebegi, Uludia säla obëgësalea, Dia säsego gadola na hamomolömelëla säi. ⁶ Amala sälahilä Uludia egoame salia hamomalola säi amo gadola hamosa maadelahlilä helebe guläia gadoi bali gägä dobisa neebee ami asi.

⁷ Boasa e hamoi hamosa nelolahilä molö ödä mai. Naala asigi dusugala awäla süwiasebegi, helebe guläia gadoi bali hedefala dobi nelegela fedai dilo amo agesugi adi. Amala adi dibegi Uludi e geleä geleäla awäla Boasaie fagulo figi dibe amo geleä bidi gauia adala ie emo sëgëa ami adi. ⁸ Gasi mogogi Boasa e fudugila adi besusalea beahamelebe udia afädë ie emo sëgëa ami adi. ⁹ Bealahilä ea nabahalea, Di nowëla nabi. Amo nabalahlilä Uludia säla obëgësalea, Neda Uludi, die hamoi hamolo udia amomelë. Die fagulo bidia ne gesumäiamelë. Amöie mida, dida Elimelegeie sosogofali gabugi, dia ne sigi aligila ugila negemäiamelëla säi. ¹⁰ Boasaea amo nabalahlilä Uludima sähalea, Nidiwi, Dafidilo Geloia dima hedabi hamomäia. Dia walio hamoi ameadada dafidi hamosa nelo amo baagila awäla hido elöi hedabi hamoimelë. Malisä yafie nea, odoa nelegei yafie negelo, odoa busadäoi, amoli afädëa di nimäiala made helësëi gabu. ¹¹ Nidiwie, asigi säosäomabu. Udia dolö wi nefolalebe sulubadelaeadada dida udia hedabifali saleala säha. Dia nema hamomäiala säsebe amoda na hamosa maademolömelë. ¹² Dia säi amoda dofä. Neda digua baagoi amöie sosogo. Na di beaha namolö gaso, dolö afädë di beaha namolöi neamelë. Amomadale dafidi fädäla nabolömelë. ¹³ Walioda gui wäla midialo. Diala aiyo yosefali ne awäla dolö amea abilia säsebelela fädäla nabolömelë. Ea di sigi namolöla säseada, amo dofea. Ea haboimelëla säseada, Dafidilo Geloie ägi nea sähawe sosogoea beaha aligilo mala dibe amo gadola hamomolöda nïe dibe amo gadola hamomolömelë. Walioda sege yomäia beahalea gui midialola säla i. ¹⁴ Amala säsebegi, Uludi e Boasa dibeami adi amo udia dolöea siia melëloea helësëlahilä Boasaea mustügä fodolofali nowela yosefali mosalola säi amo gadola aabela nowei. Boasaada udia dolöea Uludi e, e adi dibeami dila si gabula made helësëmäia amala säi. ¹⁵ Nowesebegi, Boasaea ema sähalea, Dia fagulo go idogoi fösimola säi. Amo gadola Uludia fösisebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gägä amogi adu äudä i, amöie yöida gilo nabülasä äudä gadoi amo ägümalai. Uludia bali gägä amo ägümäia Boasaea nigila ägüsi. Uludi e amo ägüla asi baagido Boasa e Bedeleheme gaamugi asi.

¹⁶ Obëgëla awäla egoame sali mosöa sebee ami beselagalasebegi, egoame sali amea nabahalea, Nidiwi, gelola abilia hamoila nabi. Amala nabasebegi, Uludia Boasaea säi amoge hamoi amoge hulu sulubadela säla äaha maadei. ¹⁷ Ea säla wagahalea sähalea, Boasaea di sebee obëgësalea memälä ne badumu obëgëmäiala made beasila, helebe guläia gadoi bali gägä adu äudä i ägüi amo gomelëla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia Uludima sähalea, Nafege udia, di holöfali beaha samialo. Walio Boasaea hamosebege abilia hamola dafogäsebelela bimolömelë. Boasaea abilia hamogimolöi walebelela bimolöie idi hogosamu nea. Beagolese amo gadolada e hele samolömelëla säi.

4

Boasaea Uludi nii

¹ Boasa e awäla udia dolö gedolo segea nogila digalo idiafa ami sulo. E fii heleia made Elimelegeie sosogo elö säi amo maasebe meli. Boasaea dolö amoma sähalea, Ae, nedoo, gui samolö misie. Na dima ado holöfali sädeläla säi. Amala säsebegi, dolö amo maala sulo. ² Amala maala sebegi, Boasaea segea ami dolö beaha aligilo nabülasä nefolalo amoli maala ffigimalola säla i. Amala säsebegi, ili maala sefolalo. ³ Ea ie sosogo amoma sähalea, Naomida Moaba asi nelo amo bahila misi saleamelë. Eada alile sosogo Elimelegeie sege nalä amo dolö afädëa nimäiala helësësaleamelë. ⁴ Amaimo, dia helësëmäia säla äahago. Dia sege amo nimolö

helëséseda, beaha aligilo nabülasí sefolalebegowe ilile siigi sámo. Neda di baagia gabugi sege amo dia nimáia. Made nimolö galêda, haboila sámola sái. Amala sála ñasebegi, dolö amea sála obêgêsalea, Sege amo na nimolömelêla sái. ⁵ Amalebe Boasaea ema sáhalea, Dia Naomüie sege nimolö galêda, Moaba udia Malonoie udia didalo Uludige digali nimalo. Amalahilá sege amoda baagoi amoie sosogöie êigi diamiáiala sái. ⁶ Ado amala sálebe dolö amea sáhalea, Sege amo na nimolö gaso, na neasada, nihüne nelegei negelo made gadoi busadáoí namolö gabugi. Ne haboi. Na made nimolömelê. Dihí helësése amo gadola hamomalola sái. ⁷ (Siiba Isilale udia dolö ilile mala gowe gadola hamolo negei. Udia didaloie ado sáhaleage, amase, sege nalá nimolöie ado sáhaleage amogi bidigi sámolö made sála wagahagola sáhaleada emo usililo gila bidi nelo dolö amogali ilo negei.) ⁸ Dolö amea Boasama sáhalea, Dia bidia nimalola sái. Amala sálahlilá ñe emo usililo amo dugala Boasagali í. ⁹ Amala ñasebegi, Boasaea mala gau busa nabülasí sefolalo amolimage udia dolö odoa maala sefolalo amolimage sáhalea, Dili sulubadela sebegöie sidaia sáhago. Dafidida Elimelegeie segege nelegei dilo amoge malö áudá Malonole Gilionolele segege nelegei dilo amoge Naomia beaha nelo nelebo amoda na neahawe. ¹⁰ Amase, Moaba udia Uludida Malono baagoi amoie udia didalo sulo amoge na neahawe. Amala hamosebeweada baagosalea sege nalá dibe amoda Malono híle êigimu ñe sosogöie diamiáia. Baagoi amoie sosogo afädê sebe amoliada ñe êi amo helësésa namiáiamelê. Na walio sái amoda diliage nabala siiage melí amomelêla sála í. ¹¹ Amala sálahlilá dolö nabülasí amoliage udia dolö bea misi sefolalo amoliage sáhalea, Á, niliage beaha. Udia go die mosöa awáseda, Dafidilo Edefadea ugila negesege nilile Isilaleie naye máu Eleselole Eleale gadoi samiáiamelê. Elea malö malei ágüi amo gadola udia goweage malö malei ágümáiamelê. Amase, dihidida Efalada sosogo amoie êi sálo nea, Bedeleheme udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelê. ¹² Dafidilo Geloia dolisá go alima aligila malö ágüsebe ameada Yuda Damalalea malö sogobai nilile máu Felese sosogo gadoi di sosogo namiáiamelêla sái. ¹³ Segeyo amo gala Uludi nealahilá Boasaie udia salea. Dafidilo Edefadea ele neala obeágülasilahlilá Uludi e fagulo hagui sebe melí. Amalahilá ea dolö malö afädê neegela ágüimelê. ¹⁴ Udia sefolalo amolia Naomima sála ñahalea, Dafidilo Edefadeie êi gauia adadi. Ea di dihidö samiáiala fisigisila made. Die diaye afädê di beaha namiáia í gabumelê. Malö goeada Isilale udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelê. ¹⁵ Diefege idiaea dima boba hamosebegoada dia dolö malö gifaládalía gadoi sogobai amai galebada, amolima boba hamolabio amoda nagadaialahlilá die diefege idiaea dima boba hamoi gabugo. Amaimo, ea malö walio ágüi goeada di gelolasila sigi aligila beaha aliligi awáha nea di udia sali hamomolömelêla sála í.

Boasage ñe máu nelo amoge

¹⁶ Naomia dolö malö dubo amo sogobala gaula nea obêbêsa nelo. Amala hamolahiláda dubo amo Naomia beaha nelo. ¹⁷ Udia ga made sefolalo amolia malö amoie êi Obedi negei. Êi amo negelahilá ilia sála sogosalea sáhalea, Naomigali dolö malö afädê sogobala í gabuwela sái. Hobealada Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi.

¹⁸⁻²² Goweda Felese sosogo awáha nea Debidi beselagalai amo dialea. Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama. Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono. Salomonoie malöda Boasa. Boasaie malöda Obedi. Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi. Amala fifii misi dialea. Há amo.

Ado Mala Hedabi Madiuea Dëdëi Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Madiuie bebagi dëdëla negei dibe amogida, gomalä säi dialea. Asialo made ado dafidi säla negei amogida, Godea hamomolömelëlage, imolömelëlage säla negei amoda Yesu e misi amoma gausiala digai. Yesueada Yu udia dolömu damula moholö made, udia dolö mogela made, sulubadela damula moholö misi.

Madiuie bebagi ado dëdëla negei amogi mi gäwila dëdëida, Melia Yesu neegela ägüi amoge, Yonea Yesu ödägi gei amoge, mugabe Saidania Yesu fedogola meli amoge, dëdëla negei dialea. Amase, elöda, Yesu e Galili nea, ado mala säla olelela aliligi asi amoge, udia dolö oloi difolalo amoli neala wahiladidigila asi amoge, dëdëla negei dialea. Yesu e Galili sege digila nawesa namolö awäla Yalusaleme beselagalai amoge, salele afädëgi hamosa nelo amoge, e baagola bedefasebegi, Godea e nowela ifosi amoge, amoli dëdëla negei dialea.

Ado Mala Hedabi ameada Yesu eda säla olelelo edefademalä nelo amo neala ulufai dialea. Yesueada Godeie ado mala säla negei dibe amoda, geloi iso gäwi gowe gadoi dialeamelëlage, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialeamelëlage, gelolafali ulufadigisa nelo.

Yesuea mala olelesa nelo amoda Madiuea geloi iso gäwi bia amoli gegedola dëdëla negei amoda gowe.

Age - Yesu e segebidaia ami fedala salea, udia dolö Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo mi hamola nefolalebe amolile asigi hedabola negela namolöge, hamoi hamomolöge, hedabi dibe amomu salugamolöge, hobea Godebalä namolöge, amoli säla olelesa nelo. (Hogoli 5-7)

Agedu - Yesuie bëgëla aulo nefolalo amoli hamoi hamomolö afufumäia, Yesuea ilima gomalä hamomalola säla i dialea. (Hogoli 10)

Osoda - Yesuea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialeamelëla ado besula yafie säla iaha nelo. (Hogoli 13)

Biyidu - Yesu dofä bëgëla aulo nefolalebe amolida, gowe gadoi namolö dialeamelëla säi. (Hogoli 18)

Bi - Yesuea segeyo aligila wagahalea hamomolö amoge, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö amoge, ado säla negei amo dialea. (Hogoli 24-25)

*Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei
(Uluğu 3.23-28)*

¹ Dëdëla negei difolalebe golida, Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei dialea. Yesu Gelesoie yaua mäuda Abalahamale Debidile nelo.

² Abalahamaie malöda Aisaga. Aisagaie malöda Yeigaba. Yeigabaie malöda Yuda, ie edoolali nefolalo amoli.*

³ Yudaie malöda Felesele Selale. Elele emeda Damala. Amase, Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama.

⁴ Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono.

⁵ Amase, Salomonoie malöda Boasa. Boasaie emeda Elehaba. Boasaie malöda Obedi. Obediie emeda Uludi. Obediie malöda Yesi.

⁶ Amase, Yesiie malöda beaha aligilo Gini Debedi.

Debediie malöda Solomono. Dafidi Solomonoie emeda Uliäie udia sulo.*

⁷ Solomonoie malöda Elehoboama. Elehoboamaie malöda Abia. Abiaie malöda Asa.

⁸ Asaie malöda Yehosafada. Yehosafadaie malöda Yeholama. Yeholamaie malöda Usia.

⁹ Usiaie malöda Yodama. Yodamaie malöda Ahasa. Ahasaie malöda Hesegia.

¹⁰ Hesegiaie malöda Manasa. Manasaie malöda Amono. Amonoie malöda Yosaea.

¹¹ Yosaeaie malöda Yehoiagini, ie edoolali nefolalo amoli. Amo gaaluda, Isilale ili sigi awäla Babilonomu galadigi nefolalo amo.

¹² Ili Babilonomu galadigi nefolaloa amilada, Yehoiaginiie malöda Sealadieie. Sealadieieie malöda Selubabele.

¹³ Selubabeleie malöda Abiuda. Abiudaie malöda Eliagimi. Eliagimiie malöda Asolo.

¹⁴ Asoloie malöda Sadogo. Sadogoie malöda Agima. Agimaie malöda Eliudi.

* **1:2:** 1.2 Yudala ie edoolalida Isilale sosogo giwilasi beselagalai amoie yaua mäuda amoli. * **1:6:** 1.6 Dëdëla negei dibe adogogi udia odoa ei difolalebegoda fii odoa dili gaso, Isilalema fila misi amolile ei. Damalale Elehabaleda fiida Gainana. Uludi eda fiida Moaba. Amase, Solomonoie eme Badasiba afädëfali emuda Isilale udia. Gasoda, dafidi eda Hidi sosogo dolö afädë Uliama fila asi.

¹⁵ Eliudiie malöda Eleasala. Eleasalaie malöda Madani. Madaniie malöda Yeigaba.
¹⁶ Yeigabaie malöda Yosebe. Yosebeda Meliie egoa. Meliada Yesu neegela ägüi. Yesumada Gelesola sälo amo.* Amala aliligi misi.
¹⁷ Ëi amolida Abalahama neloa amila maala Debidi neloa amilada damo silasi nelo. Debidilahlilä Isilale udia dolö ili Babilonomu galadigia amilage damo silasi nelo. Oböla Babilono galadigia amila Afädë Memelei e misia amilage damo silasimu nelo.

Melia Yesu Geleso neegela ägüi
(Ulugu 2.1-7)

¹⁸ Yesu Geleso ägüla maasolo amo gala, gomalä hamoi. Ìe eme Meli Yosebegali olei sulo. Yosebea, aso, made neala sebegi, Godeie Gesami Hedabifalä malö dubo i amo, ili sefolalo amolia beagolei. ¹⁹ Egoa Yosebe eda dolö mogoi ameadä, udia dolö nefolalebe amolia Meli e hewalasiloa, eada geleä musügä Meli fisimolöla helësësa nelo.

²⁰ Amala helësëlahilä, e adi simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloiie selesaia fii afädë ulufadigilahlilä, Yosebema ado säla iahalea, Debidiie malö Yosebee, Meli die udia samiäia nimolö amoda bedämabio. E fagulo hagai sebe amoda Godeie Gesami Hedabia negesimelë. ²¹ Eada dolö malö afädë neegela ägümolömelë. Neegela ägülahilä, ìe ìi Yesu negemalo. Mida, ea ìe udia dolö nafade hamoi amoli hëla fisila damula moholömelëla säla i.*

²² Dafidi Dafidilo Geloia ìe bea säloa aligila bea säla negei amo gadola gausiala dig-amolöie, nelebo sulubadela amala hamoi. ²³ Bea säla negei amoda gowe. Dolisä dolöbalä made nawelo afädëa fagulo hagai sulolahilä, dolö malö neegela ägümolömelë. Malö amoie ìi Emanuale negemolömelëla säla dëdëla negei dialea. Ëi amoie mida gomalä, Gode nililälä nea. *Aisaea 7.14*

²⁴ Yosebe adi nowela awälahilä, Dafidilo Geloiie selesaia fiiä ema ado säi amo gadola bëgëla, ea Meli nii. ²⁵ Neasebegi, Melia malö made ägüla maala saleada, Yosebebalä made nawela sulo. Giso ägüla maasebegida, Yosebea malö amoie ìi Yesu negei.

2

Sege wagadi made eso maasidola dawadigi dolöea bea misi

¹ Heledo eda beaha aligilo gini nelo amo gaalu, Yudia segea gaamu afädë ìi Bedeleheme ami Melia Yesu neegela ägüi.* Ägüsebegi, dolö odoä gasumili melëlo mala dawadigi nefolalo amoli sege wagadi made eso maasidola maala Yalusalema beselagalai. ² Beselagalahlilä, ilia sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini namolö malö dubo neegela ägüi amoda, abidi dialea. Ìe gasumili eso maasido neebe amo bealahilä, nilia ìe ìi gauia adamolö mofiaimelëla säi. ³ Ado amala säi amo nabalahilä, beaha aligilo Gini Heledo e asigi säosäosa nelo. Amase, Yalusalema ami nefolalo amoli sulubadelaage, amalamu helësësa nefolalo. ⁴ Säosäolahilä, Heledoea Yu udia dolöie gobela ilo busa nefolalo amolige, amase, mala dawadigi nefolalo amolige gege-domalolahilä, ilima nabahalea, Afädë Memelei amoda sege abidi neegela ägümolöla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yudia segeamadi gaamu afädë ìi Bedeleheme amimelë. Amala säsebe amoie mida, bea sälo nelo amea säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

⁶ Bedeleheme, Yudia segegida, dida Yudia segeie gaamu ilibia edefade difolalebe amoli hawa made. Dige sege edefademelë. Amoie mida, dima aligila sigi aligilo afädë beselagalamolömelë. Eada sugua sibi sigi aligilo amo gadola, nìe Isilale udia dolö sigi namolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Maiga 5.2*

⁷ Amala säi amo nabalahilä, Heledoea geleä musügä dolö dawadigi eso maasidola mofiai amoli welahlilä, dilia gasumili amoda abola melila ea ilima fädäla nabi. ⁸ Nabala ili Bedeleheme mosalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia malö amo hedabolafali hogolahilä beagoleseda, nage ìe ìi gauia adamolö moholöie nema säla imalola säla i. ⁹ Gini amea amala säi amo nabalahilä, ili awäha nebegi, gasumili dafidi eso maasido meli amo dafidi awäla, malö dibe ami amala aligisi.* ¹⁰ Iliä gasumili amo bealahilä, ilile iso asigilga edefademalä obeägimolö beselagalai. ¹¹ Aumala aligisi neebe amo bealahilä, dolö amoli mosö afädë neebe amoie mumusogi digai. Nogila digalahilä, ilia malöge ìe eme Melige bealahilä, emo gumu sasagala fia idogolahilä sefolalea, malö amoie ìi gauia adaha sefolalo.

* **1:16:** 1.16 Gelesoda Giligi ado. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaeale nilile ado sälada Afädë Memelei.

* **1:21:** 1.21 Yesuda Giligi ado. Hibulu adoeada Yasua. Nilile ado sälada Godea damula aulo. * **2:1:** 2.1 Gini Heledo ameadä, Yudia segege, sege odoä Yudia ga madela dilo amoge, Heledo eamu beaha nelo gasoda, eda Olomoie Gini edefade ìi Sisala sälo amo hawa nelo. * **2:9:** 2.9 Yalusalemela Bedelehemeda mia made made, holöbö gilomida gödölasi gadoi, Dodomonala Aya gadola.

Amalahilä, ilia igi gologe, i heale gobesegei höba gafisigä hedabi baëla aligilo amoge, amase, i afädëie heale sigä gäha made misiäia hëlo ëi muwege, amoli ägüi amo Yesugali somodala i.*

¹² Amala somodala ialahilä, ili misi idi amogi made, idi elögi obëgëi. Amoie mida, ilia simasia beahaleamelebe, Godea ilima sähalea, Heledo neebeamadida obëgëmbiola säi amo nabalahlä, hilile segea amala obëgëi.

Fisäla Isibi asi

¹³ Dawadigi dolö amoli afaibua, Yosebea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesai fii afädë maala ulufadigilahilä sähalea, Di nowela malöle emele sigi, dili fisäla Isibi mosalo. Awäla neëgi, na dima bu elö säla imolöie ami beaha namialo. Mida, Heledoea malö go nufudadigimolöie hogomolömelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yosebe nowela malöle emele sigi, ili gasigi fisäla Isibi asi. ¹⁵ Isibi awälahlilä, eda Heledo baagomäialahlilä Isibimu nelo. Amoda dafidi Dafidilo Geloia ie bea säloma aligila bea säla negei amo gausiala digamolöie, amala hamoi. Beä säla negei amoda gowe.

Nie nafege Isibi segeala na weimelëla

säla dëdëla negei dialea.

Hosea 11.1

Malësä malei nufudadidigisa maadei

¹⁶ Heledoeada dolö dawadigi amolia e gadiaboi gabula helësëlahilä, e edefademalä mihaläi. Edefademalä mihalälahlilä, Bedeleheme amige, amase, sege Bedeleheme ga madela sebea amige, dolö malësä gäheo i äudä sulo amolige, gäheo i äudä, aso, made baagi sulo amolige, ea sulubadela baagomäia nufudaha maademalola säi. Dolö dawadigi amolia gasumili mi gäwila neia idogomelëla säla i amo helësëlahilä, amala nufualai. ¹⁷ Amo hamoi amoda bea sälo Yelemaeaea dafidi bea säla negei amo gausiala digai. Amoie säla negei dibe amoda gowe.

¹⁸ Alama gaamugi ado afädë säsebe, ado amoda edefade didigaola diisa neebe amoda nabaha nea. Eleseloea ie malölaligi düisebe amo. Ili hä maade amea, afädëa e neala adoea aeasisila made sämäiala helësësa saleala

säla dëdëla negei dialea.

Yelemaea 31.15

Yosebelali Isibila obëgëi amo

¹⁹ Heledo baagoibua, Yosebe Isibi ami nea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesai fii afädë maala ulufadigilahilä ²⁰ ema sähalea, Di nowela malöle emele sigi Isilale segea mosalo. Mida, malö amo nufulöla helësësa nefolalo amolida, hä, baagosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yosebe e nowela malöle emele sigi, Isilale segea obëgëi. ²² Ili obëgësalea, Yosebe Agelausada ie eedo bedefala Yudiaie beaha aligilo gini neamelëla säi amo nabalahlilä, eda ami obëgëmolö bedäi. Bedäla nebegi, ea simasia beahaleamelebe, Godea ema mosabiosebegi, e Galili segea ami awäla ²³ bobala Nasalese gaamugi asi. Amala hamoi amoda bea sälo nefolalo amolia bea säla negesalea, Eda Nasalese fii neala sämolömelëla dafidi säla negei amo gausiala digai.

3

Ödägi gelo Yonea ado mala säla iaha nelo amo

(Maga 1.1-8, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹ Gäheo i odoa nelolahilä*, ödägi gelo Yone e Yudiamadi sege nafade udia dolö aligisia made ami ulufala maalahlilä, mala säla iaha nelo. ² Ea säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dili asigi besumalola säla iaha nelo.* ³ Godea bea sälo Aisaeama aligila Yoneie dafidi bea säla negesalea sähalea,

Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloie misiäia idi daiala hamogilasimalo. Ie idida mogola fodolasimalola säha neamelëla

säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Yone eda sugua gamele hilä fagulo hamoi amo salugalahlilä, sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada galiawage, äwi ödäge naha nelo.* ⁵ Udia dolö Yalusalemelage, Yudia sege dibe amo sulubadelagilage, sege ödä Yodona ga made dibeä amilage, Yone neebea maahamu nelo. ⁶ Ili nafade hamoi amo säla sisisebegi, ea ili ödä Yodonagi gei.

* **2:11:** 2.11 Nelebo ohodoa i amolida gädili elögi bidi edefadea nea aulo. * **3:1:** 3.1 Giligi adoda Segeyo amo gaalula

dëdëla negei dialea gaso, hogoli agedu baagiada hogoli osodaie gäheo i nabülasi äudäie odoai gödölasi gadoi nelo. * **3:2:** 3.2 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, amase, Godea Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, ado amole säi amoda Gode eda dofä udia dolöle nelebo sulubadela dibe amolele Gini namolöla säi. * **3:4:** 3.4 Ado egowea fagulo gäige molö naha neloge säi ameadä, Yone eda bea sälo dolö afädë Elaia gadoi galea. Agedu Gini 1.8ge, Malagai 4.5ge, Madiu 11.14ge, amase, 17.10-13ge bimalo.

⁷ Felesi dolô amolige, Sadiusi dolô amolige yafie Yonea ili ödägi gemäia maaha neebe amo bealahilä, ea ilima sähalea, Dilida baagolo nubaie malô nebege, Godea së ia idogomolô amogi, made naala fisäla moholömelëla dilima nowëa säla iasio. ⁸ Dilia asigi besui amoie gägä ulufala negemalo. ⁹ Dilia dihilidomu sähalea, Abalahamada nilile mäu nelola sämolô dialeala helësëmabio.* Na ado afädë säla iahago. Nabualo. Godea igi difolalebe gowegi neala gaulahilä, Abalahamaie yaua mäu hamolasimolöi neamelë. ¹⁰ I nefolalebe mia ami gabi negesila dialea. I gägä hadabi made negelo nefolalebe amolida, sulubadela abalahilä, nulogi gobesa maademolömelë.

¹¹ Dili asigi besui ameada na dili ödäea gelasilomelë. Hobeia ne baagia afädë moholô amoda, ne holöfalimelë neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neamelë. Na ie emo usililo gaumulô dofea made neawe. Eada Gesami Hedabiage, nulo söaeage dili gelasimolömelë. ¹² Eada helebe guläia gadoi ëi widiie gägä dobilahilä, isole düle mogemäia nelebo gasala sadia adogolo nama gadoi afädë gaula nea. Mogesa maadelahilä, ea widi gägä amo negelo mosöa ami negesilahilä, ie widi dobilo sege amo gëgelë doaladigilahilä, dü fisi amoli nulo usilo made, wisamu neebëa ami gobemolömelëla Yonea säi.

*Yonea Godeie malô Yesu ödägi gelasi amo
(Maga 1.9-11, Ulugu 3.21-22)*

¹³ Segeyo amo gaalu, Yesu e Galilila ödä Yodona dibeia ami maalahlilä, e Yonea ödägi gelasimäia misi. ¹⁴ Maasebegi, Yonea Yesuea oböla asigi bedefala ödägi made gemolöla sämäia, ea nabahalea, Dia ne ödägi gemolöi dialea gasoda, na di ödägi gemäia, ne neebëa misi golela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Walio amala hamomäiamelë. Mala go hamosaleada, Godea hamesebe amoda hamosa maademolö dialeala säi. Amala säsebegi, Yonea ema üi.

¹⁶ Yonea Yesu ödägi gei. Yesu ödägilä agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dogä negelahilä, ea haea maliabu hagila digalo amo gadola, Godeie Gesami digala edaia fisebe amo melë. ¹⁷ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Egoweda nïe malöfalï, nihï boba hamosa neawela säi.

4

*Mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie misi amo
(Maga 1.12-13, Ulugu 4.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udiä dolô aligisia made ami sigi fedala ifosi. ² Amala sigi fedala ifosi nea, Yesu e segeyo nabülasa biyidia, yobage gasigige, molô made naala neamu, sidëa baagosa nelo. ³ E amala sidëa baagosa nebegi, nafade hamomalalo mugabe busa amo maalahlilä sähalea, Di Godeie malô nea galëda, igi difolalebe gowelima wahalo hamomalamola säi.

⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Udiä dolöea wahalomu nalahliläda namolöi mademelë. Ado sulubadela Godeie nafala maasebe amolia namolöila dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 8.3*

⁵ Amala säla obëgësabegi, mugabe busaea Yesu sigi, gaamu hido elöi Yalusaleme ami awäla, gobela ilo mosöa ilibiafali gadogo ifosilahilä, ⁶ ema sähalea, Di Godeie malô nea galëda, guilahilä nea hä di dihi nila sadia idogomo. Amoie ado afädë säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Godea ie selesaia fii amolima dië säla imolömelë. Säla iaseda, igia dië emo daualoea, ilia ilile naaboea di gauia adogomolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Sama 91.11-12*

⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado elö gomalä säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloï, dië Gode neebë amo, fedogola bimabiola dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.16*

⁸ Amala säsebegi, mugabe busaea segebi ilibia edefade neebëdaia ami Yesu sigi fedalahilä, sege föi dibe sulubadelaie gädili elö elöla amoge, ilile nelebo hadabi difolalebe amoge olesa maadei. ⁹ Olesa maadelahilä sähalea, Dia ne mia emo gumu sasagalahlilä, nie ëi gauia adaseda, nelebo sulubadela beasebe egowelida, digali iaha maademolömelëla säi.

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ai. Saidani. Di moholöi mosö. Ado säla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloï, dië Gode neebë amo, dia ie ëi gauia adamalolage, amase, hilemu hamoi hamomalolage dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.13*

¹¹ Amala säla obëgësabegi, mugabe busaea Yesu digäla asi. Asibua, selesaia fii Yesu neebëa maala, ilia e ugila negei.

* **3:9:** 3.9 Iliä Abalahamada nilile mäu nelola ado amala sälo ameada, së molô dibeia ami made naala, sisigala moholöla helësëlo amea, Yonea amala helësëmabiola säi.

Yesuea Galili ami hamoi mi gāwila hamosa nelu
(Maga 1.14-15, Ulugu 4.14-15)

¹² Yone e galabaia mosōa neala sāi amo nabalahlilā, Yesu e Galili segea obēgēi. ¹³ Obēgēla awālahilā, e Nasalese gaamu digila, Gabaniama gaamugi namolō asi. Gabaniama gaamuda, oeabo edefade dibe amoie agesugi Sebulunilele Nafadalilele sege dilo.* ¹⁴ Amo hamoi amoie Godea ie bea sālo Aisaeama aligila, bea sāla negei amo gausiala digai.

¹⁵ Sebulumi segege, Nafadali segege, ēi odoada, idi oeabo edefade dibeamadi ami aulo sege amoge, ödā Yodona agesugi dibe sege amoge, amase, Disiligi Galiligi udia dolō fii odoa yafie maala sefolalebe sege amoge, amolida Sebulunilele Nafadalilele segemu.

¹⁶ Segea ami udia dolō gasimi sagaigi nefolalebe amoliada, yo digalo edefademalā melimelē. Baagoloie sege augi hawa nefolalebe amolimada yo digala besele-galaimelēla

sāla dēdēla negei dialea.

Aisaea 9.1-2

¹⁷ Segeyo amo gaalu, Yesuea mi gāwila sāla iāhalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dilia asigi besumalola sāla iāha nelu.

Yesuea dolō biyidia seme digiisa nebegi wei
(Maga 1.16-20, Ulugu 5.1-11)

¹⁸ Yesu e Galili oeabo edefade dibe amoie agesudilā awāha nea, ea seme digiilo dolō āudā elowole ēole meli. Elōda Saimono, ie ēi elōda Fida, amase, ie edoo Ādulule meli. Eleada ödā edefade amogi seme digiisa nelu. ¹⁹ Ele bealahilā, Yesuea elema sāhalea, Alia seme nelu amo gadola, udia dolō nimāia na alima neala oleledelā. Ne bēgēla misiēla sāi. ²⁰ Amala sāsebegi, elea elele selēgē amoli digila, fodolofali e bēgēla asi. ²¹ Amila awāha nea, ea edoole edoole elō neebe meli. Elōda Sebediie malō Yemese, amase, elōda ie edoo Yone. Elea elele eedobalā ödā du amodaia selēgē hamogisa neebe meli. Bealahilā, Yesuea ele wesebegi, ²² fodolofali elea ödā duge, eedoge digila, Yesu bēgēla asi.

Yesuea mala sāla oleleladigi, oloi wahiladidigisa nelu
(Ulugu 6.17-19)

²³ Yesuea Galili sege sulubadelagi nawesa neada, ilile gedolo mosōa sāla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi sāla oleleladigi, udia dolō amoligi olo elō elōla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigisa nelu. ²⁴ Amala hamosa nelu amo, udia dolō Siliamadi nefolalo amoli sulubadela nabaha maadei.* Nabaha maadelahlilā, ilia udia dolō olo elō elōla oloi amolige, sē edefade sēsa difolalo amolige, amase, mugabe fedai difolalo amolige, amulāmei difolalo amolige, fii si sefolalo amolige, sulubadela neala gaula e neebea maasebegi, ea amoli wahisa maadei. ²⁵ Udia dolō yafie Galili amilage, Gaamu Nabūlasimadilage, Yalusalemelage, Yudiamadilage, ödā Yodona nāiādo alōmodilage, e bēgēla afiai.

5

Obeägisa neala sāi
(Ulugu 6.20-23)

¹ Yesuea udia dolō yafie negegila nefolalebe amo bealahilā, e gau afādē amo fedala, segebidaia ami sulo.* Amala sebegi, ie bēgēla aulo amoli e sebea ami mafusebegi, ² ea mi gāwila nafi dagala ilima sāla olelesalea sāhalea,*

³ Odoaea asigigi helēsēsalea, nie iso asigi dofea made gabula helēsēsa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelē.

⁴ Dīisa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasēla aealasiolōmelē.

⁵ Hili nagadaiala aligilo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, sege dibe amo sulubadela Godea iligali iḡolōmelē.

* **4:13:** 4.13 Siiba Isilale sosogo āudā Sebulunile Nafadalileda, Galili oeabo agesugi ami filo. Gaso, Yesu e neebe amo gaalu, sege amoda Galili bolobinisi amogi dilo. * **4:24:** 4.24 Segeyo Olomoea Yuda beaha nelu amo gaaluda, Galilile

Isilalelemadida holōbō bolobinisi edefade ameada, Olomo iliada bolobinisi Siliala sālo. * **5:1:** 5.1 Yu ilile malada, dawadigi amolia udia dolōma sāla olelesaleada salea sālo. Madiu 13.2, 24.3, Ulugu 4.20 bimalo. * **5:2:** 5.2 Madiu

4.23-25eage, amase, Madiu 9.35eage sāhaleada, Yesueada hamoi nofe ödā hamosa nelola sāi dialea. Amolegi agheda, ea udia dolō ilima sāla olelesa nelu. Amase, aghetuda, oloi elō elōla difolalo amolige neala wahiladidigisa nelu. Amo gadola, Madiu 5-7 amo nilia beaseda, Yesuea udia dolōma sāla olelesalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie sāida, ado nahui dialea. Hobealada, Madiu 8-9gi Yesuea oloi difolalo amoli wahisa nelola sedalu sāi amo dialeamelē. Yesuea ado sedadela bia sāi Madiu bebegi dēdēi dibe amoligida, agheda go. Yesuea segebidaia fedala salea sāi. Ado amoda Hogoli 5-7 amogi dialea.

⁶ Sidëa baagosa neebe amoli molöle ödäle gelola hamese amo gadola, mala mogoi hamomolö gelola hamesebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili neala nobalasisa maademolömelë.

⁷ Odoa bobasëla ugila negelo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla ugila negemolömelë.

⁸ Asigi gagadelai amolida, obeägisa nea. Mida, ilia Gode bimolömelë.

⁹ Daluloie hamoi hamosa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, ilima Godeie malö neala sämolömelë.

¹⁰ Mala mogoi hamolo amoie së naha nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.

¹¹ Dilia ne bögëla mofitasebegoie, dolö odoaea dili gagadesese, sëlasisege, ado nafade elö elöla wäfalï säsäla dili hololösege, mala amoli gadoi dilima hamoseda, dili obeägisa nea. ¹² Dilia edefademaalä obeägisa namialo. Mida, selesaia mosöa dilile bidi edefade negei dialea. Dili maadeia, bea sälo dafidi nefolalo amoliage së amo gadola wäla naha nefolalömelëla säla i.

*Dilida ëbile yo digalole gadoila säi
(Maga 9.50, Ulugu 14.34-35)*

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolö sulubadelaie ëbi gadoida, dili nebegomelë. Eëbie hädälo amo hogosa heleseda, edoea bu hädälasimolöi gabu. Eëbi nafade amo gadoida, iso gäwi madela, nagadaia sadia gasegi, udia dolöie emoea daiasalömelë.

¹⁴ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolile yo digalo gadoida, dili nebegomelë. Gaamu afädë segebidaia dibe amoda, hagamolöi made dialea. ¹⁵ Amase, afädëa gamali yola sagasilahläda, falo hawa negelo mademelë. Amala negelo made, aulidaia negesegi, mosö amogi difolalebe amoli yo digaha maadelömelë. ¹⁶ Amo gadola, dilile yo digalo udia dolöia bimäia, yo digalasilömolö dialea. Dilia mala hedabi hamose amo bease amea, ilia dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie ëi gauia adamäiala säla i.

Mosese nebegi Ado säla negei amoie Yesuea säla olelei

¹⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia mala säla olelesa nelo amoge, na hailadigimolöie misi gabula helësemabio. Na hailadigimolöie made misi. Iliä ado säla negei amo gausiala digamolöie ne misi neawe.

¹⁸ Na dilima dofä sähago. Naga föige, mu giwige dibe amo gaalu, Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi ado damui afädëge, dudumu afädëge, dofä made hogosa helemolömelë. Mala sulubadela ado amogi dädëla negei amo gausiala digamäia, mala amo diamolöi diamolömelë. ¹⁹ Amaimo, afädëa mala säla negei amogi, mala holöfalï afädë memalä gabula, damula, amase, odoaeage damumäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe ami emada, dofä gidogofalï neala sämolömelë. Amo gadola made, afädëa mala säla negei amo gadola hamola, odoaeage hamomäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe ami emada, ilibia edefadela sämolömelë. ²⁰ Amai gabugi, na dilima ado afädë säla iahago. Dilia mala mogoi hamolo amoda, mala dawadigi nefolalebe amoliage, Felesi dolö nefolalebe amoliage hamolo amo gadola made, dilia ili baagila awäla made hamoseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe ami dofä made moholömelëla säla i.

*Yesuea yöla habobalo amo hamogimolöie ado säi
(Ulugu 12.57-59)*

²¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafalï udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö baagomäia nufuabio. Afädëa amala hamoseda, gudimolö dië bimolömelëla sälo. ²² Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa ie edoobalä mihaläseda, gudimolö dië bimolömelë. Amase, afädëa ie edooma dida dofea madela nolealeseda, Galisölö dolö neebea ami sigi awäla gudimolömelë. Gasoda, afädëa ie edooma dida nafadefalï asigi maade nebegola säsedä, Heli segea nulo gobei dibe ami moholömelë. ²³ Amaimo, dia nelebo imolöie gobela ilo aulidaia negemolö nea, dië didooea dima nelebo afädëgi habobai neala helësäla obögësedä, ²⁴ hä, nelebo imolö gaui amoda, gobela ilo auli ga made ami negesilahilä, dafidi dië didoo neebea dalumolö mosalo. Dalula asi obögëlahilä, nelebo imolö negei amo imalo.

²⁵ Ado nii dolö afädëa dibalä gudimolöie awähala säsedä, aso, gudimolö segea ami made beselagalala, idiafa ebalädäle fodolofalï hamogimalo. Gudimolöie sigi awäseda, gudi mogelo dolö neebe amoma di gaula ialahlilä, mogelo dolö ameadä di dadï gaui amolima ialahlilä, di galabaia mosöa ami ifosiloea. ²⁶ Na dilima dofä sähago. Amala hamoseda, dia nafade hamoi amoie bidi nelo amo gadola neaha maademäia, galabaia mosöa ifosi neamu, made moholömelëla säla i.

Yesuea udia fa neloie säi amo

² Amaloea, gumusui nefolalebe amoligali nelebo afädë iaseda, odoa ilile sidaia gusämäiala gelola uuala säla imabio. Asigi fea negelo nefolalebe amoliada bimäialahilä, gedolo mosöage, idiafage, odoaea ilile ëi gauia adamäia, amala hamolo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ³ Amaimo, dilia afädë gumusui neebe amogali afädë iahaleada, naabo dafädia hamosebegoda, naabo fefeädia made bimäia, ⁴ musügä imalo. Amala iaseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Yesuea Godema adoloie mala olelei
(Uluu 11.2-4)

⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dili nefolalebegoea Godema adosaleada, udia dolö asigi fea negelo nefolalebe amolia hamolo amo gadola made hamomalo. Ilile asigiada, udia dolö odoa nefolalebe amolia bimäialahilä, gedolo mosöage, idi edefede osogoloage, nowela nea Godema adomolömu hamelo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ⁶ Amala hamolo amo gadola made, dilia Godema adomolö neada, dihilile mosö hogoli afädëgi nogila digala idi galadigimalo. Amalahilä, dilile Diado siia bimolöi made neebe amoma adomalo. Amala adoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelë. ⁷ Dilia Godema adosaleada, udia dolö odoa Gode made helësëlo nefolalebe amolia memalä säla daboloo amo gadola sämabio. Amolia sedade olögöla adosebe amea, Godea nabalöla helësëlo. ⁸ Amalo amo, dilida ili gadoi namiabio. Dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dilile Diadoma aso, adola made neëgi, dafidi eadale dawadigisa maadei neamelë.

⁹ Amaimo, Godema ado gomalä sämaloo.

Nilile Nado selesaia mosöa nebego, die ëi amo hedabifali hido elöi namiäia hamesa neawe. ¹⁰ Die Beaha Maadela Sigi Neebe amo misiäia hamesa neawe. Dia hamesebe amoda, selesaia mosöa nefolalebe amolia hamolo amo gadola, nagadaia nefolalebe niliage hamodelä hamesa neawe. ¹¹ Walio molö molö amo, walio imalo. ¹² Odoaea niliä asiala hamosegi fisilo amo gadola, dia niliä asiala hamoi amolige fisimalo. ¹³ Nili neebewi fedogola bimolö made negesimäia. Mugabe busa nafadefali neebe amoda, dia neala yolasimalo.

¹⁴ Amaimo, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo fisiseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea dilia asiala hamoi amolige fisimolömelë. ¹⁵ Gasoda, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo made fisiseda, dilile Diadoea dili asiala hamoi amolige made fisimolömelëla säla i.

Yesuea molö made naala namolöie mala olelei

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Gode helësëla molö made naala neada, udia dolö odoa asigi fea negelo nefolalebe amolia odagi augia idala aligilo amo gadola namiabio. Udia dolö amoliada molö made naha gabula helësëmäia, ilia ilile odagi nigime hëla made aligilo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ¹⁷ Amai gaso, dilia molö made naala, dilile odagi nigime hëlahilä, busagia weli negemalo. ¹⁸ Amala hamomolö amoie mida, udia dolö odoa nefolalebe amolia dili bealahilä, molö made naala nefolalebe amo made helësëmäia, dilile Diado siia bimolöi made neebe ameamu helësëmäia hamolomelë. Amala hamoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Nelebo hedabi selesaia mosöa gafedela negeloie mala säi
(Uluu 12.33-34, 11.34-36, 16.13)

¹⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia nefolalebeawi, gasiämoea nulö dibeawige, asömalö gaisa baasia wige, fa nelo amolia mosö dagabola fa nelo neebewa wige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namiabio. ²⁰ Amala hamolo dibeawige, selesaia mosöa gasiämoea made nulö dibeawige, asömalö gaisa made baasia amige, fa neloea mosö dagabola made fa neasia amige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namialo. ²¹ Mida, dilile nelegei hedabi dibeawige, dilile boba hamolo amoda amimu diamolömelë.

²² Siida domaloie yo digalo gamali gadoi nea. Dilile si hedabi neëda, dilile domalo sulubadelagi yo digaha maadei namolömelë. ²³ Amase, dilile domalogi yo digalo neebe amo gasimi sagai diëda, gasimi sagai amoda edela gasimi sagalomelë.

²⁴ Afädëa dafidilo äudäie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelë. Eada dafidilo elö amo bimolö habobalahilä, elö amo boba hamosa namolömelë. Dafidilo elö amo hedabola ugila negesaleada, oböla elö amo gadiabomolömelë. Dilia Godeiege, muniiege, helegelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelëla säla i.

Asigia säosäolöie säi
(Uluu 12.22-31)

²⁵ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Amoïeda, na dilima sàhago. Molöle ödäle edo molödulage, domalogi edo salugamolödulage sàla, dilile namolö amoïe asigia sàsöola namiabio. Molö aso, nigia galahlilä, udia dolö namolö amoda dafidilo madele. Amase, fagulo ge aso, nigia galahlilä, domaloda dafidilo madele. ²⁶ Haea hagila nawiaha dibe amo bimo. Haea amolida molö hawage sagalo made, molö faige gedegola negelo made, amase, negelo mosöage negelo made. Amalo gasoda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea molö hilima iaha neamelë. Haea amoli holöbö gidogolahilä, udia dolö dili dafidilo nebego madele. ²⁷ Nowëa hile nagadaia namolö amo holöfali baalasimolödu. Dofä maademelë. ²⁸ Faguloïe asigia sàsöola namolö amoda edoïe. Mama amoli memalä baulahlilä, gägä negelo amo abeahäla fedaha aligilodula helësëmo. Ila hamoige made hamolo, amase, ëfëge made nolo neamelë. ²⁹ Amai gaso, na dilima sàla iahago. Nelebo yafie negelo Solomonoda, ie fagulo hedabifali salugalo amoda, ilile momadoi hido elöi amo gadoi made nelo. ³⁰ Giisi memalä bäui walio nefolalebe egowelida, aiyo dolöea damula gobelomelë. Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, Godea giisi nefolalebe amolida memalä momadolasilo. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dili nefolalebegoge fagulo gämäia imolö madele. ³¹ Amaimo, nilia molöle ödäle edo molödulage, fagulo edo salugamolödulage sàla, dilia asigia sàsöola namiabio. ³² Amo gadolada, udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amolia, nelebo amoli gadoi helësësamu aligilo nea. Mi elöda, dilile Diado selesaia mosöa neebe ameada, dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dawadigisa maadei neamelë. ³³ Amaimo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amole, ea dilia hamomäia hamesa neebe amoledale hogosa namialo. Amala hogosa aligiseda, ea nelebo amoli dibe amo sulubadela dilima baala imolömelë. ³⁴ Amai galë, walio neada dilia aiyoïe asigia sàsöola namiabio. Aiyoïeda, segeyo aiyo hi asigia sàsöosa namolö. Segeyo afädëie yöi dibe amoda amoïemu dialeamelëla sàla i.

7

Odoaea hamose amo mogesebe amoïe säi (Ulu 6.37-38,41-42)

¹ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Godea dilia hamosebego mogeloea, odoaea hamosebe amoge made mogemalo. ² Mida, dilia odoaea hamosebe amo beala memelelo amo gadola, dilia hamosebe amoge beala memelemolömelë. Amase, dilia odoa beala mogelo amo gadola, dili bealage amo gadola wäla mogemolömelë. ³ Amaimo, dilia dilile didooïe sihidoa gëgelë holöbö dibe alogola sàlo amo, amai dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amo helësëla made sàlo amoda edoïe. ⁴ Dilia dihilile sihidoa i gäi gadoi dialea wäla, oböla dilile didooma sàhalea, Die sihidoa gëgelë holöbö dibe alogo neahagola abeahäla sàmolö gabu. ⁵ Asigi fea negelo nefolalebela dili, dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amodale neadigilahilä, hobea dilile didooïe sihidoa gëgelë holöbö dibe amo hedabola beala nimolöi bimolömelë. ⁶ Nelebo Godema odala ilo dibe amogi, dilia ügülogali imabio. Amase, dilile helebe näia gadoi hedabifali hido elöi difolalebe amoli suguagali sadia idogomabio. Amala hamoseda, ilia nelebo amolida emoea daiasala obëgëia welahlilä, dili emosala nolealela mihimolömelëla sàla i.

Ïmola sàmolöge, hogomolöge, idi gai dugimola sàmolöge (Ulu 11.9-13, 6.31)

⁷ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Ïmola sàmalo. Ïmoseda, diligali imolömelë. Hogosa namialo. Hogosa aligiseda, dilia beagolemolömelë. Idi gai dugimola sàha namialo. Idi gai dugimola sàha aligiseda, di digamäia idi gai doga negesimolömelë. ⁸ Mida, udia dolö sulubadelaëa imosa nefolalebe amolia nimolömelë. Hogosa nefolalebe amolia beagolemolömelë. Amase, idi gai dugimola sàha nefolalebe amolima idi gai doga negesimolömelë. ⁹ Malö eedo nefolalebego, dilile malöea wahalo imola sàseda, dili afädëa igi neala imolöle. ¹⁰ Amase, malöea eedoma seme imola sàseda, dili afädëa dabaea neala imolöle. ¹¹ Eedola dihilidilida nafade hamolo nea gaso, dilile malöma hedabi ilo amoda dawa. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea imola sàsëbe amoma nelebo hedabi imolömelë.

¹² Odoaea mala sulubadela dilima hamomäiala hamelo amo gadola, amase, diliage odoa ilima amo gadola wäla hamomalo. Mida, Mosese nebegi Ado sàla negei amoge, bea sàlo nefolalo amolia ado sàla negei amoge, amolia säi amoïe iso gäwida gomelëla sàla i.

Dilida idi doga negei dedeleigi digamalola säi (Ulu 13.24)

¹³ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Idi doga negei dedelei holöfali amogi digamalola. Mida, nafadelo segea aulo idi doga negeida edefade dialea, amase, idi amoge uahabai dialea. Udia dolö yafieda amogimu awäha nea. ¹⁴ Amai gaso, namolöfali segea aulo idi doga

negeida dedelei holöfali dialea, amase, idige nelebolei dialea. Udia dolö afädë afädëlaeamu amo beagolelo nealo säla i.

*Wäfalí bea sälo nefolalebe amolile säi
(Ulugu 6.43-44)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Wäfalí bea sälo nefolalebe amoli helësëla, idihë namialo. Ili sugua sibi aeai gadoi, dili neebee mulo nea gaso, iso asigida nufudaha maadelo ilua ügülo gadoi nea. ¹⁶ Ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, wäfalí bea sälo gabula helësëmolömelë. Gufaeo gadoi neebe amomada, gägä hedabi ëi gelebi negesege failole. Amase, buudi äyo ëfë gadoi amomada äfäeo gägä negesege failole. ¹⁷ Amo gadoi, i hedabi nefolalebe amoli sulubadelaeadä gägä hedabi negelo nea gaso, i nafade nefolalebe amoliada gägä nafade negelo nea. ¹⁸ I hedabi nefolalebe amoliada, gägä nafade negemolö uli nea, amase, i nafade nefolalebe amolia gägä hedabi negemolö uli nea. ¹⁹ I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sagai eedoea sulubadela abalahilä, nulogi sadia galo. ²⁰ Amaimo, ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, golida wäfalí bea sälo gabula helësëmolömelë.

²¹ Sulubadelaea ne wesalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloieä säha nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami made digamolö. Nïe Nado selesäa mosöa neebe amea hamesebe amo gadola hamosa nefolalebe amolimu digamolömelë. ²² Godea gudimolö segeyo amo gala, udia dolö yafiea nema sähalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie, dië ëgila nilia ado bea sälage, amase, dië ëi säla nilia mugabe fedai nesiladigilage, amase, geloi melëlo made gadoi yafiege dië ëgila hamosa nelo amodala sämolömelë. ²³ Amala säseä, na ilima sähalea, Dilida na dofä dawa made. Mala nafade hamolo dili, ne neebeawi made, bahila afiamola sämolömelëä säla i.

*Dolö äudäea mosö ulië säi amo
(Maga 1.22, Ulugu 6.47-49)*

²⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amaimo, sulubadelaea na ado säsebeweli nabala bëgëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi gäwia igidaia mosö uli amo gadoi nefolalea.* ²⁵ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla asi gaso, madë dagaboi. Mida, igau geloidaia uli nelo amea. ²⁶ Amaimo, sulubadelaea na ado säsebeweli nabala made bëgëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi made gäwia ödä bosedäa mosö uli amo gadoi nefolalea. ²⁷ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla awäsebegi, mosö dagabola digala nafademolöi nafadeila säla i.

²⁸ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadesebegi, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia ea olelei amo nabalahlilä, asigigi fudugisa sefolalo. ²⁹ Mida, ilile mala dawadigi nefolalo amolia säla olelelo amo gadola made, eadä geloi gaulahlilä, geloi hido elöi säla olelei amogi.

8

*Yesuea dolö gudubu hamoi afädë wahilasi
(Maga 1.40-45, Ulugu 5.12-16)*

¹ Yesu e segebidaia amila digasebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli e bëgëla asi. ² Amala awähä nebegi, dolö afädë gudubu hamoi nelo amo Yesu neebee maalahlilä, emo gumu sasagaia idogola salea sähalea, Dafidilo Geloie, dia ne wahimäiala helësëseä, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi.* ³ Amala säsebegi, ië naabo mogodigä gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. Amala säsebegi, dolö gudubu hamoi amo hä fodolofali wahii.* ⁴ Amala hamolahilä, Yesuea ema sähalea, Dofä asiala elöma säloeo. Gobela ilo dolö neebee ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöe, Mosesea nelebo odala imalala säla negei dibe amo gadola, nelebo amo odala imalala säla i.

*Yesuea ami sigi aligilo afädë hamoi hamolasilo wahilasi
(Ulugu 7.1-10)*

* **7:24:** 7.24 Giligi adoea dëdëida, igidaia mosö uliä säi. Mida, Isilale iliada igidaia mosö olelo amo helësëla amala säi. Niläda igaudaia mosö olelo amo gadola. * **8:2:** 8.2 Yu ilile ado säla negei ameadä, afädë olo amo gadoi gudubu hamoi galëda, edä Godeie siigi nigime baaila sälo. Hä, hi helësësalea, e olo amo hogosa helesa maadeila helësëseä, gobela ilo neebe amo bea aulo. Iliä beahaleamelële, oloi wahii galëda, ilia sähalea, Dolö amoda Godeie siigi hä hëimelëla sälo. Gobela ilo 13-14gi bimalo. * **8:3:** 8.3 Yu ilile ado afädë säla negei amea sähaleada, Dia gudubu hamoi amoma diigisada, dige Godeie siigi nigime baaila sälo. Amala sälo gasoda, amo gala Yesuie naaboea dolö amoma diigisebegi, hi eda nigime made baai. Eadä dolö amöie olo amomu wahilasila nigime hëi.

⁵ Amila awälahlilä, Yesu e Gabaniama beselagalasebegi, Olomo ilile ami hädali afädë beaha aligilo afädë Yesu neebee maalahilä, ema hähäfiila sähalea, ⁶ Dafidiloo, nie hamoi hamolasilo e nie mosöa oloi dialea. Ie naabo emo baagola së edefademalä sëlähilä, fologomolö uli dialeamelëla säla i. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na e wahilasimolö awähamelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ami sigi aligilo amea säla obëgësalea, Ai. Dafidiloo, neda dofea made. Na mosöa di nogila digamolö holöbö dofea made gabugi, dia adoeamu sämäia. Säseba, nie hamoi hamolasilo amo wahimolö. ⁹ Nage ami beahamu aligilo geloi nefolalebe amoli hawa aligilomelë. Amase, ami dolö odoa nefolalebe amoliage ne hawala aligilomelë. Na afädëma mosöla säseba, e aulomelë. Amase, elöma misiëla säseba, e mulomelë. Na nie galabaia hamoi gadoi hamolasiloma gowe hamomola säseba, amo hamolomelëla säi. ¹⁰ Amala säi amo nabala Yesu e edefademalä fudugilahilä, udia dolö e bëgëla maaha difolalo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Isilale segea afädëa asigi afädë egowe gadola gelola negei neebe na made meli neawe. ¹¹ Na dilima gowe sähago. Udia dolö yafie sege eso maasidolage, amase, eso digasidolage maala, ilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami Abalahamala Aisagala Yeigabala ilibalä molö gegegdola naha sefolamolomelë. ¹² Gasoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amoli gasimi sagai dibebe ami, segea sogobala sadia idogomolömelë.* Amida, ili düisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹³ Amala sälahilä, Yesuea ami sigi aligilo amoma sähalea, Hä, mosalo. Dia asigi afädë negei neebe go gadola hamomolömelëla säi. Amala säi amole, ami sigi aligilo amoie hamoi hamolasilo amo hä, wahii.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö
(Maga 1.29-34, Ulugu 4.38-41)*

¹⁴ Yesu e Fidaie mosöa awälahlilä, Fidaie esöa hëgi olo oloi dibe meli. ¹⁵ Bealahilä, ea udia amoie naabogi diigisebegi, dafidi hëgi olo dilo amo damulebe, udia amea nowelahlilä, Yesu e molö muäia neala i.

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia mugabe fedai nefolalo amoli Yesu neebee sigi mofiai. Sigi mofiassebegi, Yesuea ado säi ameamu mugabe yafie nesiladidigiladigi. Amase, udia dolö oloi difolalo amoli sulubadela wahisa maadesa nelö. ¹⁷ Ea amala hamoi amoda, Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai. Nilile oloi amo hi neala gaui.

Olo elö elöla nilima baai amoli ea neala gaula asila säi amo dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.4

*Yesuea e bëgëla moholöie mala säi
(Ulugu 9.57-62)*

¹⁸ Udia dolö yafie e amalela nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Ödä edefade dibe gowe dëgëla alogodigogi afiadila säi. ¹⁹ Amala säsebegi, mala dawadigi afädë Yesu neebee maalahilä, ema sähalea, Säla Olelelo, di awäsebe go gadola, ne di bëgëla maahagola säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ilua ügülo neebe amolida hili naga hagali hawa diaha. Amase, haea sefolalebe amolige hili mosöa diaha. Amalo gaso, Dolöie Malö eda busa fugulo negela dilo mosöda maademelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, bëgëla aulo elöea ema nabahalea, Dafidiloo, na nie nado dafidi baumolö obëgëmalamolö dofealela nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Baagoi difolalebe amolia hilile baagoi baumäia. Dida ne bëgëla misiëla säi.

*Yesuea fole ödälema nemoi amo
(Maga 4.35-41, Ulugu 8.22-25)*

²³ Yesu e ödä duugi awäsebegi, ie bëgëla aulo amolige e bëgëla asi. ²⁴ Awäha dibegi, oeabo amogi fo edefademalä fodolofali gelola maalahilä, ödä aidagula maala, du dabedelä hamosebe meli. Amasebegi gaso, Yesu e adi elaboi dilo. ²⁵ Adi elaboi dibegi, ie bëgëla aulo amolia awälahlilä Yesu e didiigisalea, Dafidilo Geloie, ödäea nili hä nudulä hamosebegi, dia ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Asigi holöfali negei nefolalebe dilie, edogi bedäha dialeala säi. Amala sälahilä e nowela, fole ödälema nemosebegi, hä, dofä gadaeala aumalasi. ²⁷ Dolö amolia fudugilahilä sähalea, Dolö goweda nowë gadoidu. Folea ödäleada ie ado nabelo gabula säi.

*Yesuea dolö äudä mugabe fedai nebegi nesiladigi amo
(Maga 5.1-20, Ulugu 8.26-39)*

* **8:7:** 8.7 Yu ilida dolö fii odoäie mosöada aulo made. Mida, Godeie siigi ilima nigime baalola helësälealea. Abosolo 10.28 bimalo. Amalo gaso, Yesuea amogi fudugila made helësäla, ea Olomo dolöea mosöa awähala säi. * **8:12:** 8.12 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malöla säi amolida Isilale udia dolöie säi.

²⁸ Hä, oeabo amo dëgëla näiadodi awäla, e Gadala segea beselagalai. Beselagalaha nebegi, baagoi baulo igi äbä difolalebeamadila, dolö äudä mugabe fedai maaha nebegi, Yesuea gausiala digai. Dolö äudä amolea udia dolö nufudala ialalemolöi gabugi, idi amogida udia dolö aulo made. ²⁹ Elea Yesu gausialahilä, gelola üalala sähalea, Godeie malö, dia alima abilia hamomolö misi. Së imolö segeyo fu aso, made beselagalaia, alidale hä, së dafidi imolö misilela säi.

³⁰ Amo gaalu, holöbö ga madela amida sugua yafie moosa nefolalo. ³¹ Hä, dolö äudä amolema mugabe fedai amolia Yesuma sähalea, Dia nili nesiladigimolö galëda, nili sugua nefolalebe gagowelima nogila fedamolö mosöla sämola säi. ³² Amala säsebegi, ea mugabe amolima mosöla säi. Amala säsebegi, mugabe amolia dolö äudä amole amilahilä, sugua amolima fedai. Fedasebegi, sugua nefolalo amoli sulubadela gau domaladi gelola baluluia digafulahilä, oebogoi digafusebegi, ödäea naha maadei. ³³ Amo bealahilä, sugua sigi aligilo nefolalo amoli baluluia fisäla asi. Fisäla awäla, gaamugi beselagalalahilä, hamoi amo sulubadela säla ialahilä, dolö dafidi mugabe fedai äudä amolege, säla iaha maadei. ³⁴ Säla i amo nabalahilä, udia dolö gaamugi nefolalo amoli sulubadela Yesu neebee ami afiai. Afiala e bealahilä, ilia ema sähalea, Dida nilile segeawi namolö made. Bahila mosöla säi.

9

Yesuea dolö afädë fii si wahii

(Maga 2.1-12, Ulugu 5.17-26)

¹ Yesu e dudaia filahilä, oeabo dibe amo dëgëla obëgëlahilä, gaamu hi aligisia ami beselagalai. ² Beselagalasebegi, dolö odoaea dolö afädë fii si sulo amo dafudaijala gaula misi. Amasebegi, ilile asigi afädë negei amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, asigi gelomalo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

³ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amolia asigiamu helësësalea, Dolö goweada Gode gagadea neamelëla helësësa nefolalo. ⁴ Iliä amala helësësa nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Mi edoie dilia dilile iso asigigi asigi nafade go helësësa nea. ⁵ Dilia na ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, nowela nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ⁶ Amai gaso, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöëa nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebee amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä, ea dolö fii si amoma sähalea, Nowelahilä, die dafu neala gaula dihi mosöa hä mosöla säi. ⁷ Amala säsebegi, e hä hi mosöa asi. ⁸ Amala hamoi amo bealahilä, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia bedäi. Bedälahilä, ilia Godea geloi hido elöi amo gadoi dolöma i gabulahilä, Godeda dofä edefade gabula säha nefolalo.

Yesuea Madiu wei

(Maga 2.13-17, Ulugu 5.27-32)

⁹ Yesu e amila awähalea, dolö afädë, ëida Madiu, eda dagisi muni nelo mosöa ami sebegi meli. Bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Madiu e nowela, Yesu bëgëla asi.

¹⁰ Awälahilä, Yesu e mosöa molö naha sebegi, dagisi muni nelo amolige, dolö yafie mala nafade hamolo amolige maala, Yesula, ie bëgëla aulo amolalibalä, molö naha sefolalo. ¹¹ Amala naha sefolalebegi, Felesi dolö amolia bealahilä, ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilile säla olelelo goea dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, golalibalä molö naha sebegoda edoie nabi. ¹² Amala säi amo nabalahilä Yesuea sähalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulomelë. ¹³ Afialahilä ado gowe helësëmalo. Amoda gomalä, Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala säla dëdëla negei dialea.

Hosea 6.6

Ne misiweda udia dolö mala mогоi hamolo nefolalebe amoli wemolö misi made. Udia dolö mala nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla i.

Yesuea molö made naha aligilo amoie säi

(Maga 2.18-22, Ulugu 5.33-39)

¹⁴ Segeyo amo gaalu, Yoneie bëgëla aulo nefolalo amoli Yesu neebee maalahlä, ema nabahalea, Niliage, amase, Felesi dolö nefolalebe amoliage, nilia molö made naha aligilo

* 9:1: 9.1 Segeyo amo gaalu, sege gaamu Gabaniama amida Yesu e aligilo. * 9:11: 9.11 Felesi iliada gowe gadola made hamomolöla säla negeida malei bëgëla hamolo. Iliä helësësaleada, dolö afädëa säla negei amo made bëgëla hamoseda, ea Godeie siigi nafade hamoi neala helësëlo. Amase, dolö fii odoa amobalä seëda, amolige Godeie siigi nigime baai neala sälo. Felesi ilia helësësaleamelebe, dolö odoa Olomöie hamoi hamolasila dagisi muni neaha nefolalo amolida, Godeie siigi nigime baai neala helësëlo. Amöie mida, segeyo sulubadelagi amoliada Olomo dolö Gode made helësëlo amolibalä nawesa neë melëlo amogi.

amogi, die bēgēla aulo nefolalebe golia molō made naala, made aligilo goda mida edoiela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsālea, Dilia dolō afādēa udia neahalea, dolō udia nelo amoie damelē hī ebalā gedola nea, asigia yōi gadoi neada ifolole. Amalo made gaso, ili neebee amila odoaea e sigi moholō segeyo fu beselagalamolōmelē. Iliada segeyo amogida, molō made naala namolōmelē.

¹⁶ Afādēa fagulo gofogi fagulo gāhea nuli baala asogelo made. Amala baala asogeseda, fagulo gāhe amo gofo baala asogei amo edela nulilo. ¹⁷ Amase, afādēa wani ödā gāhe dibe amo, i sugua meme gafodoea hamoi sibaigi gōgōdēla salelo made. Afādēa gōgōdēla salaseda, wani ödā amea dusula doadigila awāla, meme gafodoea hamoi i amo nafademolōi nafadelo. Amala hamoloea, wani ödā gāhe dibe amoda, meme gafodoea hamoi i gāhe amohi gadoigi gōgōdēla salaseda, helegela hedabi diē melēlola sāi.*

Beaha aligilo afādēie idiwige, udiaea Yesuie fagulogi diigi amoge
(Maga 5.21-43, Ulugu 8.40-56)

¹⁸ Aso, Yesuea ilima adosa nebegi, beaha aligilo dolō afādē maalahlilā, Yesuie emo mia emo gumu sasagala fia idogolahilā sāhalea, Nīe nidiwi hādamadefali hame doala asi dialea. Di maala, die naaboea e diigiseda, e wahilagalala namolōla sāi. ¹⁹ Amala sāsebegi, Yesu e nowela e awāsebe amo gadola awāsebegi, iē bēgēla aulo amolige e awāsebe amo gadola asi.

²⁰ Awāha nebegi, udia afādē gāheo i giwilasi heale olo olosamu aligilo amea Yesuie baagido awālahilā, iē fagulo sedade gāi amoie bidigifali diigi. ²¹ Mida, hīdo asigiamu sāhalea, Na iē fagulogimu diigiseda, ne wahimolō gabula helēsēi. ²² Amala hamosebegi, Yesuea besuia imogola, e bealahilā sāhalea, Nīe nidiwie, asigi gelomalo. Dihī asigi afādē negei amea, di wahigomelēla sāi. Amala sāi amole, udia amo wahii.

²³ Amilahlilā awāla, Yesu e beaha aligilo dolō amea mosōa nogila digai. Nogila digalahilā, ea beahaleamelebe, fēla gālo dolō odoage, udia dolō yafie gegegdola didigaola goba fedaha dibe amoge bealahilā, ²⁴ ea sāhalea, Dili mosalo. Udia malō holōbō goda baagoi made. Sūwia adi dialeamelēla sāi. Amala sāsebegi, ilia Yesubalā ōi. ²⁵ Amasebegi, udia dolō nefolalo amoli segea nesiladigilahlilā, Yesu e iē dilo hogoligi ami nogila digalahilā, udia malō holōbō amoie naabogi nabeleia wesebegi, nifelagalai. ²⁶ Yesuea hamoi amo sege amomadi nefolalo amoli sulubadelaēa nabala daidoi.

Yesuea dolō si golai āudāge nafi dofogaige wahilasi

²⁷ Yesu e amilahlilā awāha nebegi, dolō āudā si golai nelo amolea e baagiala bēgēla maaha nea, gelola uuala sāhalea, Debidiie malōo, ali bobasēmola sāi. * ²⁸ Yesu e awāla mosōa nogila digasebegi, dolō āudā amole e sebee maasebegi, Yesuea dolō āudā amolema nabahalea, Alīie si na wahimāiala helēsēla, ali asigi afādē negei nealela nabi. Amala nabasebegi, elea sāla obēgēsālea, Dafidiloo, āla sāi. ²⁹ Amala sāsebegi, Yesuea elele siigi diigisalea sāhalea, Hali asigi afādē negei neebe gohī gadola hamomolōla sāi. ³⁰ Amala sālahilā, elele si amo hedabola fisigāsebegi, Yesuea elema gelofalāi sāhalea, Go hamoigoda dofā elōma asiala sāloeoala sāi. ³¹ Amala sāi gaso, ele awāhaleada, Yesuea hamoi amoda, sege amomadi nefolalo amolia nabaha maademāia sāla iia awāha nelo.

³² Dolō āudā amole doadigila awāsolo amo gala, hā obōla, odoaea dolō afādēma mugabe fedalahilā, ado adomolō uli nelo amo, sigi misi. ³³ Mugabe fedai nelo amo nesiladigisebegi, dolō ado maade amea hā, ado adoi. Amala hamosebegi, udia dolō yafie gegegdola negegila nefolalo amolia fudugilahlilā sāhalea, Isilale segeawi go gadola hamose afādē dofā made melēlo neawela sāi.

³⁴ Amala sāsebegi, Felesi dolō nefolalo amolia sāhalea, Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelēla sāi.*

Yesuea udia dolō amoli sulubadela bobasēi

³⁵ Yesu e gaamu sulubadelagige, sege sulubadelagige, nawesa neada, ilile gedolo mosōa sāla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi sāla oleleladigi, olo elō elōla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigiladigila nawesa nelo. ³⁶ Ea udia dolō yafie gegegdola negegila nefolalebe amoli bealahilā, ili bobasēi. Mida, ili sugua sibi sigi aligilo maadeia, hilido aligilo amo gadola, ilia asigia sāosāolage,

* **9:17:** 9.17 Yu ilia sugua meme nufudala gafodo amo hololo. Amala hamolahilā, i edefade amogida wani ödā amo gōgōdēla salelo. Ili wani ödā gāhe amo hedabola gamogamāia, meme gafodo amogi gōgōdēla negesila, segeyo holōbō sedade aligilo. Amala negesi diēgi, wani ödā amo hī nobala bolela fedalo. Wani ödā gāhe amo meme gafodo gofo amogi gōgōdēla negeseda, sugua meme gafodo i amo dusulomelē. * **9:27:** 9.27 Yu ilia helēsēaleada, Godea Afādē Memeleī iē udia dolō sigi obēgēmōlōla sāi amoda, Debidiie sosogogila moholōla helēsēi. Dolō si golai āudā amolea helēsēaleage,

Yesu eda Isilale dolōlea misiāia beaha nelo amo gabula helēsēlahilā, elea Debidiie malōola sāi. * **9:34:** 9.34 Mugabe sulubadelaie dafidiloda Saidani.

nalahoi gadolage nefolalo. ³⁷ Amo bealahilä, ea ie bægëla aulo amolima sähalea, Molö bëi yafie hamosalea gaso, molö bëi gegehdolasimolöie hamoi hamolo amolida ede made gabumelë. ³⁸ Amai gabugi, sagai eedo hi hamoi hamolo ie sagaigi hamoi hamomolöie fisiga gamäia, dilia ema adosa namialola säla i.

10

*Bægëla aulo giwilasi amolile ëi
(Maga 3.13-19, Ulugu 6.12-16)*

¹ Yesuea ie bægëla aulo giwilasi amoli mofiamolahilä, mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäiage, olo elö elöla oloi difolalebe amolige, domalo nalafadela nawei amolige, sulubadela wahisa maademäiage, ea ilima geloi i. ² Abosolo giwilasi amolile ëida goweli.* Dafidida Saimono, ie ëi elöda Fidala sälo, ie edoo Áduluge, amase, Sebediie malö Yemesege, ie edoo Yonege. ³ Filibige, Badolomiuge, amase, Domasige, dagisi muni nelo Madiuge, amase, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige. ⁴ Selodo sosogo Saimonoge, Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge.

*Yesuea dolö giwilasi amoligali hamoi i
(Maga 6.7-13, Ulugu 9.1-6)*

⁵ Yesuea dolö giwilasi amoli hä, mosalola sälahilä, ea ado gomalä säla i.* Dili awähalea, udia dolö fii odoa sebea aulo idigi mosabio. Samelia gaamu difolalebeamadi amogige digamabio. ⁶ Ami made awäla, dilida Isilale udia dolö ili sugua sibi dabadigi gadoi neebee amimu mosalo. ⁷ Awälahlilä, ado mala säla ähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dialeamelëla säla imalo. ⁸ Amase, oloi difolalebe amoli wahiladigi, hame doala asi difolalebe amoli neala wahiladigi, gudubu hamola nawei sefolalebe amoli wahiladigi, mugabe fedai sefolalebe amoli nesiladidigisa namialo. Walio dilia nelebo nii gaula neebe goda, bidia made, memalä nii amo gadola, memalä imalo. ⁹ Dilia awähaleada, muni gologe, silibage, benige afädë muni salelogi salala, made gaula mosalo. ¹⁰ Amalahilä, idiafa awäla aduge, fagulo elö baalage, emo usililoge, galiamoge, made gaula mosalo. Mida, hamoi hamolo neebe amogalida, molö imolö dialea.

¹¹ Dilia gaamu afädëgige, amase, sege afädëgige awäla beselagalasegi, afädëa dili nihiligila diahala säsebelela bimolö mosalo. Awäha neëgi, diahala säsebe dolö amobalämu diaha nelolahilä, moholö fu beselagalasolo amo gala, giso sege amo digila mosalo. ¹² Dili mosö amogi beselagalalahalea, mosö amoma, neala dalulo dilibalä diamiamelëla säla, nogila digamalo. ¹³ Udia dolö mosö amogi sefolalo amolia obeägila dili gauia idaseda, dalulola säla i amo ilibalä diamialamalo. Ila amala made hamoseda, dalulola säla i amo dihilima obëgëmäia nea nimalo. ¹⁴ Mosö afädëgi sefolalebe amoliage, gaamu afädëgi nefolalebe amoliage, dili midilö mofiamola made säla, dilia ado säsebegoge made nabaseda, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä, mosalo.* ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomo ilibaläge, Gomola ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, gaamu amogi nefolalebe amolibalä, gelolafali memelela gudimolömelëla säi.

*Neala sëlasimolö elö elöla moholömelëla säi
(Maga 13.9-13, Ulugu 12.2-9, 21.12-17)*

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nabuö. Sugua sibifali gadoi ilua ügülo nefolalebea ami na dili mosalahagomelë. Amo helësëla, dilia hamomolö amo hedabola helësëlahilä, sisigosa namialo, amase, asigige gagadelai namialo. ¹⁷ Dolö nefolalebe amoli helësëlahilä, idihë namialo. Dili ilile galisolö amolile naabogi gasuimolömelë. Amase, ilile gedolo mosöa amige dili fëgämölömelë. ¹⁸ Dilia ne bægëla mofiasbegoie, beaha aligilo gini nefolalebea amige, gamane sigi aligilo nefolalebea amige sigi awäla, dilia meli amoge nabi amoge, ilimage, fii odoa nefolalebe amolimage säla olelemäia sigi moholömelë. ¹⁹ Ila odoa ilile naabogi gausiseda, amogi dilia nilia ado abodo sämolödu, nilia ado abeahäla säla obëgëmolödu asigia säosäola helësëmabio. Säsolu segeyo amo gala, dilia sämolö amo sämäia dilima imolömelë. ²⁰ Mida, amo gala, ado dihili sämolö made. Dilile Diadoie Gesamia dihilima aligila sälasimolömelë.

²¹ Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoeage hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala

* **10:2:** 10.2 Nilile ado adola Abosoloda, säla imolö mosöla säsegi aulo. * **10:5:** 10.5 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebägi dëdëi dibe amoligida, ageduda go. Ea säi amoda ie bægëla aulo amolia udia dolöma Godeie ado mala säla olelela awäsebea ami nea, gomalä hamomalola säla i. Ado amoda 10.5-42 amogi dialea. * **10:14:** 10.14 Udia dolö amolia, nilia asiala hamoi gabula helësëmäia, ie bægëla aulo amolia amala olela hamomalola säi. Maga 6.11, Abosolo 13.51ge bimalo.

baagomäia gaula imolömelë. ²² Nie ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelë. ²³ Dili gaamu afädëgi neëgi neala sëlasiseda, fisäla gaamu elögi afiamalo. Na dilima dofä sähago. Dolöie Malö maasolo amo gala, dilia Isilaleie gaamu sulubadelagi hamoi hamomolö difolalebe amoda, dofä made hamosa maademolömelë.

²⁴ Bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amoda dabiala aulo made. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe ameada, ie dafidilo neebe amoda dabiala aulo made. ²⁵ Amaimo, bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amo gadoi namolö amoda dofea. Amase, galabaia hamoi hamolasilo neebe ameage, ie dafidilo neebe amo gadoi namolö amoge dofea. Iliä mosö eedo neebe amoma ëi Belesabulula säседа,* hile mosöa aligilo amolima ado nafadela sämolö amoda dofä baagila moholö gabula säi.

*Godebalämu bedämolö dibe amo
(Uluğu 12.2-7)*

²⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia dolö amolibalä bedämabio. Nelebo walio dabela negei difolalebe amolida hobeala ulufadigisa maadela, musügä negei amoge sulubadelaea dawadigisa maademolömelë. ²⁷ Na gasimi sagaia nea säla iäsebewelida, dilia eso neesebea ami nea, säsebewe gadola bu eegela säha namialo. Geleä sëdäwala säi amoda, dilia mosö daioa nea, uuala säla iaha namialo. ²⁸ Gesamila made, domalomu baagomäia nufidelo nefolalebe amolibalä bedämabio. Gasoda, domalo gesamila helegela Heli segea nafademolö neebe amobalämu bedämalo. ²⁹ Haea nelësa gigiso gadoi äudäda, bidi holöfali doea afädë gadoia nelo madele. Amai gaso, dilile Diadoea amala made daiai galëda, haea amoligi afädë made baagomolömelë. ³⁰ Amase, dilile busagia busa hili nebegoge, sulubadela nidesa maadei neagomelë. ³¹ Amaimo, haea gigiso gadoi sefolalebe amolida holöbö gidogolahilä, dilida abulümi hamoi nebego bedämabiola säi.

*Gelesöie neawela sämolöge, Gelesoma baagi imolöge
(Uluğu 12.8-9)*

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, ne Gelesöie neawela säla ulufadigiseda, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigi, amo gadola wäla sämolömelë. ³³ Amaimo, afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, nie ëi made säla, baagi iäsedä, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigige, amoie ëi made säla, baagi imolömelëlä säi.

*Udia dolöea Yesu boba hamomolö amo
(Uluğu 12.51-53, 14.26-27)*

³⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada na sege sulubadelagi dalulo imolöie gaula misi gabula helësëmabio. Dalulo imolöie gaula misi made, nada nudulo helebe gaula misimelë. ³⁵ Na mogemolö misi amoda gomalä,

malöea ie eedobaläge,
idiwia ie emebaläge, amase,
malö udiaea egoamebaläge.

³⁶ Dolöie ado niida, hile mosöa aligilo amoli namolömelë.

Maiga 7.6

³⁷ Afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie eedole emele boba edefade hamoseda, eda ne sosogo namolö dofea mademelë. Amase, afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie malö boba edefade hamoseda, eege ne sosogo namolöda dofea mademelë. ³⁸ Amase, afädëa hile i fügäi neala gaula, ne bëgëla made maaseda, amoge ne sosogo namolöda dofea mademelë.* ³⁹ Hile namolö dibe amomu fëdöla gaula aligilo amoda, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, hile namolö amo ne helësëla fisilo ameada, ie namolö beagolemolömelëlä säi.

*Udia dolöea Geleso sosogo ugila negeseda, bidi nimolö
(Maga 9.41)*

⁴⁰ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa dilima, nihiligila namolö mofiamola säседа, nege ebalä namolö misiëla sähagomelë. Amase, afädëa nema, haligila namolö misiëla säседа, ne fisiga welo amoge ebalä namolö misiëla sähagomelë. ⁴¹ Amaimo, afädëa goweda bea sälo gabula helësëlahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, bea säloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. Amase, afädëa goweda dolö mala mogoi hamolo neebe gabula

* **10:25:** 10.25 Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

* **10:38:** 10.38 Amo gaalu, Olomo iliada fii odoaeage, amase, memalä hamoi hamolasilo nefolalo amoliage nafade hamosegi nufulö galëda, iliada ili i fügäigimu baala negele. Iliada dolö i fügäigi baala negemolö amohi, sege e baala negemolöia ami i fügäi amo gaula mosalalo. Yesuea i fügäi neala gaula aulola säi amoda ado besula sähalea, Udia dolö dofä e bëgëla aulo neebe amoliada, baagomolömad i namolö gabula helësëmäia säi.

bealahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, dolö mala mogoi hamoloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. ⁴² Dolö afädëa nie bégëla aulo holöbö gidogo neebe amo, nie bégëla aulo gabula helësëlahilä, amogali gögï ödämu osala ñaseda, na dilima dofä sähago, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla sähagola säla ñ.

11

*Ödägi gelo Yonea ie bégëla aulo amoli Yesu neebea mosaloi
(Ulugu 7.18-35)*

¹ Yesuea ie bégëla aulo giwilasi amolima säla olelela wagalahilä, amila awäla, ilile gaamu difolalebe amoligi nawesa nea, udia dolö ilima ado mala säla ñadigi, säla oleleladigisa namolö asi.

² Yone e galabaia mosöa nea, Gelesoea hamoi hamosa neamelëla säi amo nabalahlilä, Yonea ie bégëla aulo amolima sähalea, Yesuma ado gomalä nabalö mosalola säi. Amala säsebegi, ili Yesu neebea awälahilä, ³ ema nabahalea, Afädë moholömelëla säi amoda dile, ma, nilia elö beaha namolöledula nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dili obëgëlahilä, ado nabi amoge, siia meli amoge, Yonema säla imalo. Sähhaleada, ⁵ Si golai nefolalo amoli siia beaha maadela, emo nafadei nefolalo amoli emosala nawela, amase, gudubu hamoi sefolalo amoli wahisa maadela, gëhe gai sefolalo amoli hä, nabaha maadela, amalahlilä, udia dolö busadäoi nefolalebe amolima Ado Mala Hedabi säla ñaha neebeola säla imolö mosalo.* ⁶ Udia dolöea ne bealahilä, ilile asigi afädë negei made digasebe amoliada, obeägisa neamelëla säi.

⁷ Amala säsebegi, dolö misi amoli awäse amo gaalu, Yesuea udia dolö gegedola nefolalo amolima Yoneie helësëla sähalea, Sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami amoi afiai amoda, dilia edo bimolö afiai. Giisi sedade foefa fologosebe amo bimolö afiaile. ⁸ Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Dolöea fagulo hedabifalimu salugai neebe amo bimolö afiaile. Nabuö. Fagulo hedabifali amo gadoi salugalo amolida beaha aligilo ginüie mosöa dilo nea. ⁹ Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Beä sälo afädë neebe amo bimolö afiaile. Ee. Amai galëda, na dilima sähago. Beä sälo odoa nefolalebe amoli holöbö gidogolahilä, eda ilibia neebe amo dilia meligomelë. ¹⁰ Ñe helësëla, gomalä dëdëla negei dialea. Nie ado säla ño amo, die dafidila, mosalamolömelë. Di e baagia emosala nawemolöie, ea die idi fodolasimolömelëla

säla dëdëla negei dialea. ¹¹ Na dilima dofä sähago. Udiaea neegela ägüi amoli sulubadelagida, afädë ödägi gelo Yone neebe amo gadoi maade, ilida holöbö gidogo. Amai gaso, dolö afädë Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami holöbö gidogofali neebe ameada, Yone baagila asi neamelë. ¹² Ödägi gelo Yonea mi gäwila mala säla ñaha neloa amila maala, hä, walio wegida, odoaea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amogi ilile geloia digaha nea, amase, dolö nefolalebe amolile geloia gausa nea.* ¹³ Amaimo, beä sälo sulubadela nefolalo amoliage, amase, Mosesea Ado säla negei ameage, beä säsäla maaha nelolahilä, Yone neebea ami beselagalai. ¹⁴ Amaimo, dilia nabala asigi afädë negemolö galëda, Elaia moholömelëla säla dëdëla negei amoda, Yone e gabumelë. ¹⁵ Afädë gëhe galea galëda, hä nabulö dialea.

¹⁶ Udia dolö walio neebe weli ado abodo gadoima oodo beala sämolödu. Ilida malësäea magaia gaamugi salea, malësä odoama uuala säia gala sähalea, ¹⁷ Nilia dilile bäidama dülasilebeda, dilia gosala made aligisio.

Amase, nilia oböla dilile bobasëi gë udälasilebege, amogige dilia bobasëla diila made nelomelëla

sälo amo gadoia ili nea. ¹⁸ Amaimo, Yone e maala neada, molö made naalage, wani ödäge made naala nebegi, ilia eda mugabe fedai neala sälomelë. ¹⁹ Amalahilä, Dolöie Malö amo maala neada, ea molöge wani ödäge naha nebegi, ilia sähalea, Dolö neebe goweada molöge badoia nulö, wani ödäge edefade nulö nea. Amaimo, e dagisi muni neloge, amase, mala nafade hamolo nefolalebe amolibaläge damelë hamola aligilo neebe gowe bimola sälomelë. Amalo gaso, Godeie asigi falagasei ulufadigisebe ameada dofä dibe amo ulufadigimolömelëla säla ñ.

*Gaamu odoagi udia dolöea asigi afädë negela made nelö
(Ulugu 10.13-15)*

* **11:5:** 11.5 Godea Isilale udia dolö ugila negemolöie nelebo amo gadola hamomolömelëla Aisaeaa beä säla negei. Aisaea 35.1-7, 61.1-4 bimalo. * **11:12:** 11.12 Damo gowegi dibe amoda Giligi adoea ulufala fädäla made säi. Be, dolö odoaea helësësaleada, Yesuea säi amoda sosogo odoa ilia Olomo ilibalä nudulahilä fisigamolö gabu. Nelebo amala hamose ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo nagadaia digamäia, Gode hi idi hamogimolö gabula helësëi.

²⁰ Yesuea gaamu odoagi nea geloi melêlo made gadoi yafie hamoi gaso, udia dolô ami nefolalo amolia asigi besula made nelo. Amala hamosebegi, Yesuea ilima nemola sâhalea, ²¹ Golasini udia dolô dili, asigii gabu. Amase, Bedesaida udia dolô dilige, asigii gabu. Mida, dili nefolalebea ami geloi melêlo made gadoi hamoi amo, Daiale Saidonolemadi dafidi hamoi galebeda, ilia siiba asigi besusa maadeimelêla olela hewala fagulo gâla, nisibu uui filabio. ²² Amalabio gaso, na dilima sâla îahago. Memelela gudimolô segeyo beselagalasolo amo gala, Daia ilibalâge Saidono ilibalâge memelela gudimolô amo gadola made, dofâ baagila awâla, dilibalâ gelolafali memelela gudimolômelê. ²³ Amase, Gabaniama dilige, dilia selesaia mosôa moholôie dihili dili gauia adogosa nefolaleale. Ai, dilida Heli segea sogobala sadia idogomolômelê. Dili nefolalebea ami geloi melêlo made gadoi hamoi amo Sodomo ami dafidi hamoi galebeda, Sodomo gaamu amoda aso, walio diêgi amalabio. ²⁴ Amalabio gaso, na dilima sâla îahago. Memelela gudimolô segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomo ilibalâ memelela gudimolô amo gadola made, dofâ baagila awâla, dilibalâ gelolafali memelela gudimolômelêla sâla î.

Yesuea dili ne neebee hele namolô mofiamola sâi
(Uluu 10.21-22)

²⁵ Segeyo amo gala, Yesuea sâhalea, Mudaiaiege, nagadaiaiege Dafidilo Geloi Nadoo, dima obeâgila nesegea. Mida, asigi falagasei amolimage, amase, nagadaia mala dawadigi nefolalebe amolimage, dia hagulahilâ, malêsâ gadoi nefolalebe amolima dia nelebo amoli ulufala olei amogi. ²⁶ Â dofâ, Nado, dihî hamomolô helêsêi amo gadola, amala hamoi gabumelê.

²⁷ Nîe Nadoea sulubadela nema gausimelê. Afâdêa malô e gowe neala dawadigi made. Nadoea hîdomu dawadigi nea. Amase, afâdêa Nado e gowe neala dawadigi made. Malô eamu hîdo dawadigi nea. Amase, Malôea îe Eedo olemolô helêsêsebe amolima oleseda, iliage e gowe gabula dawadigimolômelê.

²⁸ Sulubadelaee nelebo yôï dibe amo baagi sêla gaula nefolalebela dilie, ne neebee mofiamo. Mofiaseda, na diligali hele fimolô amo îmolômelê. ²⁹ Sugua gaoea nelebo afâdê gaula dusugamolôie muugia î damui negela begelo amo gadola, dilia nîe ado hawala nema dawa nimalo. Mida, na dolô odoama hame negela, nihî nagadaialo mala hamolo. Ameada, dili hele namolô beagolemolômelê. ³⁰ Amala hamomolô amoie mida, nîe î damui negela begelo amoda hâuai made, aabei dialea, amase, nelebo dihili neala gaumâia na îmolô amoda yôï made, hageai dialeala sâla î.

12

Segeyo Sabadagi hamoi made hamolo amoie Yesuea ado sâi
(Maga 2.23-28, Uluu 6.1-5)

¹ Holôbö ede made nelolahilâ, segeyo Sabada gafegi Yesu e helebe gulâia gadoi êi widi sagai mogogi awâha nelo. Awâha nea, îe bêgêla aulo amoli sidêa baagosebegi, widi amoie gâgâ amo faila nana awâha nelo.* ² Amala hamosebegi, Felesi dolô nefolalo amolia bealahilâ ema sâhalea, Segeyo Sabada gafegi made hamomalai amoda, die bêgêla aulo golia hamosa neebee gowe bimola sâi.* ³ Amala sâsebegi, ea ilima sâla obêgêsalea, Debidige, îe dolô odoaa amolalia sidêa baagosalea, Debidia hamoi dêdêla negei dibe amo dilia made meli neale. ⁴ Debidî e Godeie balai mosôa nogila digalahilâ, beledi Godegali odala î dibe amo nealahilâ, hî eege, îe dolô odoaa amoliage mai. Amala hamoi amoda, mala sâla negei ameada beledi amoda gobela îlo nefolalebe amoliamu nulô, odoaeada nulô made. ⁵ Amase, segeyo Sabadagi gobela îlo amolia gobela îlo mosôa ami nefolalea segeyo Sabadaie mala damusa aligilo gaso, ilia asiala made hamolo. Mosese nebegi Ado sâla negei dibe amogi, dilia ado amo gadoi made meli neale. ⁶ Na dilima sâla îahago. Nelebo afâdê walio guwi dibe amoda gobela îlo mosô amo baagila asi neamelê. ⁷ Bebâgi sâla dêdêla negei dibe amogi afâdêa gowe.

Na nelebo nufudala îmolô hamela made, bobasêla ugila negemolô amo hamesala sâla dêdêla negei dialea.

Hosea 6.6

* **12:1:** 12.1 Segeyo Sabadada Yu udia dolô ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie êi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege fôï dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilâ, segeyo gifalâdalûgi hî e hele sulo. Isilale udia dolô ilia amo gadola hamomâia, ea segeyo Sabada daia. Segeyo Sabada Edolo nîliada gafela sâlo. Mi Gâwi 2.2-3ge, Sigi Obêgêi 20.8-11ge bimalo. * **12:2:** 12.2 Yu ilile ado sâla negei ameada, segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo madela sâla dofogala negei dilo. Hamoi amo gadoi hamomolôie ado sâla negei amea sâhaleada, Bêi faila negelo amogi ilia made hamomolôla sâla dofogai dilo. Sigi Obêgêi 34.21 bimalo. Amala sâla negei dilo amo Yesuie bêgêla aulo amolia damui.

Amaimo, ado amoïe mi gowe gadoila helësëi galebada, dilia udia dolöea asiala made hamoi nefolalebe amolima, dilia asiala hamoi gabumelëla made sälo aligilabiomelë. ⁸ Amoïeda Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeïe Dafidilo neala säla i.

*Segeyo Sabadagi Yesuea dolö afädëie naabo nafadei wahilasi
(Maga 3.1-6, Ulugu 6.6-11)*

⁹ Amila awälahilä, Yesu e ilile gedolo mosö afädë neebee ami nogila digai. ¹⁰ Mosö isogi ami dolö naabo nafadei afädë maala sulo. Dolö odoa nefolalo amolia Yesuma dia nafade hamoila sädelälahilä, ilia ema nabahalea, Segeyo Sabada gafegi neala wahilasimolöda dofeale, ma, dofea madelela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Diligi dolö afädëie sugua sibi afädë Sabada segeyo gafegi dögöigi digai diëda, sugua sibi eedoea made sogobala fisiga adamolöle. ¹² Sugua sibida holöbö gidogolahilä, dolöda dafidilo edefade neebe amo beasebele. Amai ameada, segeyo Sabadagi hedabi hamomolöda dofeala säi. ¹³ Amala sälahilä, ea dolö amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Dolö amea naabo mogodigia gasebegi, bu hedabola obëgëlahilä, naabo näiada hedabi amo hi gadoi wäla hedaboi meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, Felesi dolö amoli segea doadigila awälahilä, Yesu nufulö abilia hamomolödula didiäha dilo.*

Yesu eda Godeïe hamoi hamolasilo nea

¹⁵ Yesuea ilia e nufulö didiäha dibe amo helësëlahilä, sege amo digïla asi. Digïla awäsebegi, udia dolö yafie nefolalo amolige e awäse amo gadola mofiassebegi, ea udia dolö oloi amoli sulubadela neala wahisa maadei. ¹⁶ Ea ilima sähalea, Neda gowe gabiola odoama säla imabiola säla iaha nelo. ¹⁷ Bea sälo Aisaeaea bea säla negei amo gausiala digamäia, ea amala hamoi.

¹⁸ Nie hamoi hamolasilo na memelei amo hä neebe gowemelë. Na ema boba hamolahilä, obeägisa neawe. Na nie Gesami ema namolö mosöla sämolömelë. Ea, na memelemolö amo gowe gadoi galeamelëla säla, udia dolö sege elö elölagi sefolalebe amoli sulubadelama säla iaha namolömelë.

¹⁹ Eada gëgësadialage, uualage made sämolömelë. Amase, idiafage afädëa ea ado säse made nabolömelë.

²⁰ Eada fise dagabomolöie wäbëala digasebe amoge ea made dagabomolömelë. Eada gele wai uliligi neebe amoda made usiladigimolömelë. Hamoi hamola mogola hamomolö amo baagila mosäia, eada mogola hahamogisamu namolömelë.

²¹ Ìe ëi helësëlahilä, udia dolö fi elö elöla nefolalebe amolia sisiläfüla beaha nefolamolömelëla

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 42.1-4

Ilia sähalea, Yesuea Belesabulubalä nea hamosa neala säi

(Maga 3.20-30, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²² Segeyo amo gala odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, si nafadela ado adomolö uli nelo amo, Yesu neebe sigi misi. Sigi maasebegi, Yesuea dolö amo wahilasila, hä, ado maade amea siia beala ado adoi. ²³ Amasebegi, udia dolö yafie gegedoi nefolalo amoli fudugilahilä sähalea, Wae, egoweda Debidüie malöledula säi.*

²⁴ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Dolö goea mugabe fedai nesiladigisebegoda, mugabeïe dafidilo nea Belesabuluea geloi i ameamu nesisebela säi. ²⁵ Amala helësësebe amo Yesuea bealahilä ilima sähalea, Gädili afädëa hilimu moge mogela nuduseda, amoda nafademolömelë. Amo gadolamu, gaamu afädëge mosö afädëge hilimu moge mogela nuduseda, amoleda made namolömelë. ²⁶ Amaimo, Saidania Saidani nesiladigilo galebada, hibälä moge mogela aligilabio. Amala aligiseda, ea beaha maadela sigi neebe amo abeahäla namolödu. ²⁷ Na Belesabuluïe geloiia mugabe fedai nesiladigilo galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amolia nowëie geloiia nesiladigilo. Amai galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amoliada dilile gudi mogelo namolömelë. ²⁸ Gasoda, na Godeïe Gesamiïe geloiia mugabe fedai nesiladigisa galëda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo hä dili neebe beselagalai dialeamelë.

²⁹ Amase elöda, afädëa dolö geloiïe nelegei fa nimolö helësësedä, dolö geloi neebe amodale dafidi made nafodola negesiseda, dolö amoïe mosöa digala, ìe nelegei dibe amoligi abeahäla fa nimolödu. Dafidi amala nafodola negesilahilä, hobeala ìe mosöa nelegei difolalebe amo fa neaha maademolöi bimolömelë.

* **12:14:** 12.14 Felesi dolö ilia helësësaleada, oloi wahisebeweda hamoi hamolo gadoila helësëi. Amahaleada, ea segeyo Sabadagi oloi made wahimäiala dofogai. Amogida, Felesi ilia ema habobalahilä, Yesu e nufulöie idi hogosa nelo amo. Ulugu 13.14ge, Yone 5.16-18ge bimalo. * **12:23:** 12.23 Madiu 9.27 bimalo.

³⁰ Afädë nebalä made nea galëda, hi nebalä ado neaha nea. Amase, afädëa nebalä made gegeadolaseda, ea dusula gogola afiaha maademäia nesiladigilo neamelë. ³¹ Amaimo, na dilima säla iahago. Udia dolöea nafade hamoi amoge, gagadei amoge, sulubadela hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami gagadeseda, amoda made hëla fisimolömelë. ³² Afädëa Dolöie Malö amo ado adosalea gagadeseda, amoda hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami Hedabifali amo ado adosalea gagadeseda, amo walioge, hobealage made hëla fisimolömelëla säi.

Iia gägä negelo
(Uluğu 6.43-45)

³³ Aso, Yesuea säi amo, uda negela made, sähamu neamu sähalea, Dilia i afädë hedabi neebela helëseseda, ie gägäge hedabila helësemalo. Be, dilia i afädë nafade neebela helëseseda, ie gägäge nafadela helësemalo. I afädëa gägä negesebe amo bealahilä, i gowe gadoi neebela helëselömelë. ³⁴ Dilida baagolo nubaie malö nebego. Dihili dili nafade nea, ado hedabida abilia sämolö gabu. Iso asigigi nobala adugasebe amo gadoi nafi idigila säla ulufadigilo. ³⁵ Afädë hedabi neebe ameada hile iso asigigila hedabi dibe amo gadoi ulufadigilo nea. Amase, afädë nafade neebe ameage hile iso asigigila nafade dibe amo gadoi ulufadigilo nea. ³⁶ Na dilima sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, udia dolöea ado memalä galone made säi amoda, mi edoie säila säla obëgëmolömelë. ³⁷ Mida, dihi ado säi ameamu, dihi mogoi neala sämolömelë. Amase, dihi ado säi ameamu, dihi asiala hamoila sämolömelëla Yesuea säi.

Dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-12, Uluğu 11.29-32)

³⁸ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amoliage, Felesi dolö odoa nefolalo amoliage Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dia dolöea hamomolöi made gadoi afädë nilia melëdelä hamomola säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë bea sälo Yonama hamoi amomu ilima olemolömelë. ⁴⁰ Yona e seme edefade afädëie isogi segeyo ohodoa gasi ohodoala dilo amo gadola, amase, Dolöie Malö amoge segeyo ohodoa gasi ohodoala naga hawa diamolömelë.* ⁴¹ Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Niniba udia dolöea walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, ilia Yonaea Godeie ado mala säla i amo nabalahlä, asigi besusa maadei amea. Amaimo, walio gui nebego eda Yona nelo amo gadoi made, baagila asi neamelë. ⁴² Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Siba gädili udia dolö beaha aligilo gini udia ameada walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, udia amea Solomonoea asigi falagasei nea, ado mala yo digai säla olelesebegi nabulöie, hile sege wagadi madela maahamu nelömelë. Amaimo, walio gui nebego eda Solomonoea nelo amo gadoi made, baagila asi neamelëla säi.

Mugabe afädë bu obëgëi
(Uluğu 11.24-26)

⁴³ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Dolö afädëma mugabe fedai amo doadigila awäseda, mugabe amo sege falaia awälahlilä, e hele fimolöie sege hogosa nea, afädë made beagolelölömelë. ⁴⁴ Made beagolelahilä, hidomu sähalea, Mosö digila misia ami obëgëmolöla sälomelë. Awäla mosöa beselagalala beahamelële, mosö badumu, gëgelë doala, nelebo sulubadela hedabola negesi diëgi beagolelölömelë. ⁴⁵ Bea negesila bu doadigila awälahlilä, hi eda holöbö hedabilahlilä, mugabe gifalädalä nafadefali nafade nefolalo amoli sigi obëgëla awäla nogila digalahilä, mosö amogi aligilo. Amaimo, dolö amo dafidi nafade nelo amo holöbö dofealahilä, hobealada nafademolöi nafadei aligilölömelë.

Walio udia dolö nafademu hamosa nefolalebe gowelimage amo gadoi wäla hamomolömelëla säi.

Yesuie eme edoolalida nowë
(Maga 3.31-35, Uluğu 8.19-21)

⁴⁶ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima adosa nebegimu, ie eme edoolali segea nea, ebalä ado adomolöie maala nefolalo. ⁴⁷ Amala nefolalebegi, afädëa ema sähalea, Die dieme didoola ilia dibalä ado adomolöie segea godogoi misi nefolalebela säi.* ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nie nemedä abodo, nie nedoolalida nowë gabula säi.

* **12:40:** 12.40 Yona 1.17 bimalo. * **12:47:** 12.47 Dawadigi dolö odoaea helësesaleada, damo goweda Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 3.32gi amoge, Uluğu 8.20giye dibe amolebalä gaalumäie dëdëila helësei.

⁴⁹ Amala sälahilä, ea ie bēgēla aulo amolima naabo sögōdigila sähalea, Nīe neme nedoolalida nefolalebe gowelimelē. ⁵⁰ Mida, udia dolōea nīe Nado selesaiia mosōa neebe amea hamese amo gadola hamosa nefolalebe amolida nīe nedooge, nīe nalifige, nīe nemege, amoli nefolaleamelēla säi.

13

Yesuea ado besula molō gāgā fēfēila säi
(Maga 4.1-9, Ulugu 8.4-8)

¹ Segeyo amo galamu, Yesu e mumusogila segea doadigila fedalahilä, oeabo edefade dibe amoiē agesua sulo. ² Sebegi, udia dolō yafie mafula gegeadolahlilä, e sebe amo nogōla amalei. Nogōla amalelebe, eda ödä dudaia fila fedala sulo. Sebegi, udia dolō gegedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ³ Yesu e amala salea, ea ado besula mala yafie säla iahalea, Dolō afädēa helebe guläia gadoi ēi widi gāgā sagaido fēfēla aliligi asimelē. ⁴ Fēfēla aliligi awāha nebegi, gāgā odoa amo idiafa daala negei dibegi, haea maalahlilä neala naha maadei. ⁵ Gāgā odoa amo igidaia naga abelēi dibe daala negelahilä, fodolofali duulu fedala bäui ⁶ gaso, eso neelagalasebegi, difi moholō ulisalea, bausosa maadei. ⁷ Amase, gāgā odoa amo ēfē äyo gāgāi damuidaia daala negesebegi, ēfē äyo gāgāi amo bāulahilä, widi duulu fedasebe amo dabiala yau hai nelo. ⁸ Gāgā odoa naga hedabi dibe ami daala negei amo bāulahilä gāgā negeimelē. Odoaea hädali afädē negei. Odoaea nabūlasi gafeia negei. Amase, odoaea nabūlasi ohodoa negeimelē.

⁹ Afädē gēhe galea galēda, hä nabolō dialeala säi.

Yesuea edo helēsēla ado besula sämolō mi dibegi säi
(Maga 4.10-12, Ulugu 8.9-10)

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuie bēgēla aulo amolia e sebe maalahlilä nabahalea, Dia udia dolōma ado besulamu säla iaha nebegoda, edoiē amahala nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obēgēsalea, Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoiē helēsēmölōda, dafidi ulufadigila made, musügā negesi dilo amo, odoa ilima made i. Dilima imelē. ¹² Amoiēda, afädēa nelebo afädē gaula neebe amomada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolōmelē. Amase, afädēa nelebo afädē made gaula neebe amomada, holōfalimelē gaula neebe amoda haila nimolōmelē. ¹³ Na odoa ilima ado besula säla ilo amoiē mida, ilia beaha gaso, made bease amoiēge, nabaha gaso, made nabala helēsēse amoiēge amala sälo. ¹⁴ Amaimo, Aisaeaa bea säla negei ilima gausiala digasebe amoda gowe.

Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helēsēmölōmelē. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemölōmelē.

¹⁵ Amoiē mida, udia dolō amolile asigi dofogai nea. Ili gēhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Iliä siia beala, gēhea nabala, asigia helēsēla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola

säla dädēla negei dialea.

Aisaea 6.9-10

¹⁶ Amai gaso, dilia obeägisa nea. Mida, dilile siia beala, amase, gēheage hä nabahagomelē.

¹⁷ Amai na dilima dofä sähago. Siiba bea sälo yafieage, amase, asigi mogoi nefolalo yafieage, dilia beasego gadola wäla edefademalä bimolō helēsēlahilä gaso, made meli nefolalo. Dilia nabasego gadola wäla edefademalä nabolō helēsēlahilä gaso, made nabi nefolalola säi.

Ado besula säi amoiē mi fädäla säi
(Maga 4.13-20, Ulugu 8.11-15)

¹⁸ Yesuea amo sälahilä sähalea, Amai galēda, gāgā fēfēlo amoiē ado besula säi amo nabuō.

¹⁹ Beaha Maadela Sigi Neebe amoiē ado mala afädēa nabala fädäla made helēsēsedä, mugabe busa nafadefali maalahlilä, ado mala ie asigigi fēfēi amo fedela neala gaula aulomelē. Eda molō gāgā idiafa daala negei amo gadoi nea. ²⁰ Molō gāgā igidaia naga abelēi dibe daala negei amo gadoida, afädēa ado mala nabala aabela obeägila neala gaulomelē. ²¹ Amalahilä gaso, e difi made awāla sedade made aligilomelē. Ea ado mala neala gaui amoiē yōi beasege, amase, odoaea e neala sēlasisege, ea fodolofali dīgila aulomelē. ²² Molō gāgā äyo gāgāi ēfē damuidaia daala negei amo gadoida, afädēa ado nabaha nea gaso, nagadaia namolō amo säosäola helēsēmölōge, nelegei yafie dibe amo asigia negesa maademölōge, amea ea ado mala nabi amo dabiala yau hahalea, gāgā made negelo nea. ²³ Molō gāgā naga hedabi dibe daala negei amo gadoida, afädēa ado mala nabala helēsēlomelē. Ea gāgā hedabola negelomelē, hädali afädēge, nabūlasi gafeiage, amase, nabūlasi ohodoage negeladigisa aligilo neala säi.

* **13:3:** 13.3 Madiugi Yesuea ado sedadela bia säi dädēi amo gadola, osoda dädēida go. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoiē mala sähaleada, ado besulamu malei säha nelo. Ado amoda 13.3-52 amogi dialea.

Ado besula giisi nafade afädëie säi

²⁴ Yesuea udia dolöma aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hile sagaia helebe guläia gadoi ëi widiie gägä hedabi amo fëfëla sadia gogoi. ²⁵ Amala hamoi gaso, ili sulubadela adi elaboi difolalebegi, ie ado nii dolö maalahilä, widi gägä sadia gogoi dibeami gägä nafade widi gadoi sadia gogola negesila moholöi asi. ²⁶ Widi baulahilä, gägä negesebe amo gaalu, giisi nafade widi gadoi amoge gedola bäui neebe meli. ²⁷ Sagai eedoie hamoi hamolasilo amolia e neebea awalahilä, ema säla iahalea, Dafidilo, dia sagaia widi gägä hedabimu hadia gogoi walebelei gaso, giisi nafade bäui neebe amoda abododila maala bäui neadu. ²⁸ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Goda ado nii afädëa sagai gabula säi. Amala säsebegi, hamoi hamolasilo amolia ema nabahalea, Nilia awalahilä giisi nafade amoli besela digidulela nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Giisi nafade amo walio besela digisege, widi hi ela beselaloea. ³⁰ Faimolö fu beselagalamaia, helegela amala gegedola fedamäia amilasimalo. Amala fisigisilahilä, hobeala faimolö dolö amolima sähalea, giisi nafade amoli dafidi beselala, gobemolöie dobosa maadelahilä, hobeala widi hi e damula gegedola negelahilä, nie molö negelo mosöa ami negemalola sämolömelëla säila säi.

Ado besula masada gägäiege yidiëge säi

(Maga 4.30-32, Ulugu 13.18-21)

³¹ Yesuea udia dolöma ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa masada gägä gaula awalahilä, hi sagaia sagai. ³² Gägä amoda holöfalifalimelë. Bäuseda, dägöala hawa hëhela odo sagai dibeami gadoi made, amoda i gadoi baulomelë. Bäula fedaha nelolahilä, edefade neëda, haea sefolalebe amoli mafula adomo amogi gilifa hamola dilomelëla säi.

³³ Yesuea ilima aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Udiaea balawa edefade falodaia besigala salala, amo edelasilo ëi yidi amo gegoala naaboseda, balawa sulubadela edela bolela fedalola säi.

Ado besulamu säla i

(Maga 4.33-34)

³⁴ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima ado säi amo sulubadela, memalä made sälahilä, ado besulamu säla i. ³⁵ Ea amala hamoi amoie, bea säloea bea säla negei amo gausiala digai.

Na nafi dagala ado besula säla imolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila musügä negei difolalo amoligi säla imolömelëla

Sama 7.2

Giisi nafadeie ado besula säi amoie mi fädäla säi

³⁶ Yesuea ado mala sälahilä, udia dolö gegedoia amila mosöa awäla sebegi, ie bögëla aulo amoli maalahilä sähalea, Giisi nafade sagai dibeie ado besula säi amoie mi säla imola säi.

³⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolöea gägä hedabi fëfëla sadia gogola aliligi asi amoda, Dolöie Malö amo neamelë. ³⁸ Sagai amoda, naga föi dibe amomelë. Gägä hedabi amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amomelë. Amase, gägä nafade amoda, mugabe busa nafadefaläie udia dolö nefolalebe amomelë. ³⁹ Ado niia gägä nafade fëfëla sadia gogoi amoda, mugabe busa neamelë. Molö amo faimolö fuda, segeyo aligila wagamolö amomelë. Molö amo faila negemolöie hamoi hamolo amolida, selesaia fiimelë. ⁴⁰ Giisi nafade amo beselala dobola nulugi gobelo amo gadola, segeyo aligila wagasolo amo galada, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴¹ Amala hamomolö amoda, Dolöie Malö amea ie Beaha Maadela Sigi Neebe amila nelebo sulubadelaia udia dolö neala nafade hamolasila digalasilö amoge, udia dolöea mala nafade hamolo nefolalebe amoli sulubadelage gegedolasimolö mosäia, ie selesaia fii amoli fisiga gamolömelë. ⁴² Amala hamolahilä, ilia udia dolö amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelë. ⁴³ Amala hamosegi, Godeie udia dolö amolida Eedoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, ilida eso nee yo gadoi nefolamolömelë.

Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö dialeala säi.

Ado besula muni nagagi musügä negeie säi

⁴⁴ Yesuea sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Muni musügä negelo amo gadola sagai afädëgi musügä negei dilo. Amala dibegi, dolö afädëa beagolei. Beagolelahilä, bu gesusilahilä awäla, e hido elöla obeägäla, nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi neleba awäha nelolahilä, sagai amo bidia niimelë.

Ado besula bage isogi momado hedabi helebe näia gadoie säi

⁴⁵ Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Bidi nelo dolö afädëa bageie isogi momado hedabi helebe näia gadoi dibe amo nimolöie hogosamu aligilomelë. ⁴⁶ Amala hogosolo amo gala, ea helebe näia gadoi hedabi hido elöi aye negei amo beagolelahilä, ea nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, helebe näia gadoi amo bidia niimelëla säi.

Ado besula selëgëie ado säi

⁴⁷ Yesuea aso, sähalea, Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö odoaea selëgë oeabo dibeami digiisebegi, seme yafie elö elöla digaimelë. ⁴⁸ Selëgë digii amogi nobasebegi, selëgë digiilo dolö amolia agesua deala gaula fedala negesila salea, seme hedabi amolida falodaia negesalea, nafade amolida sadia gaimelë. ⁴⁹ Segeyo aligila wagasolo amo gala, amo gadola wäla hamomolömelë. Selesaia fii nefolalebe amoli maala, Godeie udia dolö amoli amilasilahilä, nafade hamolo amoli neala nafolala gege dolasimolömelë. ⁵⁰ Amala hamolahilä, udia dolö nafade hamolo amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

⁵¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilia na ado säi amoli sulubadela helësëi nefolalealela nabi. Amala nabasebegi, ilia ema, Äla säla obëgëi.

⁵² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, mala dawadigi sulubadela Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoië dawadigila bëgëlo nefolalebe amolida, mosö eedoea hi nelegei musügä negelo mosöala nelebo gähe hädamade negeile, siiba negeile helegela gaula segea doadigila aulo amo gadoida amoli neala säi.

*Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo
(Maga 6.1-6, Ulugu 4.16-30)*

⁵³ Yesuea ado amoli besula säha maadelahilä, amila digila awäla ⁵⁴ hi e ëdëia gaamugi ami obëgëi. Amala obëgëlahilä, ea ilile gedolo mosöa ami ilima mala säla olelesebegi, ilia asigigi fudugisa sefolalo. Iliä sähalea, Dolö gowea dawa weda, abidi niidu. Gelo melëlo made gadoi hamola nowesebeweda, abidi galudu. ⁵⁵ Eda mosö olelo amoië malö madele. Emeie ëida Meli, amase, ie edooda Yemese, Yosebe, Saimono, Yudasa fulo madele. ⁵⁶ Amase, ie elefila ili sulubadelada, nilibalä sefolalebe gowe madele. Ea nelebo amolida gelola abidi dibegi niidula säi. ⁵⁷ Iliä amala säla, ema bimolö habobalahilä, hamei made nelo. Amasebegi gaso, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafali sefolalebeage, amase, hile sosogofali sefolalebeage, amoliamuda hamela made aligilo neala säi. ⁵⁸ Sege amogi fii amolia asigi afädë made negesebegi, ea ami geloi melëlo made gadoi yafie made hamola nelo.

14

Ödägi gelo Yone baagoi

(Maga 6.14-29, Ulugu 3.19-20, 9.7-9)

¹ Amo galada, Galili udia dolö beaha aligilo Heledo eada nelebo Yesuea hamosa neala säi amo nabi. ² Nabalahlilä, ea ie hamoi hamolo nefolalo amolima sähalea, Goda ödägi gelo Yone gabugo. E bauia amila nowelagalai ameada, ea geloi melëlo made gadoi hamomolöie geloi gaula nebegola säi.

³⁻⁴ Dafidi Heledoea edoo Filibiie udia Helodiasa fedela nii. Amala fedela nii amogi, ödägi gelo Yonea Heledoma dia didooie udia asiala fedela niimelëla säha nelo. Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone galabaia mosöa nafodola negei. ⁵ Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone nufulö helësëi gaso, udia dolöbalä bedäi. Mida, ilia Yone eda bea sälo neala helësëlo amogi.

⁶ Amala hamolahilä, Heledo e ägüla misi segeyo amo beselagalasebegi, Helodiasaie idiwii amea udia dolö gegeidi sefolalebe mogogi ami nea sigoi. Sigosebe amo beala Heledoea edefademalä obeägëlahilä, ⁷ udia malö amoma migalia diigila ado gelola sähalea, Dia imola säse amo gadoida imolömelëla säla i. ⁸ Amala sälebe, ie emea gomalä sämalola säsebegi, idiwii amea sähalea, Walio gogi wäla ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia negela imola säla i. ⁹ Amala säla iasebegi, Gini e asigia yöia idogolahilä gaso, ea migalia diigila ado gelola säla i amoge, udia dolö ebalä gege dola molö naha sefolalebe amolige helësëla, ea udia malö amea säi amo gadola odoama hamomalai. ¹⁰ Amala hamomalalahilä, odoe ili galabaia mosöa fisiga gasebegi, ami Yoneie muugi damui. ¹¹ Damula falodaia gaula maalahlilä, udia malö

* **14:1:** 14.1 Heledoie ëi elöda Ädibasa, eada Galili sege beaha nelo. Eda Gini Heledoie malö, Melia Yesu neegela ägüi amo gaalu nelo amo. Madiu 2 bimalo.

amo hīma iasebegi, ea emerna imolō gaula asi.* ¹² Amala hamosebegi, Yoneie bēgēla aulo nefolalo amolia maala, ie domalo gaula awāla bausilahilā, ilia Yesuma sāmolō asi.

*Dolō dausini biaea molō mai
(Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)*

¹³ Yesuea amala sāi amo nabalahlilā, sege e neloa amo digila, e dudaia fila sege dolō afādē maadeia ami hīdo asi. Amala asibua, udia dolō nefolalo amolia Yesu hā asimelēla sāi amo nabalahlilā, ilile gaamu amoli digila, Yesu asi amo bēbēgēla nagadabodo afiai. ¹⁴ Yesu e ödā dudaiala agesua daala aligilahilā beahamelebe, udia dolō yafie nefolalebe amo bealahilā, ili bobasēla, ilile oloi difolalo amoli wahilasisa nelo.

¹⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bēgēla aulo amoli Yesu neebee maalahlilā ema sähalea, Hā deadifali gabu. Niliā sege molō maadeia neebe amo udia dolō nefolalebe goweli dusula awālahilā, molō bidia nimolōie sege holōfali ga made dibeaa ami hogola aliligi afiamalamola sāi. ¹⁶ Amala sāsebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsalea, Ai. Iliā moholōi made gabu. Ili molō muāia dihili imalola sāi. ¹⁷ Amala sāsebegi, ilia ema sāla obēgēsalea, Niliāda beledi bia, seme āudāla amomu wi galeala sāi.* ¹⁸ Amala sāsebegi, Yesuea sähalea, Amo ne neebeawi gaula misiēla sāi. ¹⁹ Gaula maasebegi, ea udia dolō nefolalo amoli giisidaia ffigimalolahilā, beledi bia amola seme āudā amola gaula mudaia sida adogola nea, Godema nesegei. Nesegealahilā, ea beledi dagabodasila, ie bēgēla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolō sefolalo amoligali sogoi. ²⁰ Amala sogosebegi, ili sefolalo amoli dofea naha maadelahlilā, fea digai amo ie bēgēla aulo amolia adu giwilasi salala nobala negei. ²¹ Molō mai amoli, udia māōla nidela made, dolōmuda dausini bia gadoia mai.

*Yesu e ödādabodo asi
(Maga 6.45-52, Yone 6.16-21)*

²² Amalahilā, fodolofali Yesuea udia dolō nefolalo amoli dusula afiamalola sāmolōlahilā, ie bēgēla aulo amolima sähalea, Dilidala dudaia fila, ödā dēgēla alogodi afiamalola sāi. ²³ Amalahilā, ea udia dolō amolima dusula hā afiamalolahilā, e Godema adomolōie hīdo segebidaia ami fedai. Hā, gagasila digase amo gaalu, Yesu e hīdofali nelo. ²⁴ Amala neebe amo gaalu, du amo asi mia made awāha nebegi, fo du awāse busamadila gelola maalahlilā, ödā aidagusebe amea du amo besuui. ²⁵ Amala hamosebegi, sege yomolō amo gaalu, Yesu e ie bēgēla aulo awāha dibeaa ami ödādabodo misi. ²⁶ Iliā e ödādabodo maasebe amo bealahilā, edefademalā fudugila emo gigisēla bedāi. Iliā fudugila sähalea, Wae. Gosogoda mugabe gabula sālahilā, ili bedāla ūala dodogōi. ²⁷ Amala ūala dodogōsebegi, Yesuea fodolofali ilima sähalea, Bedāmabio. Asigi gelomalo. Weda nemelēla sāi. ²⁸ Amala sāsebegi, Fidaea sähalea, Dafidiloo, di galēda, di neebaa gui ne ödādabodo misiēla sāmola sāi. ²⁹ Amala sāsebegi, ea misiēla sāi. Misiēla sāsebegi, Fida e dudaia amila ödādabodo Yesu neebaa ami moholō asi. ³⁰ Amala asi gaso, fo gelola guula maasebe amo beala fudugila bedālebe, ödāgi besela digala usabodelā hamosebegi, Fida hī uuahalea, Dafidilo Geloie, ne nabelela nimola sāi. ³¹ Amala sāsebegi, Yesuea fodolofali naabo mogodigia gala nabelela nea sähalea, Asigi afādē holōfali negeie, abilidelāie asigi āudā negeila nabi. ³² Amalahilā, ele dudaia fia adogoi amole fo guula maaha nelo amo boogelee. ³³ Amasebegi, ie bēgēla aulo dudaia sefolalo amolia Yesuie ēi gauia adalahilā sähalea, Dida dofā Godeie malō nebegola sāi.

*Yesuea Genesaledi ami oloi difolalo wahii amo
(Maga 6.53-56)*

³⁴ Amala hamolahilā, ili oeabo edefade amōie agesua dēgēla aligilahilā awāla, sege ēi Genesaledi ami beselagalai. ³⁵ Beselagalasebegi, udia dolō nefolalo amolia e bealahilā, Yesu gabula helēsēi. Amala helēsēlahilā, sege ga made difolalo amoli sulubadelama sāla sogosebegi, oloi difolalo amoli sulubadela Yesu neebaa ami sigi maaha maadei. ³⁶ Sigi maalahlilā, ilia ema gelola sähalea, Oloi difolalebe gowelia die fagulo bidigimu diigimāiamelēla sāi. Amo gadola, Yesuie fagulogi diigi amoli sulubadela hā, wahisa maadei.

15

*Godēie ado sāla negei dibe amea māu ilia aiyalo mala dilo amo baagila asi dialea
(Maga 7.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, Felesi dolō odoa nefolalo amolige, mala dawadigi odoa nefolalo amolige, Yalusalemela Yesu neebaa maala, ilia ema nabahalea,² Die bēgēla aulo amoliada nilile māu ilia siiba aiyalo mala negei amo damula, naabo nigime hēla made molō nulō

* **14:11:** Yone busa damula falodaia gaula misialola sāi amōie mida, Helodiasaea helēsēsaleada, Yone dofā nufi gabula helēsēmōlōie amala sāi. * **14:17:** 14.17 Yu iliada beledi amoli hamosaleada bobogalada hamolo made. Beledi biala sāi amoda dolō āudāeamu molōi gadoi.

amoda mi edoie la nabi.* ³ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dilia dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëla, Godea hamomalai amo damulo amoda mi edoie. ⁴ Godea sähalea, Die diado diemele hedabola helësëla, elele ado nabalahlilä hamomalola säi dialea. Amase elöda, afädëa eedole emele gadiaboseda, baagomäia nufulo dialeala säla negei dialea. ⁵ Amai gasoda, dihili sähalea, Afädëa hile nelegei amogi, eedole emele ugila negemolö nea sähalea, Nelebo goweda Godegali odala i dialeala säse, ⁶ ea eedo hedabola helësëla made, ugila made negemalola sälo. Dilia mala go hamose goeada, dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëlahilä, Godeie mala säla negei amoda memalä gadoi hamola fisilo gabu. ⁷ Asigi fea negelo dili, bea sälo Aisaeaea dilile hedabola bea sähalea, ⁸ Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea.

⁹ Ili olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia nie ëi memalä gauia adalo nebegola
bea säla dödëla negei dialeala Yesuea säla i. Aisaea 29.13

*Udia dolö Godeie siigi nigime baalo mi dibe amo
(Maga 7.14-23)*

¹⁰ Yesuea udia dolö mofiamalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia nabala hedabola helësëmalo. ¹¹ Nelebo nafadi digasebe ameada, udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Nelebo isogi dilo nafadila segea doadigila awäse ameada, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi. ¹² Hobeala ie bögëla aulo amolia Yesu neebee maalahlilä sähalea, Dia ado amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolile iso asigigi gäwisalea sësebe amoda dihilä melilela säi. ¹³ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Nelebo sulubadela nie Nado selesaia mosöa neebee amea made sagai amoda sooma aaladigisa maademolömelë. ¹⁴ Felesi dolö ilida gamelä, helësëmabu. Hili ili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli naabogi gaula sigi udo nebego. Si golai elöea si golai elö amo naabogi gaula sigi awäha neëgida, helegela balagula döögöigi digalomelëla säi.

¹⁵ Amala säsebegi, Fidaea säla obögësalea, Ado besula säi amoie mi nilima awala säla imola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Dilige asigi made gäwi nelo amo gadoi wäla neale. ¹⁷ Nelebo nafia digase amoda isogi digalahilä, segea doadigila aulo amo dilia dawa made neale. ¹⁸ Amai gaso, nafiadila segea doadigila awäse amoda, iso asigigila beselagalasebe amea, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ¹⁹ Mida, iso asigigila beselagalalo amoda asigi nafadege, udia dolö baagomäia nufulo, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, nelegei fa nimolöge, wäfali sämolöge, odoama ado nafadela sämolöge. ²⁰ Mala nafade amolia udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. Amalo gaso, naabo nigime hëla made, molö nulö ameada, udia dolö Godeie siigi nigime baalo mademelëla säi.

*Gainana udia afädëa Yesuma dofä asigi afädë negei
(Maga 7.24-30)*

²¹ Sege amo digila, Yesu e Daiamadige Saidonomadige asi. ²² Ami awäsebegi, Gainana udia afädë segea ami sulo amo Yesu neebee maalahlilä, ema uuala sähalea, Debidie malö, ne bobasëla ugila negemo. Nie nidiwima mugabe fedalahilä, e neala nafadesaleamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ema ado afädë made säla obögëla nebegi, ie bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahlilä ema sähalea, Udia goweadä nili baagia aligila uuala aligi maasebego mosalamola säi. ²⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Isilale udia dolö sugua sibi dabadigi gadoi nefolalebe amolilemu ne fisiga wei neawela säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesu neebee maalahlilä, e mia emo gumu sasagala salea, ema sähalea, Dafidiloo, ne ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Malöie molö negei ügülogali sadia gala imolöda dofea madela säi.* ²⁷ Amala sälebegi, udia amea sähalea, Dafidilo, amo dofä. Gasoda, ügüloie eedoea molö nahalea dusula digase amoda, ügüloea nulöla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Udiao, dia asigi afädë negei goda edefade. Dihilä hamesebego gadola hamomolömelëla säi. Yesuea ado amo säia gai amole udia amoie idiwi hä wahii.

Yesuea udia dolö yafte oloi wahii amo

* **15:2:** 15.2 Bögëla aulo amolile naabo nigime baala molö nasebegi made. Yu ilia nelebo afädë Godeie siigi nigime baai gauuledula helësëlahilä, hili ili Godeie siigi nigime baaloela bedälo. Amala helësëlahilä, hili aiyalo mala säla negei amo gadola, Godeie siigi nigime baai made namiäia, ilia dafidi naabo nigime hëlahilä, hobeala molö nulö. * **15:26:** 15.26 Yesueada udia amo emosala eegela gadiabola säi made. Eada Ado Mala Hedabi dafidi Isilalemadidale daidola nabaha maadelahlilä, hobeala fii odoa ilia nabuäiala helësëi. Amala helësëlahilä, ea ado besula Isilale helësëla malöla säi. Amase, fii odoa amoli helësëla ügüloela säi. Amala säi gaso, Yesuea udia amoie asigi besui amo bealahilä, ea e ugila negei.

²⁹ Yesu e sege amo digila, Galili oeabo dibe amoie agesuadi awäha nelolahilä, gau fedala deadigia adogola ami sulo. ³⁰ Ami sebegi, udia dolö yafie e neebee gegedola, ilia odoa emo nafadeige, si golaige, domalo nafadeige, nafi dofogaige, amase, olo elö elöla oloige, sulubadela ie emo mia gaula mafula negesebegi, ea wahisa maadei. ³¹ Amala hamosebegi, udia dolö gegedoi amolia beahamelebe, odoa nafi dofogai amoli ado adoladigi, domalo nafadei amoli wahiladigi, emo nafadei amoli naweladigi, si golai amoli beadigisa nefolalebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, ilia Isilaleie Godeie ei gauia adaha nefolalo.

Dolö dausini biyidiaea molö mai

(Maga 8.1-10)

³² Yesuea ie bögëla aulo amoli wela mofiamolahilä ilima sähalea, Udia dolö nefolalebe goweli asigii gabumelë. Mida, nebalä hä segeyo ohodoa nelo amea, ili molö maade gabu. Sidëa baagoi amola wäla mosöla sämolöda, na made hamesa. Idiafa ili si dädbäbelela digaloeala säi. ³³ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Udia dolö yafie gegedoi nefolalebe weli molö molöda, sege nafade udia dolö aligisia made wi abidi nimolödula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi gifalädalia, seme nelësa naabo safo gabuwela säi. ³⁵ Amala gabuwela säsebegi, Yesuea udia dolö amoli nagadaia fiffigimalai. ³⁶ Amala sälahilä, ea beledi gifalädalia amoge seme amoge gaula nea, Godema nesegei. Nesegealahilä, dagabodasila ie bögëla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ³⁷ Udia dolö sulubadela sefolalo amolia molö dofea naha maadelahilä, fea digai amo adu gifalädaliagi salala nobala negei. ³⁸ Udia malöla nidela made, molö mai amolida dausini biyidia sefolalo.

³⁹ Amalahilä, Yesuea udia dolö gegedoi amoli afiaha maademalolahilä, e ödä duugi fila sege ei Magadani asi.

16

Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi

(Maga 8.11-13, Ulugu 12.54-56)

¹ Felesi dolö nefolalo amolige, amase, Sadiusi dolö nefolalo amolige, Yesu neebee maalahilä, ilia Yesu fedogola bimolöie ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesai mosöla misi dia hamola nilima olemola säi. ² Amala säsebegi, ea säla obögësalea, [Deadi eso fidila digahalea, mu bëla obögësedä, dilia hä, esomolö gabula sälo. ³ Amase elöda, sege yose amo gaalu, mu gelëge bëla gasimi sagasada, dilia waliöda hä fo maala sege digamolö gabula sälomelë. Amalo amo dilia mu giwigi bealahilä, amo gadola hamomolö gabulada helësëlo gaso, walio hamosebe amo bealahilä, amo gadola hamomolö gabula helësëlo made nefolaleale.]* ⁴ Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë Yonama hamoi amomu ilima olemolömelëla säi. Amala sälahilä, ili digila eda bahila mololöi asi.

Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi hamolo yidila säi

(Maga 8.14-21)

⁵ Bögëla aulo amoli oeabo edefade dibe amo dögëla näiädo alömodi beselagalahamelebe, beledi afädë made ägüla elabola misi meli. ⁶ Amaimo, Yesuea ilima sähalea, Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi edelo yidi amo helësëla, idihë nea hedabola beaha namialola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia hilidomu didiähalea, Nilia beledi made ägüi amoie säsebela didiäha dilo. ⁸ Hilidomu didiäha dibe amo Yesuea dawadigila nea, ilima sähalea, Asigi afädë holöfali negeila dili, dilia beledi maade gabula didiäsebegoda edoie. ⁹ Aso, dili dawadigi made nelo amo wälasimu neale. Beledi bia amea dausini biaea nalahilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amo elaboi neale. ¹⁰ Amase elöda, beledi gifalädalia amea dausini biyidiaea nalahilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amoge elaboi neale. ¹¹ Na dilima belediie made säi amo dilia dawadigi made nebegoda edoea. Felesilele Sadiusilele beledi edelo yidi dibe amoie hedabola idihë namialola säla i. ¹² Amala säsebegi, ilia helësësaleamelebe, ea hedabola idihë namialola säi amoda beledi neala edelo yidiie made säi gabu. Felesi dolölele Sadiusi dolölela mala säla olelesebe amoie säi gabula helësëi.

Fidaea sähalea, Afädë Memelei amoda di nebegola säi

(Maga 8.27-30, Ulugu 9.18-21)

* **16:3:** 16.2b-3 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] hotele negeida, Madiu hi dädëi made, goda hobeala dolö elöea dädëila helësëi.

¹³ Yesu e Sisalia Filibai gaamunadi awäla beselagalalahilä, ea ie bægëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amolia Dolöie Malö amoda nowë neala säha difolalebela nabi. ¹⁴ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Odoaeada ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada Elaia neala säladigi, amase, odoaeada Yelemaea galë, bea sälo elö galë neala säladigisa difolaleamelëla säi. ¹⁵ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai, diliada ne nowëla säha dialeala nabi. ¹⁶ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda dimelë. Dida Gode namolöi neebe amoie malö nebegola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Yonaie malö Saimonoo, dida obeägisa nea.* Mida, dia walio säi amoda nagadaia dolöea dima olei made. Nie Nado selesaia mosöa neebe amea oleimelë. ¹⁸ Amaimo, na dima sähago. Dïe ëida Fida. Igi amodaia nie udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli na ulimolömelë. Olasegi, baagomolö amoie geloi ameada made nufuda salala salolemolömelë.* ¹⁹ Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie idi gai dogelo gii amo dima ïmolömelë. Dia naga föidaia hamomolö madela säla negesebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialeala säi. ²⁰ Amala sälahilä, ea ie bægëla aulo amolima gelola sähalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda ne newemelë, odoama säla ïmabiola säi.

*Yesu e baagolahilä nowemolömelëla säi
(Maga 8.31—9.1, Ulugu 9.22-27)*

²¹ Segeyo amila nofela, Yesuea mi gäwilafali, ie bægëla aulo amolima fädäla sähalea, Ne Yalusaleme moholö galeamelë. Ami awäsedä, dolö dafidilo asigi gäwi nefolalebe amoliage, gobela ilo busa nefolalebe amoliage, amase, mala dawadigi nefolalebe amoliage, ne neala elö elöla edefade sälasimolömelë. Amala hamolahilä, ilia ne baagomäia nufudasegi, segeyo äüdä nelolahilä osodagi ne nowemolömelë. Amala hamomolö galeamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Fidaea Yesu e sigi aliga galahilä nea nemola sähalea, Dafidilo Geloie, amala sämabu. Dima dofä amala made hamomolömelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesu e besuia imogola Fidama sähalea, Ae. Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Dia nie idiafa dofogasebego. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebela säi.

²⁴ Amala sälahilä, Yesuea ie bægëla aulo amolima sähalea, Afädëa ne awäsewe gadola moholö helësësedä, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bægëla moholö dialea. ²⁵ Amoie mida, afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësësedä, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla fisisedä, ie namolö amo beagolemolömelë. ²⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagosedä, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. Amase, afädëa bidi edo ïlahilä, hile namolö amo bu nea obëgëmolödu. ²⁷ Amala säsebe amoie mida, Dolöie Malö amo ie Edoeie yo digalo hido elöi salugalahlilä, ie selesaia fiibalä moholömelë. Maasegi, ea udia dolö sulubadelama ilia hamoi amo gadola bidi ïmolömelë. ²⁸ Na dilima dofä sähago. Dolö odoa walio gui nefolalebe goweli baagola made, aso, neëgi wäla Dolöie Malö amo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amobalä maase amo bimolömelëla säi.

17

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli amo
(Maga 9.2-13, Ulugu 9.28-36)*

¹ Segeyo gafeia nelolahilä, Yesuea Fidage, Yemesegi, amase, Yemesie edoo Yonege, ili sigi awäla segebi edefadedaia gadogofali fedala hilibofali nefolalo. ² Ami nefolalea beahaleamelebe, ilile sidaia Yesuie domalo bedefala hido elöi neebe meli. Ie odagi eso si gadoi neela, ie fagulo gäi amoge falela yo digai hido elöi neebe meli. ³ Amo bealahilä, ilia beahaleamelebe, Mosesele Elaiale maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁴ Amo bealahilä, Fidaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, nili wi neebeweda hedabi gabu. Na sege mosö ohodoo oledule. Elöda die, elöda Moseseie, amase, elöda Elaiaie la nabi. ⁵ Ea ado amo, aso, säha nebegi wäla, gelë häu faleifali hido elöi amo ili neebeadu maala dabelahlilä, gelë amoie isogila ado afädë sähalea, Egoweda nie malöfali, nihä boba hamosa neawe. Dilia ie ado nabualola säi. ⁶ Ado säi amo nabala, bægëla aulo amoli edefademalä fudugila bedälahilä, nagadaia gumusula diadidigafui. ⁷ Amala difolalebegi, Yesu e ili difolalebea ami maala didiigisalea, Bedämabu. Nowemola säi. ⁸ Amala didiigisebegi, sida adogola beahaleamelebe, dolö elö maade, Yesu hïdomu neebe meli.

* **16:17:** 16.17 Giligi adoda Yonaie malö Saimonola säla dëdëla negei. Amase, Yone 1.42gida Yoneie malö Saimonola säla dëdëla negei. * **16:18:** 16.18 Giligi adoea Fidaie ëida igi ëibalä ga madefali dialea.

⁹ Ili segebidaia amila digafiaha dialea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila, aso, made nowela neëgida, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Amala säsebegi, bëgëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Mala dawadigi nefolalebe amoliada Elaiadale dafidi moholöla sälo amoda mi edoiela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Elaia eda dofä moholö. Eada nelebo sulubadela hahamogisa namolömelë. ¹² Gaso, na dilima sähago. Elaia eda misi. Misi gaso, udia dolö nefolalo amolia e gabulada helësëla made, ilia hamomolö helësëi amo gadola hamosa nelomelë. Amo hamosa nelo amo gadola wäla, Dolöie Malö amoge neala sëlasiomolömelëla säi. ¹³ Amala säsebegi, bëgëla aulo amolia helësësalea, ado ilima säsebe amoda ödägi gelo Yoneie säsebela helësëi.

Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi amo

(Maga 9.14-29, Ulugu 9.37-43)

¹⁴ Ili affala, udia dolö gegedoi dibe ami beselagalasebegi, dolö afädë maala Yesu mia emo gumu sasagala salea ¹⁵ sähalea, Dafidilo Geloie, nie malö bobasëmo. E amulämelahilä, së yafe nulömelë. E amulämesalea nulo gobeiage, ödägi neala digalasisamu aligilomelë. ¹⁶ Amaimo, die bëgëla aulo amoli nefolalebea sigi misi gaso, ilia e wahilasimolöi made gabiola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö asigi afädë made negela asiala hamolo walio nefolalebela dili, ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yoi gaula namolödu. E ne neebee sigi misiëla säi. ¹⁸ Sigi maasebegi, Yesuea ema nemoi. Nemosebegi, mugabe amo doadigila asi. Amala asi amole, malö maalibu amo fodolofali wahii.

¹⁹ Hobeala, bëgëla aulo amoli Yesu e hïdomu neebee ami maalahlilä, ema nabahalea, Amai nilia mugabe nesiladigilibe iliawai amoda edoadula nabi. ²⁰⁻²¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda, holöfali negei nebegoea amaimelë. Na dilima dofä sähago. I masada gägä holöfali dibe amo gadoi asigi afädë negela nea, segebi gowema sähalea, Guilahlilä gagowedi gasi gamola säseba, gasi gamolömelë. Amase, dilia afädë hamomolö asusugai iliawaida maade bimolömelëla säi.*

Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi

(Maga 9.30-32, Ulugu 9.43-45)

²² Ili Galili segea gegedosebegi, Yesuea ilima sähalea, Dolöie Malö amoda dolögali gaula imolö segeyo hä beselagalasebewe. ²³ Gaula iasegi, ilia e nufudala baagomolö gasoda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowela moholömelëla säi. Amala säsebegi, ili asigia yöia ididogoi.

Gobela ilo mosöie dagisi muni negei

²⁴ Yesuge, ie bëgëla aulo amolali awäla, Gabaniama gaamugi beselagalai. Ami nebegi, gobela ilo mosöie dagisi muni nelo nefolalo amolia, Fida neebee maalahlilä ema nabahalea, Dïe säla olelelo neebee ameada dagisi muni negelolela nabi. ²⁵ Amala nabasebegi, Fidaea säla obëgësalea, Ä, negelomelëla säi.

Amala sälahilä, Fida e mosö münusogi digala adola made nebegi, Yesuea dafidi Fidama nabahalea, Saimono, nagadaiaie beaha aligilo gini nefolalebe amolia dagisi muni elö elöla negesebe amo negelo amolida nowëadu. Dia edo helësësebe. Iiile malöealedu, ma odoaealedula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Amoda odoaea gabiola säi. Amala sälebegi, Yesuea ema sähalea, Amai galëda, amolile malöea dagisi muni negemolöi made gabu. ²⁷ Amai gaso, alia ili neala habobalasiloea, dia oeabo dibe ami seme däamolö mosalo. Amaimo, seme dafidi dease amoie naffigda, muni giwi afädë dië bimolömelë. Ameada gobela ilo mosöie dagisi muni diëge nïege negemolö dofea bimolömelë. Amo neala gaulahlilä, alile dagisi muni ilima ia mosalola säi.

18

Baagila asi neebe amo nowëla nabi

(Maga 9.33-37, Ulugu 9.46-48)

¹ Segeyo amo gala, bëgëla aulo amoli Yesu neebee maalahlilä, ema nabahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida baagila awäla neebe amo nowëdula nabi. ² Amala nabasebegi, Yesuea malö holöbö wela, ilile sidaia ifosilahilä ³ sähalea,* Na dilima dofä

* **17:20-21:** 17.20-21 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 21da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 9.29gi dibe amobalä gaalumäiaie dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Nelebo afädë hamosebe amea made, molö made naala nea, Godema adosebe ameamu mugabe fedai gowe gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.] * **18:3:** 18.3 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebägi dëdëi dibe amoligida, biyduda go. Yesuea ie bëgëla aulo amolia mala abodo bëgëla hamomäia säha nelo. Ado amoda 18.3-35 amogi dialea.

sähago. Dilile asigi bedefala, malësä gadoi made aligiseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida made nogila digamolömelë. ⁴ Hi e nagadaiala, malö holöbö gowe gadoi neebe ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami baagila asi nea. ⁵ Amase elöda, afädëa nïe ëigi malö holöbö gowe gadoi neebe amoma, haligüla namolöie misiëla säседа, nemage haligüla namolöie misiëla sähagomelë. ⁶ Afädëa malësä nema asigi afädë negei amoligi afädë neala digalaseda, ëfëa igi edefadegi begela, bidi näiadooia ie muugia begelahlilä, ödëa muäia duhulugi hadia idogoseda, ie hedabida amomelëla säi.

*Nili neala nafadelasilöie mi säi amo
(Maga 9.42-48, Ulugu 17.1-2)*

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Neleboea udia dolö asiala hamomäia neala digalasilö amoie, sege föigi nefolalebe amoli asigii gabumelë. Digalasilö amolida dofä moholöi dialea gaso, digalasilöie maasebe dolö amoda asigii gabu. ⁸ Die naaboea galë, emoea galë, di neala digalaseda, damula sadia gamalo. Naabo elö amo mauäi, emo elö amo mauäi neebe amoda, namolöi namolö dibeä ami nogila digamolöda, dofea galea. Naabo äudäla galë, emo äudäla galë, nulo usilo made dibeä sadia idogomolö amoda nafade gabugi. ⁹ Amase, die siia di neala digalaseda, beselala sadia gamalo. Si afädëfali galëda, namolöi namolö dibeä ami nogila digamolöda, dofea galea. Si helegela galëda, heli segea nulo gobeia ami sadia idogomolö amoda nafade gabugila säi.

*Ado besula sugua sibi afädë nafolala asila säi
(Ulugu 15.3-7)*

¹⁰⁻¹¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia malësä goweligi afädë memalä gadoi gabula helësëloea, idihë nea beaha namialo.* Na dilima sähago. Malësä ilile selesaia fii amolida nïe Nado selesaia mosöa neebe amoie migalia aligilomu nea.*

¹² Dilia abilia helësësebe. Dolö afädëa ie sugua sibi hädali afädë foi nelo amoligi, afädë nafolala asi galëda, eedo ameada nabülasi sëgëlasüie odoai sëgëlasü amolida, felea ifosilahilä, afädë nafolala asi amo hogola aulo madele. ¹³ Na dilima dofä sähago. Awälahlilä, ea amo beagoeseda, sugua sibi odoa made nafolala asi amoligi obeägü amoda nagadaialahlilä, sugua sibi afädëfali beagolei amogida, edefade obeägümelë. ¹⁴ Amo gadola wäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea malësä goweligi afädë dabadigimäia made hamesa neamelëla säi.

*Didoo afädëa dima asiala hamosegi hamomolö amo
(Ulugu 17.3)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Die didooea dima asiala afädë hamoseda, hïdo neebea ami awälahlilä, halidomu nea, ea asiala hamoi amo olemalo. Dia ado säsebe amo ea nabaseda, dia didoo hä sigi obëgëigomelë. ¹⁶ Ea dia ado säsebe amo made nabaseda, dolö afädë galë, äudä galë dibalä awähæamalo. Amoie mida, ado sulubadela säse amo dofä gabula helësëmäia, äudäea galë, ohodooea galë melëlo ameage, nabelo ameage ilasila säседа, dofä gabula helësëmolömelë. *Mala Bu Eegi 19.15*

¹⁷ Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amo made nabala auaseda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amolima sämalö. Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amoge hä, made nabala auaseda, dilia Gode helësëlo made amolimage, amase, dagisi muni nelo amolimage mala hamolo amo gadola, dolö amoma hamomalöla säi.

¹⁸ Amaimo, na dilima dofä sähago. Dilia naga föidaia hamomolö madela säsebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dilia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialea. ¹⁹ Amai na dilima ado elöge dofä sähago. Nagadaia wi nea, diligi äudäea ado afädë negela Godea afädë gowe hamomäiala säla, ema adoseda, nïe Nado selesaia mosöa neebe ameada hamomalöla säse amo gadola hamomolömelë. ²⁰ Amaimo, äudä galëge, ohodooea galëge, nïe ëigi gedola neëda, ne ili mogogi ami namolömelëla säi.

Hamoi hamolasilöea hamoi gaalu hamolo made bobasëila säi

²¹ Amala säsebegi, Fida e Yesu neebea maalahilä, ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nedoo afädëa nema asiala hamoseda, na aboläiagi hëmolödu. Gifalädälälaledula nabi. ²² Amala

* **18:10-11:** 10-11a Giligi adoeada malësä gowelila säi (damo göiege, damo giëge, amase, damo 14iege) afädëdi go gadoida Maga 10.42 amogida, nïe bëgëla aulo holöbö gidogo neebe amola säi. Ado amo beaseda, Yesuea malësäiemu helësëla made, ie bëgëla aulo odoa amolige helësëla säi bimolö. * **18:10-11:** 10-11b Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 11da Madiu hï dëdëi made, goda hobeala dolö elöea Ulugu 19.10 gaula maala dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Mida, Dolöie Malö ameada udia dolö dabadigi nefolalebe amoli sigi obëgëmolö misimelë.]

nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Nada gifalādaliāmula made sāha. Nada nabūlasi gifalādaliāie odoai gifalādaliāmēla sāhago.

²³ Amoie mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afādēa ie hamoi hamolasilobalā bidi negei dilo amoda, hā mogomolōila helēsēimelē. ²⁴ Ea mogodelā hamosebegi, ie hamoi hamolasilo afādēbalā muni edefade nidemolō asusugai bidi negei dilo amo e neebee sigi misimelē. ²⁵ Hamoi hamolasilo amea bidi negei amo beselala imolōi made amea, ie dafidiloea dolō odoama sāhalea, Muni bidi negei amo beselala imolōie, hi eege, ie udiage, ie malōge, amase, ie nelegei dibe amo sulubadelage, muni bidi neaha maademalola sāi. ²⁶ Amala sāi amo nabalahlilā, hamoi hamolasilo amea e mia emo gumu sasagala salea, fudugila sāhalea, Made habobala, beaha namialo. Na, aso, sulubadela beselala dihima iaha maademolōmelēla sāi. ²⁷ Amala sāla obēgēsebegi, hamoi hamolasilo amoie dafidiloea bobasēsalea, e mosalolahilā, bidi negei amo hēi. ²⁸ Amala hamosebegi, dolō amo doadigila fedahamelebe, dolō afādē ebalā hamoi gaalu hamolasilo amo gausiai. Dolō e gausiai amea ebalā ie bidi holōfali negei dilo. Amasebegi, ea dolō amoie muugia fēdōla gaula nea sāhalea, Nīe muni bidi negei amo hā beselala imola sāi. ²⁹ Amala sāsebegi, muni bidi negei amea gumusula dialea fudugila sāhalea, Made habobala, beaha namialo. Na diē go beselala imolōmelēla sāi. ³⁰ Amala sāsebegi gaso, bidi negelo dolō amea beaha namolō made helēsēla, elō amea bidi negei amo beselala imāia, e galabaia mosōa ifosi. ³¹ Amala hamosebegi, hamoi hamolasilo odoa nefolalo amolia ea hamose amo bealahilā, ilia edefademalā habobai. Habobalahilā, ilile dafidilo neebee awāla, nelebo sulubadela hamoi amo ema awala sāla iaha maadei. ³² Dafidilo amea ie hamoi hamolasilo amo misialolahilā, ema sāhalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dia nema fudugila sāi amea, diē bidi negei amo na hēsa maadeimelē. ³³ Nada di bobasēi amo gadola, diada dibalā hamoi gaalu hamolo amomage bobasēmolōi galea madelela sāi. ³⁴ Amala sālahlilā, dafidilo amea edefade habobalahilā, ie bidi negei amo hulu beselala iaha maademāia, dolō amo galabaia mosōa sēlasilo dolō amoligali gaula awāla ifosi.

³⁵ Dili hīdo hīdoloea didoōie asiala hamoi amoli iso asigigila made hēseda, nīe Nado selesaiā mosōa neebee ameage, dolō dafidiloea hamoi amo gadola wāla, dilima hamomolōmelēla sāla i.

19

Dolōea udia nii fisiloie sāi

(Maga 10.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea ado amoli sāha maadelahlilā, Galili sege diğila awāla, ödā Yodona dēgēla alōmodi, Yudia segeamadi asi. ² Awāsebegi, udia dolō yafie e awāsebe amo gadola bēgēla afiai. Amasebegi, ami ea ili neala wahilasisa nelo.

³ Felesi dolō nefolalo amoli Yesu neebee maalahlilā, ilia e fedogola beala sāhalea, Galongige, galone madegige, dolō afādēa ie udia fisimolō amo dofeale, ma, dofea madelela nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Mi gāwila hamosolo amo gala, Hamolo ameada udiale dolōle hamoila dēdēla negei amo dilia made meli neale. ⁵ Amase, ea elō sāhalea, Amoie mida, dolōea ie eedole emele diğila, udia neaseda, ele afādēfali aligilomelēla dēdēla negei amoge made meli neale. ⁶ Amalo amo, ele āudā nelo amo fisila, eleda afādēfali aligilomelē. Amoie mida, Godea gedola dila afādēfali namiāia hamoi amo, dolōea hīdo hīdolasimabiola sāi. ⁷ Amala sāsebegi, ilia ema nabahalea, Amai galēda, Mosesea sāhaleada, Dolō afādēa beba dēdēla ialahilā, udia nii amo fisila mosalamalola sāi amoda, abillia sāidula nabi. ⁸ Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Dilile iso asigi geloi dibe amoie, Mosesea udia nii fisimolō dialeala sāi gabio. Gaso, mi gāwila hamoia amida made fisilomelē. ⁹ Amoie mida na dilima sāhago. Dolō afādēa ie udia amo dolō elōbalā mala nafade hamosegi made, memalā fisilahlilā, udia elō neaseda, ea udia elō amoda fa nimolōmelēla sāi. ¹⁰ Amala sāsebegi, ie bēgēla aulo amolia ema sāla obēgēsalea, Dolōea udiama mala amo gadola hamomolō galēda, udia nimolōda dofea made gabula sāi. ¹¹ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Ado walio sāsebeweda, sulubadela nabala dofea gabula neala gaumulōi made. Iligali helēsēlo i amoliamu dofea gabula neala gaumulōimelē. ¹² Dolō odoa mi elō elōla diēda, udia made neala aligilomelē. Odoada, emea neegela āgūsulo amo gala udia nimolōi made, neegela āgūi. Odoada, dolōea ili iso neadigi. Amase, odoaeada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amomu asigisalea, udia made neala aligilo. Olelesebe amo nabalahlilā, dofea gabula neala gaumulōi galēda, neala gaumalola sāi.

Yesuea malēsā e mia misiāiala sāi

(Maga 10.13-16, Ulugu 18.15-17)

¹³ Udia dolō odoa nefolalo amolia, ilile malō Yesuea naaboea diigilahilā, Godema adomāia e neebee sigi maasebegi, ie bēgēla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala nemosebegi,

Yesuea sähalea, Malësä ne neebee misiäia beasimo. Dofogamabu. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida malësä goli gadoi ilile dialea. ¹⁵ Amala sälahilä, malësä amoli naaboea diigilahlilä, e sege amo digila asi.

*Malisä nelegei yafie negeloea Yesuma nabi
(Maga 10.17-31, Ulugu 18.18-30)*

¹⁶ Segeyo afädëgi, afädëa Yesu neebee maalahilä ema nabahalea, Säla Olelelo, ne namolöi namolöi neala gaumolöie, hamoi hedabi abodo gadola hamomolöi dialeadula nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia hedabi amoië nema nabi amoda edoië. Afädëmu hedabi nea. Di namolöi namolö dibebe ami nogila digamolöila helësëse, nilia hamomalai amoli hamosa namialola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, dolö amea naba obëgësalea, Amoda abodowedula nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Baagomäia nufuabio, udia dolö fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfali sämabio, ¹⁹ amase, die diadole diemele hedabola helësëla, elele ado nabala hamomalo, dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, malisä amea sähalea, Amoli sulubadela na hamosa maadei. Nema maade amoda edodula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema sähalea, Di hedabi mogoifali namolöila asigiseda, die nelegei dibebe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä, bidi nease muni amoda, dolö busadäoi nefolalebe amoligali imalo. Amala hamoseda, di Hebeni ami bidi nimolömelë. Amalahilä, ne bëgëla misialola säi. ²² Ado säi amo nabalahlilä, malisä amea asigigi yöia idogolahlilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amala yösebegi, Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Nelegei yafie negelo nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami nogila digamolöda, baagi sëi dialeamele. ²⁴ Na bu elö dilima sähago. Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholöda, baagi sëi holöfali made. Gaso, nelegei negelo nefolalebe amoli, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nogila digamolöda, baagi sëi baagila asi dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, bëgëla aulo amoli edefademalä fudugila sähalea, Amai damula auloda nowëa gaula namolödula säi. ²⁶ Yesuea ilima siilamu nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema naba obëgësalea, Amai, niliada nilile nelegei sulubadela fisila, di bëgëla misi amo, nilileda edo dialeadula nabi. ²⁸ Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Namolö gähegi aligisolo amo gala, Dolöie Malö amo ie sigi aligiloie filo hedabi hido elöidaia seëgida, ne bëgëla mulo dilige sigi aligiloie filo giwilasidaia salea, Isilale sosogo giwilasi amoli sigi aligimolömelë. ²⁹ Amase, sulubadela nea nïe ëi helësëla, ilile mosöge, edooge, elefige, eedoge, emege, malöge, segege, fisila digila misi amoliada, digila misi amo gadola hädali afädë nealahilä, namolöi namolöge nimolömelëla säi. ³⁰ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säi.

20

Dolöea gelebi sagai dibebe ami hamoi hamoië ado besula säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoi dialea. Segeyo afädëgi yosefali sagai eedo afädëa, dolö odoaea ie i gägä negelo gelebi efë sagaia ami bidi nimolöie hamoi hamolasimäia hogola asi. ² Amala nea, dolö odoabalä ado afädë negela sähalea, Segeyo walioie bidida, muni giwi siliba afädë afädëla sogodelälä sälahilä, ie gelebi sagaia ami afiamaloi. ³ Amaimo, eso neela udigise amo gaalu, magaia gaamugi awäla beahaleamelebe, dolö odoa memalä nefolalebe meli. ⁴ Bealahilä, ea ilima sähalea, Na muni bidi mogola idulä, dilige gelebi sagaia ami afiamaloi. ⁵ Amo nabalahlilä, ilige afiai.

Amase, eso mogogige, eso bëgisebegige, ea bu elö amo gadola wäla hamoi. ⁶ Hä, deadise amo gaalu bu awähamelebe, dolö odoa, aso, memalämu nefolalebe meli. Bealahilä ea ilima nabahalea, Segeyo sedade amoda memalä aligila waeseigoda mi edoiëla nabi. ⁷ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Afädëa nilima hamoi hamomolö made säsebegi nefolaleawela säi. Amala säla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Dilige gelebi sagaia ami afiamalola säi.

⁸ Hä, deadi së gämölö amo gaalu, sagai eedo amea ie hamoi sigi aligilo amoma sähalea, Hamoi hamosa nefolalo amoli mofiamalolahilä, deadi maala hamoi amolidale bidi iia nedala, yose maala hamoi amoli iala wagamalola säi. ⁹ Dolö odoa deadifali misi amoli maala, ilia muni giwi siliba afädë afädëla nïi. ¹⁰ Amala neasebegi, dafidi awäla hamolo amolia maala helësëseleada, muni baagila awäla nimolö gabula helësëi. Gaso, iliage muni

* **20:2:** Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoeada denaliusala sälo.

giwi siliba afädë afädëla nii. ¹¹ Muni amo neala gaula awälahlilä, ilia sagai eedo amoma habobala ¹² sähalea, Dolö hobeadeadifali misi amolia aoa afädëmu hamoi hamolo amolige, dia nilibalä dafidi misi gadoi hamola, muni afädëdila sogosio. Niliada yosefali awäla hamosa nea, eso neea hëgisebe amoma bibisa hamosa nelola säha dilo. ¹³ Amala säha dibegi, sagai eedo amea iligi dolö afädëma sähalea, Nedoo, na dima asiala made hamoi. Dia muni giwi siliba afädë afädëla nimolöie nebalä ado afädë negei madele. ¹⁴ Di hä, igo gaula mosalo. Dolö gowe hobeafali misi amoma, digali i amo gadola imolö hamesamelë. ¹⁵ Nihile munia nihï hamese amo gadola hamomolö dialea madele. Ma, na mala hedabi hamosa nebegi, dia mudiahalela säi.

¹⁶ Amo gadola sälahilä, Yesuea säla wagala sähalea, Hobeala nefolalebe amolida neala dafidisalea, dafidila nefolalebe amolida neala hobeamolömelëla säla i.

Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 10.32-34, Ulugu 18.31-34)

¹⁷ Yesu e Yalusaleme moholöie afiahalea, ea bëgëla aulo giwilasi amolima hilidomu aliga gala nea sähalea, ¹⁸ Nabahale. Nili Yalusaleme afiahamelë. Ami neëgi, Dolöie Malö amo gobela ilo busa nefolalebe amolimage, mala dawadigi nefolalebe amolimage gaula imolömelë. Amala gaula iasegi, ilia e baagomäia nufualola sämolömelë. ¹⁹ Amala hamolahilä, fii odoaea e gadiabola, efë damuia fëgälahlilä, e baagomäia i fügäigi baala negemäiaie, ilia iligali gaula imolömelë. Amala hamoseda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowemolömelëla säi.

Dafidilo namolöie nabi amo
(Maga 10.35-45)

²⁰ Sebediie malö äudä amolele emela ie malölali, Yesu neebee maalahlilä, udia amea emo gumu sasagala salea, emä afädë edëgëi. ²¹ Amalebe, Yesuea emä nabahalea, Dia edo hamesala nabi. Udia amea säla obëgësalea, Die Beaha Maadela Sigi Neebea amida, nie malö äudä, elöda die naabo dafädimadi, elöda die naabo fefeädimadila samiäiala sämola säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Dilia nabasegoda dawa made nea, fuduiä säsebe. Na ödä iigi usi molö neebewe gadola, alia molöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, elea emä säla obëgësalea, Aliada molöi neawela säi. ²³ Molöila säsebegi, ea elema sähalea, Aliada nie ödä iigi usi dibe amo dofä molömelë. Gaso, ali elöda nie naabo dafädimadi, elöda nie naabo fefeädimadila samiäiala sämolöda, nie made. Nadoea gowe samiäiala daiai amea sämolömelëla säi.

²⁴ Amo säi amogi, bëgëla aulo nabülasi amolia nabalahlilä, elema habobai. ²⁵ Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä sähalea, Fii odoa beaha aligilo neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ei sälo neebe amoliada, udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ²⁶ Ili hamolo amo gadola, dilia made hamomolö. Dili neebe gogi afädëa ei sälo namolöila helësëseada, ea dilile hamoi ugila negelasila hamolasilo namolömelë. ²⁷ Amase, afädëa dafidilo namolöla helësëseada, eda dilile memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolömelë. ²⁸ Amo gadola, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafefagi fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

Yesuea dolö si golai äudä wahilasi amo
(Maga 10.46-52, Ulugu 18.35-43)

²⁹ Ili Yaligola äudulä afiasebegi, udia dolö yafie ili bëgëla afiai. ³⁰ Afiahalea beahamelebe, dolö si golai äudä idi agesua ami sebe meli. Elea Yesu baagila awäsebelä säi amo nabalahilä, uuala sähalea, Dafidiloo, Debidiiie malöo, ali bobasëmola säha sulo. ³¹ Elea amala uuasebegi, udia dolö gegendoi amolia elema nemola sähalea, Adomabu. Gameläla säla nemoi. Nemosebegi gaso, elea gelola uuahalea, Dafidiloo, Debidiiie malöo, ali bobasëmola säha sulo. ³² Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea, ele welahlilä sähalea, Na alima edo hamomäia helësësebelä nabi. ³³ Amala nabasebegi, elea emä sähalea, Dafidiloo, dia alile si fisigälasimäiamelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ele bobasëla, elele shidoo diigi. Diigi amole fodolofali si fisigäla fädäla bealahilä, ele Yesu bëgëla asi.

21

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme asi
(Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, Olibebi neebee ami sege Bedifagi beselagalamolöie yauabia nea, Yesuea bëgëla aulo äudä dafidi mosalolahilä ² elema sähalea, Gaamugi ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi aseme, ie malö daiadigile begela negei neë aabela bimolömelë. Beaseda, fisigäla ne neebeawi sigi misialo. ³ Afädëa alima ado

afädë säседа, gomalä sämalö. Dafidiloewa welebalä hamomolö galeamelëla sämalö. Amala säседа, ea fodolö sähalea, Hä sigi mosöla sämolömelëla säi. ⁴ Dafidi Dafidilo Geloia bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamäia amala hamoi. Säla negei amoda gowe.

⁵ Saionoie idiwima sähalea, Bimo.* Dïe beaha aligilo Gini amoda di neebee maasebe. Hï e nagadaiala aligilo nea, sugua dögidaia fila maasebe. Sugua dögi üdillidaia fila maasebegola sämalöla

säla dëdëla negei dialea. ⁶ Amala säsebegi, ïe bëgëla aulo amole awäla, Yesuea hamomalola säi amo gadola hamoi. ⁷ Elea sugua dögi aseme üdilile sigi maasebegi, ilia sugua dögi amoledaia ilile fagulo daia salugalo fösisebegi, Yesu e amolidaia fila fedai. ⁸ Amala fedala fise amo gaalu, udia dolö yafie gegedoi amolia ilile daia salugalo fagulo neala idiafa föladigi, odoaea fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigisa nelo. ⁹ Udia dolö gegedoi amoli Yesu awäse amo gadola dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea,

Agua. Nesege. Godeie ëi gauia adadi.

Debidiie malöma sähago. Afädë Dafidilo Geloie ëigila maahago Godea e neala obeägülasimäia. Hosana. E ilibia neebe amoie ëi gauia adahala säsäla afiai.

Sama 118.25,26 ¹⁰ Yesu e Yalusaleme awäla beselagalasebegi, udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaea fudugila bedälahlä sähalea, Dolö goweda nowëdula säha dilo. ¹¹ Amala säha dibegi, udia dolö gegedoi amolia sähalea, Goda bea sälo Yesu. Eda Galili segeie gaamu Nasalese dolömelëla säha dilo.

*Yesuea gobela ilo mosöa awäla hamoi amo
(Maga 11.15-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

¹² Yesu e awäla gobela ilo mosöa beselagalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie nege-ladigisa dibe amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amolige, amase, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amolige, neala besula besigadasi.* ¹³ Ea ilima sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Nea mosö amoda Godema adolo mosö dialeala sämolömelëla säla dëdëla negei dialea gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamosebela säi.

¹⁴ Amala säsebegi, e gobela ilo mosö neebee ami, si golaige emo nafadeige mofiassebegi, ea ili wahiladidigisa nelo. ¹⁵ Gobela ilo busa nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage, Yesuea hedabifali hamose amo bealahiläge, amase, malësä nefolalo amolia gobela ilo mosöamadila dägö digala sähalea, Agua. Nesege. Godeie ëi gauia adadi. Debidiie malöma sähagola säsebe amo nabalahliläge, ilia habobai. ¹⁶ Habobalahlilä, ilia Yesuma nabahalea, Iliä säsebegoda dia nabasebelela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ä. Ado afädë säla dëdëla negei dibe amoda gomalä.

Malësä nelësa amolige, malö dodo naha sefolalebe amolige, ilile nafiala dia dïe ëi gauia adamäia hedabolafali oleimelela

säla dëdëla negei dialea. Dilia ado säla dëdëla negei dibe amo made meli nealela nabi. ¹⁷ Amala nabalahlilä, Yesuea ili digila gaamugi amila Bedani midilö asi.

*Yesuea äfäeoma nemosebegi bausoi amo
(Maga 11.12-14,20-24)*

¹⁸ Diala yosefali nowela, gaamugi obëgësalea e sidëa baagoi. ¹⁹ Amala awähalea bea-haleamelebe, idi agesugi ami äfäeo afädë neebe beala e i mia ami bea awähamelebe, gägä afädë maade, bäu badumu neebe meli. Gägä maade beala, ea äfäeo amoma sähalea, Dia gägä hobeala dofä made negemäiala säi. Amala säi amole, fodolofali bausoi. ²⁰ Bausosebegi, ïe bëgëla aulo amolia bealahilä fudugila nabahalea, Äfäeo amo fodolofali bausoi amoda abeahäladula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Asigi äudä negela made, asigi afädë negela aligiseda, äfäeoma na walio hamoi amo gadola, diliage hamomolömelë. Amoda afädë amomu made, dilia segebima dihi dagabola awäla, ödä duhuluma digamola säседа, amala hamomolömelë. ²² Dilia Godema adosalea, asigi afädë negela, nelebo afädë imola ëdëgëseda, amo dilia nimolömelëla säi.

*Yesu dia hamosebego nowëa hamomalai hamosala nabi amo
(Maga 11.27-33, Ulugu 20.1-8)*

²³ Yesuea gobela ilo mosöamadä awäla, ado mala säla olelesa nebegi, gobela ilo busa nefolalo amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, e neebee maalahlilä ema

* **21:5:** 21.5 Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolöla helësëmäia säi. * **21:12:** 21.12 Dolö odoaea gobela ilo mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, gobela ilo mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoea neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalai hamosala nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nage dilima ado afädë nabaha. Dilia säla obëgëseda, nelebo na hamosebeweda, gowea hamomalai hamosa neala sämolömelë. ²⁵ Yonea ödägi gesa nelo amoda abidila misi. Selesaia mosöala misile ma dolömadila misilela nabi. Amala nabasebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia mosöalala säседа, ea nilima nabahalea, Amai galëda, ema asigi afädë made negei goda edoëla nabolö gabu. ²⁶ Gasoda, nilia dolömadilala säседа, nili udia dolöbalä bedäsebe. Mida, ili sulubadelalea helëssälea, Yoneda bea sälo nelola helëssä nefolaleala didiäi. ²⁷ Amala didiälahlilä, ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dawa madela säla obëgëi. Dawa madela säla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Amai galëda, nelebo na hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala dilima made sämolömelëla säi.

Ado besula malö äudäea hamoila säi

²⁸ Yesuea sähalea, Dilia edo helëssäbe. Dolö afädë nelo amoie malö äudä sulo. Dolö amea ie malö abulümi amoma sähalea, Dia walio awäla gelebi sagaia hamoi hamosa namialola säimelë. ²⁹ Amala säsebegi, malö amea ie eedoma haboila sälahilä gaso, hobeala oböla asigi hedabi negela, hamola asi. ³⁰ Amasebegi, dolö amea ie malö elö amo neebee ami awälahlilä, elö amoma säi amo gadola wäla säi. Sälebe malö elö amea säla obëgësalea, Nado, hamola awähadiola sälahilä gaso, made awäla fisi. ³¹ Amai, dolö amea hamomaloi amo gadola, malö abodoea nabala hamoila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Abulümiäla säi. Amala säla obëgësebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage, idigi nawelo udia muni imola sälo nefolalebe amoliage, dilida digila, ilidale dafidila Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami afiahagomelëla säi. ³² Amoie mida, Yone e dili neebee maalahlilä, ea idi mogoifali amo olesebegi gaso, dilia dofä gabula helëssä made nelomelë. Dagisi muni nelo amoliage, idigi nawelo udia muni imola sälo amoliage, ea ado mala säsebe amo nabalahlilä, ea säse amo dofä gabula helëssäimelë. Iliä amala helëssäbe amo, dilia meli gaso, bealahilä dilia asigi besula, dofä gabula helëssä made nelomelëla säi.

Ado besula sagai oodola beaha namialola säi

(Maga 2.1-12, Ulugu 20.9-19)

³³ Yesuea sähalea, Ado besula elö säsebewege nabualo. Sege eedo dolö afädëa sagai sagala, yalala amalela diladigimelë. Diladigilahilä, isogi ami gelebi gägä fëssä salimolöie naga dögoi. Amala dögöla negesilahilä, sagai idihë nea beaha aligilo mosö holöbö ilibia ola fedalahilä negesi.* Amala hamolahilä, ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahlilä, hi e sege wagadi made asimelë. ³⁴ Gelebi gägä hä, faimolö segeyo ga madesebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo amoli mosalolahilä, sagai oodola beaha aligilo amolima ie gägä odoa nimaloi. ³⁵ Amala nimolö awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hamoi hamolasilo amoli gaulahlilä, elö amo nufudala ialalei, elö amo nufudala baagoi, amase, elö amo igia nufi. ³⁶ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo odoa, dafidi fisiga gai amoli holöbö gidogolahilä, fisiga galebege sagai oodola beaha aligilo amolia dafidi hamoi amo gadola wäla ilimage hamoimelë. ³⁷ Hobeafali, sagai eedo amea hile malö amo fisiga gai. Eedo amea helëssälahilä sähalea, Nie malö wema ilia e hawala mogola hamomolöla helëssäla säi. ³⁸ Hile malöfali maase amo bealahilä, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido didiähalea, Goda sagai eedo amoie malöfali gabugo. Eedoie nalä negei nilia nimolöie, e nufidedila didiäi. ³⁹ Iliä e gaulahlilä, sagai amoie yala baagido sadia gala nufudala baagoimelë.

⁴⁰ Amala hamoi amo, sagai eedo amea maalahlilä, sagai oodola beaha aligilo amolimada, edo hamomolö gabula nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea dolö nafade amoli neala nafadela nufudadigimolömelë. Amalahilä, gägä faimolö fu beselagalasolo amo gala, faila mogelo dolö amolia oodola beaha namiäia, sagai amo ilima imolömelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia ado säla dädëla negei amoda made meli neale. Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

Sama 118.22-23

⁴³ Amoie na dilima sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo dili neebee guila neala gaula awälahlilä, udia dolöea amoie gägä negelo amolima imolömelë. ⁴⁴ Igi amodaia udia dolö digase amolida, igi amea dusudasila fisimolömelë. Amase, igi amea udia dolö egeseda, hä eegela fisimolöi fisimolömelëla säi.*

* **21:33:** 21.33 Godea ie Isilale udia dolöma hamosebe amoie, gelebi sagaila säla ado besula Aisaea 5.1-2gi säi dibe amo nealahilä Yesuea säla i. Ado besui amoie mida gomälamelë. Dolö sagai sagalola säi amo gadoida, Gode hi emelë. Amase, gelebi sagai amo gadoida Isilale udia dolömelëla säi. * **21:44:** 21.44 Dawadigi dolö odoaea helëssäleada, damo gogi dädëi goda Madiu hi made dädëi gasoda, dolö elöea hobeala dädëi gabula helëssä. Ulugu 20.18 bimalo.

⁴⁵ Amo sälebe, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Felesi dolö nefolalo amoliage, ea ado besula säsebe amo nabalahilä, amoda ilile säsebela helësëi. ⁴⁶ Iliä Yesu gaudeläla idi hogoi gaso, udia dolö nefolalebe amolia Yesuda bea sälo neala säha dibe amogi bedäi.

22

Ado besula udia neahalea molö giala daiala negeila säi
(Uluu 14.15-24)

¹ Yesuea ado besula ilima bu elö sähalea, ² Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie malö udia neasebegi, molö giala daiala negei. ³ Daiala negesa maadelahilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Udia dolö giwi säi amoli walio misiäia bea mosaloi. Beä asi gaso, giwi säi amoli moholö haboi. ⁴ Habosebegi, ea hamoi hamolasilo odoama mosalolahilä sähalea, Na giwi säi amolima gomälä sämalö. Molö molö daiala negei dialea. Nie sugua gao gawalige, üdili odoä säfei hedabige giala dagabodasila negela, nelebo sulubadela daiala negei dialea. Udia neaseweie molö molö misiäiala sämalola säi. ⁵ Amala säla awäsebegi, giwi säi amolia auaulahilä afiai. Dolö afädëda, hile sagaia asi. Amase, elöda hile sidua mosöa asi. ⁶ Odoä made asi amoliada ie hamoi hamolasilo amoli gaulahilä, nafadela nufudala baagoi. ⁷ Amala hamosebegi, beaha aligilo gini amea mihalälähilä, ie ami dolö amoli mosalolahilä, ilia nufidelo dolö amoli nufudala baagosa maadela, ilile mosö gobesa maadei.

⁸ Amala mosalolahilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Molö giala daiala negesi dialea gaso, na giwi säi amolida dofea made gabu. ⁹ Idi osogoloo ami awälähilä, udia dolö gausiasebe amolima, udia neaseweie molö molö misiäiala sämalö mosalola säi. ¹⁰ Amala säsebe amo nabala, hamoi hamolasilo amolia idigi awäla, udia dolö gausiai amoli sulubadela neala gegedosebegi, nafadega hedabige maala, molö molöie mosö amo nobai.

¹¹ Udia dolö mofiaha maadesebegi, beaha aligilo gini amea mofiai sefolalebe amoli bimolöie digalahilä beahamelebe, dolö afädë udia neahalea fagulo gälo amo made gäi misi sebe meli. ¹² Amo bealahilä ea nabahalea, Nedoo, udia neahalea fagulo gälo amo made gäi goda, abilia misi saleala nabi. Amala nabasebegi, dolö amea ado säla obögëla made sulo. ¹³ Ado säla made obögësebegi, beaha aligilo gini amea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, ie naabo emole helegela nafodolahilä, gasimi sagai dibeä ami sadia idogomo. Amida, ili düisalea bese ali nalögësa namolömelëla säi.

¹⁴ Yafie wei gaso, afädë afädëla memelei gabiola säi

Dagisi muni negemolö gabule, ma made negemolö gabulela nabi
(Maga 12.13-17, Uluu 20.20-26)

¹⁵ Felesi dolö nefolalo amoli awälähilä, ado afädë negemolöie didiähalea, Yesuea ado säsebe amoie abilia säla oodomolödula didiäha dilo. ¹⁶ Amala didiälähilä, ilia ilile bögëla aulo nefolalo amolige, Heledoie sosogo nefolalo amolige, Yesu neebee mosalosebegi, ilia ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësësaleada, dia ado dofämu sälo. Amase, dia Godeie mala säla olelese goda, mogolafali säla olelesa. Dia dolö odoabalä made bedälo ameada, dia mogoi mu olelelola helësësamelë. ¹⁷ Amalo gabugi, dia helësësebe amo nilima säla imäia. Beaha aligilo Gini Sisa neebe amomada, dagisi muni imolö dialeale ma maadelela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilile asigi nafade amo helësëlahilä, ea ilima sähalea, Asigi fea negelola dilia, edoie ne fedogola beaha. ¹⁹ Muni dagisi negelo giwi gogi nema olemola säsebegi, ilia giwi afädë ema i. ²⁰ Iasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dëdëi dibe gowege, nowëie gabula nabi. ²¹ Amalebe ilia sähalea, Sisaieäla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaieäda Sisa hima imalo. Godeieda Gode hima imalola säi. ²² Amala säi amo nabala ili fudugilahilä, e digila bahila asi.

Sadiusi dolö amolia Yesuma baagoi nowelo amoie nabi
(Maga 12.18-27, Uluu 20.27-40)

²³ Segeyo amo galamu, Sadiusi dolö nefolalo amolia Yesuma afädë nabalöie e neebee misi. Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowemolöla sälo. ²⁴ Iliä nabahalea, Säla Olelelo, Mosesea sähaleada, Dolö baagoi amea malö made sogobala baagoi galëda, baagoi amoie edooea udia didalo amo bedefala nealahilä, edoo baagoi amoie malö sogobamolö dialeala säla dëdëla negei dialea. ²⁵ Amaimo, niligi edoolali gifalädälia nefolalo amoli, abulümi amea udia nii amo malö made sogobala baagosebegi, eoea udia amo nii. ²⁶ Neala nea, edoo agedu amoge amo gadola wäla hamosebegi, edoo osoda amoge baagolebe, sosogo gifalädälia amoli sulubadela baagola mimisa maadei. ²⁷ Amala baagosa maadeibua, udia amo hobealafali baagola wagai. ²⁸ Amo gadola hamoi amo, ili sulubadela udia afädë amomu neala nelo. Amai, hobeä baagoi nowesolo amo gala, malö gifalädälia amoligi udia amoda abodoweie udia samolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea,

Ado sāla dēdēla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge made dawadigi neebe goeada, dilia asiala helēsēla sāsebege. ³⁰ Amoieda, udia dolō baagoi amoli nowelagalaseda, udia made nimolōge, dolō made fimolōge. Selesaia fii ili selesaia mosōa nefolalebe amoli gadoi namolōmelē. ³¹ Amalo amo, baagoi amoli neala nowelasimolō amoieda, Godea dilima ado sāla dēdēla negei dibe amoda, aso, nidela made neale. ³² Ea sähalea, Neda Abalahama, Aisaga, Yeigabala ilile Gode neawela sāla dēdēla negei dialea. Gode eda baagoi amolile Gode made, eda nefolalebe amolile Gode neamelēla sāi.

³³ Amala sāsebegi, udia dolō gegedoi nefolalo amolia nabalahlilā, ea sāla olelesebe amogi asigigi fudugisa nefolalo.

Godea nilia hamomalai dibe amogi, edefadeda abododula nabi

(Maga 12.28-34, Ulugu 10.25-28)

³⁴ Yesuea ado sāi amea, Sadiusi ilia sāla obēgēmōli made nefolaleamelēla sāi amo nabala, Felesi dolō nefolalo amoli gegedolahilā, ³⁵ ili sosogo amoligi dolō afādē mala sāla negei amo dawadigi amea, Yesu fedogola bimolōie ema ado afādē nabi. ³⁶ Dolō amea nabahalea, Sāla Olelelo, Ado sāla negei amogi, nilia hamomalai dibe edefadeda abododula nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Dafidilo Geloī dīe Gode neebe amo dīe bobaeage, gesamiage, asigiage, boba hamomalo. ³⁸ Nilia hamomalai dibe amoligi, edefadeda amomelē. Amoda dafidilomelē. ³⁹ Amase, agedu gowege amo gadoimelē. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalā nefolalebe amolige boba hamomalo. ⁴⁰ Mosesea Ado sulubadela sāla negei dibe amoge, bea sālo nefolalo amolia bea sāla negei dibe amoge, nilia hamomalai ado āudā amolegimu begedidigila gosai dialeamelēla sāi.

Afādē Memelei moholōmelēla sāla negei amoie nabi amo

(Maga 12.35-37, Ulugu 20.41-44)

⁴¹ Felesi dolō amoli gegedoi nefolalebegi, Yesuea ilima nabahalea, ⁴² Afādē Memelei amoieda, dilia abilia helēsēsa. Eda nowēie malō neala nabi. Amala nabasebegi, ilia sāla obēgēsalea, Debidīie malōla sāi. ⁴³ Amala sāla obēgēsebegi, ea ilima nabahalea, Amai galēda, Godeie Gesamia Debidima adolasisebegi, Debidia ema Dafidilo Geloila sāi amoda abiliadu. Debidiaa gomalā sāi.

⁴⁴ Dafidilo Geloia nīe Dafidilo Geloima sähalea, Dīe ado nii nefolalebe amolida, dīe emoea daiasamāia, na neala ifosidelā, di nīe naabo dafādīmadi beaha samialola

sāi. ⁴⁵ Debidia hī ema Dafidilo Geloila sāi galēda, eda Debidīie malōda abeahādula nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, afādēa ema ado sāla obēgēmōli made meli. Amasebegi, segeyo amila nofela, ili bedähalea, afādēa ema ado bu made nabelo.

23

Felesi dolōle mala dawadigi dolōlele mala

(Maga 12.38-39, Ulugu 11.43, 11.46, 20.45-46)

¹ Hobeala, Yesuea udia dolō gegedoi amolimage, iē bēgēla aulo amolimage ² sähalea, Mala dawadigi dolō amolige, Felesi dolō amolige Moseseie filodaia saleamelē. ³ Amai gabugi, ilia dilima ado sulubadela sāse amoda, dilia nabala bēgēla hamomolōi. Gaso, mala ilia hamose amo gadolada, dilia made hamomalo. Mida, ilia made hamosalea, adoeamu sālo gabugi. ⁴ Ilianelebo yōi neegila hāuala gauo amo, dolōie gidādaia negeisilo amogida, hilida naaboea didigila yōi amoli gaumolōla made helēsēlomelē. ⁵ Nelebo sulubadela ilia hamose amoda, dolōea bimāiala hamolo. Iliada nelebo salelo amogi ado damui dēdēla salalahilā, odagiage baala, amase, naabogige gālo gaso, ilia salelo amoli edefade bobogalamu gālo nefolalo. Amase, iliada ēfē gadoi fagulo sedade gāi amoie bidigi begedidigilo gaso, ilia ēfē sedadeamu begedidigilo nefolalo. ⁶ Iliada molō nasebea amige, gedolo mosōa amige, dafidilo filo dibeā ami fimolōmu hamelo. ⁷ Amase, iliada magaia gaamugi, udia dolōea ilima, di go gabola sāmāiage, sāla olelelola sāmāiage hamelo.

⁸ Amalo gaso, dolōea dilima sāla olelelola sāmōli mademelē. Mida, afādē emu dilile sāla olelelo nea. Dili sulubadela didoo didoolali neamelē. ⁹ Amase, nagadaia wi neada, dolō

* **23:2:** 23.2 Moseseie filodaia saleamelēla sāi amoda, Ado sāla negei amo Mosesea udia dolōma olelesa nelo amo gadola, mala dawadigi dolō amoliage, Felesi dolō amoliage amo gadola sāla olelesa nefolalo amoie sāi. * **23:5:** 23.5 Ilianelebo sāi sähalea gālo amoda Yu dolō ilia hamolo. Iliada ado damui odoā dēdēlahilā, nelebo salelo amogi salelo, amo dēdēla salilamala ilile naabo fefeādīmadiage gālo, amase, ilile odagiage baalo. Sigi Obēgēi 13.9, 16, Mala Bu Egei 6.8, 11.18 amoli bimalo. Amase elōda, Yu iliada ado Nidei 15.37-41gi dibe amo bēgēla, ēfē hilile fagulo gāi amoie bidigi begedidigilo. Amalo gaso, Yesuea sähalea, Mala dawadigi dolōge Felesi dolōge sisigila sāmōlie nelebo gālo amoda edefade bobogamu gālo, amase elōda, ēfē sedademu ilile fagulo bidigi begedidigilo. Mida, udia dolōea bimāiala, iliada hā dofā Godeie ado sāla negei amo bēgēlo gabula sāmāia amalola sāi.

afädëma dilile diadolada sãmabio. Mida, afädë emu dilile diado nea. Amoda selesaia mosõa neamelë. ¹⁰ Dilima dafidilola sãmolõi mademelë. Mida, dilile Dafidilo afädë nea. Amoda Afädë Memelei amomelë. ¹¹ Dilile busa edefade neebe amolida, dilile hamoi ugila negela hamolasilo namolõmelë. ¹² Afädëa hi e ilibiaseda, eda nagadaialasimolõmelë. Amase, afädëa hi e nagadaiaseda, eda ilibialasimolõmelëla sai.

Yesuea mala dawadigi dolõmage, Felesi dolõmage mala nafade ilia hamosebe amoie sai amo (Maga 12.40, Uugu 11.39-52, 20.47)

¹³⁻¹⁴ Yesuea ado aso, sãhamu neamu sãhalea, Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Mida, dilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami udia dolõie odagia galadidigilo. Dihili dilida made nogila digahalea, dilia udia dolõ nogila digadela hamose amolile idi galadidigilomelë.*

¹⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Dolõ afädëamu dili bẽgëla aulo namiãiaie, dilida duhulu dibeamadige, sege fõi dibeamadige nawesa aligilo. Amaimo, e hã bẽgëla aulo aligiseda, e heli segeie malõ dili gadoi hamolasilo. Gasoda, ie mala nafadea dili baagila aulomelë.

¹⁶ Dihili dili si golai nea, dolõ odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Dili asigii gabu. Mida, dilia sãhalea, Afädëa gobela ilo mosõla sãla, migalia diigila ado gelola sãla negeseda, amoda memalã melëlo. Gaso, afädëa gobela ilo mosõa golola sãla, migalia diigila ado gelola sãla negeseda, amoda ea sai amo gadola hamomolõ dialeala sãlo. ¹⁷ Dilida asigi maade, si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Golo amo hedabi gabule, ma gobela ilo mosõ amo hedabi gabule. Diliada dawa, goloda gobela ilo mosõa dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ¹⁸ Amase, dilia elõ sãhalea, Afädëa gobela ilo aulila sãla, migalia diigila ado gelola sãla negeseda, amoge memalã melëlo. Gaso, afädëa auli amodaia nelebo odala i amola sãla, migalia diigila ado gelola sãla negeseda, amoda ea sai amo gadola hamomolõ dialeala sãlo. ¹⁹ Dilida si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Nelebo gobela ilo amo hedabile ma, auli amo hedabile. Diliada dawa, nelebo gobela ilo amo aulidaia dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ²⁰ Amai gabugi, afädëa aulila sãla, migalia diigila ado gelola sãla negeseda, eada auli amoge, nelebo sulubadela aulidaia dibe amoge sãla, migalia diigila ado gelola sãla negelo. ²¹ Amase, afädëa gobela ilo mosõla sãla, migalia diigila ado gelola sãla negeseda, eada mosõ amoge, mosõ amogi aligilo amoge sãla, migalia diigila ado gelola sãla negelo. ²² Afädëa selesaia mosõla sãla, migalia diigila ado gelola sãla negeseda, eada Godeie sigi aligila filo amoge, filo amodaia sebe amoge sãla, migalia diigila ado gelola sãla negelo.

²³ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Mida, nelebo nelësa sagaia neebe amo sulubadela amogi, nabũlasi mogelahilã nabũ afädë Godegali ilo gaso, Ado sãla negei dibe amogi ado edefadeda, dilia buludola fisi. Buludola fisi amolida goweli. Mogola hamologe, bobasëla ugila negeloge, amase, asigi afädë negeloge buludola fisi. Nabũ afädë Godegali ilo dafidi sai amo made fisila, dilia ado edefade goweli hahamosa nelo galebada, dofealabio. ²⁴ Dihili dili si golai nea, dolõ odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Diliada molõ gobei nahalea, eeme nelësa seëgi, amo neadigilo gaso, molõ gobeigi sugua gamele seëgi, amola wãlada sũbã dẽgõlomelë.

²⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Diliada gaaboge faloge daia baagido gomu hëlo gabu. Gaso, isogida dilia dihilile asigi made sigi aligila, molõ fa nelo amea nobai gabumelë. ²⁶ Felesi si golai di, gaabo isogi dafidi nigime hẽmalõ. Amala hamoseda, daia baagido goge gẽgelẽ baai made bimolõmelë.

²⁷ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Dilida baagoi bauia beni faleia hëi amo gadoi gabugo. Baui daia amoda hedabifali beaha gaso, isogi dolõ baagoi amolile giwi amoge, nelebo sulubadela nigime baala nobai dialea. ²⁸ Amo gadola wãla, dilile domalo beala udia dolõea asigisaleada, dilida dolõ mogoi gabula asigilo gaso, dilile isogida asigi fea negeloge, mala nafademu hamologe nobai gabugo.

²⁹ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Diliada bea sãlo amoli baulo mosõ olala, amase, dolõ mala mogoi hamolo amoli baulo mosõ amoge momadolõ gabio. ³⁰ Dilia sãhaleada, Nilĩ nilile mãula ili nefolalo amogi galebada, nilia ili ugila negela bea sãlo ilile heale made digalabiola sãlo. ³¹ Amala sãlo ameada dilia olesalea, dilida bea sãlo nufidelo amolile malõ gabula ololomelë. ³² Amalo gabugi, dilia dilile diadolada ilia mala hamolo amo gadola, hamola wagamalo.

* **23:13-14:** 23.13-14 Dawadigi dolõ odoaea helëssẽsaleada ado odoage damo amogi dialeala helëssëi. Ado amoda gomalã. [14 Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Mida, dilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosõa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Dilile asigi musũgã negesilahilã, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie, dili sã edefade muãia baala imolõmelë.] Maga 12.40 bimalo.

³³ Dilida baagolo nubage, nubaie malöge nebege. Godea dilibalä gudisegi, dili heli segea moholö amoda abeahäla sisigala moholö gabu. ³⁴ Amai gabugi, nabuö. Na bea säloge, dolö asigi falagaseige, amase, mala dawadigi dolöge dilima fisiga gamolömelë. Odoada dilia nufudala baagola, odoada i fügäigi baala negemolömelë. Amase, odoada dilile gedolo mosöa ami fëgälähilä, ili nesila gaamu afädëgila doadigila awäla, gaamu elögi nesila fisiga gamolömelë. ³⁵ Amoie mida, dolö mogoi nagadaia wi nefolalo odoaea nufi amoli sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. Mi gäwila dolö mogoi Aibeledale heale digaia amila maala, Belegaeäie malö Segelaeage, dolö dilia gobela ilo mosöle gobela ilo aulile adeba ami nufi amoie heale digaia ami, ili sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. ³⁶ Na dilima dofä sähago. Nafade egoweli sulubadela hamoi amoie bidi nimolö amoda, udia dolö walio nefolalebe welia nimolömelëla säi.

*Yesuea Yalusaleme bobasëi
(Ulugu 13.34-35, 19.41-44)*

³⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Yalusalemee, Yalusalemee, bea sälo amoli nufudala baagologe dili, amase, dolö diligali fisiga wei amoli igia nufidologe dili. Galugoea ie malö augia hawa neala gafedela musügä negelo amo gadola, segeyo nahuigi na die malö goli neala gegeдолasideläi gaso, dilia habosio. ³⁸ Nabuö. Godea dilile mosö digila awäla, mosö amo memalä diamolömelë. ³⁹ Na dilima ado afädë säla iahago. Dilia ne bu elö made beala nelolahilä, dilia sähalea, Afädë Dafidilo Geloie äigila maahago, Godea e neala obeägilasimäiala sämolömelëla Yesuea säla i.

24

*Gobela ilo mosö nafademolömelëla säi amo
(Maga 13.1-2, Ulugu 21.5-6)*

¹ Yesu e gobela ilo mosöamadila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amoli e neebea maalahilä, ilia ema, gobela ilo mosö amoli bimola säi. ² Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Egoweli beahale. Na dilima dofä sähago. Igi elö daia dadagulula fedai golida, sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.*

*Yöi yafie moholömelëla säi
(Maga 13.3-13, Ulugu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibebidaia sebegi, ie bëgëla aulo amoli hilidomu maalahilä nabahalea, Dia nilima säla imo. Dia säi amo abola beselagalamolödu. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä, di hä, ulufadigimolö amoge, aligila wagamolö amoge, ga made gabula helësëmolöla nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁵ Mida, dolö yafie maalahilä nie ëi säla, Afädë Memele Geleso amo ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁶ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedäloea, asigi sigi namialo. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁷ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sidë ige, fogolige sege odoagi moholömelë. ⁸ Nelebo amoli sulubadela hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea, mi gäwila sälo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Amo gala, dili gaula neala sälasila, nufudala baagomolömelë. Nie äigi nefolalebege bealahilä, udia dolö fii odoa amoli sulubadelaie dilima bimolö habobamolömelë. ¹⁰ Segeyo amo gala, yafiea nema asigi afädë negei amo digila awälähilä, ilia hilimu bimolö habobala, odoama gaula imolömelë. ¹¹ Amase, wäfalä bea sälo yafiege maalahilä, udia dolö yafie dahila nimolömelë. ¹² Mala nafade edese amea, udia dolö yafiea boba hamolo amo gögila badilimolömelë. ¹³ Amamolö gaso, afädëa aso madelahilä, wagamäiala gelola aligiseda, e damula moholömelë. ¹⁴ Fifi asi sefolalebe amoli sulubadelaie nabaha maademäia, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi amo sege föi sulubadelagi säla daidosa maademolömelë. Amala daidosa maadeseda, aligila wagamolömelëla säi.

*Nelebo yöi ayägöloi bimolö amoie säi
(Maga 13.14-23, Ulugu 21.20-24)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amamolö gabugi, dilia bea sälo Danialoea nelebo yöi ayägöloi amoie säla negei amo Godeie mosöa dië beaseda, (ado egowe nidese ameadä hedabola helësëmalö) ¹⁶ Yudia segea sefolalebe amolida, segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁷ Amo gala, afädë mosö figidaia sebe amea digalahilä, mumusogi ie

* **24:2:** 24.2 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu behagi dëdëi dibe amoligida, biida go. Ea segeyo aligila wagamolö amoie säha nelo. Ado amoda 24.2-25.46 amogi dialea.

nelegei nea digamabio. ¹⁸ Amase, afädë sagaia neebe amea, fagulo daia salugalo negei amo mosöa nea obëgëmbio. ¹⁹ Segeyo amo gala, udia fagulo haguï sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, asigii gabu. ²⁰ Fisäla moholö amoda i bäu gisalea gögï mulo amo gala galëge, amase, hele filo segeyo Sabada gafegi galëge muloea, dilia Godema adosa namialo. ²¹ Mida, segeyo amo gala yöi edefade elö elöla yafie maala negei dië bimolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²² Amaimo, amo gala Godea segeyo obobagilasi made galebeda, udia dolö sulubadela fisilabio. Amalabio gaso, udia dolö hi memelei amoli helësälahlilä, obobagilasimolömelë.

²³ Segeyo amo gala, afädë dilima sähalea, Bimo. Afädë Memelei amo misi neala säsege, gagowei misi neamelëla säsege, dofä gabula helësëmbio. ²⁴ Amoie mida, wäfalï Afädë Memelei gadoi odoage, wäfalï bea sälo odoage moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomabelela bimolöie, dolöea dofä hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²⁵ Nabuö. Amo made hamola neebe amo gaalu, na dilima säla iahagomelë.

²⁶ Amaimo, afädë dilima sähalea, Nabuö. Sege udia dolö aligilo made dibeami ami neala säседа, ami mosabio. Amase, afädë sähaleada, Mosö hogoli afädëgi nogila digai saleala säседа, dofä gabula helësëmbio. ²⁷ Mida, sege yabagelela eso maasidola maala, eso digasido amige yo digalo amo gadola, Dolöie Malö amo ulufadigisolö amo gala, amo gadola wäla ulufadigimolömelë. ²⁸ Baagoi domalo dibeami haea säsalï gadoi gegedomolömelëla säi.

Hobeala Dolöie Malö ulufadigimolö amo

(Maga 13.24-27, Ulugu 21.25-28)

²⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amogi yöi yafie elö elöla amo hamosa maadei amole, eso usila, aube made neala, amase, gasumili mudaiala besela didigafulahilä, muugi nelebo geloi hido elöi amoge neala fogolasimolömelë. ³⁰ Amala hamosegi, Dolöie Malö amöie nofe elöi amo mudaia ulufadigisegi, sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli didigaomolömelë. Iia beahalea, Dolöie Malö amo geloi amole, yo digalo hido elöifälï amolebalä, mu baidilidaia maala neë bimolömelë. ³¹ Amase, fuloea gelola fuse amo gaalu, ea ie selesaiia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amolige, näiado nefolalebe amolige, neala gegedolasimalola sämolömelëla säi.

Yesuea äfäeoie ado säi amo

(Maga 13.28-31, Ulugu 21.29-33)

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalö. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ³³ Amo gadola wäla, nelebo sulubadela säsewe gadoi hamose dilia beaseda, amoda hä, ga made, suägisa gabula helësëmalö. ³⁴ Na dilima dofä sähago. Udia dolö walio nefolalebego baagola made nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³⁵ Mu giwige, naga föige hogosa helemolö gaso, nie adoda dofä made hogosa helemolömelëla säi.

Dolö afädëa gowe gala hamomolöla dawa madela säi amo

(Maga 13.32-37, Ulugu 17.26-30, 17.34-36)

³⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaiia fii iliage, Malöeage dawa mademelë. Nadoea hidomu dawadigi neamelë. ³⁷ Dolöie Malö ulufadigisolö amo gala, Noaie segeyogi hamoi amo gadola wäla hamomolömelë. ³⁸ Ödä bëi made maala nebegi, ilia molö ödäge nadigi, udia neadigi, dolö fila awäladigisa nebegi, Noa duugi fila fedamolö segeyo amo beselagalaimelë. ³⁹ Iia dawa made nebegi, ödä bëi maala ödäea sulubadela mai. Dolöie Malö ulufadigisolö amo galage, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴⁰ Segeyo amo gala, dolö äudä sagaia neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë. ⁴¹ Udia äudä wahalo dailaha neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë.

⁴² Amai gabugi, dilile Dafidilo segeyo gomo gala moholö gabula, dilia dawa made ameada, dili idihë namialo. ⁴³ Ado gowe helësëmalö. Mosö eedoea fa nelo dolö gasigi gowe gala moholöla helësëi galebeda, ea idihë neëgi, ie mosö dagabola fa nea digamäia fu made ialabiemelë. ⁴⁴ Amai amea, diliaage daiala namialo. Mida, Dolöie Malö moholö amoda, dilia gowe gala moholö gabula helësëi made neëgi, e moholömelëla säi.

Ado besula hamoi hamolasilo hedabüege nafadëiege

(Ulugu 12.41-48)

⁴⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hamoi hamolasilo asigi falagaseige, nulügäige neebe amea, ie dafidiloea hile mosöa hamoi hamolasilo odoa sigi namiäia, ilile molö

segeyo hi daiala negeifaligi mogela ilo amoda abodowedu. ⁴⁶ Ie dafidiloea maala beahalea, hamoi hamolasilo amea hamoi amo gadola wala hamosa neë beaseda, hamoi hamolasilo amo obeägilomelë. ⁴⁷ Na dilima dofä sähago. Dafidilo amea hamoi hamolasilo amorna ie nelegei sulubadela sigi namialamolömelë. ⁴⁸ Amaimo, hamoi hamolasilo nafadea asigiamu helësäsalea, nie dafidilo aso, deegela, fodolo made moholödula helësälahilä, ⁴⁹ ea hamoi gaalu hamolasilo nefolalebe amoli nufudala, gagaolo ödä nulö dolöbalä molö ödäle naha aligilomelë. ⁵⁰ Amai gabugi, hamoi hamolasilo amea e segeyo gowegi, aoa gowegi moholöla helësei made neëgi, ie dafidilo amo moholömelë. ⁵¹ Maalahilä, ea hamoi hamolasilo amo neala nafademolöi nafadelasila, e asigi fea negelobalä namialamolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

25

Ado besula udia dodola nabülasie säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amo galada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Udia dodola nabülasia ilile elamu amoli neala gaula, udia nimolö dolö amo gausiamolöie afiai. ² Udia amoligi biada asigi maade, amase, biada asigi gäwi. ³ Udia asigi maade amoliada, ilile elamu gaula afiai gaso, amobalä weli osala nafolala, gaula made afiai. ⁴ Amasebegi, udia asigi gäwi amoliada, weli ödä iigi söga salala nafolala, ilile elamubalä gaula afiai. ⁵ Udia nimolö dolö amo fodolo made maasebegi, ili süwiala waola, sulubadela adidi difalalo.

⁶ Gasi mogogifali, afädëa uuahalea, Uuaa. Udia nimolö dolö amoda hä, misi gabio. E gausiamolöie afiamalola uuai. ⁷ Amala uuasebegi, udia dodola amoli sulubadela nowelahilä, ilile elamu amoli hahamogilahilä gau. ⁸ Amasebegi, asigi maade amolia asigi gäwi amolima sähalea, Dilia weli gogi nili gögödëla imo. Nilile elamu usidelä hamosebela säi. ⁹ Amala säsebegi, asigi gäwi amolia säla obëgësalea, Ai. Weli wegida dilila nililada dofea made. Bidi neasea ami awäla, dilida dihilile bidia nimalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ili weli nea asi amo gaalu, udia nimolö dolö amo beselagalai. Amasebegi, daiyai udia amolida ebalä awäla, udia neahalea molö edefade nasebea ami digala, idi gai. ¹¹ Hobeala, udia dodola odoa amoli maala, ilia sähalea, Dafidilo, dafidilo, nili idi gai dogasimola säi. ¹² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilida na dawa madela säi.

¹³ Amamolö gabugi, dilia segeyoge aoage dawa made neebe ameadä, idihë namialola Yesuea säi.

Ado besula hamoi hamolasilo ohodoaie säi amo (Uluu 19.11-27)

¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Dolö afädëa e sege wagadi made moholö awähalea, ie hamoi hamolasilo amoli misialalahilä, ilia ie nelegei sigi namiäiaie, ilile naabogi gausisi. ¹⁵ Ea afädëma muni giwi siliba dausini bia i. Elömada muni giwi dausini äudä i, amase, elömada dausini afädëfali i. Ilile asigi dibe amo gadola, afädë afädëlama muni sogola gausisi. Amala hamola negesilahilä, e asi. ¹⁶ Awäsebegi, dolö dausini bia nelo ameadä, fodolofali awäla bisinesi hamosa neada, dausini bia elö neala baai. ¹⁷ Amase, dolö dausini äudä nelo ameage, amo gadola hamosalea, dausini äudä elö neala baai. ¹⁸ Amai gaso, dolö dausini afädë nelo ameadä awäla, ie dafidiloie muni giwi dausini amo naga dögölahilä, naga isogi musügä negesi.

¹⁹ Segeyo holöbö ede nelolahilä, hamoi hamolasilo amolile dafidilo amo obëgëla, ea muni i amöie, ilibalä ado fädäla sämolöie misi. ²⁰ Dolö muni giwi dausini bia nelo amea, dausini bia elöge baala nii amo gaula maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini bia i. Ameadä, na dausini bia elö neala baai amo gowemelë. ²¹ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²² Amala säsebegi, dolö dausini äudä nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini äudä i. Ameadä, na dausini äudä elö neala baai amo gowemelë. ²³ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolö muni giwi dausini afädë nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dida dolö aabela habobalo amo na dawa. Dia made sagaia amida, dia molö nelo. Sege dia molö gägä made fëfëia amige, diada molö gegebola negelo. ²⁵ Amalo ameadä, ne bedähalea. Ne awäla, die muni giwi amo na naga dögöla negi. Die muni amoda gowemelë. ²⁶ Amala säsebegi, ie dafidiloea ema säla obëgësalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dida habobame. Dia helësäsalea, sagai na made

sagaia ami na molö nelo, amase, sege na molö gägä made fëfëia amige, nada molö gededola negelola helësëile. ²⁷ Amala helësëi galëda, dia bëgi dolöbalä nie muni negesi galebada, ne obëgëla maala, baai muni amola nealabio. ²⁸ Amai amea, muni giwi dausini afädë ea gaula neebe go neala, dausini nabülası galebe amogali imalo. ²⁹ Amoïeda, sulubadelaea nelebo afädë gaula neebe amolimada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Gaso, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelë. ³⁰ Hä, hamoi hamolasilo nafade goda sege gasimi sagai dibeaa ami sogobala sadia idogomalo. Amida, ili düisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säila säi.

Dolöie Malöea udia dolö sulubadela mogemolö amo

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dolöie Malö amo, ie yo digalo hido elöi salugalahlilä, selesaia fii sulubadelabalä maasolo amo gala, e ie sigi aligila filo hedabi hido elöidaia samolömelë. ³² Fifi asi sefolalebe amoli sulubadela, ie odagia maala gededolasisegi, sigi aligilo ilia sugua sibile sugua memele nafolala mogelo amo gadola, eada udia dolö mogela, ³³ sugua sibida dafädimadi negela, sugua memeda fefeädimadila negemolömelë.

³⁴ Amo gala, beaha aligilo Ginia ie dafädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nie Nadoea neala obeägülası dilie, dili misië. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami digamalo. Amoda sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila dilile daiai dilo. ³⁵ Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä i. Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa sigi asi. ³⁶ Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo i. Amase, ne oloi dibegi, dilia ne sigi nelo. Ne galabaia mosöa nebegige, dilia ne bea misila sämolömelë. ³⁷ Amala säsegi, mogola hamolo nefolalo amolia ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sidëa baagoi nebegi, nilia abola beala, di molö iasio. Di ödä haläi nebegi, nilia abola di ödä iasio. ³⁸ Amase, di näiadodi dolö nebegi, nilia abola di mosöa sigi awasio. Di fagulo maade nebegi, nilia abola digali fagulo iasio. ³⁹ Amase, di oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, nilia di abola bea awasio nabalömelë. ⁴⁰ Amala nabasegi, Gini amea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela nie neoolaligi afädë holöbö gidogofali neebe amoma hamoi amoda, dilia nema hamoila sämolömelë.

⁴¹ Amala säsegi, ea fefeädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nemola fisi udia dolöla dili, dilida ne neebeawi made, bahüla afiala, nulo usilo made dibeaa ami moholö mosö. Nulo amoda mugabe busa amoïege, ie hamoi hamolasilo amolilege daiai. ⁴² Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö made i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä made i. ⁴³ Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa made sigi asi. Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo made i. Amase, ne oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, dilia ne made bea misila sämolömelë. ⁴⁴ Amala säsegi, iliage naba obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sidëa baagoi nebegige, di ödä haläi nebegige, di näiadodi dolö gabugige, di fagulo maade nebegige, di oloi dibegige, amase, di galabaia nebegige, nilia amo abola bealahilä, di made ugila negesiola nabalömelë. ⁴⁵ Amala nabasegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela afädë holöbö gidogofali neebe amoma made hamoi amoda, dilia nema made hamoila sämolömelë. ⁴⁶ Amai gabugi, ilida së nahamu namolöia ami moholömelë. Gaso, mogoi hamolo amolida namolöi namolö dibeaa ami moholömelëla Yesuea säla wagai.

26

Busa dolö amolia Yesu baagomäia nufulöla didiäha dilo

(Maga 14.1-2, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

¹ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadelahlilä, ie bëgëla aulo amolima sähalea, ² Segeyo äudä namolö gabulahilä, Baagila Asi Segeyo beselagalamolö amoda dilia dawa. * Hä, Dolöie Malö amo i fügägi baala negemäia, odoae naabogi gausimolömelëla säi.

³ Segeyo amo gala, gobela ilo busa nefolalo amola, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amolali, gobela ilo Busa Edefade, amoïe äida Gaiafasa, amoïe mosöa geddoi. ⁴ Iliä Yesu abeahämola oodolahilä, nufudala baagomäia gaumolödula geleä didiäha difolalo. ⁵ Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloea säi.

Udia afädëa Yesuie busagia weli söga negei amo

(Maga 14.3-9, Yone 12.1-8)

⁶ Yesu e sege Bedani ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa sebegi, ⁷ udia afädëa weli hedabi gafisigai hido elöi muni edefadea nelo amo gaula, e sebea ami misi. Yesu e ami molö naha sebegi, udia amea weli ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ie busagia söga negei. ⁸ Amala hamoi amo, ie bëgëla aulo amolia bealahilä, ilia habobala sähalea, Faeagasebegoda

* 26:2: Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isiläleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoïe helësëla obëgëlo segeyola säi.

edoïedu. ⁹ Ameada bidi edefade nealahilä, muni amo busadäoigali iälabiola säi. ¹⁰ Yesuea ilia habobasebe amo dawadigi nea, ea ilima sähalea, Dilia e edoïe yölasisa. Eada nema mala hedabi hamosebemelë. ¹¹ Busadäoida dilibalä namolöi namolömelë. Gaso, neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ¹² Udia amea nie domalogi weli negei amoda, ne baumolö amoïe daiai. ¹³ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi gowe sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësêlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

Yudasaea Yesu hololömolöie ado afädë negela üi
(Maga 14.10-11, Ulugu 22.3-6)

¹⁴ Giwilasi amoligi afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, e gobela ilo busa neebee ami awälahilä, ¹⁵ ea nabahalea, Na e dilile naabogi gausideläie, diliada negali edo imolö gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia muni giwi siliba nabülasï ohodoa nidelahilä, egali i. ¹⁶ Segeyo amila nofela, ea Yesu ilile naabogi gausimolöie fu hogosa nelo.

Yesu e ie bégëla aulo amolibalä molö naha dilo amo
(Maga 14.12-21, Ulugu 22.7-14, 22.21-23, Yone 13.21-30)

¹⁷ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoïe segeyo bu agesolo amo gala, bégëla aulo amoli maalahlilä, Yesuma nabahalea, Dia Baagila Asi Segeyo molö molö amoïe, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Gaamugi awälahlilä dolö amoma gomalä sämalö. Säla Oleleloea sähalea, Nie fuda hä, ga made gabugi, nie bégëla aulolali, Baagila Asi Segeyo amoïe molö molö amo na dibalä nuduläla säila sämalola säi. ¹⁹ Amala säsebegi, bégëla aulo amolia Yesuea säi amo gadola hamola, Baagila Asi Segeyo amoïe molö molöie daiai.

²⁰ Deadifali, Yesu e giwilasi amolibalä molö naha sefolalo. ²¹ Ili molö naha sefolalea, ea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilile asigia edefade yöia idogolahilä, hido hidolaea ema säla didigahalea, Dafidilo Geloie, nale, ma nalela säla didigai. ²³ Amala säla didigasebegi, Yesuea säla obégësalea, Dolö nebalä falogi naabo gaalu digai ameadä ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelë. ²⁴ Ie säla dädëla negei dibe amo gadola, Dolöie Malöda baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amoda, asigii gabumelë. E meea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabimelëla säi. ²⁵ Yudasa, e hololöla odoäie naabogi gausimolö amea nabahalea, Säla Olelelo, nalela nabi. Amala nabasebegi, ea ema sähalea, Dihï säse gomelëla säi.

Dafidilo Geloie molö mai amo
(Maga 14.22-26, Ulugu 22.15-20, 1 Golidi 11.23-25)

²⁶ Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë nealahilä, Godema nesegëi. Nesegelahlilä, ea beledi dagabodasila, bégëla aulo amoligali iahalea, Goda nie domalomelëla säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea gaabogi usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahlilä, iligali iahalea, Dili sulubadelaea go hä, gobe dadagabola mualo. ²⁸ Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Nafade hamoi amoli hëmäia, udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁹ Na dilima sähago. Segeyo guila nofela, ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Nadoea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nea, dilibalä bu elö molömelëla säi.

³⁰ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahlilä, Olibebia afiai.

Fidaea Yesu dawa madela sämolömelëla säi amo
(Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

³¹ Olibebia afiahalea, Yesuea ilima sähalea, Walio gasigi, dili sulubadelaea, nema hamosebe amo beahalea, dilile asigi afädë negeigo digamolömelë. Mida, ado säla dädëla negei dibe amea sähaleada,

Na sugua sibi sigi aligilo nufudasegi, sugua sibida fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dädëla negei dialea. ³² Amamolö gaso, ne nowelasisegi, na dili baagila, nedale Galili moholömelëla säi. ³³ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obégësalea, Dima hamosebe amo bealahilä, sulubadelaie asigi afädë negei amo digaseda, neda dofä made amamolömelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na dima dofä sähago. Walio gasigi gagalugo gawalia made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi. ³⁵ Amasebegi, Fidaea ema sähalea, Neda dibalä gaalu baagomolö galëge, ameadä na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ie bégëla aulo amoli sulubadelaeege amalamu säla didigai.

* **26:15:** 26.15 Muni giwi siliba nabülasï ohodoa go, walioda aboläiada nilia dawa made. Goda holöbö muni edefade. Hamoi hamolo dolöea aube bia gadoigige, gafeia gadoigige bidi nelo amo gadoi. Madiu 27.9-10 amoge bimalo.

*Yesu e Gesemani sagaia Godebalä adoï amo
(Maga 14.32-42, Ulugu 22.39-46)*

³⁶ Yesu e ilibalä sege ëi Gesemani beselagalalahilä, ea bëgëla aulo amolima sähalea, Ne holöbö gasi gala Godema adose gaaluda, dili wi sefolamialola säi. ³⁷ Amala sälahilä, Fidge, Sebediie malö äudä amolege, ea ili sigi awälahilä nea, ie iso asigia yöia idogola, säosäosa nelo. ³⁸ Amala nea, ea ilima sähalea, Nie iso asigia edefademalä yöia idogosalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui nea, nihiligila idihë namolölamelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä, e holöbö gasi gala, nagadaia gumusula dia idogola dialea, Godema sähalea, Nie Nado, asiamolö fu galëda, gaabogi usi molö amo na asiamäia. Amamäia gaso, na hamese amo gadola made, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴⁰ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo sebea ami awäla beahaleamelebe, ili süwia adi dibe amo bealahilä, ea Fidama nabahalea, Dilia nebalä aoa afädë idihë namolö ulisebele. ⁴¹ Nafadea dili fedogola melëloea, idihë nea, Godema adosa namialo. Dofä. Asigiada hamomolöila helësësa neago gaso, domaloda wäbëai nebegola säi. ⁴² Amala sälahilä, e bu agedu obëgëla, Godema adosalea, Nie Nado, go made asiala, muäia galëge, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, e bu obëgëla maala beahaleamelebe, ili süwia adi dibe meli. Mida, ilile si gafodo amo hä, gadugisalea amai. ⁴⁴ Ili ami bu elö digila awälahilä, ea bu osoda Godema dafidi säi amo gadola wäla säi. ⁴⁵ Amala sälahilä, ie bëgëla aulo amoli sebea ami bu obëgëla, ea ilima sähalea, Dili süwiamu diala, hele saleale. Bimo. Fu hä, ga madesebego. Dolöie Malö amoda, nafade hamolo amolile naabogi hololöla gausisebemelë. ⁴⁶ Dili hä, nowemo. Afiadi. Bimo. Dolöea ne hololöla odoaië naabogi gausimolö amo hä, ga made misi neebemelëla säi.

*Yesu odoaië naabogi gausi amo
(Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53, Yone 18.3-12)*

⁴⁷ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, giwilasi amoligi Yudasa e misi. Dolö maleia nudulo helebege baialage gaula, ebalä mofiai. Gobela ilo busa amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi amoliage, dolö amoli misialai. ⁴⁸ E hololöla ilile naabogi gausilo amea, ilima dafidi daiala säla iahalea, Na dolö gaula mimise amoda emelë. E gaumalola säla i. ⁴⁹ Ili maalahlilä, e hä, Yesu neehea fodolofali maala sähalea, Säla Olelelo, di go gabiola sälahilä, e gaula mimi. ⁵⁰ Mimisebegi, Yesuea ema sähalea, Nedoo, dia hamomolö misi amoda hä, hamomola säi. Amala säsebegi, dolö amoli maala, Yesu hä, gaula fëdöi. ⁵¹ Amalebegi, dolö afädë Yesubalä nelo amea, ie helebe besela neawelahilä, gobela ilo busa amoië hamoi hamolasilo amo nufudala, ie gëhe dagala sali. ⁵² Amala hamosebegi, Yesuea ema sähalea, Dia helebego dihi negeia ami negela obëgëmo. Mida, dolö sulubadelaea helebea nudumolöie gausea, helebea ili nufudala baagosa maademolö gabu. ⁵³ Na nie Nadoma nabaseda, eada waliomu selesaiä fii yafie, ami giwilasi amo baagila asi amolida, nema fisiga wemolömelë. Na ema amala nabalö ulila helësësebele. ⁵⁴ Gaso, na amala nabaha galebeda, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola, amala hamomolöi dialeala säi amo made gausiala digalabiola säi.

⁵⁵ Amo gala, Yesuea gegedoi amolima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, nudulo helebege baialage gaulahlilä, ne gaumolö misile. Segeyo sulubadelagi, nada gobela ilo mosöa säla olelesa sulo amogi, dilia ne made gauï amoda. ⁵⁶ Gaso, bea sälo amolia ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamosamelëla säi. Amala säsebegi, bëgëla aulo amoli sulubadelaea e digila fisäla awäha maadei.

*Iliä Yesuma gudi nabi amo
(Maga 14.53-65, Ulugu 22.54-55, 63-71, Yone 18.13-14, 18.19-24)*

⁵⁷ Yesu gauï amolia gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee ami, e sigi asi. Mala dawadigi dolöge, dafidilo asigi gäwi dolöge, ili ami gegedoi nefolalo. ⁵⁸ Fida e holöbö hobela baagiala e bëgëla awäla, gobela ilo Busa Edefadeie mosö yala isogi digalahilä, hä, wagasebe amo bimolöie, hamoi hamolasilo amolibalä beaha sulo.

⁵⁹ Gobela ilo busa amoliage, Galisölö dolö amoli sulubadelaeage, e baagomäia nufulöie, dolö odoaea wäfalä, Yesuea asiala hamose melëlo amo sämälala hogoi. ⁶⁰ Hogosebegi, yafiea wäfalä, ea asiala hamose melëlo amo säla misi gaso, e nufulöie mi made meli. Made beasebegi, giso hobelafali, dolö äudä maalahlilä ⁶¹ sähalea, Egowea sähaleada, Na Godeie mosö go hailadigilahlilä, segeyo ohodoagi bu ulimolöimelëla säimelëla säi. ⁶² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefadea nowela aligilahlilä, Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgësalea. Elea dima säsegoda, abeahämolä sähadula nabi. ⁶³ Amala nabasebegi gaso, Yesu e ado saula sulo. Amasebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema sähalea, Gode namolöi neebe amoië ëigi, dia nilima fädäla sämola säha. Afädë Memele amoda, dile. Dida Godeie malölela nabi. ⁶⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dihä säse gomelë. Gaso, na dilima sähago. Hobealada, Dolöie Malö Geloï Edefade amoië naabo dafädimadi filahlilä, e mu baidilidaia maaha neë bimolöimelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea,

hile fagulo gadelaha nea sähalea, Ea Gode gagadela säsebeگو. Odoama ea hamoi amoie nali made nabelämelë. Hädamade ea Gode gagadela säsebe amo dilia hä, nabi amomelë. ⁶⁶ Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Eda hä, nufudala baagomolö dialeala säi. ⁶⁷ Amala sälahilä, ilia Yesu e migalïa gofedela gagalala, e nufudala ialale. Odoaeada e naabo gafea nufudalahilä ⁶⁸ sähalea, Afädë Memelei, dolö di nufudase egoweda nowë gabu. Dihï bea säla sämola säha nelo.

Fidaea Yesu dawa madela säi amo

(Maga 14.66-72, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18, 18.25-27)

⁶⁹ Amo gala, Fida e segea yala isogi nogila digasia ami sebegi, hamoi hamolasilo dolïsä afädë maalahlilä ema sähalea, Dige Galili dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷⁰ Amala säsebegi gaso, Fidaea dolö sulubadelaïe sidaia ne madela sälahilä sähalea, Ado dia säse goda, na dawa mademelëlä säi. ⁷¹ Amala sälahilä, e yala baagido idi dagaboimadi awäha nebegi, hamoi hamolasilo dolïsä elöea e bealahilä, ami nefolalebe amolima sähalea, Dolö egoweda Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷² Amala säsebegi, Fidaea migalïa diigila, bu elö ne madela gelola sälahilä sähalea, Dolö amoda na dawa mademelëlä säi. ⁷³ Hobeala, dolö odoa ami nefolalebe amolia maalahlilä, Fidama sähalea, Dida dofä amoligi gabu. Dia adosebegoea dihïdi ulufadigisebegomelëlä säi. ⁷⁴ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalï säseada, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, migalïa diigila sähalea, Dolö amo na dawa mademelëlä säi. Ea säia gai amole, hä, gagalugo gawalia gai. ⁷⁵ Amala gäsebegi, Fidaea helësësalea, Yesuea sähalea, Gagalugo gawalia aso, made gäla neëgi, dia ohodoala ne dawa madela sämolömelëlä säi amo helësëla obëgëi. Amala helësëla obëgëlahilä, e segea doadigila awäla, edefademalä diisa nelo.

27

Ilia Yesu e Gabena Bailadi neebea sigi asi amo

(Maga 15.1, Ulugu 23.1-2, Yone 18.28-32)

¹ Segeyo sagala digase amo gaalu, gobela ilo busa nefolalo amoli sulubadelaage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, Yesu baagomäia nufulöla säla ado afädë negei.

² Ilia Yesu nafodola sigi awälahilä, Gabena Bailadiie naabogi gausi.*

Yudasa e baagoi

(Abosolo 1.18-19)

³ Ilia e nufulöie hamosebe amo bealahilä, Yudasa, Yesu hololölo amea asigi bedefalahilä, muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gaula, gobela ilo busa amolige, dafidilo asigi gäwi amolige neebea obëgëlahilä ⁴ sähalea, Nada dolö nafade afädë made hamoi hololöi amoda, asiala hamoi gabiola säi. Amala säsebegi, ilia säla obëgësalea, Dia hamoi goda nilile mademelë. Goda dihilemelëlä säi. ⁵ Amala säsebegi, Yudasaea muni amo Godeie mosö isogi ami sadia idogolahilä awäla, himu maagö bëola baagoi. ⁶ Amala hamosebegi, gobela ilo busa amolia muni amo neala gaula nea sähalea, Goweada dolöie heale digamäia hamoi amea, muni goda negelo dibeä ami gedola negemolöda dofea mademelëlä säi. ⁷ Ilia ado afädë negelahilä, muni amea sege afädë nii. Sege amoda, nageaa sosobene hamolo dolö amoma nii. Udia dolö sege odoadila misi amoli baagosegi baumolöie sege nii. ⁸ Amala hamoi amo helësëlahilä, sege amoda Heale Segela sälo, amase, walioge amala säha nea.* ⁹ Amoda Godea bea sälo Yelemaeama aligila bea säi amo gausiala digai. Ado amoda gomalä. Iliä muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gau. Bidi amoda Isilaleïe malö odoaea dolö goie bidida gomalä säla negei. ¹⁰ Dafidilo Geloia na hamomalai amo gadola, nageaa sosobene hamolo dolö amoie sege nimolöie, ilia bidi amo ila säla dëdëla negei dialea.

Yesuma dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi

(Maga 15.2-5, Ulugu 23.3-5, Yone 18.33-38)

¹¹ Yesu Gabenaie siigi nebegi, Gabenaä Yesuma nabahalea, Dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihï säse gomelëlä säi. ¹² Gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, ea asiala hamoimelëlä säsebegi, ea ado afädë made säla obëgëi. ¹³ Amasebegi, Bailadia ema nabahalea, Iliä dima asiala hamoila säsebeگو, dia made nabahalela nabi. ¹⁴ Hä, Yesuea ado afädëge made säla obëgësebegi, Gabena amo edefademalä fudugi.

* **27:2:** 27.2 Bailadida Olomo dolö. Olomo ilia, e Yu ilile gamane beaha aligilo gabena namialai. Yu ilia hilidomuda Yesu nufudala baagomolö ulï gabugi, Olomo dolö amoliamu nufudala baagomolö dialeala sämolöi dilo. Ameada, Yu ilia Bailadi neebea Yesu sigi asi amo. Yone 18.31 bimalo. * **27:8:** 27.8 Ado amea, walioge amala säha neala säi amoda, segeyo walio nili neebeweie made säi. Amoda Madiuea ïe beba dëdësebe amo gaalu segeyo dilo amoie säi.

*Yesu baagomäia nufuöla säi**(Maga 15.6-15, Ulugu 23.13-25, Yone 18.38—19.16)*

¹⁵ Segeyo Ede amoie molö nasolo amo galada, Gabenaea galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolö gegedoi amolia dolö gowe fisigämola säse amo gadola, hilima fisigälasilö. ¹⁶ Segeyo Ede amo gala, dolö afädë, ëi Balabasa galabaia negei dilo. Udia dolö sulubadelaea ie mala dawadigi. ¹⁷ Udia dolö yafie maala gegedoi nebegi, Bailadia ilima nabahalea, Na nowë dihilima fisigämäiala hamesebe. Balabasa fisigädule, ma Yesu, ema Afädë Memeleila sälo go fisigädulela nabi. ¹⁸ Amala nabi amoie mida, ilia Yesuma mudialahlilä, ie naabogi gausi gabula helësésalea amai.

¹⁹ Amaimo, e gudisalea filo amodaia sebegi, ie udiaea ado afädë säsisalea, Dolö mogoi goma afädë made hamomalo. Mida, na walio simasia beala, e helësëla nie asigi edefade yöia idogoi melëla säi. ²⁰ Amai gaso, gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, udia dolö gegedoi amolima Balabasa fisigähalea, Yesu nufuöla sämäia si nigilasi. ²¹ Amasebegi, hä, Gabenaea ilima nabahalea, Äudä amolegi abodo dihilima fisigämäiala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Balabasamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia ilima nabahalea, Amai galëda, Yesu, ema Afädë Memeleila sälo goma, na abilia hamomäiala nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea säla obëgësalea, I fügäigi baala negemäiala säi. ²³ Amalebe, ea ilima nabahalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amai gaso, ilia gelolafali uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemäiala säha nelo. ²⁴ Ea säse amo made nabahalea, ilia gelola üala dodogöla sämolö hamosebe amo bealahilä, Bailadia udia dolö gegedoi amolile sidaia naabo nigime hësalea sähalea, Dolö goie heale digaseda, asalada nema maademelë. Dihilima gomelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia dolö amoli sulubadelaea säla obëgësalea, ie healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi.* ²⁶ Amala säsebegi, ea Balabasa hilima fisigäi. Amalahilä, odoaea Yesu fëgämaloi. Fëgälahlilä, e i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

*Ami dolö amolia Yesu gadiaboi amo**(Maga 15.16-20, Yone 19.2-3)*

²⁷ Amala hamosebegi, Gabenaea amoie ami dolö amolia Yesu sigi awäla, Beledoliama mosöa nogila digalahilä, ami dolö odoama gegedomalolahilä, e nogömaloi.* ²⁸ Ami nebegi, ilia ie fagulo gäi amo gila negesilahilä, fagulo bëi sedade bedefala salugasi. ²⁹ Amalahilä, ëfë äyo gägäi neala amalela nasigila, ginüie busa gadoi hamola ie busagia salugasilahilä, i dama dagaboige ie naabo dafädimadi gausi. Ili e mia emo gumu sasagala fia idogola salea, e gadiabola sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo Ginie, di go gabiola säha nelo.* ³⁰ Amalahilä, ilia e söfedela gagalaladigi, amase, i dama dagaboi gausi amo fedela neala busagia nufudadigisa nelo. ³¹ Ili ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo sedade amo holola, hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä, ilia e i fügäigi baala negemolöie sigi asi.

*Yesu e i fügäigi baala negei amo**(Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)*

³² Ili amila doadigila afiaha dibegi, gaamu Sailini ami fii dolö afädë, ie ëida Saimono gausiala digai. Amalebe, ilia ema Yesuie i fügäi amo gaumalala eegei. ³³ Afialahlilä, sege ëi Gologoda beselagalai. Gologoda amoda Busa Giwi Segela sälo. ³⁴ Beselagalalahilä, ilia wani ödäge gamogai ödäge gegoalahilä, egali muäia iasebegi, ea nabibilage, molö made helësëi. ³⁵ Amalebe, ilia e hä, i fügäigi baala negelahilä, ie fagulo giü amo nowëa nimabelela, sadu dahila, ie fagulo amo amala mogei. ³⁶ Amalahilä, ili ami fia idogola, e idihë sefolalo. ³⁷ Ili i fügäigi ie busa daia adomoi, ema gudisalea säi amo dëdësalea, Goda Yu udia dolöie beaha aligilo Gini Yesula dëdëla baala negei. ³⁸ Amala hamolahilä, ebalä fa nelo dolöie äudä, elö naabo dafädimadi, amase, elö naabo fefeädimadila i fügäigi baala negei. ³⁹ Udia dolö ili amogi baagila afu mafusalea, ema busa dugagiladigila gagadiabola ⁴⁰ sähalea, Diada Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, di dihimu damula mosö. Dida dofä Godeie malö galëda, i fügäia adogöila digamola säla baagiladigisa nelo. ⁴¹ Amaimo, mala dawadigi amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, gobela ilo busa amoliage, amo gadola wäla gadiabola sähalea, ⁴² Eada udia dolö odo a ugila negelo. Amai gaso, hü e ugila negemolöi made gabu. Eda isilaleie beaha aligilo gini nea. I fügäia adogöila e walio digaseda, nilia ema asigi afädë negemolö. ⁴³ Ea Godema asigi bogia adogola nelo. Godea e hameseda, ea

* **27:25:** 27.25 Ie healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi amoda gomala helësëla säi. E nufudala heale digasebe amoie sëda, hili molöla sähalea säi. * **27:27:** 27.27 Beledoliama mosöda Gabenaeie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo.

* **27:29:** 27.29 Ami dolö ilia Yesu gadiabola dahila neala, beaha aligilo ginia momadolö amo gadola momadolasi. Segeyo amo gaalu, beaha aligilo gini iliada, fagulo bëige, habuga gadoige salugala, i dama dagaboige gausi filo negei.

e ugila negemäia. Mida, ea sähaleada, Neda Godeie Malöla sälo ameala säha dilo. ⁴⁴ Fa nelo dolö ebalä i fügäigi baala negei amoleage, amo gadola wäla ema nemoi.

Yesu baagoi amo

(Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

⁴⁵ Eso mogogila awäla eso bégise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ⁴⁶ Eso bégise gaalu, Yesuea gelolafali wela säia adahalea, Eli, Eli lama sabagadanila säi. Amoie mida gomalä, Nie Gode, nie Gode, dia ne edogi fisigisisala säi. ⁴⁷ Amo nabalahlilä, odoa ami nefolalo amolia sähalea, Goeada Elaia wesebegola säi. ⁴⁸ Hä, fodolofali amoligi afädë baluluia awäla, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeami gelahlilä, i bidigi yaala, egali muäia i. ⁴⁹ Amala hamosebegi, odoa amolia sähalea, Aso. Elaia maala, e damula misiabelela beaha aligidila säi. ⁵⁰ Yesuea bu elö gelola sälahilä, ie namolö amo fisigisila, hame doala asi. ⁵¹ Amasebegi, fagulo edefade Godeie mosöa gosagisi dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. Amase, fogolige maala, igige gäudaladigi. ⁵² Amase, baui amolige doganegebegi, Godeie udia dolö baagoi difolalo amoligi, yafie nowelasisi. ⁵³ Yesu baagoi amo nowelasisebegi, nowelasisi amoli baui amo digäla awäla, Godea hile nafolai sege gaamu Yalusaleme dibeami nogila digasebegi, udia dolö yafiea ili meli.

⁵⁴ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo ameage, amase, ebalä Yesu idihë nefolalo amoliage fogoli misi amolige, nelebo hamoi amolige beala, edefademalä fudugila bedälahlilä sähalea, Wae. Goweda dofä Godeie malö gabula säi.

⁵⁵ Udiafali yafiea Yesu ugila negemolöie, Galilila e bégëla mofiai amolige, ami holöbö mia madela sida wewela nefolalo. ⁵⁶ Magadala udia Melige, Yemesele Yosebelele eme Melige, amase, Sebediie malö äudä amolele emege, udia amoligi nefolalo.

Yesuie domalo baui amo

(Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁵⁷ Deadifali, Alimadia nelegei negelo dolö afädë misi. Dolö amoie äida Yosebe. Eege Yesuie bégëla aulo nelo. ⁵⁸ E Bailadi neebee maalahlilä, Yesuie domalo amo ema imäiala nabi. Nabasebegi, Bailadia ami dolöea ema neala imalai. ⁵⁹ Amasebegi, Yosebea Yesuie domalo amo nealahilä, fagulo nigime baai made, hedabifali amea usulala ⁶⁰ gaula awälahlilä, hile igi äbä gähe duwi dilo amogi bausi. Bausilahilä, igi edefade afädë bebugula maala, idi amo dofogasila, e hä asi. ⁶¹ Magadala udia Melige, amase, Meli elö amoge, ele Yesu baui gaalu alömodi sulo.

Ami dolö amolia baui amo idihë nelo amo

⁶² Nelebo daialo segeyo amo baagia, segeyo amogi gobela ilo busa nefolalo amolige, Felesi dolö nefolalo amolige, Bailadi neebee awäla gegeadolahlilä ⁶³ sähalea, Dafidilo, dahila nelo goea aso, made baagola nea sähalea, Segeyo äudä nelolahilä osodagi, ne nowelasi-molömelëla säi amo nilia helësëla obëgëimelë. ⁶⁴ Amala säi amea, segeyo ohodoa gogi, odoaea baui amoie idi hedabola galahlilä, idihë namialamalo. Bégëla aulo amolia maala, ie domalo amo nealahilä, udia dolöma hä bauia amila nowelasimelëla säloea. Iliä amala hamola, dahila neala säseada, ea dafidi dahila neala sälo amo baagila moholö gabumelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Ami dolö odoa idihë aligilo namiäia diligali iahago. Dilia ili sigi awälahlilä, ilia bauia ami idihë namialamalo. Dilia gomalä hamomolöila asigisebe amo gadola hamola, baui hedabola gamalola säi. ⁶⁶ Amala säsebegi, ili awäla baui amo hedabola galahlilä, odoaea idi galo igi amo bebugula auloea nofe negela, idihë aligilo amolima hedabola idihë namialai.

28

Yesu e baagoiala nowela asi amo

(Maga 16.1-10, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-18)

¹ Segeyo Sabada baagibua, saleleie mi gäwi segeyogi, eso mi gäwila säsälosebe amo gaalu, Magadala udia Meliie, Meli elölea baui amo bea asi.* ² Ami nebegi, fogoli edefade misi. Dafidilo Geloie selesaia fii afädë Hebenila digahalea amai. Digalahilä, selesaia fii amea igi amo bebugula negesilahilä, e amodaia sulo. ³ Selesaia fii amoie odagida sege yabagelela yo digalo amo gadoi, amase, ie fagulo gäige falelafali fisi. ⁴ Amogi, idihë aligilo amoli ebalä bedähalea, ili emo gigitëla, baagoi gadoi hamoi.

⁵ Amaimo, selesaia fia udia amolema sähalea, Ali bedämabio. Aliada Yesu i fügäigi baala negei hogola misi amo, na dawamelë. ⁶ Eda wi maade. E negei diloa gowe bea misië. Mida, ea säi amo gadola, nowela asimelë. ⁷ Ali hä, aabela awäla, ie bégëla aulo amolima

* **28:1:** 28.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

gomalä sämalö. Eda baagoiala nowela asimelë. Dili baagila, edale Galili moholö awäha nea, e ami bimolömelëla sämalö. Na hä, alima säi agui amomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ele bedälage, edefademalä obeägilage, fodolofali bauia amila awäla, ie bögëla aulo amolima sämolöie baluluia asi. ⁹ Awäha nebegi, Yesuea ele gausiala digala sähalea, Ali go gabiola säi. Amala säsebegi, ele e mia ga madela maala, ie emogi gaula digala, elea ie ëi gauia adai. ¹⁰ Amasebegi, Yesuea elema sähalea, Bedämabio. Aliada, nie nedoolalima, ili Galili mosalamalo. Awäседа, ilia ne ami bimolömelëla sämolö mosalola säi.

Idihë aligilo amolia säi amo

¹¹ Udia äudä amole awäha nebegi, idihë aligilo odo awäla gaamu isogi digalahilä, ilia gobela ilo busa amolima nelebo sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ¹² Amala säsebegi, gobela ilo busala, dafidilo asigi gäwi dolöbalä gegedolahilä, ilia ado afädë daiala negei. Iia muni malei neala, ami dolö amoligali iahalea ¹³ sähalea, Dilia gomalä sämalö. Ie bögëla aulo amolia gasigi maalahilä, nili adidi dibegi, ie domalo amo fa niimelëla sämalö. ¹⁴ Amasebegi, Gabenaea ado gowe nabaseda, amoda, nilia ebalä ado hahamogimolömelë. Dilia asiala hamoi made bimäiala säi. ¹⁵ Amala säsebegi, ami dolö amolia muni amo nealahilä, ilima säi amo gadola bögëi. Amaimo, walioge Yu ilia ado amomu säla daidosa nea.

Yesuea ie bögëla auloma hamoi ilia hamomäiaie säi amo

(Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23)

¹⁶ Bögëla aulo gidälasi amoli Galili afialahilä, segebidaia Yesuea säla negeia ami afiai. ¹⁷ Afialahilä, ilia e beala, ie ëi gauia adai. Amai gaso, odoaeada asigi äudä negei. ¹⁸ Amasebegi, Yesu e ili neebee maala nea, ilima sähalea, Hebeniëge, nagadaiaweiege, geloi sulubadela nema gausisa maadeimelë. ¹⁹ Amala hamoi amea, dili awälahilä, fifii asi sefolalebe amoli sulubadela nie bögëla aulo aligimäiaie sämolö mosalo. Amalahilä, dilia Nadoie ëigige, Malöie ëigige, Gesami Hedabiie ëigige, ili ödägi gelasila, ²⁰ na dilia hamomalai amo sulubadela ilia bögëla hamomäia olelemalo. Segeyo sulubadelagi ne dilibalä namolömelë. Amalamu awäla, aligila wagamolömelëla säi.

Hä amo.

Ado Mala Hedabi Magaea Dëdëi

*Ödägi gelo Yonea ado säla iaha nelo
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹ Godeie malö Yesu Gelesoie Ado Mala Hedabi dafidi mi gäwi amo gowe. ² Godeie ado säla ilo Aisaeaea dafidi bea säla ie bebägi ado gowe dëdëla negei amo dialea.

Nie ado säla imolö, gaula awäse amomada die idi fodolasimäia ema dafidimola sämolömelë.
Malagai 3.1

³ Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Gelo misiaia idi daiala hamogimalo. Ie idi amoda mogola fodolasimalola säha neamelëla säi amo dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala dëdëla negei dibe amo gadola sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone misi. Ea maala nea sähalea, Nafade hamoi amo Godea hëmäia dili iso asigi besumalo. Amalahilä iso asigi besui amoda ödägi gemolö dialeala säla iaha nelo. ⁵ Udia dolö yafie Yudia sege gaamu holöfali holöfali dibea amilage Yalusalemelage sulubadela nelo amoli e neebee ami maala gedoi. Maalahilä ilia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ili Yodona ödägi gei. ⁶ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahilä sugua gafodo gadoi malibu negela nelo. Eada galiawage äwiië ödäge naha nelo. ⁷ Ea ado mala sähalea, Ne dafidi misi neawe. Hobeä ne baagia afädë moholömelë. Ne holöfali neebewe gadoi made eda ilibia edefade neebe amo moholömelë. Na ie emo usililo ëfë gumusula dialea fisigämolö dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäea gesa neawe, ea Godeie Gesamia dili gesa namolömelëla säla iaha nelo.

*Yonea Yesu ödägi gelasi
(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)*

⁹ Segeyo afädë amo galamu Yesu e Galili segeie gaamu Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gei. ¹⁰ Yesu ödägi gela ödägilä agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoi digalahilä ema fisebe amo meli. ¹¹ Beaha nebegi, selesaiä mosöalahilä ado säia idogosalea sähalea, Nie malöfali, na di boba hamolahilä dima obeägi edefademalä neawela säi.

*Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹² Ado säha maadesebegi, Godeie Gesamia Yesu sege nafade udia dolö aligisia made ami mosaloi. ¹³ Amala sigi awäla ifosisebegi, e ami segeyo nabülasä biyidia nelo. Yesu neebee ami mugabe Saidania ea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu sugua ilaba elö elöi neebee ami nebegi, selesaiä fiia e ugila negemolö misi.

*Yesuea Galili nea hamoi dafidi mi gäwila hamosa nelo
(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)*

¹⁴ Yone nafodola negei nebegi, Yesu e Galili awälahilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla iaha nelo. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo daiala negei dilo amo walio gogi gausiala digasebegi. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami namolö amo ga madefali dialeamelë. Dili asigi besula Ado Mala Hedabi gomu gaula mogomalola säla i.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)*

¹⁶ Yesu e Galili oabo agesu amogi awäha nea beahamelebe seme digiilo dolö äudä Saimonoge ie edoo Ädulule seme selëgë digiisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Ne awäsewe gadola bëgëla misië. Alia udia dolö nimäia. Na alima neala oleledeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea fodolofali selëgë negesilahilä e bëgëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahilä beahamelebe Sebediie malö Yemesege ie edoo Yone dudaia nea selëgë hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofali ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolö hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bëgëla asi.

*Dolö afädë mugabe fedai nelo
(Ulugu 4.31-37)*

²¹ Ili Gabaniama beselagalalahilä salea. Segeyo Sabada gafegi* Yesu e gedolo mosöa

* **1:21:** 1.21 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ëi gaula adalo segeyoge dilo. Godea sege fô dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

awālahilā ea mala sāla olelesa nelo. ²² Mala dawadigi amolia sāla olelelo amo gadola made, Yesuea geloi gaulahilā, geloi hido eloi olelesebegi, udia dolō sefolalo amolia nabalahlilā ili asigigi fudugisa sefolalo. ²³ Segeyo amo gala amala olelesa nebegi, dolō mugabe fedai afādē gedolo mosōa ami maala sulo amea ūalalahilā sāhalea, ²⁴ Nasalese dolō Yesuo, nili neebee wida dia abilia hamodelā misi. Nili nufudadigidelā misile. Dida na dawa. Dida dolō mogoi hedabifali Gode hi e neebeala misimelēla sāi. ²⁵ Amala sāsebegi, Yesuea mugabe amoma nemola sāhalea, Adomabu. Dolō go digilahilā hä mosōla sāi. ²⁶ Amala sāsebegi, mugabe amea dolō amo neala amulāmelasilahlilā ūalalahilā doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolō sulubadela sefolalo amolia fudugilahilā hilidomu sēdāwala sāla didigala sāhalea, Walio hamoi amo edodu. Mala gāhe amo gabu. Walio dolō goea ado sāi amoda geloi hido eloi gelola sāimelē. Ea mugabema sāseba, mugabea nabala hamolo gabula sāi. ²⁸ Yesuea hamoi amo udia dolō Galilimadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala didigai.

Yesuea udia dolō yafie wahilasisa nelo
(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)

²⁹ Ili gedolo mosōa amila doadigila fedala Yemese Yonelebalā awāla Saimono Ädululele mosōa beselagalai. ³⁰ Saimonoie esōa hēgi olo oloi dibegi ilia Yesu maasebegi, ema fodolofali sāla i. ³¹ Sāla iasebegi, Yesu e udia oloi dibea ami awālahilā ea naabogi neawela nowela ifosi. Amala hamosebegi, hēgi dafidi dilo amo hogosa helela wahilahilā udia amea ili molō muāia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolō nefolalo amolia oloi difolalo amo neala gaula, mugabe fedai nefolalo amoge sigi gaulala Yesu neebee gegedoi. ³³ Udia dolō ami nefolalo amoli sulubadela maala mosōa nogila digalo idi galo mia ami gegedola nefolalo. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolō yafie olo elō elōla oloi dilo amo wahiladigi, mugabe fedai yafie nefolalo amo nesiladigiladigisa nelo. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalo. Amalebeda Yesuea mugabe amolima sāhalea, Dilia sāmabula sāi.

Yesu e Galilimadi ado mala sāsāla asi
(Ulugu 4.42-44)

³⁵ Segeyo sagala digaia made Yesu e yosefali doadigila awālahilā udia dolō aligilo made dibea ami Godema adosa sulo. ³⁶ Saimono ebalā nefolalo amolia Yesu e hohogola hobeala bēgēi. ³⁷ Beagolelahilā ema sāhalea, Neebe amoli sulubadelaea di hogosa neamelēla sāla i. ³⁸ Amala sāla iasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea. Sege gaamu ga made dibea ami ado mala oleledelā afiadi. Neda hamoi amo hamomolō misimelēla sāi. ³⁹ Amala sālahlilā Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosō neebēadi ami awālahilā Yesuea ado mala sāla oleleladigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisa nelo.

Yesuea dolō afādē wahilasi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolō gudubu hamoi afādē Yesu neebee ami maalahlilā emogumu sasagala fia idogola salea sāhalea, Dia ne wahimāiala helēsēda, hä dia ne wahilasi-molōi nebegola sāi. ⁴¹ Amala sāsebegi, Yesuie isogi edefademalā bobasēmolōea nobalahilā, ie naabo mogodigila gala, dolō amo diigisalea sāhalea, Na amala helēsēsa, wahimola sāi. ⁴² Amala hamosebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helelahilā wahii. ⁴³ Yesuea dolō amo fodolofali mosalola sālahlilā amoma gelolafali sāhalea, ⁴⁴ Dofā asiala elōma sāleo. Di wahii go odoama sāla imabio. Gobela ilo dolō neebee ami di siia bimāia olemolō mosalo. Amalahilā, di wahii go ilima olemolōie, Mosesea sāla negei dibe amo gadola nelebo afādē odala imalola sāla i. ⁴⁵ Amala sāla i amo nabalahlilā gaso, dolō amea awāha nea hamoi amo sāla iia awāha nelo. Amala sāsebegida Yesu e gaamu dibēadi amogi ilile siigi moholōi made beala udia dolō maadeido gasi gala nelo. Amala nebegi, udia dolō yafie sege dibe sulubadelagila Yesu e neebee ami mafusa nelo.

2

Yesuea dolō afādē fii si wahilasi
(Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

¹ Segeyo odoa ami nelolahilā Yesu e Gabaniama obēgēi. Obēgēla misi nebegi udia dolō nefolalo amolia Yesu mosōa obēgēla misi neala sāi amo sulubadelaea nabaha maadei. ² Nabaha maadelahlilā udia dolō yafie Yesu neebee ami sulubadela gegedosaalea mosō isogige idilibage negegila fisila odoa namolō fufu made dibegi Yesuea ado mala sāla iaha nelo. ³ Amala sāla iaha nebegi, ilia dolō afādē fii si sulo amo Yesu neebee ami dolō biyidiae iwāsala gaula misi. ⁴ Udia dolō yafie fila negegi sebegi, ilia dolō amo Yesu neebee ami gaula moholōi made beala mosō figīdabodo fedalahilā Yesu neebee amo gaalula mosō figī dusuia galahlilā dolō iwāsala gaula misi amo fēola ia idogoi. ⁵ Iia asigi afādē negei nea hamosebe

amo bealahilä Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoa sefolalo amolia asigiamu helësësalea, ⁷ Dolö gowea ado säsebegi mi edoie sähadu. Eada Gode gagadesa neamelë. Godea hidofaliämu udia dolöea nafade hamoi amo hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Iliä amala helësësa dibe amo asigia fodolofali bealahilä, Yesuea ilima sähalea, Dilia ga helësësa dibegoda edoie. ⁹ Na dolö fii si gowema sämolö ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, di nowelahilä die fëo gaula nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säla ilalahilä dolö fii si amoma sähalea, ¹¹ Dima sähago. Nowemo. Die fëo neala gaula dihi mosöa hä mosöla säi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo fodolofali ie fëo amo gaula udia dolö sidaia nowela segea awäsebe amo meli. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaäa asigigi fudugilahilä Godeie ëi gaula adala sähalea, Gowe hamosebe gowe gadoi nilia melëlo madela sulubadelaäa säla didigai.

Yesuea Ilibai wei

(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e Galili oeabo edefade dibe nali amogi bu elö asi. Awäla nebegi, udia dolö sulubadela Yesu neebea ami gegeedosebegi, ea ado mala olelesa nelo. ¹⁴ Amala olelelahilä, awäha nebegi, dolö afädë, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa ami sebegi bealahilä, Yesuea sähalea, Ne awäsebewe gadola bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Ilibai e Yesu bëgëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö yafie dagisi muni nelo amolige mala nafade hamolo amolige Yesula ie bëgëla aulo amolibalä gedola molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadola nawei amoliada Yesu awäse amo gadola bëgëla awähamu nelo. ¹⁶ Dolö odoa mala dawadigige Felesi dolöge amolia beahamelebe Yesu e dagisi muni neloge mala nafade hamologe amolibalä molö naha sebe meli. Bealahilä Yesuie bëgëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge ili ebalä gedola molö naha sebegoda edoieä nabi. ¹⁷ Amala säi amo nabalalahilä Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögodä neebea aulo mademelë. Oloi sefolalebe amolimü alögodä neebea aulo. Ne misi amoda udia dolö hedabi neebe amo wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo neebe amo wemolö misimelëla säla i.

Molö naala made aligiloie mala negei

(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)

¹⁸ Segeyo afädëgi ödägi gelo Yoneie bëgëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö made naala aiyala nelo. Ili Yesu neebea maalalahilä ema sähalea, Yoneie bëgëla aulo amoliage Felesi dolöie bëgëla aulo amoliage molö made naala nefolaleamelë. Die bëgëla aulo golia molö aiyalo segeyo gogi molö naha nebege mi edoieä nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dolö afädëä udia neahalea, e damelë molö molö gedoi amolima dili molö madela sämolöi gabule. Amala sämolöi mademelë. Dolöea udia neaseda, e dilibalä gedola salea molö molö dialea. ²⁰ Amaimo, hobeala dolö amo odoaea e sigi gaula asibua dilida molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëä fagulo gofogi fagulo gähea damula baala nedëmelö mademelë. Amala hamoseda, fagulo gähe ameada gofo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadolamu afädëä wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea siiba hamoi sibaï amogida oselo mademelë. Afädëä wani ödä gähe amo sibaigi osaseda, i amoge wani ödäge dusula digala nafademolömelë. Amala hamolea wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea hamoi gähegi oselomelëla säi.

Segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo made negei

(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu, ie bëgëla aulobalä helebe guläia gadoi ëi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bëgëla aulo amolia widi amoie gägä fafaila awäha nelo. ²⁴ Amala hamosa nebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla negei dibe ameada segeyo Sabada gafegi made hamolo negei amo die bëgëla aulo golia damula hamosa nebege bimola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgëla sähalea, Debidige dolö odoa ebalä nefolalo amola ili molö madela sidëa baagosebegi, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ²⁶ Dolö ëi Abiada eda gobela ilo Busa Edefade nelo amo nebegi, Debidia Godeie mosöa nogila digalahilä beledi Godegali odala i dibe amo molö nii. Beledi amo odoaeada nulö made. Gobela ilo amoliamu nulö negei amo ea nalalahilä odoa

ebalä nelo amoli muäia neala gaula awäla ïmelëla säi. ²⁷ Amalahilä ea ilima sähalea, Godeada udia dolö ugila negemäia segeyo Sabada gafe hamolasi. Udia dolöea segeyo Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë. ²⁸ Amala negei ameadä Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

3

*Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahilasi
(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)*

¹ Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa ami dolö afädë naabo elö amo balägädöla nafadei sulo. ² Udia dolö odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöie ili ga madela beaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö namüäia damula moholö amo dofeale ma, baagomäia nufulö amo dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amolima sidawewela beahamelebe ilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä habobala yöi. Yöla dolö naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Amala säsebegi, dolö amea ie naabo balägädöi amo mogodigia gasebegi, naabo hedabola wahimolöie wahiladigi. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä Felesi dolö sefolalo amoli segea doadigila awälahlilä, Heledoie sosogo sefolalo amolibalä Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha sefolalo.

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesu ie bëgëla aulo amolila sege ili neloa amo fisila oeabo edefademalä dibeami asi. Ili asi amo gadola Galili udia dolö yafie ili bëgëla asi. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dëgëla alämädilage, gaamu Daiamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolö sämolö asusugai yafie Yesuea hamoi amo nabalahlilä bëbëgëla awäla e neebeamami gegedoi. ⁹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö yafie gegedoi amea ne dedelelahilä ne fëdösebemelë. Ne dudara fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebe gaalu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahlilä e diigidelälahlilä amala dedelei. ¹¹ Amala mafulahilä mugabe amolia e bealahilä ie emo mia gumusula difolalea üalaladigila sähalea, Dida Godeie malö nebegola säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima ado gelola sähalea, Neda Godeie malö neala odoama säla ïmabiola säi.

*Yesuea abosolo giwilasi memelei
(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)*

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä dolö odoa hi helësëi amomu misiëla wesebegi, ili e neebeamisi. ¹⁴⁻¹⁵ Mofiassebegi, ea dolö giwilasi amoli ebalä namolö memelei. Amalahilä ea ilile ëi abosolo negei. Ili Godeie ado mala säla ïmätiage mugabe fedai amo nesiladigimolöie iligali geloi ïmolöiege memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe. Saimono, Yesuea ie ëi elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malö Yemesege, ie edoo Yonege, Yesuea elele ëi elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasige, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahlilä, Yesu e mosöa asi.

*Yesu e mugabebalä nea hamosa neebela säi
(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)*

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedosebegi, Yesuge ie bëgëla aulo amolige ili molö molö fu made beala nefolalo. ²¹ Yesu molö molö fu made beala neamelëla ilia säi amo nabalahlilä e sosogo amolia Yesu sigi obëgëmolöie bea asi. Ili sähalea, Yesu gagaosa neamelëla säla i. ²² Mala dawadigi Yalusalemela mofiai amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuie isogi fedai nea.* Mugabe amoli sulubadalaie dafidiloea geloi ïasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea mofiamola sälahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani himuda abilia nesiladigimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda made samolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda made namolömelë. ²⁶ Mugabe Saidania himu ado neaseda, e sosogo neebe amoda moge mogelahilä made namolömelë. Amoda sulubadela dofä hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ie nelegei dibe amo fa nimolö moholöi made bimolömelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesilahilä

* 3:22: 10.25 Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

ie mosöa nefeegei dibe amo fa nimolö moholöi galea. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähawe, Udia dolöea nafade sulubadela hamoi amoge, gagadelahilä ado nafade elö elöla säi amoge hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Afädëa Godeie Gesami gagadeseda, hëla fisimolö made. Ië nafade hamoi amoda walioge hobealage hëbalä diamolöi diamolömelëla säla i. ³⁰ Iliä Yesuie isogi mugabe fedai neala säi amo nabalahlilä Yesuea ado amo amala säi.

Yesuie eme edoolalida nowë

(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula ifo baagido segea nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sämola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö Yesubalä amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Die dieme didoo dialiflali segea misi nea. Di misialala säsebela säla i. ³³ Amala säla iäsebegi, ea säla obëgësalea, Nie neme nedoo nowëli gabula säi. ³⁴ Amalahilä ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ea ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sebe gowelimelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage Godeie hame dibe amo gadola bëgëla hamolo neebe amolida nedoo nalifila nemela ilida amomelëla säi.

4

Yesuea ado besula sähalea, Dolö afädëa sagaido hawa sadia gogola aliligi asila säi

¹ Yesuea oeabo edefademalä dibe amo agesugi nea ado mala bu säla olelesa nelo. Udia dolö yafie mafulahilä e neebea amo negegisebegi, e dudaiä fila fedai. Du amo ödädaia dilo. Udia dolö yafie gedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ² Yesuea ilima ado besula mala yafie olelela sähalea, ³ Nabualo. Dolö afädëa helebe guläia gadoi ëi widi gägä sagaido sadia gogola aliligi asimelë. ⁴ Sadia gogola aliligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haeaea maala neala maimelë. ⁵ Gägä odoa igidaia naga abelëi dibeami daala negeimelë. Gägä amo naga abelëi amogi fodolofali bäui. ⁶ Fodolofali bäui gaso, eso neela hëgisalea difi moholö amo asusugala ödölola bausoimelë. ⁷ Amase, gägä odoa naga giisi äyo gägäi damula sadia gai bäusebea ami digai. Amoda äyo gägäi giisi amobalä gegedola bäusalea widi gägä amo yau hahalea gägä made negeimelë. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei ameadä hedabola bäulahilä gägä negeimelë. Odoeada gägä nabülasä ohodoa negei. Odoeada nabülasä gafeia negei. Odoeada nabülasä emu nabülasä negeimelëla säi. ⁹ Amala sälahilä Yesuea säla wagahalea, Afädëa gëhea nabulöi galëda, nabulö dialeala säla i.

Ado besula sämolö mi dibe beala säi

(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)

¹⁰ Yesuea ado säsebe amo nabi amoli odoala ië bëgëla aulo giwilasi amolihalä Yesu e hido neebea awälahilä ea ado besula säi amoie mi ilia ema nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made mustigä negesi dilo amo dilia helësëmäia säla i amomelë. Udia dolö segea neebe amoma ado besulamu säla iäha neawe. ¹² Amoie mida gowe. Iliä siia beahamu namolöi nea gaso, dofä gowe gabula made beagolemolömelë. Iliä gëhea nabahamu nea gaso, asigia helësëmolö mademelë. Iliä beagoleta helësësa galebedä ili asigi besusa maadesegi ilile nafade hamoi amo Godea hëla fisisa maadelabiola säla i.

Aisaea 6.9,10

Ado besula säi amoie bu awala säi

(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)

¹³ Yesuea ilima sähalea, Ado besula säi amo fädäla made helësëi neale. Fädäla made helësëi nea galëda, amai sulubadela ado besulamu säsebeweda abilia helësëmolö gabu. ¹⁴ Dolö amea molö gägä sadia gogoi amo gadolada ado mala sadia gogoladigisa nea. ¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, ilile isogi ado mala sagasi amo mugabe Saidania fodolofali maala neadigisa neamelë. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe ameadä ado mala obeägila nabalahlilä neala gaulomelë. ¹⁷ Amai gaso, ili difi made awäla sedade made aligilomelë. Iliä ado mala neala gau amoie yöi beasege, amase, odoaea ili neala sälasisege, ilia fodolofali digila aulomelë. ¹⁸ Udia dolö odoada giisi äyo gägäi damula sadia gai fedaha dibeami daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabalahlilä gaso, ¹⁹ nagadaia galu dibe amogi gumusula helësëlahilä, muni edefade negemolöila, gesami edefade awäla helësëse amea ado mala nabi amo dedelela yau hahalea gägä negelo made neamelë. ²⁰ Amaimo, udia dolö odoa molö gägä naga hedabia daala negei amo gadoi neebe ameadä ado mala nabala asigi afädë negelahilä ilia gägä nabülasä ohodoa negeladigi, nabülasä gafeia negeladigi, nabülasä emu nabülasä negeladigilo neamelëla säi.

Gamalüe ado

(Ulugu 8.16-18)

²¹ Amalahilä Yesuea ilima nabahalea, Afädëa gamali yola sagai amo faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Gamali waseda, aulidaia negelo madele. ²² Nelebo sulubadela mustüga negei dibe amo hobeala ulufadigisa maadela, nelebo sulubadela dabela negei dibe amo yo digai dibeami neala ulufadigisa maademolöie amaimelë. ²³ Afädëa gëhea nabolöi galëda, nabolö dialeala säi.

²⁴ Ea säi amo säla uda negela made ilima sähalea, Mala nabasebegoda hedabolafali helësëmalö. Dilia odoagali mogela iäседа, Godea amo gadola diligali mogela iahalea odoage baala imolömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odoa baala imolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelëla säi.

Ado besula sähalea gägä bäulo malala säi

²⁶ Yesuea ado säi amo uda negela made sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hawa sagaia diigisilahilä ²⁷ gasigi diala yose nowela afu mafusa neë gaalu, gägä sagai amo duulu beselagalala gomalä bäusebala fädäla melëlo made. ²⁸ Nagaeamu neala bäulasilahilä gägä negelomelë. Dafidida bäudale bobagilomelë. Hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali gägä hodo negelomelë. ²⁹ Molö hodo amo nimolö segeyo beselagalai galëda, dolö amo hi helebea damula nelomelëla säla i.

Ado besula masada gägäe säi

(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)

³⁰ Yesuea sähamu neamu sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea amo abodo gadoila sämolödu. Ado besula abodomu dofe sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Amo ilia sagaia sagalomelë. ³² Iliä sagalahilä neëgida fedala edefademaläde aligilahilä dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo baagila awäla bäulo neamelë. Ië adomo edefade bafui amogi haea mafula bäu augi hawa ami mosö olelomelëla säi.

³³ Yesuea udia dolö amolima ado mala säla iahaleada ilia helësëla hamosege hamomäia ado besula yafie säla iaha nelo. ³⁴ Ea mala sähalea ado besulamü säla olelesa nelo. Ië bögëla aulo nelo amoli hilidomu neada ea ado besula säla iaha nelo amoië mi sulubadela säla iaha maadei.

Yesuea fo ödälebalä adoi

(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)

³⁵ Segeyo amo galamu deadi eso digase gaalu, Yesuea ië bögëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefademalä go dögëla nali alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä ili Yesu sulo du amodaia fila fedai. Eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola asi. ³⁷ Awäha nebegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digai. Ödä häila digalahilä du nobagëdäi. ³⁸ Amala hamomolö amo gaalu, Yesu e ödä du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala dibegi ilia e didiigisalea ema sähalea, Säla Olelelo, di nowemo. Niliä baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela nabi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela nea foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala sälebe fo gelola misi amo bogelela fisila ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo bealahilä ili edefademalä bedälahilä hilidomu sähalea, Folea ödäleada ië ado nabelo gabu. Dolöwe nowëdula säha sefolalo.

5

Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesiladigi

(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)

¹ Ili oeabo edefade amo dögëla agesu näiada alämadi awäla Gelasa fii mosöa beselagalai. ² E ödä du ami digila awäha nebegi, dolö afädë mugabe fedai igi äbägi baagoi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu aligilo. Dolö afädëa ië naabo emoge gaula nafodomolöi made. Igi ëfëage nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ilia ië naabo emoge igi ëfëa nafodosamu nelo gaso, igi ëfëa naabo nafodoi amo hësälädigilahilä emo nafodoi amo damudasila hësäla sadia gaha aligilo ameada dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hile domalo igia dagabosamu aligilo. ⁶ Amala hamosamu aligilo amo Yesu wagadi made maase amo beala e baluluia awälahilä Yesuie emo mia gumusula diadigai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalalahilä sähalea, Gode ilibia edefademalä neebe amoië malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeie ëi nabasewegida dia ne së imabiola säi. ⁸ Ado amala gelola säi amoda Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go dögëla

mosöla säsebegi amala säla obëgëi. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Die ëida nowëla nabi. Ea säla obëgësalea, Nie ëida yafie, amai nilida maleimelëla säi. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafali sähalea, Segeweda digila mosalola sämabiola säi. ¹¹ Amo gaalu, sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafali sähalea, Nili sugua nefolalebe gagowelima fedamolö mosöla sämola säi. ¹³ Yesuea amala mosöla säsebegi, dolö amo digila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia digafulahilä ödägi digafula sugua amoli sulubadela ödäea mai. Sugua amoli geqedolada dausini äudä gadoi ödäea mai. ¹⁴ Amo hamoi amo bealahilä sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä gaamu dibe amige mosö gagäwila asi dibe amige säsäla awäha nelo. Säi amo nabalahlilä udia dolö nefolalo amolia abilia hamoi walebelela fädäla bea asi. ¹⁵ Ili Yesu neebee awälahilä beahamelebe dolö dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugala e asigi hedabi sebe amo bealahilä ili bedäi. ¹⁶ Odoaea meli amolia udia dolö misi neebe amea nabuäila mugabe yafie nesiladigi amoge sugua ödäea mai amoge odoama fädäla säla i. ¹⁷ Amala säla iasebegi, ilia Yesuma sähalea, Dida nilile segewe digila mosalola säi. ¹⁸ Amala sälebe Yesu e ödä dudaia fimolö awäsebegi, dolö mugabe yafie fedai nelo dafidi nesiladigi amea nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoiege bobasëi amoiege die sosogoma säla imolö dihi mosöa mosalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, dolö amea Gaamu Nabülas dibeamadi awälahilä Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla iasebegi, ilile asigigi fudugi.

*Yaulusie idiwige, udia Yesuie fagulogi diigisebegi wahii amoge
(Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)*

²¹ Yesuea ödä dudaia fila oeabo edefademalä amo dëgëla obëgëla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula gegedoi. ²² Amala gedosebe amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädëie ëida Yaulusi maala Yesu beagolelahilä ie emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ ema gelola sähalea, Nie nidiwi holöböda baagomolö ga madefali dialea. Dofä dia naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä säi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bëgëla awähalea dedelela negegila aligi awäha nelo. ²⁵ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i nabülas afädëie odoi äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameadä e wahimäiala alögoda yafie neebee ami aulo gaso, së edefade meli. Alögoda amolima muni iaha maadelo gaso, olo amo wahila made neala edesa aligilo. ²⁷ Amala salea Yesuea hamolo mala säi amo ea nabalahlilä udia dolö Yesu e bëgëla asi amolibalä awälahilä e baagido maala ie fagulogi diigi. ²⁸ Hido asigia helësésalea, na ie fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigisebegi, heale oloi amo fodolofali hogosa helelahilä e wahimolöi wahii gabula helësëi. ³⁰ Amala hamosebegi, fodolofali Yesu ie wahilasilo geloi awäsebe amo helësëlahilä besula nea nabahalea, Nie fagulogi diigi amo nowëala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ie bëgëla aulo amolia ema sähalea, Udia dolö dibalä dedelela negegila neebewe dia meli amo edoie ne nowëa diigila nabahala säi. ³² Amala säsebegi, e nowëa diigi walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helësëlahilä bedäla emo giginäla Yesu neebee maala ie emo mia gumusula dialea. Sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ³⁴ Amala säla iasebegi, Yesuea ema sähalea, Nie nidiwie, dia Godema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Dalulo gaula mosalo. Dima olo dilo amo fisimelëla säla i. ³⁵ Yesuea ado säla iaha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yaulusie mosöala misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Die didiwi amo hä hame fidila asimelë. Yoi odoa olelelo dolö goma iasebego edoie la säi. ³⁶ Ili Amala säsebegi, Yesuea auaulahlilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Fudugimabu. Godema asigi afädë negemalola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili moholö mademelëla sälahilä Fida Yemese ie edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoie mosöa maligahamelebe udia dolö yafie geqedola gualösalea didigaola osa dibe meli. ³⁹ Beala e mumuso isogi digalahilä ea ilima sähalea, Dili edogi didigaola gualösa dialea. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säla i. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesiladigilahilä udia malö amoie eedo emelela dolö ebalä misi amola ilimu hogoli afädëgi udia malö dusugala negei dibe ami asi. ⁴¹ Yesuea udia malö amo naabogi neawela nea ema sähalea, *Dalida gumi*. Nilile ado sälada, Udia malö holöbö, nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Udia malö amoie gäheo ida nabülas afädëie odoi äudä. Amala hamosebegi, udia dolö nefolalo amolia bealahilä edefademalä bedäla fudugi. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola sälahilä udia malö go molö muäia imola säi.

6

*Nasalese udia dolōea Yesu hamei made nelō
(Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)*

¹ Yesu e sege amo digīla hī e ēdēi gaamugi awāsebegi, iē bēgēla aulo amolige e bēgēla asi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesuea gedolo mosōa ado mala olelesa nelō. Ea mala olelei amo nabalahlilā udia dolō yafie gedolo mosōa sefolalo amoli asigigi fudugilahilā ilia sähalea, Dolō gowea ado sāsebe goweda abidi niidu. Asigi edefade ema i dibewe edodu. Ea geloi melēlo made gadoi hamosa neebe. ³ Eda mosō olelo dolō, Meliē malō nea madele. Eda Yemese Yosese Yudas Saimonola ilile edoo madele. Iē elefila ilida nilibalā salea madele. Iliā amala sālahlilā ema bimolō habobaha nelō. ⁴ Amala sāsebegi, Yesuea ilima sähalea, Bea sālo neebe amoda fii elō elōi neebe amolia iē ēi gauia adala aligilomelē. Hile segea fii afādē sosogo neebe amoliada iē ēi gauia adala aligilo mademelēla sāi. ⁵ Ea dolōea hamomolōi made gadoi hamolo amo gadola segea ami hamomolōi made beala nelō. Ea udia dolō afādē afādēlamu oloi amo naaboea diigila wahilasisa nelō. ⁶ Amala hamosebe amo beala ili asigi afādē made negela neebe amogi e fudugisa nelō.

*Yesuea giwilasi amolima mala olelela afufumola sāi
(Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)*

Amalahilā eda udia dolō nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelō. ⁷ Yesuea iē bēgēla aulo giwilasi amoli misiēlahilā ilima sähalea, Āudā āudāla afufumalola sālahlilā udia dolō mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimāia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molōge aduge muni salelogi salalage gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo āudā salugamabiola sāi. ¹⁰ Ea ilima sähamu nea sähalea, Sege afādēgi beselagalalahilā mosō afādēgi nogila digase amogimu nelolahilā dili bahilā awāhalea digīla mosalo. ¹¹ Sege afādēgi beselagalahamelē. Amo fii amolia mosō fu made ialahilā dilia sāse amoge made nabaseda, sege amo digīla mosalo. Digīla awāhaleada, dilile emogi dao baai dibe amo fēfēla salalahilā, mosalo. Amala hamoseda, niliā asiala hamoi amea amasebela helēsēmōlomelēla sāi. ¹² Amala sāi amo nabala ili afialahlilā udia dolō amolima dili asigi besumalola sāla iia nawesa nelō. ¹³ Iliā amala sāsāla nawesa nea udia dolō yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigiladigi. Udia dolō yafie olola nowei difolalo amoge ilia weli sōga negesebegi, wahisa maadei.

*Ödägi gelo Yone baogoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)*

¹⁴ Udia dolōea Yesuē ēi sāsāi asi ameadā beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baogoi amo bu nowelahlilā obēgēla misi amea geloi melēlo made gadoi hamosa neamelēla sāha nelō. ¹⁵ Odoaea sähalea, Eda Elaia neala sāi. Odoaea sähalea, Eda bea sālo siiba nelō amo gadoi gabula sāi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalahlilā sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obēgēla maala neagowalea gabula sāi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiē udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalā sebego dofea made hamoimelēla sāi. Amala sāsebegi, Heledoea ami dolō nefolalo amolima sähalea, Yone gaumolō mosalola sāi. Amalebe ilia e nafodolahilā galabaia mosōa negei. Heledoea iē udia Helodiasa obeägimāia amala hamoi. ¹⁹ Iē udia Helodiasaea Yonema habobalahilā e baagomāia abilia nufulödula helēsēsa sulo. Amai gaso, nufulō fu made meli. ²⁰ Amasebegi, Heledoea Yoneda dolō hedabi, Godea hile nafolai neebe amo helēsēla bedālahilā idihē nelō. Ea Yonea ado sāi amo nabalahlilā obeägilo amogi e asigi sōsōala helēsēsa nelō. ²¹ Heledo e āgūla misi segeyo beala gamane sigi aligilo nefolalo amolimage ami sigi aligilo nefolalo amolimage Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molō nudulā gegedomalola sāi. Amala sālahlilā molō giasolo amo gala Helodiasaea Yone nufulō dibe fu beagolei. ²² Segeyo amo gala udia Helodiasa hile idiwi amo maalahlilā sigoi. Ea sigoi amo bealahilā Heledoieage dolō odoaeage hedabola obeägi. Obeägisa maadesebegi, Heledoea dolisā amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afādē imose amo gadoi imōlomelēla sāi. ²³ Ea naabo migalia diigisalea dolisā amoma sähalea, Nelebo afādē imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela imōlomelēla sāi. ²⁴ Amala sāsebegi, dolisā amo segea doadigila awālahilā emema nabahalea, Ne edo imola sāmōlödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sāmālola sāi. ²⁵ Amala sāsebegi, dolisā amo Heledo neebea fodolofali baluluia obēgēla awālahilā ema sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imāia hamesamelēla sāi. ²⁶ Amala sāi amo nabalahlilā Heledoea edefademalā bobasēla asigii gaso, dolō molō molō mofiai amoli sidaia migalia diigila sāi amo fisimola sāmōlōi made gabula helēsēi. ²⁷ Amala helēsēlahilā Heledoea

fodolofali idihē aligilo afādēma sähalea, Yoneie busa damula gaula obögēmolō mosōla sāi. Amala säsebegi, ea galabaia mosōa awälahilā Yoneie busa damula ²⁸ falodaia negela gaula obögēlahilā dolisā amoma i. İasebegi, dolisā amea emema i. ²⁹ Amala hamoila sāi amo nabalahlilā iē bēgēla aulo amolia iē domalo neala gaula awāla igi ābāgi negei.

Udia dolō yafiea molō mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

³⁰ Abosolo dolō amoli Yesu neebee obögēlahilā ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema sāla iaha nelo. ³¹ Udia dolō afu mafusalea ili molō molō fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Udia dolō madeido dihilido hele namolō mofiamalola sāi. ³² Amala säsebegi, hilido ödā dudaia filahlilā udia dolō madeido afiai. ³³ Ili awāha nebegi, udia dolō yafiea bealahilā ili awāha gabula helēsēi. Amala awāha gabula helēsēlahilā ili gaamu elōgi elōgila nagadabodo baluluia awälahilā ili moholō awāsebee ama ilidale dafidi awāla beselagalai. ³⁴ Ili awāla e ödā agesua aliga alogolahilā beahamelebe udia dolō yafie nefolalebe meli. Ili sugua sibi sigi aligilo madesalea hilido aligilo amo gadola neebe amo bealahilā ili bobasēi. Amalebe ea ado mala yafie ilima olelea nelo. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, iē bēgēla aulo amolia e neebee maalahilā ema sähalea, Sege udia dolō maadeiawi nebegimu hä deadifali gabumelē. ³⁶ Udia dolō nefolalebe goli afialahlilā hili molō bidia nimolō sagai mosō dibeaa amige gaamu holōfali dibeaa amige hogola afiamalamola sāi. ³⁷ Amala säsebegi, ea ilima sāla obögēsalea, Ili molō muāia dilia imalola sāi. Amala säsebegi, ilia ema sāla obögēsalea, Muni gina hādali āudāea beledi ili muāia neala imolō afiadulela nabi. ³⁸ Ea ilima sähalea, Beledi abolāia āgūi walebelela bea mosōla sāi. Bea awälahlilā ilia ema sähalea, Beledi bia seme āudāla amomu āgūlubela sāi. ³⁹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Udia dolō giisidaia gegedola ffigimalamalola sāi. ⁴⁰ Ili odoada hādali afādē, amase, odoada nabūlasi bia amoli gegedola ffigigisa maadei. ⁴¹ Amala figigi dibegei ea beledi bia amoge seme āudā amoge naaboea gaula nea selesaia mosōa sida adogola nea Godema nesegelahlilā iē bēgēla aulo amolia udia dolōgali sogomāia beledi dagabodasila i. Amala hamolahilā ea seme āudā amo dagabodasilahlilā ili sulubadelagali mogela i. ⁴² Udia dolō sefolalo amoli dofea naha maadei. ⁴³ Amala hamolahilā ilia beledi semege nahalea fea digai amo neala adu giwilasi amogi salala nobala negei. ⁴⁴ Dolō ami beledi mai amolimuda dausini bia.

Yesu ödādabodo asi

(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)

⁴⁵ Fodolofali Yesuea iē bēgēla aulo amolima sähalea, Dilidale dafidi ödā dudaia fila oeabo dēgēla alogodi sege ēi Bedesaida mosōla sāi. Amala sälahilā udia dolō gegedoi amolima sähalea, Dili mosōa dusula afiamalola sāi. ⁴⁶ Dili hawio afiamalolahilā eda segebidaia ami Godebalā adomolō asi. ⁴⁷ İē bēgēla aulo amolimū ödā dudaia fila asi oeabo mogogi gasise amo gaalu, Yesu e hido segea ami nelo. ⁴⁸ Yesuea ami nea beahamelebe fo du busamadila maase amea ödā adelo i amea gelola adimolō iliwasebe meli. Haea gāmolō amo gaalu, e ödādabodo ili neebee moholō asi. Ili amilahilā baagila āudulā awāsebe ⁴⁹ amo gaalu, ilia beahamelebe e ödādabodo maasebe amo meli. Bealahilā mugabeledula helēsēlahilā ūalai. ⁵⁰ Ili sulubadela bealahilā edefademalā bedāsebegi, ea ilima fodolofali sähalea, Asigi gelomalo. Nemelē. Bedāmbiola sāi. ⁵¹ E maala ilibalā ödā dudaia fii amole fo made maala damula negei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalā fudugi. ⁵² İliada beledi i amōie mida fādāla made helēsēi nelo amea fudugi. İlile iso asigi galadigi nelo.

Yesuea Genesaledi ami udia dolō oloi difolalo wahilasi

(Madiu 14.34-36)

⁵³ Amalahilā ili oeabo amo dēgēla alāmadi sege ēi Genesaledi beselagalahlilā ödā du amo ēfēa begela agesua negesi. ⁵⁴ Du negesilahilā maaha nebegi, udia dolō nefolalo amolia e aabela bealahilā Yesu gabula helēsēi. ⁵⁵ Amala helēsēlahilā ili fodolofali baluluia mosō dibeadi amogi afufui. Sege Yesu misi neala sāi nabi amoliada Yesu neebee amimu oloi difolalo amoli dafudai iwasala gaula mafui. ⁵⁶ Mosō afādē afādēla neebee amige mosō yafie dibeaa amige sagai dibeaa amige e awāla beselagalasebea amida udia dolō nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magai gaamugi negesisilo. Gaula mafula negesisebegi, ilia Yesu hamelahilā sähalea, Die fagulo bidigimu diigimāiamelēla sāi. Oloi amolia amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

Māu ilia aiyalō mala dilo amo Godeie Ado sāla negei amea baagila asi dialea

(Madiu 15.1-9)

¹ Felesi dolō amoli gegedolahilā mala dawadigi odoala Yalusalemelahilā Yesu neebee afiala gegedoi. ² Amalahilā ilia beahamelebe iē bēgēla aulo odoaa amolia naabo nigime hēla

made molö naha sefolalebe meli. ³ Felesi dolöeage Yu udia dolö sulubadelaage mau ilia aiyala hamolo mala negei amo helësêlahilä naabo nigime hëla made molö nulö made nelo. ⁴ Ili magai gaamugi awäla obëgêlahilä nigime hëlo negei amo gadola hëla made molö nulö made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi amoliage ema nabahalea, Die bëgëla aulo golia mau ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edolela nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësälea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe, Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea. ⁷ Ili olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia memalä nie ëi gauia adalo nebegola

säla negei.

Aisaea 29.13

⁸ Dilia Godeie mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa neebela säla i. ⁹ Yesuea sähamu nea sähalea, Dilile aiyala hamolo mala hamosalea. Godeie mala säla negei fisi amoda dilia hedabola hamoila helësêsebe. ¹⁰ Amoie Mosesea mala säla negesaleada, die diado diemelele ado nabalahlilä hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ie eedo emele gadiaboseda, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, diliada gomalä säha aligilomelë. Afädëa nelebo hile negei amogi eedo galë eme galë ugila negelabiola sähalea, Nelebo amogi *Gobanala* säseada, eada eedo eme ugila negemabiola sälo. (*Gobana* nilile ado adolada, Godegali odala i.) ¹³ Amai amea mau ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada Godea ado säsebe amo fisisebemelë. Dilia mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

*Udia dolö neala nafadelo mi
(Madiu 15.10-20)*

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misiêlahilä ilima sähalea, Dili sulubadelaea na säsebewe nabalahlilä helësêmalo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dibe amo dolö isogi digase ameadada dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea dolö neala nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahlilä e mumuso isogi digai nebegi, ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoie mi edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilige asigi made gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameadada udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Amo dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëla säi. (Ea amala sälahilä molö sulubadela molö dialeala säi.) ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, Asigigi beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ²¹ Asigigila beselagalasebe amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odo hamomolöge, ²² gesami moholöge, mala nafade elö elöla hamomolöge, wäfalä sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalä säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoi nea hamolo wäla hamomolöge. ²³ Amoli asigigila beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

*Udia afädëa Yesuma asigi afädë negei
(Madiu 15.21-28)*

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awälahlilä e mosö afädë neebëa amoie mumusogi digai. Udia dolö nefolalebe amolia e neala made helësêmäia helësêsä nelo gaso, musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëie idiwi holöbö mugabe fedai sebegi, e neala säi amo nabalahlilä udia amo fodolofalä maalahlilä Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia amoda Giligi ado adolo. Eda Siliafonisia fii udia. Ea Yesuma sähalea, Nie nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesiladigimäia helësêsamelëla säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malögalidale imolö galea. Malöie molö dibe amogida ügülogali muäia sadia gagala imolöi made galeala säi. ²⁸ Amala sälebe udia amea ema sähalea, Dafidiloo, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulö madelela säi. ²⁹ Amala sälebe Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameadada die didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Mosalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgêlahilä beahamelebe ie malöma mugabe fedai amo doadigila asi. Udia malö amo dofea diasia dibe meli.

Dolö afädë gëhe gala ado dadabi wahii

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla gaamu Saidono awälahlilä Gaamu Nabülasimadi nawesa nelolahilä awäla Galili oebo edefademalä dibeami beselagalai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gai ado dadabi nelo amo e neebëa ami sigi misi. Sigi maalahlilä Yesuea e naaboea diigimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahlilä

dolô amole heledo aliga galahlî nea ie naabo sôgôea dolô amoiê gêhe helegelagi diigilahlî ea gofedela dolô amoiê eligi diigisalea ³⁴ selesaia mosôa sida adogola hame hêia fedalahilâ sâhalea, *Efadala* sâi. Nilile ado adolada, Gêhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolô amoiê gêhe doge negelahlî ie eli fodolofali hedabolasilahlî ado hedabola sâi. ³⁶ Yesuea udia dolô nefolalo amolima gelola sâhalea, Walio hamoi meli amoda udia dolô odoama sâla imabiola sâi. Sâmbabiola sâla îahamu neebe amo nabalahlî gaso, ilia auaulahlî sâla îahamu nelo. ³⁷ Ili asigigi edefademalâ fudugilahlî sâhalea, Ea sulubadela hedabolafalimu hamosebe. Gêhe gai nelo amoge hedabola doge negeladigi, ado adolo made nelo amoge hedabola sâmaia adolasilo neebela sâha nelo.

8

Yesuea udia dolô dausini biyidiagali molô î
(*Madiu 15.32-39*)

¹ Segeyo amo gala udia dolô yafie bu elô gegedoi. Amoli molô molô made gabugi, Yesuea ie bégêla aulo amolima mofiamolahilâ ilima sâhalea, ² Udia dolô gegedoi amoli nebalâ segeyo ohodoa nelo amea hâ molô molô made gabugi asigiisebemelê. ³ Sidêa baagoi amola wâla ili mosôa mosôla sâseda, idiafa si dâdâbêlela digamolô gabu. Odoada amase, sege wagadi madela mofiai gabula sâi. ⁴ Ie bégêla aulo amolia ema nabahalea, Nilî sege nafadeia neebewe, udia dolô wi nefolalebe weli muâia, molô abidi nimolôdula nabi. ⁵ Ili Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi abolâia galebela nabi. Ili ema sâla obêgêsalea, Gifalâdaliâ sâi. ⁶ Amala sâsebegi, ea udia dolô nefolalo amoli nagadaia fiffigimalola sâi. Amala sâlahilâ ea beledi gifalâdaliâ amo gaula nea, Godema nesegelehlî, dagabodasila ie bégêla aulo amolima sogomâia î. Amala îasebegi, ilia udia dolô sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Ili seme nelêsa naabo safo âgûi amoge, ea nesegelehlî udia dolôgali sogomola sâi. ⁸ Udia dolô sulubadela sefolalo amoli dofea nalahlî, fea digai amo ilia adu gifalâdaliâ salala nobai. ⁹ Udia dolô sefolalo amolida dausini biyidia gadoi nelo. Yesuea udia dolô afiaha maademalola sâi. ¹⁰ Amalahilâ ie bégêla aulo amolibalâ fodolofali ôdâ dudaia fila Dalamanuda segeamadi asi.

Dia dolôea hamomolô made gadoi hamomola sâi
(*Madiu 16.1-4*)

¹¹ Felesi dolô odoa Yesu neebêa maalahilâ gégêla sâhalea, Dolôea hamomolô made gadoi afâdê selesaia mosôala misi dia hamomola sâi. Ili e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yôla hame hêia fedalahilâ sâhalea, Udia dolô walio nefolalebe welia dolôea hamomolô made gadoi hamosebe amo bimolôie hogosa nebego, mi edoiê. Udia dolô walio neebewelima dolôea hamomolô made gadoi dofâ made hamomolômelêla sâi. ¹³ Amala sâlahilâ ili amilahilâ dudaia bu fila, oeabo edefade amo dégêla alômodi asi.

Ado besula Heledo Felesilele yidila sâi
(*Madiu 16.5-12*)

¹⁴ Ie bégêla aulo amolia beledi elabolahlî, afâdêmu âgûla ôdâ dudaia fila asi. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sâhalea, Felesi dolôiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helêsêlahilâ, hedabola idihê namialola sâi. ¹⁶ Amala sâi amo nabalahlî hilidomu sâhalea, Nilia beledi made amoiê sâsebegola sâha dilo. ¹⁷ Ili sâi amo ea helêsêlahilâ ilima sâhalea, Dilia beledi made amoiê sâsebegola sâha dibegoda edoiê. Dilia fâdâla helêsêla made nelo amomu nea, dawa made neale. Dilile iso asigi galadigi neale. ¹⁸ Dilile si galea gaso, made beahale. Gêhege galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile. ¹⁹ Beledi bia ameamu dolô dausini biaea muâia, dagabodasi amo nalahlî, fea digai amo dilia neala, adu abolâia nobala salila nabi. Amala sâlebe ilia ema sâla obêgêsalea, Giwilasila sâi. ²⁰ Ili amala sâlebe ea ilima sâhalea, Udia dolô dausini biyidiaea muâia beledi gifalâdaliâ dagabodasi amo nalahlî, fea digai amo adu abolâia nobala salila nabi. Ili ema sâla obêgêsalea, Gifalâdaliâ sâi. ²¹ Amala sâsebegi, ea ilima sâhalea, Dilia fâdâla made helêsêsa nelo amomu neagolela sâi.

Dolô afâdê si golai wahilasi

²² Yesu ie bégêla aulo amolali afiala sege Bedesaida beselagalai. Beselagalasebegi, dolô odoa amolia dolô afâdê si golai nelo amo e neebêa sigi maalahilâ ema sâhalea, Dolô gowe dia naaboea diigimâiamelêla sâi. ²³ Amala sâsebegi, Yesuea dolô si golai amo naaboea gaula mosô dibeaa amilahilâ segea sigi asi. Ea dolô si golai amoiê sihidooa gofedela galala ie naaboea diigilahlî dolô amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolô amea busa fâdâgâgia adogola bealahilâ sâhalea, Dolô nawese beaha gaso, i gadoi beasebemelêla sâi. ²⁵ Amala sâsebegi, Yesuea dolô amoiê siigi bu elô diigisebegi, dolô amea si gadea gala melêlebe, e neala hedabolasilahlî nelebo sulubadela fâdâla beaha

maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadi amogida mosabu. Dihï mosöa mosöla säi.

*Afädë Memelei dofä dimelëla, Fidaea säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)*

²⁷ Yesu ie bégëla aulo amolibalä sege odo Sisalia Filibaimadi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ie bégëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obégësalea, Udia dolö odoaeada, ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada, Elaia neala säladigi, odoaeada, bea sälo dolö afädë neala säladigisa neamelëla säla i. ²⁹ Amala säla äasebegi, ea ilima nabahalea, Diliada neda nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obégësalea, Afädë Memelei dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Udia dolö odoama e gabiola säla imabiola säi.

*Yesuea hi e së naala baagomolömelëla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)*

³¹ Yesuea ie bégëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së yafie molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufulömelë. Segeyo osodagi hi bu nowelagalamolömelëla säla i. ³² Ea ado amo fädäla säla äasebegi, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala sämabiola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesuea besula, ie bégëla aulo amolima sila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësëbela säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolimage, ie bégëla aulo amolimage mofiamolahilä ilima sähalea, Afädë ne bégëla moholöla helësëbeda, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bégëla moholö dialea. ³⁵ Afädë hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëbeda, namolö amoda hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädë hile namolö amo ne helësëla, Ado Mala Hedabige helësëla fisiloma, ie namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädë nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagoseda, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. ³⁷ Amase, afädë bidi edo ialahilä, hile namolö amo bu nea obégëmolödu. ³⁸ Udia dolö walio nefolalebe welia udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisiloge, nafade hamologe. Afädë nebaläge, nie adobaläge hewaseda, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hido elöibalä, selesaiä fii hedabifali amolibalä obégësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9

¹ Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähawe. Dili walio nebegeo odo baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, ie geloibalä maase amo bimolömelëla säla i.

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli
(Madiu 17.1-13)*

² Segeyo gafeia nelolahilä Yesula Fida Yemese Yonelali segebidaia fedala hilidofali nefolalo. Iliä beahamelebe Yesuie domalo neala bedefala elöi neebe meli. ³ Ie fagulo gäi amoge yo digalahilä falefali, sege fifi asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli. ⁴ Iliä beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigila, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, nili wi nefolalebewe hedabi gabu. Nilia sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Moseseie, elöda Elaiaela säi. ⁶ Ili edefademalä bedälahilä, ea edo sämolödu la asusugahalea, ado amala säi. ⁷ Gelë häu afädë maala ili neala hagula, gelëgi amilahilä ado afädë säia idogosalea, Goda nie malö, na boba hamosamële. Ea säse amo nabualola säi. ⁸ Nabalähilä ilia fodolofali sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odo made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila aso, made nowela neëgi, dilia meli amo odoama säla imabiola säi. ¹⁰ Säi amo nabala mustüga negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauia amila nowelola säi amo edodula didiähala nefolalo.

¹¹ Iliä ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia dafidi moholömelëla säha neebe amo edoiela nabi. ¹² Ea ilima säla obégësalea, Dofä Elaia dafidi maala nelebo sulubadela neala hahamogimolömelë. Ado abeahäla säla dëdëla negei dialea, Dolöie Malö amo së yafie molömelë. Odoaea ema bimolö habobamolömelë. ¹³ Na dilima säla äahago, Elaia e misi gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odo nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi
(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili awäla ie bégëla aulo odo neebe ami beselagalai. Iliä beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amaleladigila nea, mala dawadigi amolia ilibalä gëgësa dibe meli.

¹⁵ Udia dolô yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo sîia bealahilâ fodolofali fudugila e neebee baluluia afufulahilâ ilia e gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalâ edo didiâha dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolô gegedoi amoligi dolô afâdêa ema sâla obêgêsalea, Sâla Olelelo, nîe nafegema mugabe fedai amea made adosebegi, di neebee sigi misimelê. ¹⁸ Mugabe amo ema fedalahilâ nagadaia nidala awâlahilâ, îe nafiadi dibu besigala, bese nalêgêlahilâ, îe domalo gelola sosolahamelêla sâla î. Die bêgêla aulo nefolalo amolia mugabe fedai amo nesiladigimalai gaso, nesimolô ulîmelêla sâi. ¹⁹ Amala sâsebegi, Yesuea ilima sâla obêgêsalea, Udia dolô walio nefolalebe dili asigi afâdê negei made nebego. Ne dilibalâ segeyo abolâia namolôdu. Segeyo abolâiagi na dilile yôî gaula namolôdu. E nema sigi misiêla sâi. ²⁰ Amala sâsebegi, Na malô amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu bealahilâ fodolofali malô amo gelola amulâmelasilahilâ, nagadaia nidala awâla fefede fefedelahilâ, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malô amoie eedoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gâwila hamosiola nabi. Eedoea sâla obêgêsalea, Holôfaligila amaimelê. ²² Mugabea malô go baagomâia nulo gaamugige ôdâgige neala digalasisamu nelomelê. Dia hamomolôî galêda, nili bobasêla ugila negemola sâi. ²³ Yesuea ema sâhalea, Dia hamomolôî galêdala sâi amo edoie. Afâdêa asigi afâdê negei nea galêda, sulubadela hamosa maademolôî neamelêla sâi. ²⁴ Amala sâsebegi, fodolofali malô amoie eedo amea ûlaladigila sâhalea, Na asigi afâdê negei. Amai gaso, na asigi afâdê negemolôie dia ugila negemola sâi. ²⁵ Udia dolô yafie ili neebee baluluia mafula gegedosebe amo bealahilâ, Yesuea mugabe amoma nemola sâhalea, Dida mugabe, gêhe galasila, ado made adolasilo. Dima gelola sâhago. Malô go digila mosô, ema bu fedamabiola sâi. ²⁶ Amala sâsebegi, mugabe amea ûlalala, gelola amulâmelasilahilâ doadigila awâhalea, malô amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolô yafiea hame doala asi gabula sâi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malô amo naabogi nabelela nowela ifosisebegi nowei. ²⁸ Yesu e mosôa digalahilâ îe bêgêla aulo amolila hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesiladigimolô uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea sâla obêgêsalea, Nelebo afâdê hamose amea made, Godema adose ameamu mugabe amo gadoi nesiladigimolôî dialeamelêla sâi.

*Yesu e baagola nowemolômelêla bu elô sâi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Ili amilahilâ Galili segeamadi awâla doadigila awâha nelo. Afâdêa e abididula made helêsêmâia nelo. ³¹ Made helêsêmâia amoie mida, ea îe bêgêla aulo amolima sâla olelesalea, Dolôie Malô amo dolôea gaumâia hololômolômelê. Gaulahilâ ilia baagomâia nufulômelê. Baagomâia nufudaseda, segeyo osodagi hî nowemolômelêla sâla îaha nelo. ³² Sâi amo nabalahilâ ilia helêsêi made nea, ema mi nabalulô amo bedâi nelo.

*Dafidilo neebe amo nowêla didiâi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili Gabaniama segea beselagalalahilâ mosô afâdêie isogi digalahilâ, Yesuea îe bêgêla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia edo didiâila nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea dafidilo neebe amo nowêla didiâla aligi misi amo helêsêlahilâ, ema sâla obêgêla made nelo. ³⁵ E fia idogola salea giwiasi amolima mofiamolahilâ sâhalea, Afâdê dafidilo namolôila helêsêseada, dafidi hidale made, udia dolô odoadale ugila negemolôî galeala sâi. ³⁶ Amala sâlahilâ ea malô holôbô afâdê naabogi nabelela gaula maala ili mogogi ifosilahilâ sogobala gaula nea ilima sâhalea, ³⁷ Afâdêa nîe êigila malô holôbô gowe gadoima obêbêla obeâgîseda, nema obeâgîsamelê. Afâdêa nema obeâgîseda, nema obeâgîsa maademelê, ne digamalala sâlo amoma obeâgîsamelêla sâi.

*Nilibalâ ado nii made neebe amoda nili damelê neala sâi
(Ulugu 9.49-50)*

³⁸ Yonea Yesuma sâhalea, Sâla Olelelo, dolô afâdêa die êi sâla mugabe fedai nesiladigisebe amo nilia bealahilâ, amamabiola sâimelê. Mida, dolô amoda nilibalâ nawelo made amea hamosebegi sâimelêla sâi. ³⁹ Amala sâsebegi, Yesuea sâla obêgêsalea, Amamabula sâmabo. Afâdêa nîe êi sâla geloi melêlo made gadoi afâdê hamoseda, hobebe ne aabela gagademolô mademelê. ⁴⁰ Afâdêa nilibalâ ado nii made neebe amoda nili damelê neamelê. ⁴¹ Na dilima dofâ sâhago. Dilia nîe êi gaula neêgi, afâdêa diligali ôdâ muâia osala îaseda, dolô amoda dofâ bidi nimolômelêla sâi.

*Nafadelasiloie ado sâi
(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)*

⁴² Yesuea sâhalea, Malô holôbô goweli gadoi afâdêa asigi afâdê negei neebe amoma afâdêa asiala hamolasila neala digalasiseda, êfêa igi edefadegi begela bidi nâiado amea îe muugia begelalahilâ, ôdâ nudugawa sadia idogoseda, îe hedabida amomelê. ⁴³⁻⁴⁴ Die naabo elô goea asiala hamola digalasiseda, naabo elô go damula fisimalo. Naabo afâdêamu

nea namolöi namolö dibeami moholö hedabi dialea, naabo äudälada Heli segea nulo usilo made dibeami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Die emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeami moholö hedabi dialea, emo äudälada Heli segea sogobala sadiadi dogolea. ⁴⁷ Die si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö hedabi dialea, si äudälada Heli segea sogobala sadiadi dogolea. ⁴⁸ Amida ilile hehe baagolo made, nulo usilo made, dialeamelë. *Aisaea 66.24*

⁴⁹ Molögi ëbi baalo amo gadola nulo söaea udia dolö sulubadelama baamolömelë. ⁵⁰ Ëbi hedabi dialea. Ëbië hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasimolö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

10

Udia nii fisimabiola säi

(Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea amala sälahilä segea amo digila awäla Yudia segea beselagalala ödä Yodona dëgëla alömodi asi. Udia dolö yafie e neebee mafula gegedosebegi, hi hamolo amo gadola ilima bu elö säla olelesa nelo. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoe e neebee maalahilä Yesuma fedogola nabahalea, Mala säla negei dibeameada dolö afädëa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Moseseada dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi. ⁴ Iliä säla obëgësalea, Mosesea säla negesaleada, Dolöeada udia fisisaleada, beba dëdëla ialahilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obëgëi. ⁵ Yesuea ilima sähalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibeami amo bealahilä mala amala säla dëdëla negei. ⁶ Mi gäwila hamosolo amo gala Godea udiale dolöle hamoi. ⁷ Amai ameadadolöe ie emele eedole digila ie udiabalä dila aligilo nea, ⁸ ele afädëfali namolömelë. Amala säi amo gadola ele äudä nelo amo fisila afädëfali nea. ⁹ Godea gedolosi amo dolöe mogemabiola säi.

¹⁰ Ili mosöa obëgëla awäla sefolalea, ie bëgëla aulo amolia ado säi amoie ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dolö afädëa hile udia fisila udia elö neaseda, udia amo ea fa nimolömelë. ¹² Udia afädëa ie dolö fisila dolö elö fila awäsedä, dolö amo ea fa nimolömelëla säi.

Yesuea malësäma obeägisa nelo

(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)

¹³ Udia dolö odoe nefolalo amolia, ilile malö Yesuie naaboea diigimäia e neebee sigi maasebegi, ie bëgëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala säsebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malësä ne neebee maase goli misiäia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami malësä go gadoi ilile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami malësäeä moholöila helësi neebee amo gadola, afädë ne moholöila helësi made neebee amoda dofä made moholömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malësä amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Godea ugila negemäiamelëla säla fisiga idodogosa nelo.

Nelegei yafie negelo afädëa Yesuma nabi

(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)

¹⁷ Yesu e moholö awäha nebegi, dolö afädë baluluia maala, ie emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabie, ne namolöi namolö neala gaumolöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia nema hedabila säi amo edoie. Afädë hedabi mademelë, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Mala säla negei dibeami amo dia dawadigi. Baagomäia nufuubio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfali säsäla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibeami amo nimabio, die diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla i. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obëgësalea, Säla Olelelo, ado amolida ne malësägila nea hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, sila nea ema sähalea, Afädëmu dofea made nebege. Die nelegei dibeami amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebee amoligali neala imalo. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amala hamolahilä ne bëgëla misialola säi. ²² Dolö amea säi amo nabala ie odagi augia idalahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Yesuea sidawewelahilä ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo neebee ameadä Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sei bimolömelëla säi. ²⁴ Ado amo nabalahilä, ie bëgëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima bu elö sähalea, Malësä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sei dialeamelë. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholö baagi sëimelë. Amo gadola nelegei yafie negelo

neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö baagi sëi holöfali made dië bimolömelëla säla i. ²⁶ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu sähalea, Nowëa damula aulo neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada hamomolöi madaeda maade, ea sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Nabuö. Niliäda nelebo sulubadela fisisa maadelahilä di bëgëla misimelëla säi. ²⁹ Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähawe. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabi amoge helësëlahilä, mosö, edoo, elefi, eme, eedo, malö, sege, fisisa maadelahilä, ³⁰ hädali afädë nimolömelë, mosö, edoo, elefi, eme, malö, sege. Nagadaia neëgi fisi amo nimolömelë. Amo gala odoaea e neala sëlasimolömelë. Hobeaa ea namolöimu namolö gaula namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla i.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula ie bëgëla aulo amolali Yalusaleme aulo idigi awähalea, Yesu edale dafidi awäha nelo. Amala hamosebegi, ie bëgëla aulo amolia fudugila aligi hobeala awäha nelo. Odoa hobeafali awäha nelo amolia bedäla aligi asi. Yesuea giwilasi amolibalä aliga galahilä hobeaa ema hamomolö amo ado ³³ sähalea, Nabualo. Nili Yalusaleme awähamelë. Dolöie Malö amo gobela ilo busa amolimage, mala dawadigi amolimage gaula imolömelë. Iliä e baagomäia nufulömelëla didiäla daiala negelahilä, fii odoagali gaula imolömelë. ³⁴ Gaula iäседа, ilia ema eheladigi, gofedela galadigi, ëfë damuia fëgaladigilahilä baagomäia nufulömelë. Amala hamoseda, segeyo osodagi hi nowela moholömelëla säla i.

*Yemese Yonelea dafidilo namolöie hogoi
(Madiu 20.20-28)*

³⁵ Sebediie malö Yemese Yonele Yesu neebee maalahlilä elea ema sähalea, Säla Olelelo, alia afädë helësësewe gadoi dia hamomäia helësësamelëla säla i. ³⁶ Amala säsebegi, ea elema säla obëgësalea, Na alima edo hamomäia helësësebelä nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Die yo digalo hido elöibalä fisolo amo gala elöda die naabo dafädimadi fila, elöda die naabo fefeädimadi fimalola sämäia helësësamelëla säla i. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Ado säi amoda alia helësëla made nea säimelë. Na ödä iigi usi naha neawe, alia molöi gabule. Ne ödägi gesa neawe, ali gemolöi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Alia amala hamomolöi neawela säi. Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Na ödä iigi usi nasewe gadola aliage molömelë. Ne ödägi gesewe gadola alige gemolömelë. ⁴⁰ Ali elö nie naabo dafädimadi, elö nie naabo fefeädimadila samäia mememolöda nie mademelë. Godea fimäiala daiä amolilemelëla säla i. ⁴¹ Bëgëla aulo nabulasi odoa amolia ado säi amo nabalahlilä Yemese Yonelema habobaha nelo. ⁴² Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Iliä hamolo amo gadola, dili nebegeo afädëa amala hamomolöi made dialeamelë. Dili nebegeo afädëa ëi sälo namolöila helësësedä, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴ Afädëa e dafidilo namolöila helësësedä, ea sulubadelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁵ Mida, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea Badimasa si golai wahilasi
(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)*

⁴⁶ Amala sälahilä ili afala Yaligo beselagalai. Yaligo beselagalala e baagila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amolila udia dolö yafie odoala awäha nelo. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni imola ëdëgësa filo. Dolö amoië ëida Badimasa, Dimasaie malö. ⁴⁷ Amala salea Nasalese dolö Yesu maahala säi amo nabalahlilä, ea uuala sähalea, Debediie malö Yesuo, ne bobasëmola säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemola sähalea, Dia adomabula säi gaso, ea gelola uuala sähalea, Debediie malö, ne bobasëmola sähamu nelo. ⁴⁹ Ea Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähalea, Ea di wesebegeo, asigia gelola nowemola säi. ⁵⁰ Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahlilä fodolofali nowela Yesu neebe misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomäia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, na bimolö helësësebelä säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihä asigi afädë negei amea dië si wahimelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bëgëla asi.

11

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme beselagalai

(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolô ga madela, sege Bedifagige Bedanige Olibebidaia ami nea, Yesuea ië bégëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigäla wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi abidä fisigähala nabaseda, ema ado gomalä sämalö. Dafidilo Geloia webalä hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgëmalamolömelëla, alia amala sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, ele awäla beselagalala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷ Elea sugua dögi üdili amo Yesu neebea sigi gaula obëgësebegi, sugua dögi amodaia fagulo fösilahlilä Yesu fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafia ilile fagulo neala idiafa föladigi, odoaea idiafa agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigila awäha nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago, Godea e neala obeägimäia. ¹⁰ Nilile nado Debidia beaha maadela sigi nelo amo gadola namolö neebe amoma obeägidi. *Sama*
118.25,26

Selesaia fiia Godeie ei gauia adala nese gemola uuala säsäla awäha nelo. ¹¹ Yesu e Yalusaleme beselagalalahilä, gobela ilo mosöa ami awäla beahamelebe, nelebo elö elöla sulubadela difolalebe amo meli. Amo beaha maadelahlilä, deadisebegi beala, giwilasi amolali Bedani obëgëi.

Yesuea äfäeoma säi

(Madiu 21.18-19)

¹² Diala aiyo amogi ili Bedanilahilä awähalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela beahamelebe äfäeo bäu dibe bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä made negei, bäumu dibe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu dibe meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägä udia dolöea bu elö made molömelëla säi. Amo säi amo ië bégëla aulo amolia nabi.

Yesuea gobela ilo mosöa awälahilä hamoi

(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹⁵ Ili Yalusaleme beselagalai. Beselagalalahilä, Yesu e gobela ilo mosöa beselagalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa difolalo amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, neala besula besigadasila hësögudulahlilä, ¹⁶ gobela iasia gedolo sege dibe widä, udia dolöea nelebo gaula dabiala misiabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amo gomalä madele. Nie mosö fifi asi sulubadela Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dëdëi gaso, dilia fa nelo mustügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalahlilä, gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, Yesu abeahäla nufulödula hogosa nelo. E nufulö helësëi amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo sulubadela ea mala olelei amo nabalahlilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea së gäsebegi, Yesu ië bégëla aulo amolali gaumu amo digila asi.

Äfäeo i bausoi amoie ado säi

(Madiu 21.20-22)

²⁰ Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäu difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidaea ema sähalea, Säla Olelelo, bimo. Dia äfäeoma habobala säi amo bausoi gabuwela säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä sähawe, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema sähalea, Dihä duhulugi dagabola digamola säsedä, ea säi amo dofä amamolöla helësësedä, ea säi amo gadola amamolömelë. ²⁴ Amase, na dilima sähago. Dilia Godema adola nelebo afädë ema nabaseda, dofä nimolöla helësëmalö. Amala helësëla nabaseda, dilia säi amo gadoi nimolömelë.

²⁵⁻²⁶ Dilia Godema nowela nea adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësësedä, dolö amea asiala hamoi amo fisimalo. Amala hamosedä, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ìla nabi
(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)

²⁷ Ili Yalusaleme bu obëgëlahilä Yesu e gobela ilo mosöa awäla nebegi, gobela ilo busa amolige, mala dawadigi amolige, dolö dafidilo amolige, e neebëa ami maalahlilä, ²⁸ ilia ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima afädë nabahago, dilia säla obëgëseda, na nelebo hamosa neebewë hamomäia geloi i amoda gowëa ìla dilima säla ìmolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amo Godeie galueale ma, dolöie galueale. Nema säla ìmola säi. ³¹ Amala säsebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säse, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoela sämolö gabugi, ³² nilia dolöie galueala sämolö gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoliada Yoneda Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëlahilä udia dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, na nelebo hamosebewëda gowëa hamomalai hamosa neala, nage dilima säla ìmolö mademelëla säla i.

12

Ado besula sagai oodola beaha namialola säi
(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)

¹ Amala sälahilä, Yesuea ilima ado besula säla ìaha nelo. Ea sähalea, Dolö afädëa i gägä negelo gelebi ëfë amo sagai. Sagalahilä yalala amaleladigilahilä, gelebi ödä amo fësëla salimolöie uli dögoi. Amalahilä sagai idihë namolöie mosö afädë holöbö sedadela ilibia olola fedalahilä negësi. Amala hamolahilä ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahlilä hi e fii elöbalä sege wagadi made namolö asimelë. ² Gelebi gägä amo failmolö segeyo beselagalasebegi, sagai eedo amëa ië hamoi hamolasilo afädëma sähalea, Nïe sagai oodola beaha aligilo neebe amolima, gägä odoa faila ìmola sämolö mosalola säi. ³ Amo säla ìmolö asi amoda ilia e gaula nufudala ìalalelahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. ⁴ Amala hamosebegi, sagai eedo amëa ië hamoi hamolasilo elöma bu mosalahilä awäsebegi, ilia ië busagia afisila nufudalahilä e dahila neala gagadeimelë. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amëa ië hamoi hamolasilo elöma mosalahilä awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amo gadola dolö yafie odoa mosalai amolige amala hamoi. Odoa nufudala ìalaleladigi, odoa baagomäia nufudadigimelë. ⁶ Amalamu hamosa nebegi, afädëfalimu hi ebalä nelo, hile efëge hi boba hamoi nelo amo. Hobeafali ea malö amoma ili neebëa mosalahilä sähalea, Ili nïe nafegema hedabola helësëla mogola hamomolöla säi. ⁷ Awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido säla didiähalea, Sagai eedo amöie malö amo go gabugo. Eada eedoie nalä negëi nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo gaula nufudalahilä ië domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamoseda, sagai amöie eedoeada abilia hamomolödu. Ea maalahlilä sagai oodola beaha nelo amoli baagomäia nufudaha maedahilä, sagai amoda odoaea oodola beaha namiäia ìmolömelë. ¹⁰ Dilia ado säla dëdëla negëi amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala säla dëdëla negëi dialea. *Sama 118.22-23* ¹¹ Amoda Dafidilo Geloia hamogi. Nilia ea hamogi amo siia bealahilä fudugisa neamelëla säla dëdëla negëi dialeala säi.

Sama 118.22,23

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ili helësëla ado besula säi amo helësëlahilä, e gaumolöla hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä bedäla e digila bahila asi.

Dagisi muni ìmolö dialeale ma, madelela nabi
(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)

¹³ Dolö busa odoa amolia Felesi dolö odoa amolimage, Heledoie damelë odoa amolimage, ili Yesu neebëa awälahilä ea ado asiala säsegi e gaumäia hololömolö mosalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ili e neebëa ami awälahilä ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësësaleada, dia mala säla ìahalea mogolafalimu säla, dolö odoabaläge bedäla fudugilo madela helësësamelë. Amala helësëse amöie mida, odoa neebë amolia di beala säse amogi bedäla helësëla made, Godea helësëi dibe amomu udia dolöma säla olelelo amo mogolafali olelelomele. Amalo gabugi, nilile mala säla negëi dibe amo helësëlahilä, Beaha Aligilo Sisa neebë amoma dagisi muni ìmolö dialeale ma, madele. ¹⁵ Nilia dagisi muni amo ìmäiale ma, made ìmäialela nabi. Amala säsebe amo Yesuea beahamelebe, ilile asigi musügä negela wäfali säsebe amo bealahilä, ilima säla obëgësalea, Edoie ne fedogola beaha. Muni giwi afädë na melëdelä gaula misiëla säi. ¹⁶ Ili muni giwi afädë gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowëgi dolö busa dibe gowëge, ëi dëdëi dibe gowëge nowëie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema

säla obëgësalea, Beaha Aligilo Sisaïela säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaïe dibe amoda Sisa hïma ïmalo. Godeïe dibe amoda Gode hïma ïmalola säi. Amala säi amo nabalahlilä ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma nabi

(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowelagalamolöla sälo. Sadiusi odoa amolia Yesu neebee maalahlilä sähalea, ¹⁹ Säla Olelelo, Mosesea mala afädë niliä hamomäia dëdëla negei dibe amo gowe. Dolö afädëie edoo malö madela baagosedä, udia didalomu sulolahilä, dolö baagoi amoïe ëgila malö ägümolöïe, edoo elö amohi udia amo nimäiala säla dëdëla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalädalïa salea, abulümi amea udia afädë neala nea, malö madela baagoi. ²¹ Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö madela baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalïa amoli malö madela baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobeä wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolö gifalädalïa amolia udia afädë amomu nii amea, hobeä baagoi amoli nowelagalasolo amo gala udia amo nowëie udia samolödula nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeïe geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebego madele. ²⁵ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalasolo amo galada dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Iliä selesaia fii neebe amo gadoi namolömelë. ²⁶ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalamolö amoïe ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila Mosesea dëdëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sähalea, Neda Abalahamaïege, Aisagaïege, Yeigabaïege Gode neamelëla säila dëdëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amoliä Gode mademelë. Eda udia dolö baagoi made amolilemelë. Dilia asiala gelola helësëi gabula säi.

Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abodola nabi

(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Mala dawadigi afädë nelo amo maala, ilia ado didiäsebe amo nabalahlilä, Yesuea ilima hedabola säla obëgësebe amo bealahilä, ea Yesuma sähalea, Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowe sähago. Isilale udia dolö, dilia nabualo. Dafidilo Geloïda niliä Gode. Dafidilo Geloïda afädëfalïmu neamelë. ³⁰ Dafidilo Geloï die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihïdi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelola äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelëla säi. ³² Amala säsebegi, mala dawadigi amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, dia mogola säi. Gode afädëfalïmu, elö made, emu neala säi amo dia dofä säimelë. ³³ Ema bobaeage, helësëloeage, geloiage boba hamolo amole, dihïdi boba hamolo amo gadola odoa dibalä neebe amo boba hamolo äudä amolea Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asila säi. ³⁴ Yesuea dolö amea hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, odoaea Yesuea säla obëgëmäia ema sämolö amo bedäi.

Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleïie nabi

(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)

³⁵ Yesuea gobela ilo mosöa olesesalea sähalea, Mala dawadigi amolia Afädë Memeleï amoda Debidiïe malöla sälo amo abeahäla säلود. ³⁶ Godeïe Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidi hi sähalea, Dafidilo Geloïa nie Dafidilo Geloïma sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädïmadi awäla salea beaha samialola

säimelë.

Sama 110.1

³⁷ Amase, Debidi hi ema Dafidilo Geloïla säi amo Dafidilo Geloïda Debidiïe malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säi amo obeägïla nabi.

Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi

(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)

³⁸ Ea ilima mala olesesalea sähalea, Mala dawadigi nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugalahilä magaia gaamugi awälahlilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, ilia gedolo mosöage dolö dafidilo filo dibeä amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegedola molö nasebee ami molö gialo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰ Amase, ilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Ilië asigi musügä

negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie ili së edefade muäia baala imolö dialeala säi.

*Udia didalo afädëa muni negei
(Uluğu 21.1-4)*

⁴¹ Godeie muni negelo dibeä ami Yesu e ga madela sebegi, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo sila sulo. Udia dolö yafie nelegei edefade negelo amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahlilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ie bégëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Udia didalo busadäoi gowea negei amea udia dolö sulubadelaä Godeie muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Iliä ilile muni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweadä afädë gaula made, ea molö nimolö gaui amo gadola sulubadela negeä maadimelëla säi.

13

*Yesuea gobela ilo mosö go mugulula digamolömelëla säi
(Madiu 24.1-2, Uluğu 21.5-6)*

¹ Yesu e gobela ilo mosöa amila awäha nebegi, ie bégëla aulo afädëä ema sähalea, Säla Olelelo, igi boboga hedabi hido elöia mosö hedabi hido elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obégësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda gälasi diamolö mademelë. Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

*Yöi elö elöla bimolömelëla säi
(Madiu 24.3-14, Uluğu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibebidaia fedalahilä gobela ilo mosö sida idogola sebegi, Fida Yemese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia nilima säla imo. Segeyo abodo gala dia säi amo beselagalamolö. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä dia säi amo beselagalamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obégësalea, Odoea dili dahila neloea, idihë nefolamialo. ⁶ Dolö yafie maalahlilä nie ëi säla, Ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedämabio. Nelebo amala hamomolö dialeä gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogoli moholömelë. Amase, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dihili idihë namialo. Iliä dili nafodola gaulahlilä galisölö neebea sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nie ëi gaula mogosa neebe amea gamane dolöie siigige, Gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nie Ado Mala Hedabi nabuäia säla iaha namolömelë. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifi asi sefolalebe sulubadelaä nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imolö dialeamelë. ¹¹ Iliä dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäsedä, ado abodo sämolödula asigia säosäola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla iäsebe amo säla imalo. Ado säla imolö amoda dihili sämolö mademelë. Godeie Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoea hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöea ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ¹³ Nie ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaä dilima bimolö habobamolömelë. Amaï gaso, afädëä aso maadela, wagamäialahlilä gelolamu aligisedä, e damula moholömelëla säi.

*Nelebo yöi yafie hamose bimolömelëla säi
(Madiu 24.15-28, Uluğu 21.20-24)*

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Nafadela hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla i. (Ado gowe nidese ameada hedabola helësëmalö.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beasedä, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figi balededaia sulo amea digalahilä mumusogi ie nelegei neä digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hï mosöa fagulo nea obégëmabio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, edefademaä asigiimolö dialeä. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögi mulo amo gala muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo

Geloia segeyo amo neala obobagilasimolö made helësëi galebeda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. ²¹ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. ²² Dolö odoaea wäfali säsäla sähalea, Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfali säsäla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahlilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²³ Dili idihë nefolamolio. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla iahagomelëla säla i.

Dolöie Malö amo bu obëgëmolö
(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)

²⁴ Amala sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua eso usilahilä, aube made neela, ²⁵ gasumili mudaiala besela didigafula, mudaia geloi hido elöi amo neala fogolasimolömelë. *Aisaea 13.10, 34.4*

²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda geloi amole, yo digalo hido elöifali amolebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. ²⁷ Bease amo gaalu, ea ie selesaia fii amolimaa mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiada nefolalebe amoge, näiada nefolalebe amoge, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

I bäu bobagiloie ado säi
(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)

²⁸ Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalo. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalo. ³⁰ Na dilima dofä sähawe. Udia dolö walio nefolalebeago made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nïe ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa mademelëla Yesuea säi
(Madiu 24.36-44)

³² Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Nadoea hido dawadigi neamelë. ³³ Dilia fädäla beala idihë namialo. Mida, nelebo hamomolö amo gomo gala gabula dilia dawa mademelë. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädë, ie mosö digäla, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ie hamoi hamolasiloma, ie hamoi beaha namialola säla, hido hidolama hamoi sogolasilahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsila aulomelë. ³⁵⁻³⁶ Mosö eedoda së gäse gaalu obëgëmolöledu ma, gasi mogogi obëgëmolöledu ma, haea gäse gaalu obëgëmolöledu ma, yose obëgëmolöledula dilia dawa made nebeago, dili adi elaboi diëgi fodolofali muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iasewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iahadiola säi.

14

Yesu baagomäia nifulöie didiäha dilo
(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

¹ Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoiege, Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoiege molö molö amo beselagalamolö gabulahilä,* gobela ilo busa nefolalo amola, mala dawadigi nefolalo amolalia didiähalea, Geleä mustügä abeahämola awähahilä e gaula nifulödula didiäha difolalo. ² Ila sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloea säi.

Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei
(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)

³ Yesu e Bedani segea ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa molö naha sulo. Sebegi, udia afädë maalahlilä, weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie äida nada gaula misi. Weli muni edefadea nelo amo ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ea dusulahilä weli amo Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoa sefolalo amolia habobalahilä,

* **14:1:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

ilia hilidomu sähalea, Weli hedabi gafisigäi amo faeagasebegoda edoie. ⁵ Weli gafisigäi hedabi goda gina hädali ohodoaea nimolö dilo amo, nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula sälahilä, ilia udia amoma nemosa dilo. ⁶ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Nemomabu. Edoie dilia ema yösa. Udia gowea hamoi amoda nema hedabi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Ili ugila negemolö helësëседа, ugila negemolöi galea. Neda dihilbalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia amea hamomolöi beala hamoimelë. Hobeane baumolö amoie, nie domalo dafidi heimelë. ⁹ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla oleleseda, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie asi
(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)*

¹⁰ Amalahilä bégëla aulo giwilasi nelo amogi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa neebee ami awäla ilia Yesu nufuäia hololöla asi. ¹¹ Ea säi amo nabala obeägilahlilä, ilia egali muni imolömelëla säla negei. Amalebe ea Yesu hololölahilä gaula imolöie fu hogosa nelo.

*Yesu, ie bégëla aulobalä Baagila Asi Segeyo amoie molö mai
(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)*

¹² Segeyo agegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie molö segeyo amo gala, Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Amala nufidelo segeyo amo gala, ie bégëla aulo amolia ema nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bégëla aulo äudä mosalalahilä sähalea, Ali awäla gaamu edefadegi beselagalahamebe, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiala digamolömelë. Alige dolö amo awäse amo gadola mosalo. ¹⁴ Alia beahamelë, dolö amo mosöa nogila digeseda, mosö eedo amoma gomalä säla imalo. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö nie bégëla aulo amolibalä nili abidi molödula nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säseda, ea hogoli afädë ilibia nelebo daiala negesa maadei dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä, ie bégëla aulo äudä amole awäla, gaamu edefadegi beselagalalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digasebegi, eela Baagila Asi Segeyo amoie molö daiiai.

¹⁷ Eso digalahilä deadisebegi, Yesu e giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololömolömelë. Amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hido hidolaea dafidi säladigi hobeane säladigisalea sähalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöie Malö amoda ie dëdëla negei dibe amo gadola baagomolömelë. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amo, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

*Dafidilo Geloie molö mai
(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, 1 Golüdi 11.23-25)*

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegele beledi dagabodasilahlilä, ie bégëla aulo amoligali ia gogosalea sähalea, Nimo. Nie domalo gomelëla säla i. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegelehlilä iligali iasebegi, ili sulubadelaema mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nea, bu elö gähe molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahlilä, Olibebia asi.

*Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi
(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)*

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaema bedälahlilä nema habomolömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufulömelë. Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dëdëla negei dialea.

Segelaea 13.7

²⁸ Amaimo, ne neala nowelasisegida, dili baagila nedale Galili moholömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Ili sulubadelaema bedälahlilä dima haboseda, na made amamolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dima na dofä sähawe, Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obögësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaema amo gadolamu säi.

*Yesu e Gesemani awālahilā Godebalā adosa sulo
(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)*

³² Yesu, ie bēgēla aulo amolali sege afādē ēi Gesemani dibeā ami afialahilā nea, ea ie bēgēla aulo amolima sāhalea, Ne Godema adose gaalu, dili wi sefolamialola sāi. ³³ Amala sālāhilā, Fida Yemese Yonela ilimu sigi awālahilā, ie asigigi fudugila yōla sāosāomolō mi gāwila beselagalai. ³⁴ Amalahilā ea ilima sāhalea, Nīe iso asigigi edefadema yōsalea, ne baagomolō gabumelē. Dili idihē nea gui sefolamialola sāi. ³⁵ Amala sālāhilā e holōbō aliga galāhilā, nagadaia gumusula dia idogolahilā sāhalea, Asiamolō fu galēda, nema walio hamomolō amoda asiamalola sāi. ³⁶ Ea sāhalea, Aba, Nado, dia nelebo sulubadela hamosa maadomolō nebege. Nema ödā iigi usi dibe amo dia neala gaula mosalo. Amai gaso, na helēsēsewe gadola made, dia helēsēse amo gadolamu hamomalola sāi. ³⁷ Amala sālāhilā obēgēsamelebe, ili sūwia adidi dibe amo bealahilā ea Fidama sāhalea, Saimono, adi dialeale. Dia holōfālī idihē namolō ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihē nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolō helēsēsa neago gaso, domalo wābēai nebegola sāi. ³⁹ Amala sāsila e bu awālahilā, dafidi sāi amo gadola sāha sulo. ⁴⁰ Amala sālāhilā e bu obēgēsamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, sūwiaea si gafodo gadugisalea amai. Iliā ema edo sāla obēgēmolōdula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obēgēlahilā ilima sāhalea, Dili hele aligisalea adi dialeafa. Amo dofea. Fu hā beselagalai. Bimo. Dolōie Malō amo nafade hamolo amolima gaula īasebege. ⁴² Nowemo. Niliā gausiala afiadi. Ne gaumāia hololōlo amoda ga made misi nebege bimola sāi.

Yesu gauī

(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado amo aso, sāha nebegi, ie bēgēla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolō maleibalā fodolofali misi. Iliā helebe baialage gagaula ebalā misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolō dafidilo amoliage ili mosalola sāi. ⁴⁴ Yesu gaumāia hololōlo amea ilima dafidi daiala sāla iahalea, Na gomalā hamoseda, amo gabula helēsēmalō. Dolō na mimila nōdōseda, amo gaula hedabola sigi mosalola sāla ī. ⁴⁵ E beselagalala, Yesu neehea fodolofali maala sāhalea, Sāla Olelelola sālāhilā, Yesu mimila nōdōi. ⁴⁶ Mimila nōdōsebegi, ilia hā e gaula fēdōi. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolō afādē ami nelo amea helebe besela nealahilā, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebe amoie gēhe dagala sali. ⁴⁸ Yesuea ilima sāhalea, Fa nelo gaumolōie mulo amo gadola, helebe baialage gagaulahilā ne gaumolō misile. ⁴⁹ Segeyo yafie ne dilibalā nea gobela ilo mosōa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gauī amo. Amai gaso, ado sāla dēdēla negei dibe amo gadola hamomāiala sāi. ⁵⁰ Amala hamosa nebegi, ili sulubadela e digila fisāla awāha maadei. ⁵¹ Malisā afādē fagulo bulula gāi e bēgēla asi amo ilia e gauī ⁵² gaso, fagulo bulula gāi amo ilima gila amilahilā e hodomu dudugimu fisāla asimelē.

Galīsōlō dolō amolibalā gudimolōie Yesu sigi asi

(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)

⁵³ Iliā Yesu sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebea ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gegebola ami sulo. ⁵⁴ Fida e holōbō hobeala Yesu bēbēgēla awāha nelolahilā, gobela ilo Busa Edefade amoie mosō yala isogi nogila digalahilā, idihē aligilo amolibalā nulo gobei dibeā ami hēgimāia hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galīsōlō dolō amoli sulubadelaēage dolō odoā misialolahilā, Yesuea asiala hamosa nawese melēlo amea fādāla sāmālai. Iliā e nufuāia asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afādē made meli. ⁵⁶ Dolō yafiea ilima ea made hamoi amo babala sāi gaso, ado afādēdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela aligilahilā, ea made hamoi amo babala sāla sāhalea, ⁵⁸ Niliāda ea gomalā sāi amo nabimelē. Godeēe mosō dolōie naaboea hamoi amo, na hailadigila, segeyo ohodoa nelolahilā dolōie naaboea made, bu elō ulimolōmelēla sāmēlēla sāi. ⁵⁹ Amala sāi amoge afādēdi made meli. ⁶⁰ Amala sāsēbegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolō sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilā Yesuma nabahalea, Dia ado afādē sāla made obēgēmolōle. Dia asiala hamoila ilia sāi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Amala nabasebegi, ea nafi dagala, ado afādē sāla obēgēla made nebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elō nabahalea, Godeā Afādē Memeleila sāi amo, hī e hedabifalīe malō dihīdilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea sāhalea, Ā, nemelē. Dolōie Malō amo e Geloī Edefade neebe amoie naabo dafādīmadi filāhilā, baidiligi maala neē, dilia sīia bimolōmelēla sāi. ⁶³ Amala sāsēbegi, gobela ilo Busa Edefade amea nabalāhilā, hīle fagulo nulilāhilā ilima sāhalea, Odoaea ea hamoi amo nalī made sāmalo. ⁶⁴ Ea Gode gagadese amo nabi amomelē. Dilia abilia helēsēsebelā nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaēa sāhalea, Ea asiala hamoi amōieda e baagomāia nufulō dialeala sāla didigai. ⁶⁵ Amala sālāhilā odoaea e gofedela galalahilā, ilia ie si usulala nufudalahilā, nowēa amasiola sāmola sāi. Amalahilā idihē aligilo amolia e neawelahilā nufudala īalalei.

Fidaea, na Yesu dawa madela sai

(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digai sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahlilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgimäia hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, ea ne madela sälahilä sähalea, Na dawa made. Dia säsebegoda na made helësësebemelëla säi. Amala sälahilä e yala baagido idi dagaboimadi awäha nelo. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö ne mademelëla säi. Holöfali nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalä säseba, dofä ne Godea sëlmäiala sälahilä, gabulo wäla gabula migalia diigila sähalea, Dolö ei säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea ado amo säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gai. Fidaea amo nabalahlilä dafidi Yesuea, Haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amo helësëlahilä diisa nelo.

15

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefali gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisölö dolö sulubadela amolia ado didiäha difolalahilä, ilia Yesu nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Ea nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia nafade yafie hamoila ilia säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgëi amea, Bailadi e fudugisa nelo.

Yesu i fügäigi baala negemalola sai

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39—19.16)

⁶ Segeyo Ede amoie molö molö amo galada, Bailadia galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolöea fisigämola säse amo gadola fisigälo. ⁷ Dolö odoaea gamanebalä nudusebegi nafodola negei amoligi afädë ei Balabasa nelo. Iliä gamanebalä nudusulo amo gala dolö odoa nufudala baagoi. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahlilä ema sähalea, Dia nilima hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudialahlilä e sigi gaula misi gabula Bailadia amala helësëlahilä säi. ¹¹ Amai gaso, gobela ilo busa amolia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima gelolafali Balabasa hilima fisigämäiala sämäiala si nigilasi. ¹² Amalahilä Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie Ginila sälo neebee goma na abilia hamomolödüla nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu elö gelola säla obëgësalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafali sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahlilä, ea odoama Yesu fëgämalolahilä, i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi

(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoie ëida Beledoliama.) Ami dolö odoage misialolahilä gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila Giniie busa gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸ Amala hamolasilahilä ilia naabo sögö diigilahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiala säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia i gilia nufudalahilä, gofedela gagalalahilä, emo gumu sasagala fila digafulahilä gugusämäia hamolo wäla hamoi. ²⁰ Iliä ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo bëi gadoi amo hololahilä hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Awäha nebegi, Salinia fii dolö afädë, Saimono, Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaijala maasebegi e gausiala digalahilä, ilia e nealahilä Yesuie i fügäi gaumalala eegei. ²² Iliä Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologodada nilile ado adolada Busa Giwi Sege.)

²³ Afialahilä ilia wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amala hamolahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Amalahilä, ie fagulo nowëa nimabelela, ilia sadu dahila, ie fagulo amala mogei. ²⁵ E i fügäigi baala negei amoda, yose eso neela udigisa nebegi, baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila säi amo dëdëla negei amoda gomalä säi. Yu udia dolöie beaha aligilo Ginila säi. ²⁷⁻²⁸ Amala hamolahilä, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadi baagila afu mafusaleada, Yesuma busa dugagiladigi gagadiabola sähalea, Èhehe. Godeie mosö hailadigilahlilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ³¹ Gobela ilo busa amolia, mala dawadigi amolibalä, amo gadola hilidomu Yesu gagadiabola sähalea, Udia dolö odoa damula aulo. Amo gadola, himu damula moholöi made. ³² Afädë Memelei, Isilale udia dolöie Gini neebe amo, i fügäia adogoihlilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafälä säia adahalea, Eloi, Eloi, lama sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nie Gode, nie Gode, abisigi ne digila asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabüö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahilä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeaa ami gelahlilä, i bidigi yaala, egali muäia ilahlilä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibeaa adogoi fisigämolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea gelola uualahlilä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amola hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiäfali holöbë wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yemeselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahilä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu baui

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daialo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyu namolö gabula helësälahlilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi nebeaa awälahilä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabala baagoi gabula fudugilahlilä, ami dolö hädali afädë beaha aligilo amo welahlilä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nabalahlilä, Yosebema ie domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ie domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usuala gaulahlilä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumulö gaula asi. Bausilahlilä, igi edefademalä afädë debugula gaula maalahilä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Meli Yemeseie eme Melila Salomela ilia Yesuie domalogi hëla moholöie, weli gafisigäi hido elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yose eso si beselagalaha nebegi, ili igi äbägi bauia ami asi. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Igi äbä idi galo igi edefadea gai dibe amo nowëa ugila negela doga negesimolödula säsäla afiai. ⁴ Afiaha nea sida gahamelebe, igi amo hogala dogaa negei dibe meli. Igi amoda edefademaläde. ⁵ Amai beala igi äbägi bauia gidogo bea digahamelebe, malö malisä afädë fagulo falei sedade salugai ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Fudugisebegi, ea ilima sähalea, Fudugimabio. Nasalese dolö Yesu i fügäigi baala negei amo hogose goda nowela asimelë. Wida made. E ilia negei diloa amo bimo. ⁷ Amaimo, dili awälahilä Fidamage ie bëgëla aulo odoa amolimage gomalä sämalö. Dili baagila edale Galili moholö awäha neamelë. Ea dafidi säla i amo gadola, ami bimolömelëla sämalola säla i. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä ili emo gisisëla fudugimolöge beselagalasebegi, igi äbägi amilahlilä fodolofali doadigila asi. Bedäi amea odoabalä adola made awähamu nelo.

Magadala udia Melia Yesu meli
(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

[⁹ Segeyo gifalädalügi yosefali Yesu nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebeadale Yesu beselagalai. Udia amoma mugabe gifalädaläia fedai sebegi dafidi Yesuea nesiladigi. ¹⁰ Beselagalai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia didigaola gualösa dibeä ami ea säla imolö asi. ¹¹ Amalahilä Yesu neebe na melimelä ilima säi amo nabalahlilä, ilia dofä gabula made helësëi.

Bëgëla aulo äudäea Yesu meli
(Uluğu 23.13-35)

¹² Amalahilä dolö äudä sagaia moholö awäha nebegi, Yesu e domalo elöi elea bimäia beselagalai. ¹³ Amo bealahilä ele dolö odoa amoli neebeä obëgëlahilä, ilima säi gaso, ilia dofä gabula made helësëi.

Yesuea ie bëgëla aulo amolima Ado Mala Hedabi säla imalola säi
(Madiu 28.16-20, Uluğu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)

¹⁴ Amalahilä hobeala gidälasi amoli molö naha dibeä ami e bimäia beselagalai. Beselagalalahilä ilia asigi afädë made negesebe amogige, iso asigi geloi neebe amogige, nemoi. Mida, odoäea e nowelahilä neebe melila säi amo nabalahlilä dofä gabula helësëi made amogi amai. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähalea, Sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla imalo. ¹⁶ Afädëa asigi afädë negeseda, ödägi gelahlilä damula aulo neala gaumolömelë. Asigi afädë made negese amobaläda gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nïe ëigi nea mugabe fedai nesiladigimolöge, udia dolö odoa neebe amoie ado gähe sämolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolöge, oloi difolalebe amoli naaboea diigila wahimolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedai
(Uluğu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)

¹⁹ Dafidilo Geloi Yesuea ilima ado säla ialahlilä, selesaia mosöa fedala Godeie naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla läha nebegi, Dafidilo Geloia ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebelä helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Yone Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Yoneie bebagi dëdëi dibe amea sähaleada, Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelola säla dëdëi. Yonea beba gowe dëdëi amoie mida, ea sähalea, beba gowegi dëdëla negei dibe amo nidesalea, Godeie malö Yesu Gelesoma asigi afädë negemäiage, Afädë Memelei amo dofä Yesu Geleso gabula helësëmäiage dëdëla negesamelëla säi (20.31 bimalo).

Dafidi Yonea niliima, Ado eda mi gäwilafalä, Godebalä siiba nelomelëla säla dëdëla negei. Amalahilä, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamosa nelo ameadä, Afädë Memelei amoda Yesu, amase, Yesuda Godeie malö gabula helësëmäia ulufala dëdëla negei dialea. Amase, Yonea niliima, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamoi amoie mi fädäla säi. Amase, udia dolö odoaea ema asigi afädë negela e bëgëla asi amoge, odoaea ema asigi afädë made negela ebalä ado nii nelo amoge dëdëi bimolömelë.

Hogoli 13-17gi dëdëi dibe ameadä, Yesuea ie bëgëla aulo amolibalä nea, e hä baagomolö ga made gabula helësëlahilä, ilile asigia dofea, aso maadela gelola namiäia, galone yafie säla iaha nelo.

Yonea wagala dëdëla negei dibe ameadä, Yesu e nafodola gaula awäla gudi amoge, e i fügäigi baala negesebegi, hi hame doala mosaloi amoge, e nowela awäla ie bëgëla aulo nefolalebea ulufadigi amoge, dëdëla negei dialea.

Beba gowegi namolö gäheie mala dofä dibe amoli olelemolölahilä, segeyo sulubadelagi hamomolö amoie, galone helësëmolöie dibe amolida gowe. Foïela sälage, ödäela sälage, beledüela sälage, yo digaloïela sälage, i gägä negelo gelebi ëfëïela sälage, sugua sibi sigi aligiloïela sälage, säi amoli dëdëla negei dialea.

Yone Ado e dolö namolö digai. Eda udia dolöbalä namolö digai.

(Yone 1)

Ado eda namolöie mi, dolö namolö digai

¹ Ado eda mi gäwilafalä siiba nelo. Eda Godebalä nelo. Ado hi eda Gode nelo. ² Eda mi gäwilafalä, Godebalä siiba nelo. ³ Afädë idi elömadila misida maade. Godea Adobalä nea nelebo sulubadela hamosa maadeimelë. ⁴ Emada namolö mi dilo. Namolö ameadä udia dolöie yo digalo nelo. ⁵ Yo digalo ameadä gasimi sagaia ami yo digaha nea. Gasimi sagaloeada yo digalo amo gesumolöi made dilo.

⁶ Godea dolö afädë nagadaia fisiga wei amoie ëida Yone e misi nelo. ⁷ E misi amoda yo digalo amoie säla imolöie misi. Amaimo, udia dolö sulubadelaie ie ado nabalahlä, asigi afädë negemäiie misi. ⁸ Hi eda yo digalo amo made. E misi amoda yo digalo amoïemu säla imolö misi. ⁹ Yo digalo amoda dofä yo digalofali nelo. Udia dolö sulubadelagali yo digalo ilo. E nagadaiawi moholö nelo.

¹⁰ Ado eda nagadaiawi nelo. Ado ameamuda Godea sege föi hamoi gaso, nagadaia udia dolöea e gowe gabula made helësei nelo. ¹¹ Eda hile segea wi misi gaso, hile sosogoea e made säla olei. ¹² Gaso, odoaea e säla olela ie ëigi asigi afädë negesebegi, ea ilima sähalea, Dilida Godeie malö namialola säi. ¹³ Ii Godeie malö besela galai amoda, eedole emelele healemadila made, amase, domaloie hameloea made, amase, dolöie hameloea made, Godeamu ie malö hamola besela galai.

¹⁴ Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelo. Nilibalä wi nebegida, ie yo digaloge ie geloige hido elöi amo nilia melimelë. Edoie malö emu nea, ugila negelole ado dofäle ema nobala, ie yo digaloge ie geloige hido elöi dilo amo nilia melimelë.

¹⁵ Yonea Adoie säla iaha nelo. Ea uuala sähalea, Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säila säi. ¹⁶ Ema nobai amo adugesebegi, ea nili sulubadela ugila negelahlä, hä, bu elöge ugila negesamu nelo. ¹⁷ Godea Mosemadila mala säla negei amo säla i gaso, ugila negelole ado dofäleda, Yesu Gelesomadila misimelë. ¹⁸ Afädëa Gode dofä made meli gaso, ie Malö afädëfali amea Gode e niliima ulufala olei. Malö amoda dofä Gode. Eda Edobalä dila nea.

Ödägi gelo Yonea säla iaha nelo

(Madiu 3.1-12, Maga 1.7-8, Ulugu 3.15-17)

¹⁹ Yu ilia gobela ilo dolöge, amase Ilibai dolöge Yalusalemela Yone neebä mosalosebegi, ili maala Yonema nabahalea, Dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, Yonea gomalä säla i. ²⁰ Ea müsügä negela made, hedabola ulufala säla iahalea, Afädë Memelei amoda ne

mademelëla säla i.* ²¹ Amala säla iäsebegi, ilia ema nabahalea, Amai dida nowë. Dida Elaialela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda e mademelëla säi. Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida bea sälo amolela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Neda amo mademelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida dofä nowë. Dolö nili fisiga welo amolima eda gowe gabiola sämolöie, diada dihi dimada nowëla sähala nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yonea bea sälo Aisaeaea säi amo gadola ilima säla obëgësalea, Neda afädëa sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeaa ami nea uuala sähalea, Dafidilo Gelo misiaia idi mogola fodomalola säha neamelëla

säla obëgëi.

Aisaea 40.3

²⁴ Felesi ilia dolö fisiga gai ²⁵ amolia Yonema nabahalea, Dida Afädë Memelei amo made galëda, amase, Elaia made galëda, amase, bea sälo amo made galëda, amai mi edoie dia udia dolö ödägi gesa neala nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yonea ilima säla obëgësalea, Nada ili ödäeamu gesa neawe. Gaso, dolö afädë dilia made dawa dili mogogi nea. ²⁷ Dolö amoda ne baagia hobeala moholömelë. Nihineda ie emo usililo ëfë fisigämolöda dofea mademelëla säi.

²⁸ Yonema nabi amoge, amase, ea säla obëgëi amoge ödä Yodona dëgëla alömodi, Bedani segea nea amala säi. Segea amida Yonea udia dolö ödägi gesa nelo.

Yesuda Godeie Sugua Sibi Malö neala säi

²⁹ Amo aiyu amogi, Yonea Yesu e neebee maasebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelë. Goeada udia dolö sege föi sulubadelagi nefolabebe amolile nafade hamoi amo hësa maademolömelë. ³⁰ Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia hobeala maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla i amoda egowemelë. ³¹ Nada e dawa made nelömelë. Amai gaso, e Isilale udia dolöma ulufala olemolöie, na udia dolö ödägi gemolö misimelëla säi. ³² Yonea e ulufala sähalea, Na beahamelebe, Gesami Hebenila haea maliabu gadoi digalahilä, edaia fise melimelë. ³³ Nada e dawa made nelo gaso, udia dolö ödägi gemäia ne fisiga welo amea neme sähalea, Dia Gesami digalahilä dolö afädëdaia fise beaseda, dolö ameada udia dolö Eleloi Gesamia gemolömelëla säi. ³⁴ Eda Godeie malö neebe amo na melimelë. Amo na dilima säla imelëla Yonea säi.

Dolö ohodoaea Yesu bëgëla asi

³⁵ Amo aiyu amogi, Yonege ie bëgëla aulo äudä amolege bu amimu nelo. ³⁶ Amala nea, Yonea Yesu awäha neebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo äudä amolea ea säse amo nabalahlilä, Yesu bëgëla asi. ³⁸ Amalebegi, Yesuea besula beahamelebe, ele e bëgëla maaha neebe meli. Ea elema nabahalea, Alia edo hogosala nabi. Amala nabasebegi, elea ema nabahalea, Elabaie, dida mosö abodogi saleala nabi. Elabai amo besulada säla olelelola sälo. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea elema säla obëgësalea, Alia bea misiëla säi. Amala säsebegi, ele awälahlilä e diasebe mosö amo beaha nelo. Segeyo amoda ebalä ami nelo. Ele ebalä asi amoda eso si biyidugi gadola deadi asi.

⁴⁰ Bëgëla aulo äudäea Yoneie ado nabala Yesu bëgëla asi amolegi, afädëda Saimono Fidaie edoo Ädulu. ⁴¹ Eada Yesu hä amilahlilä, fodolofali ie edoo Saimono bea asi. Amalahilä, ea Saimonoma sähalea, Alia hä Mesaea melimelëla säi. Ei Mesaea amo besulada Gelesola sälo.* ⁴² Amalahilä Äduluea e sigi Yesu neebee asi. Maaha nebegi, Yesuea ema siila nea sähalea, Dida Saimono, Yoneie malö. Die eida Sifasala sämolömelëla säi. Ei Sifasa amo besulada Fida.*

Yesuea Filibile Nadanalele wei

⁴³ Amo aiyu amogi, Yesu e Galili moholö helësëi. E awäla Filibi gausialahlilä ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. ⁴⁴ Filibida gaamu Bedesaida ami fii dolö. Sege amoda Ädulule Fidaie sege. ⁴⁵ Amasebegi, Filibia Nadanale hogola asi amo beagolelahilä ema sähalea, Mosesea Ado säla negei dibe amogi ie dëdëla negei amo gadolage, amase, bea sälo amolia bebegi ie dëdëla negei amo gadolage, nilia hä e melimelë. Amoda Nasalese fii Yesu, Yosebeie malö amo gabiola säi. ⁴⁶ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Amai nelebo hedabi afädë Nasalesela moholöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, Filibia ema sähalea, Dia bimolö misiëla säi. ⁴⁷ Amala säsebegi, Yesuea Nadanale e maaha neebe amo bealahilä, e

* **1:20:** 1.20 Afädë Memelela säi amoda Godea afädë memelela ie udia dolö sigi obëgëmolöla helësëla säi. Giligi adoeada Gelesola sälo. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaealela nilile ado sälada Afädë Memelela sälo. * **1:41:** 1.41 Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Giligi ado sälada Gelesola sälo. Mesaeale Gelesole nilile ado sälada Afädë Memelela sälo. * **1:42:** 1.42 Ei Sifasada Alamege ado. Segeyo amo gaaluda Yu ilile adoda Alamege ado. Amase, ei Fidada Giligi adomadila misi. Sifasale Fidaie nilile ado sälada igila sälo.

helësëla sähalea, Bimo. Dolö maasebe egagoweda dofä Isilale dolömelë. Wäfalí sälo afädë egowemada mademelëla säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Dia ne abilia dawadigila nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Filibia di, aso, made wela nebegi, di äfäeo i mia sulo amoda na melimelëla säla i. ⁴⁹ Amala säla iasebegi, Nadanalea säla obëgësalea, Säla Oleleloo, dida Godeie malö. Dida Isilaleie Ginimelëla säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Di äfäeo i mia sulo amo na melila säi nema dia nema asigi afädë negesale. Hobealada go gadoi made, baagila asi elöi bimolömelëla säi. ⁵¹ Amalahilä, Yesuea ema bu elö sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Hebeni doga negei bealahilä, dilia Godeie selesaia fii amoli Dolöie Malöma fedafu digafusa neë bimolömelëla säi.

Yesuea ie ëi ilibia amoge, ie geloi amoge, nofe elöi amo olemolöie melëlo made gadoige, hamomolöi made gadoige, mi gäwila hamosa nelo*

2

(Yone 2-4)

Dolö afädëa Gaina segea udia nii

¹ Segeyo äudä nelolahilä osodagi, Disiligi Galiliie Gaina segea ami, dolö afädëie udia ifosebea Yesuie emea amo bea asi. ² Iliä Yesuge ie bëgëla aulo amolige misialola wesebegi, ili awälahilä, udia ifosebea ami nelo. ³ Wani ödä amo hä maadei gabugi, Yesuie emea ema sähalea, Iliä wani ödä amo hä, maadei gabuwela säi. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Neme, nie hamoi amogida, dia nema hamomola sämolöi mademelë. Nie segeyoda, asomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, emea oböla hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ea dilima nelebo afädë hamomalola säseba, dilia amo nabala hamomalola säi. ⁶ Amaimo, amida gobo i igia hamoi bobogamu gafeia dilo. Yu iliada ilile aiyalo mala dibe amo gadola hësa aligilo dilo. I afädë afädëlagida bagedi i nabülasa gadoia galë, mimogolasi gadoia galë, söga salasegi nobamolöi dilo. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea hamoi hamolasilo amolima sähalea, Gobo i gogi ödä osaha maademalola säi. Amala säsebegi, ilia ea säsebe amo gadola, osala nobaha maadei. ⁸ Amala hamosebegi, ea ilima sähalea, Ödä usi gogi odoa neala gaula, molö sigi aligilo neebea ami mosalola säi. Amala säsebegi, ilia amo gadola hamolahilä, gaula asi. ⁹ Gaula awälahilä, molö sigi aligilo amoma iasebegi, ea ödäfalía wani ödä hamoi amo na bealahilä, abidi niidula asusugai. Hamoi hamolasilo dolö, ödä usi gaula mulo amoliamuda, dawadigi nelo. Amala asusugalahlilä, ea udia goa amo welahlilä, ¹⁰ ema sähalea, Udia dolö molö molö misialola säi misi sefolalebe amoli wani ödä hedabi amo dafidi muäia osala iia awälahilä, udia dolö amoli edefade naala gagaosa neëgi, wani ödä fea amo odoa muäia ilo negei gaso, wani ödä hedabi amo müsügä negei dilolahilä, dia oböla hobeala gaula misi gabula säi.

¹¹ Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi dafidi mi gäwila hamoi amoda, Disiligi Galiliie gaamu Gaina amidale hamoi. Ea amo hamoi amoda, ie geloi hido elöi dilo amo olei. Amala hamosebegi, ie bëgëla aulo amolia ema asigi afädë negei. ¹² Hobeala, Yesuge, ie emege, ie edoolalige, amase, ie bëgëla aulo amolige, Gabaniama gaamugi awälahilä, segeyo ede made ami nelo.

Yesuea Godeie mosöa magaiä negei hai

(Madiu 21.12-13, Maga 11.15-17, Ulugu 19.45-46)

¹³ Yu ilile Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, ga made dibegi, Yesu e Yalusaleme moholö asi.* ¹⁴ Amalahilä, ea Godeie mosöa ami beahamelebe, sugua gaoge, sugua sibige, haea maliabu gadoige, bidi neadigisa dibe meli. Amase, dolö odoa muni bedefaloge ami sefolalebe meli.* ¹⁵ Amo bealahilä, Yesuea ëfë gadoia fëgälo ëfë afädë hamoi. Amalahilä, ea dolö amolige, sugua gaoge, amase, sugua sibige, Godeie mosö yala isogi amila nulufuda segea nesila fisiga gaha maadei. Muni bedefa bedefalo sefolalo amolile muni aulidaia difolalo amola neala besigadasila sadia galahlilä, auli amoge besusa maadei. ¹⁶ Amala besusa maadelahlilä, haea magaiä neaha difolalo amolima sähalea, Goda sulubadela segea gaula afiamo. Naadoie mosö ameadä, magaiä nelo mosö gadoi hamomabiola säi. ¹⁷ Ea

* 2:: 2.1 Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige, nofe elöi hamoi amoda, Yone bebagida damo yafie gowe iligi dibe amo bimalo: 2.11, 2.18-19, 2.23, 3.2, 4.54, 6.2, 6.14, 6.26, 9.16, 11.47, 12.18, 12.37. * 2:13: 2.13 Baagila Asi Segeyo edefadela säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amöie helësëla obëgëlo segeyola säi. * 2:14: 2.14 Dolö odoea Godeie mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeie mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

amala hamose amo bealahilä, ie bægëla aulo amolia ado afädë bebägi säla dëdëla negei dibe amo helësëla obëgëi. Amoda gowe. Na die mosö gelola hamese amea, ne sëlasingimolömelëla säla dëdëla negei dibe amo helësëi.

Gë Udälo 69.9

¹⁸ Yesuea amala nesila digisebegi, Yu ilia ema nabahalea, Dia hamoi amo gadola hamomolöie geloi gaeamelëla säla, dolöea hamomolöi made gadoi abodo hamola nilima olemolö gabula nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia Godeie mosö neebe gowe hä, haila fisimo. Amaseda, na segeyo ohodoagimu bu ulimolömelëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Wae! Go hamosaleada, gäheo i nabulasi biyidiäie gafeia asi amoda. Amai, diada segeyo ohodoagimu ulimolölela nabi. ²¹ Gaso, Yesuea Godeie mosöla säi amoda, hile domalo amo helësëla amala säi. ²² Hobeala, e bauiala nowesebegi, ie bægëla aulo amolia bu helësëla obëgësalea, ea ado dafidi säi amo helësëi. Amala helësëlahilä, Godeie ado säla negei dibe amoge, ado Yesuea säi amoge, dofä säi gabula helësëi.

Yesuea udia dolö sulubadelaie asigi dawadigisa maadei nea

²³ Yesu e Yalusalame ami nea, Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö molö gedosolo segeyo amo gala, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamose amoli bealahilä, udia dolö yafiea ie ëigi asigi afädë negei. ²⁴ Amala negei gaso, Yesuea udia dolö sulubadela dawadigi neebe amea, ilima asigi bogia gala made nelo. ²⁵ Udia dolöie iso asigi dawadigi neebe ameadä, eda dawa oboba made, amase, afädëa ema ebedada gowe gadoimelëla säla imolöi mademelë.

3

Yesuea Nigudimusima ado säi

¹ Felesi dolö afädë Yu ilile busa nelo, amoie ëida Nigudimusi. ² E Yesu neebä gasigi maalahilä, ema sähalea, Säla Oleleloo, nilia dida säla olelelo Godea fisiga weila helësësamelë. Mida, Gode e dolö afädëbalä made nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi dia hamosego gadola hamomolöi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Dolö afädë e bu elö made neegela ägüseda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo ea made bimolömelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dolö fädäi amoda abilia neegela ägümolödu. Amai emeie isogi nogila digaseda, emea bu elö neegela ägümolölela nabi. ⁵ Amalebe, Yesuea säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Amai afädë ödäeage, Gesamiage, made neegela ägüi neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami dofä made nogila digamolömelë. ⁶ Afädë e domaloea neegela ägüse amoda, domalomu neamelë. Amase, Gesamia neegela ägüse amoda, gesami neamelë. ⁷ Na dima sähalea, Dilida hä, bu elö neegela ägümolö dialeala säla i amogi, dia fudugimabu. ⁸ Foda hi hamea aulomelë. Gobamu nabelo gaso, abododila maala abododi awähadu, amoda dia dawa mademelë. Amai Gesamia neegela ägüi nefolalebe amoli sulubadelada, amo gadoi neamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dia säsebegoda, abeahäladula nabi. ¹⁰ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dida Islilale ilile säla olelelo nebegeo gaso, na säsebeweda made helësësebele. ¹¹ Na dima dofä gelola sähago. Nelebo nilia dawadigi amoge, amase, beaha maadei amoge, dilima säla iahawe gaso, ado nilia säla iasebe amoda, dilia dofä säsebelä helësëla made nebegeo. ¹² Na dilima nelebo nagadaia dibe amogi neawela säla iaha gaso, asigi afädë made negese goeada, amai Hebeniie nelegei dibe amogi neawela säseba, dilia abilia asigi afädë negemolödu. ¹³ Afädë nagadaiaiwila Hebeni fedaida maade. Hebenila Dolöie Malö nagadaiaiwil digai amomu Hebeni fedaimelë. ¹⁴ Siiba, Mosesea sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeä ami nea, nuba iigi baala gauia adogoi amo gadola, Dolöie Malö amoge amo gadola wäla gauia adogomolö dialea.* ¹⁵ Mida, udia dolö sulubadelaie amo asigi afädë negese amoliada, namolöi namolö gaula namiäiaie.

¹⁶ Godea udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli boba hamolahilä, ie malö afädëfalil nelo amo i. Ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amoli, made baagila malöi namolö amo neala gaumäiaie imelë. ¹⁷ Godea ie malö amoda udia dolöbalä gudimolöie fisiga wei made. Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli damula mosäia fisiga weimelë. ¹⁸ Godea ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila made säimelë. Ema asigi afädë made negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila säimelë. Mida, Godeie malö afädëfalil amoie ëigi asigi afädë made negei amea amaimelë. ¹⁹ Asiala hamoila säi amoda gomalä. Yo digalo nagadaiaiwil digai nebegei gaso, udia dolöea mala nafademumu hamolo amea, gasimi sagalomu boba hamosalea, yo digaloda boba hamoi made nelo. ²⁰ Udia dolö mala nafade hamolo amoli sulubadelaieada, ilile mala nafade hamoi amo ulufadigiloea, yo digalobalä habobalahilä, ilida yo digalo neebä ami mulo mademelë. ²¹ Amai gaso, mala dofä hamolo neebe amolia hamosebe amoda, Godeie

* 3:14: 3.14 Nidei 21.9 bimalo.

geloigila hamosamelëla yo digaloea olemäialahilä, ilida yo digalomadi maala aligilomelëla Yesuea säi.

Ödägi gelo Yonea Yesuda gowe gadoi neala ulufai

²² Hobeala, Yesula ie bégëla aulo amolali, hä, Yudia segea moholö afiai. Afiala ilibalä salele odoa ami nea, ea udia dolö ödägi gesa nelo. ²³ Amase, Salimi gaamu ga madela Ainono segea ami, ödä yafie dilo ameage, amase, udia dolö yafie ödägi gemäia mafui ameage, Yonea ili ödägi gesa nelo. ²⁴ Amoda Yone e, aso, galabaia negela made nelo amo gaalu, amala hamosa nelo.

²⁵ Amaha nea, Yoneie bégëla aulo amolia, nigime hëla mala negei dibe amo helësëla, Yu dolö afädëbalä gégësa dilo. ²⁶ Amala gégësa dilolahilä, ili Yone neebee afialahilä ema sähalea, Säla Oleleloo, dolö afädë dibalä Yodona dëgëla alömodi nebegi, dia sähalea, Dolö amoda gowemelëla säi ameada, udia dolö ödägi gesa nea. Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela e neeamu awäha neamelëla säla i. ²⁷ Amala säla iasebegi, Yonea säla obëgësalea, Afädë Hebenila nelebo ema iase amomu neala gaumolöimelë. ²⁸ Na dafidi dilima sähalea, Afädë Memele amoda ne mademelë. E hobe misiaia, nedale fisiga weila säsebegi, dilia nabi amoda säla imolöi galeamelë. ²⁹ Amaimo, dolö afädë udia neaseda, udia amoda dolö amoie udia filo. Dolö esama ebalä ga madela nelo amea, udia goaea ado säsebe amo nabalahlilä, edefademalä obeägilo. Amo gadola obeägilo nema nobasebe ameada, na obeägisa neawe. ³⁰ Neda holöfalä, eda ilibiala edemolö dialea.

³¹ Afädë gadogola digai neebe amoda, sulubadelaie edefade nea. Afädë nagadaiala misi neebe ameada, nagadaiala maala nagadaia mala amomu sälo nea. Afädë Hebenila digai neebe amoda, sulubadelaie edefade neamelë. ³² Ea meli amoge, nabi amoge, udia dolöma säla iaha nea gaso, afädë ea säsebe amo made nii neamelë. ³³ Ea säi amo nii neebe amea, Gode eada dofä sälo neamelëla ulufalomelë. ³⁴ Amoie mida, Godea gëla made, ie Gesami ilo amea, afädë ea fisiga idai ameada, Godeie ado amo sälo nea. ³⁵ Eedoea ie Malö amo boba hamolahilä, nelebo hulu sulubadela ie naabogi gausisa maadei. ³⁶ Malö amoma asigi afädë negei neebe ameada, namolöi namolö amo gaula nea. Malö amea ado säsebe amo made nabala, auaula fofolëlo neebe ameada, namolö amo made bimolöimelë. Amobaläda, Godeie habobalo amo diamolöi diamolöimelëla Yonea säi.

4

Yesuea Samelia udiabalä ado

¹ Yonea ie bégëla aulo namiäia udia dolö ödägi gesa nelo amoli holöfalilahlilä, Yesuea yafie gesa neamelëla odoaea säi amo Felesi dolö amolia nabi. ² Yesueada afädë made gei. Gaso, ie bégëla aulo amoliamu amala gesa nelo. ³ Amo nabimelëla säi amo Yesuea nabalahlilä, e Yudia digila Galili obëgei.

⁴ Galili moholöda, Disiligi Sameliamadi awäla aulo negei. ⁵ Amalebe e awäla, Samelia ilile gaamu afädëgi besela galai. Gaamu amoie ëida Sigala sälo. Siga gaamu amoda siiba Yeigabaea ie malö Yosebegali sege ia ami ga madela dilo. ⁶ Segea amida siiba Yeigabaea ödä dögoi afädë dilo. Yesu e awäha nea emo hëhela, ödä dögoi amo ga madela ami hele sulo. Amoda eso mogogi amai.

⁷ Amala sebegi, Samelia udia afädë ödä usimolö maaha nebegi, Yesuea ema sähalea, Ne ödä molö gabu. Osala imola säi. ⁸ Amoda ie bégëla aulo amoli, gaamugi molö nea afaihua amai. ⁹ Amala säsebegi, Samelia udia amea ema säla obëgësalea, Dida Yu dolö. Neda Samelia udiamelë. Dia ödä imo ne nahadula säsebegoda, abilia sähala säi. Udia amea amala säi amoie mida, Yu iliada Samelia ilibalä gedola made aligilo. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea udia amoma säla obëgësalea, Dia Godeie galu amoge, amase, dolö dima ne ödä imo nahadula säsebegoge, dawa galebëda, dia ema namolöi namolö ödä imola säsegi, ea digali namolöi namolö ödä amo ialabiola säi. ¹¹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidiloo, dida ödä i maade goda, ödä dögoi gowëda ga ga gidogofali dibe amo, dia namolöi namolö ödäda abidi usimolö. ¹² Ödä dögoi oselo gowëda, nilile mäu Yeigabaea niligali i. Amase, hi eege, ie malöralige, ie sugua gaoge, sugua sibige, sulubadelada ödä dögoi gowëgimu naha nelo amo, amai diada Yeigaba baagilela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Udia dolö sulubadela ödä gowëgi naha neebe amolida bu halämolö. ¹⁴ Gaso, afädë ödä na imolö amo nasebe amoda, bu elö made halämolö. Ödä na ema imolö amo gü dusula besela galahamu neëgi, eda namolöi namolö gaula namolöimelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Dafidiloo, hobe ne ödä made halämolöege, ödä dögoi gowëgi bu elö made osa moholöiege, dia ödä go negali imola säi.

¹⁶ Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia die dolödäle dafidi bea awälahlilä, haligila wi misialola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, udia amea säla obëgësalea, Neda dolö maadela säi. Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia di dolö maadela säi amoda mogola säimelë. ¹⁸ Dafidi die dolö bia sulo.

Amase, dolô afädëbalä di wälio sebegoda, dihile dolô made. Dolô maadela säsebegoda, dofä säimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësälea, Dafdiloo, na wälio helësësa, dida bea sälo afädë gabumelë. ²⁰ Nilile mäu iliada segebi wedaia Godeie ëi gauia adalo. Gaso, Yu udia dolô diliada Yalusaleme amimu gauia adamolô dialeala sälomelëla säi.*

²¹ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Udiao, na ado säsebewe dia nimalo. Segeyo afädë besela galasegi, dilia segebidaiawi neamuge, amase, Yalusaleme neamuge, Naadoie ëi made gauia adamolömelë. ²² Samelia diliada nelebo dawa made amoie ëi gauia adalo. Gaso, niliada nelebo dawa amoie ëi gauia adalomelë. Mida, damula auloda Yu fii ilimadila mulomelë. ²³ Godeie ëi gauia adalofälï amoliada ilile gesamia Naadoie ëi dofä gauia adamolömelë.* Amala hamomolô segeyo besela galasegi hamomolô amo hä, besela galai dialea. Naadoea ie ëi gauia adaloda amoli gadoi hamesa neamelë. ²⁴ Gode hi eda gesami nea. Ie ëi gauia adalo amolia ilile gesamia Naadoie ëi dofä gauia adamolö dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Mesaea moholö amoda na helësësamelë. Ema Gelesolage sälo amo. E maaseda, ea nelebo sulubadela awala säla imolöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësälea, Wälio dibalä adosa neebeweda, neda amo neawemelëla säi.

²⁷ Amala säha nebegi, ie bëgëla aulo amoli obëgëla mofiahamelebe, Yesu e udiabalä adosa neebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, dia edo hogosalage, amase, edoie udia gobalä adosa nelolage made säi. ²⁸ Amalebe, udia amea ödä i amo ami digila, e bu gaamugi obëgëlahilä, udia dolô amolia sähalea, ²⁹ Dolô afädë neebe amea nelebo na hamoi amo sulubadela säla iaha maadei amo, bea mofiamo. Eda Gelesoledula säi. ³⁰ Amala säsebegi, ili gaamugi amila Yesu neebee afiai.

³¹ Udia amo asibua, ie bëgëla aulo amolia Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, di hä molö muöla säi. ³² Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësälea, Na molö molö galebe amoda, dilia dawa mademelëla säi. ³³ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia hilidomu didihalea, Amai dafäa egali molö gaula maala ìledula didiäi. ³⁴ Amala didiäsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nïe molöda ne misialala sälo amea hamesebe amo gadola bëgëla, ie hamoi amo hamola wagamolö amomelë. ³⁵ Dilia sähaleada, Aube biyidia nelolahilä, molö nelo segeyo amo besela galamolö gabula sälo madele. Gaso, nabuö. Na dilima sähago. Dilia hä, sagai dibeadi hedabola sidawewela bimo. Molö amolida mumului hä, nimolöi gabuwe. ³⁶ Walioda, failoea bidi neahawe. Walioda, ea namolöi namolöie molö faisa nea. Mida, afädëa hawa fëfësa neebe amoge, elöea faisa neebe amoge, ele helegela gedola nea obeägimäimelë. ³⁷ Ado goda dofämelë. Afädëa sagasegi, elöea molö amo faila nelomelë. ³⁸ Dilia dafidi sagaia made ami, na dilima molö nea mosalaimelë. Odoa ilia häuala sagai dibeami, dilia ilia hamoi amoie molö niimelëla säi.

³⁹ Samelia udia amea säse amo nabalahlilä, gaamugi ami fii yafiea Yesuma asigi afädë negei. Amoie mida, udia amea na nelebo hamoi amo sulubadela säla iaha maadeimelëla säi amogi. ⁴⁰ Amalebe, Samelia ili Yesu neebee ami maalahilä, e ilibalä neadula säi. Amasebegi, segea ami e segeyo äudä nelo. ⁴¹ Amalebe, udia dolô odoa yafieage ie ado nabala asigi afädë negei. ⁴² Ila udia amoma sähalea, Nilä dia säse nabi ameamu asigi afädë negesa mademelë. Nihilii ie ado amo nabala helësësäleada, dolô goweda dofä nagadaia udia dolô neebe amolile damula aulo gabula helësësa neamelëla säi.

Yesuea giniië gusigusiië malö wahilasi

⁴³ Yesu e segeyo äudä Samelia ilibalä nelolahilä, sege amo digila Disiligi Galili asi. ⁴⁴ Dafidi Yesu hi sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafälï ëi maade neala säi. ⁴⁵ E awäla Galili besela galasebegi, Galili udia dolô ilia e säla olela gausiai. Mida, ilige dafidi Yalusaleme awäla, Segeyo Edefade amoie molö molö gedosolo amo gala, ea nelebo hamose meli amogi.

⁴⁶ Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Gaina ami dafidi ödäfalï neala wani ödä hamoia ami bu awäla besela galai. Segeyo amo galada, giniië gusigusiië efefe Gabaniama gaamugi ami oloi dilo. ⁴⁷ Dolô amea nabelebe, Yesu e Yudia digila Galili misi neala säi amo nabi. Amalebe, ie malö oloi amo baagomolöfalï dibe amea, e Yesu neebee awälahilä sähalea, Nïe malö wahimäia di Gabaniama awähadula säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamose amo made bealada, dofä dilia asigi afädë negelo made gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, gusigusi amea ema sähalea, Dafdiloo, nie malö baagoloea, awähadula säi. ⁵⁰ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Di mosalo. Dïe malöda hä, wahi saleamelëla säi. Dolô amea Yesuea ado säsebe amo dofä gabula helësëla e hä, asi. ⁵¹ Dolô amo made besela galala awäha nebegi, ie hamoi hamolasilo amolia maala, idiafa gausiala digalahilä sähalea, Dïe malöda hä wahi saleamelëla säi. ⁵² Amala säsebegi, ea ilima

* **4:20:** 4.20 Udia amea segebi Gelisimila säi amoda, Disiligi Samelia segea ami dilo. Samelia iliada segebi amodiaia amimu Godeie ëi gauia adaha aligilo. Ulugu 9.53gi gasumilii dibe amo bimalo. * **4:23:** 4.23 Damo 23gige, 24gige dolô odoaea gesamiala besusaleada, Godeie Gesamiala säla besui.

nabahalea, Aoa nowëgi wahisiola nabi. Amalebe ilia säla obëgësalea, Aiyo eso si agegi olo amo hä, damuimelëla säi. ⁵³ Amalebe, eedoea helëssësaleda, aiyo aoa amogimu Yesuea ema dië malöda wahi saleamelëla säi amo gadola, wahi gabula helëssëi. Amalebe, eege, e sosogo amoli sulubadelaeage, asigi afädë negei.

⁵⁴ Amoda Yesu e Yudiala Galili maala nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi bu agedu hamoida amo.

Yesuea hï hamoi hamola digi, amase, Sabada segeyo edefade amo udia dolöma säla olelela digisa nelo*

5

(Yone 5-10)

Ödä Bedeseda nudugu dibeä ami Yesuea dolö afädë wahi

¹ Hobeala, Yu ilile segeyo edefade afädëgi gedolo amo gadola, Yalusaleme gedosebea ami Yesu eege asi. ² Yalusaleme amida yala edefade amoie idi afädëda Sugua Sibüie idila sälo dibe amo ga madela amida, ödä nudugu afädë dilo. Ödä nudugu amoda Hibulu adoeada Bedesedala sälo. Amo amalelada holöbö mosö gadoiie hadai bia dilo. ³⁻⁴ Amolidaiada, udia dolö olo yafie difolalo, si golaige, emo nafadeige, fii sige.* ⁵ Hadai amodaiada dolö afädë dilo. Dolö amo oloi dialeamu gäheo i nabülasi ohodoaie odoai gödölasi asi dilo. ⁶ Yesuea dolö oloi dibe amo beahamelebe, e siibafali amo wälasi dilo gabula helëssëlahilä, ema nabahalea, Di wahimäia hamesebelela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, oloi amea säla obëgësalea, Dafidילו, ödä bebedägisebea ami ne ugila negela, ödägi gelasimolö dolö madesalea. Nihïdo geleä fifilüa awäha neëgi, odoä iliada ne baagila ilidale digafulumelëla säi. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea ema sähalea, Di nowelahilä, dië fëogo gaula mosalola säi. ⁹ Amala säi amole, dolö oloi amo wahisebegi, ie fëo amo hï neala gaula asi. Dolö wahi amoda, segeyo Sabada gafegi wahi. ¹⁰ Amai gabugi, Yu ilia dolö wahilasi amoma sähalea, Walio Sabada segeyo gafego. Mala säla negei amea dia fëogo gaula mosabiola säi dialeala säi. ¹¹ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ne wahilasilö amea dië fëogo gaula mosalola säimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Dolö nowëa dië fëogo gaula mosalasiola nabi. ¹³ Dolö wahi amea nowëa e wahilasilö dawa made nelo. Amoie mida, udia dolö yafie gegedoi dibeä ami, Yesu e asi amea amai. ¹⁴ Hobeala, Yesuea Godeie mosöa ami beahamelebe, dolö amo neebe bealahilä ema sähalea, Nabuö. Walio di hä, wahi gomelë. Dia nafade bu elö made hamomalo. Oböla, yöi elö dia dafidi gausiai amo baagila awäla dima besela galaloeamelëla säi. ¹⁵ Amalebe, dolö amo awälahlilä, Yu amolima sähalea, Ne wahilasi amoda Yesuea gabiola säi.

¹⁶ Yesuea Sabada segeyo gafegi amala hamolo gabugi, Yu ilia e sälasisa nelo. ¹⁷ Amasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nie Naadoea hamoi hahamolamu maaha nelo amo gadola, nage walio hamosa neamelëla säi. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, Yu amolia Yesu e nufulö gelola helëssëi. Amoie mida, Yesuea segeyo Sabada gafegi mala damulo amogimu made. Nie Naadoda Godela säi ameada, e hï Gode gadoi hamosebela helëssëlahilä, ilia e nufulö helëssëa nelo.

Eedoea hamosebe amo gadola wäla, Malöeage hamosa neamelëla säi

¹⁹ Amala helëssëa dibegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Malöea hïdo asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Eedoea hamose bealahilä, Malöeage amomu hamomolömelë. Mida, Eedoea nelebo sulubadela hamosebe amo gadola, Malöeage amo gadola wäla hamosamelë. ²⁰ Eedoea ie Malö boba hamolahilä, ea hamosebe amo sulubadela Malöma olesa. Dili sulubadela fudugimäia, hamoi geloi hïdo elöi walio hamosebe meli amo gadoi made, edefademalä hamomäia ea ie Malöma olemolömelë. ²¹ Eedoeada udia dolö baagoi amoli nowela ifosilahilä, namolö ilo amo gadola, Malöeage amo gadola wäla namolö imolö helëssëe amogali imolömelë. ²² Amase, Eedo hïda udia dolöea hamosebe amoieada made mogemolömelë. Sulubadela ie Malöeamu mogemäia ifosimelë. ²³ Amala ifosi amoie mida, udia dolö sulubadela Eedoie ei gauia adalo amo gadola, ie Malöie ëige gauia adamäia ifosi nea. Afädëa Malöie ei made gauia adalo neebe ameada, Eedoea Malö misialala sälo amoie ëige made gauia adalo nea. ²⁴ Na dilima dofä gelola

* 5: 5.1 Yone beba gowegida, Yesuea segeyo Sabada gafegi nelebo yafie amo hamoi dëdëi dialea. Amase, Yu ilile Sabada segeyo edefadegige. Damo 5.1, 5.9, amase, 6.4, 7.2, amase, 10.22ge bimalo. Dawadigi dolö yafiea helëssësalea, Yonea olesaleda, Yesu hï eda Sabada segeyo edefade amoie mifali neala olei gabula helëssëi. Damo 2.13, 2.23, 11.55 amolige bimalo. * 5:3-4: 5.3-4 Dawadigi dolö odoaea helëssësaleda, damo gowelegida ado odoä dialeala helëssëi. Ado amoda gowe, [liada ödä amo bebedägimäia beaha fifigilo. Segeyo odoagi Dafidילו Geloie selesaiä fii afädë ödä nudugu amogi nogila digalahilä bebedägilasilo. Bebedägilasisa neëgi, dafididale digase amoda, e olo abodo gadoi dilo amo gadoida wahilasila aligilo.]

sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala, ne misialala sälo amoma asigi afädë negei neebe amea namolöi namolö gaula neëgi, ea hamoi amoëda made mogemolömelë. Eda dafidi baagomolömadi nelo amo, walioda e namolöi namolömadi dëgëla aligi nea. ²⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Segeyo afädë besela galamolö amoda hä, walio besela galai dialeamelë. Segeyo amogi, udia dolö baagoi difolalebe amolia Godeie Malöie ado nabolömelë. Nabase amolida, hä, namolömelë. ²⁶ Eedo hi ema namolö dibe amo gadola, Malömage namolö diamiaia ea geloi i. ²⁷ Amase, eda Dolöie Malö neebe amea, Eedoea udia dolöea hamosebe amoie mogemäiada, ema geloi i.

²⁸ Na ado säsebewegida, dilia fudugimabio. Segeyo afädë besela galamolö amo, besela galasolo amo galada, udia dolö baui dibe amoli sulubadelaea Malöie ado nabala, ²⁹ bauia amila nowela galaha maademolömelë. Udia dolö mala hedabi hamosa nefolalo amolida, namolöi namolöie nowela galamolömelë. Amase, udia dolö nafade hamosa nefolalo amolida, ilibalä gudilahilä ilima asiala hamoila sämolöie nowela galamolömelëlä säi.

Odoa ilia Yesu eda gowe neala säla ulufai

³⁰ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Na nihido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Ado na nabelo amo gadolamu mogelomelë. Na mogelo amoda mogola hamolomelë. Mida, na nihile hamelo amo fisila, ne misialala sälo amea hamelo amo gadola mogelomelë. ³¹ Na gomalä hamolomelëlage, amase, ne gowe gadoi neamelëlage säha galebada, amoda dofä made säsebela sämolö dialea.* ³² Be, nelebo na hamosebe amo,

afädëa gomalä hamosamelëla säla äaha nea. Na ea säsebe amoda dofä sähala helësësamelë.* ³³ Dilia Yonema ado naba mosäia dolö fisiga gasebegi, Yonea dolö amolima ado dofä amoie ulufala säla i. ³⁴ Na helësësaleada, dolöfäea ado ulufala säla äase amoda, na ado säsebeweie gelolasimolöi madela helësësamelë. Gasoda, dili sigi obëgëmäia, na dilima amala sähawe. ³⁵ Yone eda gele wai gadoi nea, ea gele wala yo digaha nelo. Dilia segeyo ede madegi ie yo digalo neebe amo beahalea, obeägisa nelomelë.

³⁶ Yoneada ne dilima holöfalä oleimelë. Nie Naado hi gelolasisa neëgi, hamoi hamosa maademäia i amo hamosa neebe ameada, edefadeda ne amea olesamelë. Amo bealahilä, nie Naadoea ne misialala säsebegi misi gabula helësëmolö dialea.

³⁷ Naado ne misialala sälo amohida dofä ne neebe amo gadoi ulufala sälo nea. Dilia ie adoge dofä nabelo made, ie odagige melëlo made, amase, ³⁸ ie ado malage dilile iso asigigi made dibego. Mida, ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë made negei nefolalebe goea.* ³⁹ Dilia Godeie bebägi ado säla dëdëla negei dibe amogi namolöi namolö beagolemolöila helësëlahilä, nidesamu aligilomelë. Be, ado säla dëdëla negei dibe ameada, ne dilima ulufala säla ilo ⁴⁰ gaso, dihili namolöi namolö nimolöie ne neebea moholö habosebego.

⁴¹ Nada dolöfäea nie ëi gauia adamäiala helësëla säha made ⁴² gaso, dilile iso asigigi dibe amoda na dawadigi nea. Godeie boba hamolo amo dilima maade gabula helësësa neamelë. ⁴³ Neda Naadoie ëigi misi neebewegida, dilia ne säla olela made gausiamelë. Amai gaso, dolö elö hile ëigi maaseda, dilia e säla olela gausiamolömelë. ⁴⁴ Gode afädëfalä neebe amea dilile ëi gauia adamäiala aligila madeda, dihilimu dihilile ëi gauia adadaha aligilo nebego. Amalamu hamolo neada, dilia asigi afädë abeahäla negemolöi gabu.

⁴⁵ Na Naadoie siigi nea, dilia hamosebegoie asiala hamoila sämolö gabula helësëmabio. Dihili Mosese e sisiläfülo amea, dilia asiala gomalä hamosa nelomelëla Naadoma säla imolömelë. ⁴⁶ Diliada Moseseie ado nabala asigi afädë negei galebada, amai nemage asigi afädë negelabio. Mida, ado ea dëdëi dibe amoda nie säla dëdëi dialea. ⁴⁷ Ea säla dëdëla negei dibe amoda dofä gabula made helësëi nefolalebegoada, amai nie ado säsebeweda dofä gabula abeahäla helësëmolödula säi.

6

Yesuea udia dolö dausini biagali molö i

(Madiu 14.13-21, Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17)

¹ Hobeala, Yesu e Galili oeabo amo dëgëla alömodi asi. Galili oeabo amoie ëi elöda Dabeliasa. ² Udia dolö yafie gegedola, e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Mida, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola, udia dolö oloi difolalo amoli wahisebe meli amogi. ³ Yesula ie bëgëla aulo amolali segebidaia ami fedafula sefolalo. ⁴ Segeyo amo galada, Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dilo. Segeyo edefade amoda Yu ilile gedola molö nulo segeyo dilo.

* 5:31: 5.31 Mala Bu Eegei 19.15 bimalo.

* 5:32: 5.32 Yesuea afädëala säi amoda Gode e helësëla säi.

* 5:38: 5.38

⁵ Amala sefolalea, Yesuea busa fädägäia adogola beahaleamelebe, udia dolö yafie e sebea ami mofiasebe amo bealahilä, ea Filibima nabahalea, Mofiasebe gowe ili molö muäia abidi bidia nimolödula nabi. ⁶ Eada gomalä hamomolöla dawadigi nea gaso, ea Filibi fedogola nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Filibia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äüdäea molö bidia neaseda, udia dolö sulubadalea holöfalä holöfalä molöi made gabumelëla säi. ⁸ Yesu bëgëla aulo Saimono Fidaie edoo Äduluea Yesuma sähalea, ⁹ Malö maalibu neebe gowea eladi gadoi balia beledi hamoi biage, amase, seme äüdäge ägülea gaso, udia dolö yafie gegedoi welibalä dofea made gabula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Udia dolö ffigimalamalola säi. Sege amogida giisi hedabi yafie dilo. Udia dolö amoli amodaia ffigisa maadei. Dolömu nidelada dausini bia gadoi sefolalo. ¹¹ Sefolalebegi, Yesuea beledi amo neala gaula nea, Godema nesegelahlilä, udia dolö sefolalebe amoligali sogomalai. Seme äüdä amoge amo gadolamu hamosebegi, ilia helësëi amo gadola mai. ¹² Ili sulubadela dofea gaalula nasebegi, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Fea digai amo sofäloea, sulubadela neala gegedola negemalola säi. ¹³ Ili neala gegedola negei amo, beledi bia amea naala fea digai amo adu giwilasi salala nobai.

¹⁴ Udia dolö amolia Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bealahilä, säla didigahalea, Bea sälo nagadaiawi moholömelëla säha dilo amoda dofä go gabumelëla säi. ¹⁵ Yesuea ilia e gini namiäiaie e gaula fëdömolö gabula helësëlahilä, ea sege amo digäla hüdofälä segebidaia ami bu obëgëla asi.

Yesu e ödädabodo asi

(Madiu 14.22-33, Maga 6.45-52)

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, ie bëgëla aulo amoli oeaba daala aligilahlilä, ¹⁷ ödä duugi fila Gabaniama moholö asi. Awäha dibegi, Yesu e ili sebea ami made maala nebegimu, hä, gasimi sagai. ¹⁸ Amase amo gaalu, fo gelola guula maalahlilä, ödä aidagula fedai. ¹⁹ Ili ödä adelo amea ödä adada awäha nea, giломida bia gafeia gadoi baagise amo gaalu, Yesu e ödädabodo maala ödä du amo ga madela maaha neebe meli. Amo bealahilä, ili edefademalä bedäi. ²⁰ Amala bedäsebegi, ea ilima sähalea, Weda nemelë. Bedämabiola säi. ²¹ Amala säsebegi, ilia e dudaia ami misiäia nabeledelä hamose amo gaalu, du amoda hä, waliomu sege ili moholöia ami besela galai neebe meli.

Udia dolöea Yesu hogoi

²² Amo aiyu amogi, ödä dëgëla alömodi adidi amolia helësësalea, aiyu ödä du afädëmu dilo amogida ie bëgëla aulo amoli fila afiasë amogi, Yesu eda fila made awäla ili hilidomu fila afiaüla helësësa dilo. ²³ Amala helësësa dibegi, ödä du odoa Dabeliasa gaamuala, Dafidilo Geloia nesegesebegi, udia dolö molö maia ami ga madela maala negei. ²⁴ Udia dolö gegedoi amolia Yesuge ie bëgëla aulo amolige, ami maade, awäha maadei amo bealahilä, ödä du amoligi ffigila Yesu hogola Gabaniama afiai.

Yesuea neda namolöie beledi neawela säi

²⁵ Udia dolö amoli afiala ödä dëgëla alömodi Yesu beagolelahilä, ema nabahalea, Säla Olelelo, dida wi abola misila nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Ne hogola mofiaigoda, na dolöea hamomolöi made gadoi hamoi amo bealahilä, ne hogola mofiai mademelë. Dilia beledi amo dofea naala gaalui amoiemu, ne hogola mofiai gabumelë. ²⁷ Sigälo molö amo nimolöie hamoi hamosa namiabio. Diamolöi diamolö molö amöie hamoi hamosa namialo. Molö amoda namolöi namolö ilo molö. Dolöie Malö amea diligali molö amo imolömelë. Naado Godea e amala namiäia memelela ifosi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Nilia Godeie hamoi amo hamomolöie edo hamomolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godeie hamoi amoda gomälämelë. Ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë negemäiamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamose amo bealahilä, nilia dima asigi afädë negedeläie, dia edo hamomolö. Diada hamoi abodo gadoi hamomolö gabu. ³¹ Nilile mäula iliada sege nafadeia udia dolö aligilo made dibebe ami nea, mena naha nelo. Amala hamoi amöie ado säla dëdëla negei dibe amoda gomalä. Eada iligali muäia selesaiala beledi ila säla dëdëla negei dialeala säi. ³² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Selesaiala beledi diligali i amoda, Mosesea i mademelë. Nie Naadoea selesaiala beledifalä amo diligali ilo neamelë. ³³ Selesaiala digai neebe amea udia dolö nagadaiawi nefolalebewe iligali namolö amo iaha neebe amoda, Godeie beledifalida amomelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Dafidiloo, dia beledigo niligali iahamu namialola säi. ³⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Namolöie beledida nemelë. Ne neebea maaha neebe amolida sidëa dofä made baagomolö. Nema asigi afädë negesa neebe amolida, ödä bu elö dofä made halämolömelë.

³⁶ Amaimo, na dilima säi amo gadola, dilia hä, ne meli gaso, oböla nema asigi afädë made negela nebego. ³⁷ Nie Naadoea udia dolö sulubadela nema iase amolida nema moholömelë. Ne neebee mafuse amoligida, afädë na dofä made nesila digimolömelë. ³⁸ Mida, ne selesaiala misi amoda, nihi hamese amo gadola hamomolö misi made. Ne misialala sälo amea hamese amo gadola hamomolöie misimelë. ³⁹ Ne misialala sälo amea, na hamömäia hamesa neebe amoda gowe. Nema i amoligi afädë fisila made, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, sulubadela nowelasisa maademäia hamesa neamelë. ⁴⁰ Nie Naadoea hamesa neebe amoda gowe. Udia dolö sulubadela Malö siia bealahilä, ema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö neala gausa maademäia hamesa nea. Aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, nada udia dolö amoli nowelasimolömelëlä säi.

⁴¹ Yesuea säi amo nabalahlilä, Yu dolö ilia habobalahilä holidomu didiäha difolalo. Mida, beledi selesaiala digai amoda ne neawela säi amogi. ⁴² Iliä sähalea, Goweda Yosebeie malö Yesu made. Ie eme eedolela nilia dawadigi amo. Oböla, ea sähalea, Selesaiala digaila säi amoda abeahladula säla didiäha difolalo.

⁴³ Amala säla didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia habobalahilä, dihilido didiäha dibegoda gafisimo. ⁴⁴ Nie Naado ne misialala sälo amea, afädë nemadi sigi made maaseda, hïdomuda ne neebee moholöi mademelë. Naadoea ne neebee sigi maase amoda, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na nowela ifosimolömelë. ⁴⁵ Bea sälo amolile bebägi säla dëdëla negesalea, Godea ili sulubadelama säla olelemolömelëlä säla dëdëla negei. Naadoea säla olelesebe amo nabalahlilä, e dawadigila helësësebe amolida, sulubadela hä ne neebee maahamelë. ⁴⁶ Afädëä Naado melimelëlä säha made. Naado melida afädëfali e Gode neebeala digai neebe ameamu hïdo, Naado meli nea. ⁴⁷ Na dilima dofä gelola sähago. Nema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö gaula nea. ⁴⁸ Namolöie beledida nemelë. ⁴⁹ Dilile diadolalia sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, mena naha nelo amolida baagosa maadei. ⁵⁰ Gasoda, beledi selesaiala digasebe amoda wi dialea. Beledi amo nase amolida made baagomolömelë. ⁵¹ Namolöie beledi selesaiala digai amoda nihinemelë. Beledi amo afädëä naseda, eda namolöi namolö. Beledi amoda nihile domalomelë. Sege föi sulubadelagi nefolalebe amolia namolö gausa maademäia, na nie domalo ïmolömelëlä säi.

⁵² Amala säi amo nabalahlilä, Yu dolö amolia holidomu gëgëla didiähalea, Dolö gowea ïe domalo amo nilia muäia ïmolömelëlä säha neebe goweda, abilia ïmolöiedula didiäha difolalo. ⁵³ Amala didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolöie Malö amoie domaloge healege made naseda, namolö amoda dili isogi maademelë. ⁵⁴ Nie domaloge healege naha neebe amoda, namolöi namolö gaula nea. Amoda aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na e nowelasimolömelë. ⁵⁵ Mida, nie domalo amoda molö dofäfalimelë. Amase, nie heale amoda ödä dofäfalimelë. ⁵⁶ Amase, nie domaloge healege naha neebe amoda nie isogi nea, amase, nege ïe isogi nea. ⁵⁷ Naado namolöi neebe amea ne misialala säi. E namolöi neebe amea, nege namolöi neawe. Amo gadolamu, ne naha neebe amoge, ne namolöi neebe amea eege namolöi namolömelë. ⁵⁸ Goda beledi selesaiala digai. Dilile diadolalia mena naha difolalohilä baagoi amo gadoi made, beledi gowe afädëä naseda, eda namolöi namolömelëlä säi. ⁵⁹ Ea säi amoda, Gabaniama gedolo mosö ami nea, säla olesesolo amo gala amala säi.

Yesuda namolöie mi nea

⁶⁰ Amala säi amo nabalahlilä, e bëgëla nawialo yafiea sähalea, Ado ea säsebe goweda yöi gabu. Nowëa nabolöidula säha difolalo. ⁶¹ E bëgëla nawialo amolia ea säi amoie habobalahilä, holidomu didiäha difolalebe amo Yesuea asigia dawadigila nea, ilima sähalea, Na ado säi amea dili neala habobalasisiole. ⁶² Dolöie Malö amo dafidi neloa ami fedase beaseda, abilia helësëmolö gabu. ⁶³ Godeie Gesamia udia dolögali namolö ilo. Domaloda galone mademelë. Ado na dilima säla ïase amoda gesamile, namolöi namolömelë. ⁶⁴ Amai, dili odoaea asigi afädë made negela nebegola säi. Yesueada ema asigi afädë made negesebe amolige, e hololömolö amoge, mi gäwilafali dawadigi nelo. Amala nea, ado amo amala säi. ⁶⁵ Amala sälahilä sähalea, Mi amo helësëla na dilima sähalea, Nie Naadoea afädë ne neebee misiäiala made helësëlasiseda, eda moholöi mademelëlä dafidi säla i amomelëlä säi.

⁶⁶ Segeyo amila nofela, e bëgëla nawialo yafiea e bëgëla made awäla, bahila obëgësa maadei. ⁶⁷ Amala hamosebegi, Yesuea giwilasi amolima nabahalea, Dilige bahila äuduläla helësësalela nabi. ⁶⁸ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Dafidiloo, nili nowëma moholö. Namolöi namolö amoie adoda dima dialea. ⁶⁹ Dida mogoi hedabifali, Gode neebeala misi neebe amo helësëlahilä, nilia asigi afädë negei neawemelëlä säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nada dili giwilasi memelei madele. Amai gaso, diligi afädëä mugabe busa neebemelëlä säi. ⁷¹ Eada Saimono Isagaliadaie malö

Yudasa helësëla amala säi. Mida, Yudasa eda giwilasi amoligi nelo amea hobeala e hololölo amo.

7

Yesuie edoolalia asigi afädë made negei nelo

¹ Hobeala, Yu ilia e nufidedelä hamosebegi, Yesu e Yudiamadi nawela made, Galilimadimu nawesa nelo. ² Yu ilile segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulo amo ga made dibegi, ³ Yesuie edoolalia ema sähalea, Dia hamoi hamosa nebege, di bögëla maasebe amolia bimäia, segewe dögila Yudia mosalo.* ⁴ Afädëa ea hamosebe amo sulubadelaea dawadigimäiala asigiseda, musügä negela hamolo made, ulufala hamolomelë. Dia hamoi amo hamosa galëda, sege sulubadelagi nefolalebe amolima olela hamomolö mosöla säi. ⁵ Ie edoola iliage ema asigi afädë made negesalea, amala säha nelo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Segeyo sulubadelada, hä, dilile segeyo dialea. Nie segeyoda, aso, made besela galaimelë. ⁷ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliada, dilima bimolö habobamolöi mademelë. Be, na ilima nafade hamosa neebela säla iahamu neebewegida, ili sulubadelaea nema bimolö habobaha nebegomelë. ⁸ Dilida segeyo edefade amoie molö molö afiamo. Nie segeyoda, aso, made besela galai gabugi, neda saleamelëla säi. ⁹ Amala sälahilä, e made awäla, Galili ami nelo.

¹⁰ Yesuie edoolali segeyo edefade amoie molö molö afiasebegi, Yesu ege, udia dolöea e melëloalahlilä, musügä hobeala asi. ¹¹ Segeyo edefade gedosolo amo gala, Yu dolö amolia e hogosalea, dolö amoda abidi neadula naba hogosa nelo. ¹² Udia dolö gegedoi amoligi yafiea sädäwala säla didigaha dilo. Odoaea e hedabimelëla säla digi, amase, odoaea sähaleada, Amala made. Eada udia dolö dahila neaha neala säla digisa dilo. ¹³ Ili sulubadelaea, Yu dolö amolibalä bedähalea, ulufadigila ea gomalä hamolomelëla made sälo nelo.

¹⁴ Idia Dilo Mosö Segeyo amoie segeyo odoa baagilahilä mogogi nebegi, Yesu e Godeie mosöa ami awälahilä, säla olelesa nelo. ¹⁵ Amala olelesa neebe amo bealahilä, Yu dolö amoli fudugilahilä sähalea, Dolö gowe sugulu made hamoi amea, dawa hido elöiweda abeahäla dawa niidula säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Mala säla olelesa neebeweda, nie mademelë. Ne misialala sälo amomadila säla olelesa neawe. ¹⁷ Afädëa Godea hamesebe amo gadola hamomolöila helësësedä, na säla olelesa neebewe, Godeie helësëlogi nea olelesa nealedu, ma nihile helësëlogi nea olelesa nealedula amohi bimolömelë. ¹⁸ Afädëa hile helësëloeamu säla olelesa neebe ameada, hile ei gauia adala säla olelelo nea. Amai gaso, e misialala sälo amoie ei gauia adamäialahlilä, eada ado dofä sälo nea. Emada wäfalä sälo afädë maade neamelë. ¹⁹ Siiba, Ado säla negei amoda Mosesea diligali i madele. Amai gaso, diligi afädëa gaula mogoloda maade gabu. Mi edoie oböla ne nufulöie hamosa dialeala nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi amolia säla obögësalea, Dida mugabe fedai nebege. Di nowëa nufulö hamosa neebela säi. ²¹ Amala sälebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na hamoi afädë hamoi amogi, dili fudugisa dialeamelë.* ²² Amaha gaso, gafodo damulo mala Mosesea hamomalaila helësëla, Sabada gafegi dilia dilile malölali gafodo damulomelë. Gafodo damulo mala amoda, dofä Mosesea negei made. Amoda mi gäwilafali dilile mäulalia siibafali mi gäwimelë. ²³ Mosese nebegi Ado säla negei amoda, dofä made damumolöla sälahilä, dilia Sabada gafegi dolö malësäie gafodo damusa aligilo amo gadola, nage, dolö afädëie domalo hulu wahilasisa maadei amogi nema mihaläsebele.* ²⁴ Memalä siiamu beala mogelo amo fisimalo. Mala mogoi amo hogosa nea, hedabola mogesa namialola säi.

Udia dolö ilia Yesu e nowëdula helësëi

²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, Yalusalame udia dolö odoaea sähalea, Ili nufidedelä hamosa neebe amoda, dolö go madele. ²⁶ Amai gaso, bimo. Ea udia dolö sidaia mala olelesa

* **7:3:** 7.3 Segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulola säi amoda, Yu ilia gomalä hamolo. Segeyo edefade amoda molö bëi faila gaula gegedolo fu amogi besela galalo. Amase, Baagila Asi Segeyo molö nalahlilä aube gafeia baagilahiläda, amo besela galalo. Idia dilo mosö gadoigi aligilo amoie mida, Yu ilia ilile mäulali sege nafade udia dolö aligisia made ami gäheo i yafiegi afaha dilo amo helësëlahilä, amala hamosa aligilo. Ili segeyo gödögi amo gadola hamosa aligilo. Segeyo edefade amoie ëida Idia Dilo Mosö Segeyola sälo. Gobela Ilo 23.33-36ge, Mala Bu Eegei 16.13-16ge bimalo.

* **7:21:** 7.21 Amala säi amoda, Yesuea ödä Bedeseda nudugu besela galasebea ami hamoi amo helësëla säi. Yone 5.1-18ge, Sigi Obögëi 31.14-15ge bimalo. * **7:23:** 7.23 Yu ilile Ado säla negei amea sähaleada, udia ilia dolö malö ägüseda, ägüla misia amila segeyo nidela fedai gödö besela galasolo amo gala malö dubo amoie gafodo damusa aligilo. Gobela Ilo 12.3ge, Ulugu 1.59ge, 2.21ge bimalo. Segeyo Yesu digala nelo amo gaaluda Sabada gafe segeyogida, nelebo afädë hamomolö madela säla negei dilo. Gaso, hilida Sabada gafegi gafodo damusa aligilo amoge hamoi hamolo amo gadoimu gabula helësëlahilä gaso, oböla Sabada gafegi gafodo damusamu aligilo.

neebe amogida, ilia ema ado afädë made säla neebe amoda, sigi aligilo amolia goweda dofä Afädë Memelei amola helësësa nealedu. ²⁷ Amalada abidi. Afädë Memelei misi amo galebada, e gowegila maasebela made helësëlabio gaso, dolö goda guwila misi neala nilia dawadigi nea madelela säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea Godeie mosöa ami nea, udia dolö amolima säla olelesalea, gelola sähalea, Ä. Dilia nege, sege gowegi fii misilage, helësësa neago gaso, nihile asigia misi mademelë. Ne misialala sälo amoda dofä sälo mi nea. Gasoda, dilia e dawwa made nebege. ²⁹ Ne emadila misi neebe ameage, amase, ne misialala säi ameage, na e dawadigi neala säi. ³⁰ Amala säi amo nabalahlilä, ilia e gaudelä hamoi gaso, ie segeyo amo gala made amea, afädëa ie naabogi made gaui. ³¹ Amai gaso, udia dolö gegedoi amoligi yafiea ema asigi afädë negei. Amolia sähalea, Afädë Memelei amo maalahlilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamomolö amoda, dolö gowea hamosa neebe amo gadola, baagila awäla hamomolölela säi.

Yesu nafodola mosalai

³² Udia dolö gegedoi amolia Yesu helësëla sädäwala säla didiäha dibe amo Felesi dolö amolia nabalahlilä, iliage, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Godeie mosö idihë nefolalo amolima e nafodola mosalola säi. ³³ Amalebegi, Yesuea sähalea, Ne dilibalä segeyo obobamelë nelolahilä, ne misialala sälo neebea ami obögëmolömelë. ³⁴ Obögëseda, dilia ne hogomolö gaso, made beagolemömelë. Sege ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlilä, Yu nefolalo amolia hilidomu didiähalea, Ne made beagolemömelëla säha neebe goweda, eda abododi moholö nea sähadu. Nilä sosogo odoa Giligi sege elö elöla dibeami afufui amoli neebea ami awälahilä, Giligi udia dolö amolima mala säla olelela moholö nea sähaledu. ³⁶ Ea sähalea, Dilia ne hogomolö gaso, made beagolemömelëla säi amoge, amase, ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi amoge, mida edo helësëla sähadula säi.

Yesuea namolö ödäie säi

³⁷ Idia Dilo Mosö Segeyo amo wagamolöie segeyo edefadegi Yesuea nowela nea gelola sähalea, Afädë ödä haläi nea galëda, nema naa misialo. ³⁸ Nema asigi afädë negei neebe amolia bebägi säla dädëla negei dibe amo gadola hamomolömelë. Ado säla dädëla negei dibe amea sähalea, ie isogila namolöie ödä amo bugagila awäha namolömelëla säla dädëla negei dialeala säi ³⁹ Ea amo säi amoda udia dolö ema asigi afädë negei nefolalo amolima hobeala Gesami imolö amo helësëla amala säi. Yesu e yo hido elöi digalomadi gauia adogoi amo, aso, made gauia adogoi amea, Gesami made digala nebegi, amo gala amala säi.

Udia dolö ili moge mogela nefolalo

⁴⁰ Ea ado säi amo nabalahlilä, udia dolö gegedoi amoligi odoaea sähalea, Dolö goda dofä bea sälo amo gabumelëla säi. ⁴¹ Amase, odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda emelëla säi. Oböla odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda amai, Galilila made moholö madele. ⁴² Godeie bebägi gomalä säi dialea. Afädë Memelei amoda, beaha aligilo Gini Debidiie sosogogila moholömelë. Amase, gaamu Bedeleheme Debidi neloala moholömelëla säla dädëla negei dialea madelela säi. ⁴³ Udia dolö gegedoi nefolalo amolia Yesu helësëla moge mogela nefolalo. ⁴⁴ Odoaea e gaudeläla helësëi gaso, iligi afädëa e made gaui.

Yu ilile busa nefolalo amolia Yesuma asigi afädë made negei

⁴⁵ Amasebegi, Godeie mosö idihë aligilo amoli maala Felesi dolöge, gobela ilo busage nefolalebea ami bu obögëi. Obögësebegi, ilia amolima nabahalea, E sigi made misigoda edoiela nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Siiba dolö afädëa ea säse amo gadola säloda maademelëla säi. ⁴⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia ilima säla obögësalea, Dilige ea neala golisebegi mofiaile. ⁴⁸ Nilä sigi aligilo busa afädëage, amase, Felesi dolö afädëage, ema asigi afädë negei neebe dilia melile. ⁴⁹ Amai gaso, udia dolö amolia Mosese nebegi Ado säla negei amo hedabola helësëla made, ilia ema asigi afädë negesebegoda, Godea ili së imolö dialeala säila säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Felesi dolö afädë Nigudimusi, dafidi Yesu neebea mulo amea, e sosogo amolima sähalea, ⁵¹ Nilile Ado mala säla negei dibe ameada, dafidi afädëa ado sähalea, Na gomalä hamoila säse amo nabalahlilä, gudi mogelo amo, ie ado made nabalada, gudi mogelolela nabi. ⁵² Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Diğe Galilila misi neale. Bebägi säla dädëla negei dibe amo hedabola nidela beaseda, bea sälo afädë Galilila moholömelëla säla dädëla negei diëda, made bimolömelëla säi.

⁵³ * [Amala sälahilä, ili sulubadela dusula mosöa bahila awäha maadei.

* **7:53:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] hولة negei amoda, Yone hi dädëi made, goda hobeala dolö elöea dädëila helësëi.

8

¹ Yesu eda Olibebidaia ami fedai.

Ilia udia afädë nafade hamosa nebegi, Yesu neebee sigi misi

² Yesu e hä, yosefali obëgëla awäla Godeie mosöa ami besela galala nebegi, udia dolö sulubadela e neebee ami mafula gegedoi. Amalebe, e ami fia idogola salea, ilima säla olelesa sulo. ³ Mala dawadigi dolö amoliage, amase, Felesi dolö amoliage, udia dolö fii afädëa, dolö fa neaha nebegi beagolelahilä, ilia udia amo sigi misi. Sigi maalahlilä, udia amo gegedoi amoli mogogi ifosilahilä, ⁴ Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, udia egowea, dolö fa neaha nebegi beagoleimelë. ⁵ Mala säla negei dibe amogi Mosesea sähaleada, Egowe gadoi hamosebe amoda, igia nufudala baagomolola säi dialea. Amai diada, abilia sämolö gabula nabi. ⁶ Iliä ea nafadela säimelëla sädeläie, ea nafadela sämabelela nufigila nabaha dilo. Amalebe, Yesu e dosogägila fia idogola salea, ie naabo sögöea nagagi dëdësa sulo. ⁷ Amala bu eegela nabahamu nebegi, e noweia adogola nea ilima sähalea, Diligi afädë nafade made hamolo neebe amedale igia udia go nidimalola säi. ⁸ Amala sälahilä, e dosogägila fia idogola salea, naabo sögöea nagagi bu dëdësa sulo. ⁹ Ado amala säi amo nabalahlilä, dolö asigi fädäi nefolalo amolige geleä afädë afädëla doadigila awäha maadeibua, hobeala malisä nefolalo amolige geleä doadigila awäha maadei. Asibua, Yesu hido sulo, amase, udia amoge mogogi ifosia ami nelo. ¹⁰ Amalebe, Yesu e noweia adogola nea, udia amoma nabahalea, Udiao, ilida hä, abilisio. Di së imolö dialeala säi amoligida afädë made gabulela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, udia amea säla obëgësalea, Dafidiloo, afädëge maade gabuwela säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nage di së imolö dialeala säha mademelë. Mosalo. Segeyo walio neebewea nofela, dia nafade bu elö made hamomalola säi.*

Yesuea eda sege fii sulubadelaie yo digalo neawela säi

¹² Yesuea udia dolö amolima bu elö sähalea, Nihineda sege fii sulubadelaie yo digalo neawe. Afädëa ne bëgëla maasebe amoda, gasimi sagaiddo dofä made awäla, namolöie yo digalo gaula namolöimelëla säi. ¹³ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia Yesuma sähalea, Dia hamosebege sulubadela dihimu säla ulufadigisa neebe goeada, dia säsebe amo udia dolöea dofä gabula nabolöi made gabumelëla säi.* ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi amo nihä säla ulufadigisa neëda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula nabolöimelë. Mida, neda guwila misi, hä, guwi moholö nealage, nihä dawadigi neamelë. Amai, ne misi amoge, ne obëgëmolö amoge, dilia dawa made nebege. ¹⁵ Diliada nagadaia dolöea mogelo amo gadola mogelomelë. Nada afädë made mogelomelë. ¹⁶ Afädëa hamosebe amo na mogeseda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula helësëmolöimelë. Mida, ne nihidomu nea mademelë. Naado ne misialala sälo amo haligila neamelë. ¹⁷ Dilile mala säla negei dibe amea sähaleada, Dolö elöea säi amo gadola, dolö elö ameage, amo gadola wäla säseada, elea säse amoda dofä gabula helësëmolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁸ Nie malage, na hamolo amoge, nihimu neala säla ulufadigisa neebewe gadola, Naado ne misialala sälo ameage, nie säla ulufadigisa neamelëla säi.

¹⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia ema nabahalea, Amai die Diadoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilia nege dawa made, amase, Naadoge dawa made nebege. Ne dawa galebeda, Naadoge dilia dawadigilabiomelëla säi.

²⁰ Yesuea ado amo säha nelo amoda, Godeie mosöamadi Godegali muni odala ilo hogoli ga madela ami nea, amala säha nelo. Ie segeyo aso, amo gala made amea, afädëa e made gau.

Yesuea ne awäsebe amogida, dili moholöi mademelëla säi

²¹ Yesuea ilima sähamu neamu sähalea, Neda moholö. Dilia ne hogomolöimelë. Amase, dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolöimelë. Sege ne moholö awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia sähalea, Ne awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi amogi, e himu nufudala baagomolöledula säi. ²³ Amala säha dibegi, Yesuea ilima sähalea, Dilida gidogola. Neda gadogolamelë. Dilida nagadaiala. Neda nagadaiala mademelë. ²⁴ Amoie mida na dilima sähalea, Dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolöimelëla säi amomelë. Ne Nelo Neebe amo dofäla made helësëseada, dihili nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagosa maademolöimelëla säi.* ²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, ilia ema nabahalea, Dida nowë neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda gowe neamelëla dilima dafidi säla i amomelë. ²⁶ Dilia hamosa nebegoda, gowe hamoimelëla na säla imolöge mogemolöge yafie gaulea. Gaso, ne misialala sälo

* **8:11:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësealeada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi. * **8:13:** 8.13 Mala Bu Eegei 19.15 bimalo. * **8:24:** 8.24 Sigi Obëgëi 3.14gi, siiba Godea Mosesema eda gowe gadoimelëla sähalea, Ne Nelo amo Neamelëla säi. Yesueage amo gala amo gadola wäla säi gasoda, udia dolöea Yesuea säi amoie mi fädäla made helësëi nelo. Yone 8.28ge, amase, 8.58ge, amase, 13.19ge bimalo.

amoda dofä neebe amea, sāmola säse amo gadola nagadaiawi nefolalebe amolima säla iaha neawemelëla säi. ²⁷ Amala säi amoda, ea ie Eedoie säla iasebelada ilia made dawadigi nelo. ²⁸ Dawa made nebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Hobeala dilia Dolöie Malö amo gauia adasolo amo gala dilia helësesalea, Ne Nelo amo Nea gabulage, amase, nie asigiamu nelebo afädë made hamola, Naadoea nema olelei amo gadola, na ado sälo gabulage dawadigimolömelë. ²⁹ Ne misialala sälo amo nebalä nea. Nada ea hamesebe amo gadola hamosamu aligilo ameadä, ea ne digila aulo made neamelëla säi. ³⁰ Ea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö yafiea ema asigi afädë negei.

Ado dofä amea udia dolö fisigämolömelëla säi

³¹ Yesuea Yu dolöea ema asigi afädë negei nefolalo amolima sähalea, Dilia na ado säsebewe nabala, bögëla hamosa aligiseda, dilida dofä nie bögëla aulo nea, ³² amase, dilia ado dofä amo dawadigisegi, ado dofä ameadä dili fisigäha maademolömelëla säi. ³³ Amalebe, ilia ema säla obögësalea, Nilida Abalahamaie yualali aliligi misi amogi neebe amo. Nilida afädëie galabaia hamoi made hamolasilo nelo ameadä, dia dili fisigäha maademolömelëla säi amoda abeahäladula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö nafade hamolo neebe amoli sulubadelada, nafade hamoloie galabaia hamoi hamolasilo nea. ³⁵ Galabaia hamoi hamolasilo neebe amoda, mosöa namolöi namolö mademelë. Malöda namolöi namolömelë. ³⁶ Amai gabugi, Malöea dili fisigäseda, amoda dili dofä fisigäi namolömelë. ³⁷ Dilida Abalahamaie yaua aliligi misi neebe amoda na dawa. Gaso, nie adoda dilile isogi fu made iala neada, oböla ne nufidedelä hamosa nebege. ³⁸ Ne Naadobalä nea meli amoda säla ilo. Amase, dilida dilile diadoea säse nabi amo gadola hamosa nebegola säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia ema säla obögësalea, Nilile naadoda Abalahamamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dili Abalahamaie malö galebeda, Abalahamaie hamosa nelo amo gadola, diliage hamosa aligilabiomelë. ⁴⁰ Godea nema ado säla iasebe amo gadola na dilima ado dofä na nabi amo säla iaha nebegida, oböla dilia ne walio nufidedelä hamosebege. Abalahamaie amo gadola made hamoimelë. ⁴¹ Dilida dilile diadoea hamolo amo gadola hamosebegola säi. Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Nemelalia fofalösa malö sogobaida nili mademelë. Nilile Naado afädëfali neebe amoda Godemelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilile diado dofä Gode e nea galebeda, dilia nebalä boba hamolabio. Mida, ne Gode e neebeala misi neawe. Neda nihä asigia misi made, ea ne misialala säimelë. ⁴³ Dilia na ado säsewe made helësesëe goda, mi edoea. Amoda, na ado säse dilia nabalöi made neebe goemelë. ⁴⁴ Dilida dilile diado mugabe Saidaniie malö nea. Ea hamese amo gadola, diliage amo gadola hamela hamosa nebege. Siiba, mi gawia amila ea dolö nufudadigilo nelo. Amase, ema dofä sälo maade ameadä, eda dofä sälomadi aligilo made nelo. Ea wäfali säseada, ea hile mala amo gadola wäla sälo. Eda wäfali sälo nea, amase, wäfali sälo neebe amoie eedoge e neamelë. ⁴⁵ Amalebe, na dilima ado dofä amo säla iaha nea gaso, dilia dofä gabula made helësesëbege. ⁴⁶ Diligi nowëa na nafade hamoi amo säla ulufamolöi gabu. Be, na ado dofä säla iasewegi, dilia dofä gabula made asigi amoda mi edoea amai. ⁴⁷ Udia dolö Godeie nefolalebe amoliada, Godeie ado nabelo nea. Dilida Godeie made neebe ameadä, dilia made nabasebegola säi.

Yesu e Abalahama maadeia nelo neamelëla säi

⁴⁸ Yu ilia Yesuma säla obögësalea, Nilida dida Samelia dolölage, amase, dima mugabe fedai nealage sälo amoda dofä sälo madelela säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Neda mugabe fedai na mademelë. Nada Naadoie ei gauia adaha neebewegida, dilia ne gagadesa nebege. ⁵⁰ Na nihile ei gauia adamolöda made helësesämelë. Afädë neebe amea nie ei gauia adamolö helëselä, mogelo nea. ⁵¹ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala bögëla hamosa neebe ameadä, baagomolöda dofä made bimolömelëla säi. ⁵² Amo nabalahlilä, Yu ilia ema sähalea, Di mugabe fedai neebe amoda nilia hä, dawadigimelë. Abalahamage baagoi, amase, bea sälo amolige hä, baagosa maadei amo. Oböla, dia sähalea, Na ado säsebe amo nabala bögëla hamosa neebe ameadä, baagomolöda dofä made bimolömelëla säsiö. ⁵³ Nilile mau Abalahama baagoi amo, dia e baagile. Amase, bea sälo nefolalo amolige baagosa maadei amo. Dia dihida di nowëla asigisebela nabi. ⁵⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na nihile ei gauia adaha nea galebeda, nihimu nie ei gauia adai amo memalä gadoi hamolabio goda. Naadoma dilia dilile Godela sälo ameadä nie ei gauia adaha nebege ⁵⁵ Gaso, eda dilia dawa mademelë. Nada e dawadigi nea. Na e dawa mademelëla säha galebeda, nege dili wäfali sälo nebege gadoi aligilabio. Na e dawadigilahilä, ea hamomola säse amo gadola hamosa neawe. ⁵⁶ Dilile diado Abalahamaie amo moholö segeyo amo bimolöila helëselahlilä, obeägila nelo. Amo besela galasebegi, obeägila melimelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia ema sähalea, Dida gäheo i nabülasi bia made baagi nebege gabu. Amai Abalahamada dia meli nealela nabi.

⁵⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Neda Abalahama maadeia Ne Nelo amo Neawemelëla säi.* ⁵⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia igi neala e nufulö hamosebegi gaso, Godeie mosöamadila geleä musügä segea doadigila asi.

9

Dolö si golai afädë si fisigälasi

¹ Yesu e awäha nea beahamelebe, dolö afädë si golai neebe meli. Amoda neegela ägüsolo amo gala, emea si golai amo gadoi wäla ägüla misi sulo amo neebe meli. ² Amo bealahilä, ie bégëla aulo amolia ema nabahalea, Säla Oleleloo, dolö gowe nowëa nafade hamoia emea neegela ägüsolo amo gala si golai amola wäla neegela ägüidu. Hi nafade hamoialedu ma, eedole emeala nafade hamoialedula nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Eedo emeage nafade made hamoi, amase, dolö go hige nafade made hamoi. Goda Godeie geloi ulufala olemäia hamoimelëla säi. ⁴ Walio segeyo dibewegi, nilia ne misialala sälo amoie hamoi hamosa namolöla. Gasimi sagaloda hä, besela galasebe. Amo besela galaseda, afädëa hamoi hamomolöi mademelë. ⁵ Ne nagadaiaawi neebewe gaaluda, sege föi sulubadelaie yo digalo ne neawemelëla säi. ⁶ Amala sälahilä, ea nagadaia gofedela sadia idogolahilä, naga amobalä dädalahlilä, dolö si golai amoie sihidoo häi. ⁷ Amalahilä, Yesuea dolö amoma sähalea, Di awälahlilä Sailoama nudugu dibeami hämölö mosalola säi. Sailoamada, Hibulu ado. Amoie mida, Mosaloi. Amala säi amo nabalahlilä, dolö amo awäla, ödägi ami häi. Hëlahilä hä, nelebo sulubadela fädäla bebea obëgëi. ⁸ Amalebe, ebalä gedola aligilo amoliage, amase, dafidi ea muni ëdëgëse melëlo amoliage sähalea, Wae! Dolö goweda udia dolöma muni imola säha seë melëlo amo madelela säi. ⁹ Odoaea sähalea, Amo gabula säi. Amase, odoeada, Ai. Goda amo gadoi elö gabula säha dibegi, dolö amo hi sähalea, Amoda nemelëla säi. ¹⁰ Amalebe, ilia hä ema nabahalea, Die si goda abeahäla fisigälasi nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ëi Yesuea nagadaia gofedela sadia idogolahilä nagabalä dädalä, nie sihidoo hëlahilä sähalea, Sailoama nudugu dibeami awäla hämölö mosalola säsi. Amala säsebegi, ne hä awäla hëlahilä, siia melimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai dolö amoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Na dawa mademelëla säi.

¹³ Amalebe, dolö si golai nelo amo ilia Felesi dolö ili neebeami sigi asi. ¹⁴ Yesuea gofedela nagabalä dädalä amea, dolö amoie sihidoo hësebegi, si fisigäi amoda, segeyo Sabada gafegi amai. ¹⁵ Felesi dolö amoliage ema bu nabahalea, Dia siia beasegoda abeahälala nabi. Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Ea gofedela nagabalä dädalä amo nie sihidoo negesebegi, na ödägi hëlahilä, siia beahamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö odoaea sähalea, Segeyo Sabada gafe dialeala made asigi goeada, dolö goda Godemadila misi made gabula säi. Amalebe, odoaea sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi amoli nafade hamolea abeahäla hamomolöi gabula sälahilä, hilimu moge mogei nelo. ¹⁷ Amasebegi, ilia dolö si golai nelo amoma bu nabahalea, Ea die si fisigäi goeada, dia äda abilia sähala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Eda bea sälo afädë gabiola säi.

¹⁸ Amala säsebegi gaso, dolö amoda dafidi si golai sulo amo, hä, siia beahamelëla säi amo, Yu ilia dofä gabula made helësëlahilä, dolö si fisigäi amoie eedole emele misialola wei. ¹⁹ Maasebegi, ilia elema nabahalea, Alile malö si golai neegela ägüila säi amoda gole. Ea beasebegoda abilia beahadula nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, eedole emele säla obëgësalea, Goda alile malö amoge, amase, e si golai neegela ägüi amoge alia dawa. ²¹ Ea walio beaha neebe amo abeahäla beahadu. Amoge alia dawa mademelë. Amase, nowëa ie si fisigälasiidu. Amoge alia dawa mademelë. E malësä made ameadä, hïma fädäla nabualo. Ea hi e hi fädäla sämolömelëla säi. ²² Elea Yu dolö amolibälä bedälo amea amala säi. Mida, ilia ado säla negesalea, afädëa Yesu eda Afädë Memelei amo gabiola säla ulufadigiseda, gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelëla säla negei. ²³ Amala säla negei amogi, eedole emeala sähalea, Eda malësä made. Hïma nabualola säi.

²⁴ Yu dolö amolia dolö si golai nelo amo bu elö welahlilä ema sähalea, Dia Godeie ëi gauia adala, mogolafali sämalö. Niliäda dolö goda nafade hamolo neala helësësamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Eda nafade hamolo nealedu. Na dawa made. Gaso, na afädë helësësebe amoda gowe. Ne si golai nelo amoda, na walio siia beahamelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, ilia ema bu elö nabahalea, Ea dima abilia hamosio. Die si amo abeahäla fisigälasiola nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla i amo made nabile. Edoie nali nabahamu nea. Dilige ie bégëla aulo namolöie sähalela säi. ²⁸ Amala säsebegi, ilia e gagadela sähalea, Dolö amoie bégëla auloda di nebego. Nilida Mosesëie bégëla aulo neamelë. ²⁹ Godea Mosesema ado säla i amoda nilia dawadigisa maadei nea. Gaso, dolö goda abidila misi neadu, nilia dawa made neamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, dolö amoda

* 8:58: 8.58 Yone 8.24 amogi gasumili dibe amo bimalo.

ilima sāla obēgēsalea, Neme, ne bedāi! Dilia ado elōla sāseogogi. Ea ne si golai fisigālasī amogi, dilia e abidila misidula asusugai nebeo. ³¹ Nafade hamoloie adoda Godea nabelo made neebe amo nilia dawadigi nea. Gasoda, afādēa iē ēi gauia adaha nea, Godea hamese amo gadola bēgēla hamosa neebe amoie adoda, ea nabelo nea. ³² Dafidi nelebo afādē maadeia amila, dolō afādē erna si golai neegela āgūi amo dolō elōea egomalā si fisigālasimelēla sāida, dofā made nabimelē. ³³ Dolō go Gode neebeala misi made galebeda, ea nelebo afādē hamomolōi mademelēla sāi. ³⁴ Amala sāsebegi, ilia ema sāla obēgēsalea, Dida diemea nafadeia nea di neegela āgūsebegi, nafadebalā ēdēla aligi nebeo gabu. Di gadoiada nili olemolō helēsēsebelela nabi. Amala nabalahlā, ilia e gedolo mosōa amila segea beselala fisi.

Asigi besui made neebe amolida, si golai gadoi neala sāi

³⁵ Ili e amala beselala fisimelēla sāi amo nabalahlā, Yesuea dolō amo beagolelahilā, ema nabahalea, Diada Dolōie Malō amoma asigi afādē negeilela nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Dafidiloo, Dolōie Malō amoda nowē. Na ema asigi afādē negedelāla sāi. ³⁷ Amala sāsebegi, Yesuea ema sāhalea, Diada e melimelē. Amase, amohīda walio dibalā adosa nebegomelēla sāi. ³⁸ Amala sāsebegi, ea sāhalea, Dafidiloo, na dima asigi afādē negesagola sālahilā, Yesuie emo mia gumusulahlā, iē ēi gauia adaha sulo.

³⁹ Yesuea sāhalea, nada mogelasimolōie nagadaiaawi misi neawemelē. Dolōea siia made beaha nefolalebe amolia bimāiage, beaha nefolalebe amolida, obōla, si golamāiage, ne misi neawemelēla sāi. ⁴⁰ Amala sāi amo, Felesi dolō odoa ebalā nefolalo amolia nabalahlā, ema nabahalea, Nilige hā, si golai neebelela nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sāhalea, Dili si golai nea galebeda, nafade dilima made dialealabio. Gaso, dilia sāhalea, Nilia siia beahamelēla sālo ameadā, dilile nafadedā dialeamelēla sāi.

10

Yesu eda sugua sibi sigi aligilo hedabi nea

¹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Na dilima dofā gelola sāhago. Dolō afādēa sugua sibiie yala idi galogi dogala digala made, obōla yala dabalā fedalo neebe amoda, musūgā awāla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge nea. ² Amalo gaso, yala idi galo dogala digalo neebe amoda, sugua sibi sigi aligiloda amomelē. ³ Idi galo idihē aligilo neebe amea, sigi aligilo misiāia idi galo dogā negesisegi, sugua sibia sigi aligiloie ado nabelo. Ea hīle sugua sibi hīdo hīdola iē sāla welahlā, hī sigi segea doadigila aulo. ⁴ Ea hīle sugua sibi sulubadela segea sigi awālahilā, ilia e bēgēla misiāia, hī e dafidila aulomelē. Iē sugua sibia iē ado nabelo amea, e awāse amo gadola bēgēla aulo nea. ⁵ Sugua sibi amolia dolō dawa made amoda dofā made bēgēla aulo. Dolō elōie ado made dawa amea, ili ebalā fisāla aulomelēla sāi. ⁶ Yesuea ilima amala ado besula sāsebegi gaso, ilia amoie mi dawadigi made nelo.

⁷ Amala hamosebegi, Yesuea ilima bu sāhalea, Na dilima dofā gelola sāhago. Nihīneda sugua sibiie idi galo neawe. ⁸ Ne made maala dafidila misi amoli sulubadelada, musūgā awāla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge misimelē. Misi gaso, amolile adoda sugua sibia made nabimelē. ⁹ Nihīneda idi galo neawe. Ne mia maala nogila digase amoda damula moholō. Ea mumusogi digala digi segea doadigila fedala digisa nea, molō hedabi dibe amo beagolemolōmelē. ¹⁰ Fa neloeada fa nimolōge, nufudadigimolōge, neala nafademolōge, amoieumu mulomelē. Neda ilia namolō gaumāiage, amase, namolō amo ilima nobamāiage misi neawemelē. ¹¹ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihīne neawe. Sugua sibi sigi aligilo hedabida sugua sibi amoligali hīle namolō amo fisiga galomelē. ¹² Dolō hamoi hamola bidi nelo neebe amoda sugua sibi sigi aligiloge, eedoge made nea. Iliua ūgūlo maase beaseda, ea sugua sibi digīla fisāla asibua, ilia ūgūloea sugua sibi nufudala balalēlomelē. ¹³ Dolō amo fisāla aulo amoie mida, eda bidi nelo nea, sugua sibi made helēsēlo amea. ¹⁴⁻¹⁵ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihīne neawe. Naadoea ne dawadigila, amase, nage Naado dawadigi amo gadola, sugua sibi nihīle nefolalebe amolida nihī dawadigi. Amase, sugua sibi nihīle nefolalebe amoliage ne dawadigi nea. Amala hamola nea, na sugua sibi nefolalebe amoligali nīe namolō fisiga gamolōmelē. ¹⁶ Yala goweie isogi sugua sibi nefolalebe welimu made, nada sibi odoage galeamelē. Amolige na sigi moholō dialea. Iliage nīe ado nabala, sosogo afādēfali hamola, sigi aligiloge afādēfali namolōmelē. ¹⁷ Naadoea ne edefade boba hamosa neebe amoie mida, na nīe namolō fisiga galahlā, bu nea obēgēmōlō amogi. ¹⁸ Nīe namolō amoda afādēa made neahamelē. Nihī fisiga gamolō hamei amo gadola fisiga gaha. Namolō fisiga gamolō amoie geloge, bu nea obēgēmōlō amoie geloge, nihī gaulea. Naadoea nema amala hamomalola sāimelēla sāi.

¹⁹ Ea amala sāi amo nabalahlā, Yu ili bu āudāla mogela damula gogoi nelo. ²⁰ Ili dolō yafiea sāhaleada, Eda mugabe fedai nea, gagaola sāsebeogōie dilia nabasebegoda edōie nabahala sāi. ²¹ Amala sāsebegi gaso, odoaea sāhalea, Ea ado sāsebegoda mugabe fedaiā sālo

amo gadola made gabu. Amai mugabeada si golai nefolalebe amoli fisigälasimolöi gabulela säi.

Yu ilia Yesubalä ado nii nelo

²² Amo baagiada, segeyo edefade siiba Godegali mosö i amo helësëla, amoie Yalusaleme gegedolo segeyo dilo. Mugia i bäu gisalea gögi mulo segeyo amogi, ²³ Yesu eda Godeie mosöa Solomonöie hadaila sälo dibeadi amogi awäha nelo. ²⁴ Awäha nebegi, Yu ili maala e amalela digilahilä ema nabahalea, Neda gowe neamelëla abola sämolö gabu. Dida Geleso nea galëda, nilima ulufala mogola sämolä säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima säla i. Gaso, amo dilia dofä gabula helësëla made nebego. Na Naadoie äigi nea hamoi hamosa neebeweada, ne dilima olesa. ²⁶ Gaso, dilida nie sugua sibi made ameadä, dilia asigi afädë made negei nebego. ²⁷ Nie sugua sibi nefolalebe amolia nie ado nabelo. Na ili dawadigi neëgi, ilia ne bëgëla mulomelë. ²⁸ Na iligali namolöi namolö iasegi, ili dofä made baagomolömelë. Ili nie naaboea gaula neebe amoda afädëa fedemolöi made bimolömelë. ²⁹ Naadoea amolida nema i. Nelebo sulubadela holöbö gidogolahilä, eda dofä dafidilo gelolamelë. Amaimo, Naadoie naaboea gaula neebe amolida afädëa fedemolöi made bimolömelë. ³⁰ Naado alida afädëfali neamelëla säi.

³¹ Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia e bu nufidedelä igi nii. ³² Amala neasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Na hamoi hedabi yafie Naadomadila misä amolida dilima olei. Hamoi amoligi na abodo hamoi amoie oböla ne nufidedelä hamosala nabi. ³³ Amala nabasebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Dia hedabi hamola nowei amogi mademelë. Di dolöfä nea oböla, di dihümu Gode hamola, e gagadei amogi nilia di igia nufidedelä hamoimelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilile Ado mala säla negei dibe amogida, ado afädë dëdësalea, Nada dili godemelëla säila säla dëdëla negei dialea madele. ³⁵ Siiba Godeie adoda udia dolöma misi. Ea udia dolö amolima dili godemelëla säi galëda, amase, ado säla dëdëla negei amoda neadigimolöi made galëda, ³⁶ na ne Godeie malö neawela säha neebe amea, dilia Naadoea afädë hile nafolalahilä, nagadaiawi fisiga wei amoma, dia Gode gagadesebegola sähale. ³⁷ Na Naadoie hamoi amo made hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësëmalö. ³⁸ Gaso, ie hamoi na hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësësa galëda, na hamoi hamosewegi dofä gabula helësëmalö. Amala säsebe amoie mida, ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilalahilä neebe amo dilia dofä helësëmiamelëla säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia e bu gaudelä hamosebegi, e fisäla doadigila asi.

⁴⁰ Amalebe, Yesu e ödä Yodona dëgëla alömodi bu obëgëlahilä, sege dafidi Yonea udia dolö ödägi gesa nelo ami awäla nelo. ⁴¹ E ami awäla nebegi, udia dolö yafie e neebea ami mafulahilä sähalea, Yoneada dolöea hamomolöi made gadoi afädë made hamola nelo gaso, ea dolö goweie säi amo sulubadelada dofä gabumelëla säi. ⁴² Hä, ami yafiea ema asigi afädë negei.

Yesu e Yudiage Yalusalemege awäsebegi, busa dolö nefolalo amolia e nufidedelä hamoi

11

(Yone 11-12)

Elasalusi baagoi

¹ Dolö afädë Bedani gaamugi ami fii Elasalusi oloi dilo. Gaamu amoda Melile ie esama Madalele sege dilo. ² Meli ameadä Dafidilo Geloie emogi weli gafisigäi söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo, amoie elefi Elasalusi oloi dilo. ³ Oloi dibegi, elefi äudä amolea Yesuma säsisalea, Dafidilo Geloie, dolö dia boba hamolo amoda, hä, oloi dialeamelëla säsi. ⁴ Amala säsi amo nabalahlilä, Yesuea sähalea, Oloi goda, baagomolöie oloi mademelë. Udia dolöea Godeie geloi beala ie äi libbia amo gauia adamäia olei dialea. Ameadä, Godeie Malöie äige gauia adamäiamelëla säi. ⁵ Yesueada Madage, esamage, amase, Elasalusige, boba hamoi nelo. ⁶ Elasalusi oloi dialeamelëla säsi amo nabalahlilä gaso, Yesu e segeyo äudä bu ya aligi. ⁷ Ya aligilahilä, oböla hobeala ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Nili Disiligi Yudiamadi obëgedila säi. ⁸ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia säla obëgësalea, Säla Oleleloo, Yu dolö ilia di hädamade igia nufulö hamoia ami bu äudülälela nabi. ⁹ Amalebe Yesuea ilima säla obëgësalea, Segeyo afädëgi esoea yo digaha neebe amoieda aoa giwilasi dialea madele. Amai dolö yoba nawesa aligiseda, ea nagadaiaweie yo digalo meli neebe ameadä digalo mademelë. ¹⁰ Gaso, dolö amohima yo digalo maade nea, gasigi nawesa aligiseda, digalomelëla säi. ¹¹ Yesuea amala sälahilä ilima hobeala sähalea, Nilile damelë Elasalusi adi dialea. Ne awäla e didigimolömelëla säi. ¹² Ea amala säi amo nabalahlilä, bëgëla aulo amolia ema sähalea, Dafidilo Geloie, e adi dialea galëda, e oloi amo wahimolömelëla säi. ¹³ Yesueada e baagoi dibe amoie säi gasoda, iliada e dofä adi dialeala säha gabula helësëi. ¹⁴ Amala

säsebegi, Yesuea ilima fädäla sähalea, Elasalusida hä, baagoimelë. ¹⁵ Dili helësëla, ne amo gala ebalä ami made nebegi baagoi amogi obeägisawe. Mida, dilia asigi afädë negemäiaie amai. Nilä hä, e dibeä ami afiadila säi. ¹⁶ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, Domasa, ie ëi elö Didimusila sälo amea, bëgëla aulo odoa amolima sähalea, Nilige ebalä baagomolö afiadila säi.

Yesuea nowelasiloie miige, namolöie miige ne neawela säi

¹⁷ Amala sälahilä awäla, besela galamolö suägila nea, Yesuea nabelebe, Elasalusi baula asi segeyo ohodoo asi, walioda biyidumelëla säse nabi. ¹⁸ Yalusalemela Bedanida holöbö ga madela, gilomida ohodoo gadoi dilo. ¹⁹ Yu udia dolö yafiea Melile Madalele elefi baagoi amogi asigiisa sebe amobalä aofila sigi samolö asi. ²⁰ Madaea Yesu maahamelëla säi amo nabalahlilä, e idiafa gausiamolö asi. Gaso, Melida mosöa sulo. ²¹ Madaea hä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebada, nie nalifi made baagolabio. ²² Gaso, walioge dia Godema afädë ëdëgëseda, ea imolöla helësësamelëla säi. ²³ Amalebe, Yesuea ema säla obëgësalea, Däe dialifi amoda hä, nowela galamolömelëla säla i. ²⁴ Amalebe, Madaea ema säla obëgësalea, Ä, segeyo aligila wagasegi, baagoi amoli nowela galasolo amo gala, eege nowela galamolöla helësësamelëla säi. ²⁵ Amalebe, Yesuea ema säla obëgësalea, Nowelasimolöie miige, amase, namolöie miige ne neawe. Afädëa nema asigi afädë negei nea baagoseda, gamelä eda namolömelë. ²⁶ Amase, made baagoi sefolalebe amoli sulubadelaea nema asigi afädë negei amolida, dofä made baagomolömelë. Dia dofä säsebelä helësësebelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Madaea ema säla obëgësalea, Ä, Dafidilo Geloie. Dida Geleso, Godeie malö nagadaiawi digamolömelëla säi amo gabugi, na asigi afädë negei neawela säi.

Yesuea Elasalusi baagoi amogi bobasëla dui

²⁸ Amala sälahilä, Mada e obëgëla awäla esama Meli welahlilä, geleä musügä gëhegi sähalea, Säla Olelelo amo hä, misi nea. Ea di misialaimelëla säla i. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Meli e fodolofali nowela Yesu neebea ami asi. ³⁰ Yesu e gaamugi ami made besela galala, aso, Mada gausiaia amimu nelo. ³¹ Yu ili mafula Melibalä mosöa ami aofila asigiisa sefolalo amolia Meli e fodolofali nowela awäse amo bealahilä, elefi bauia ami diila awäsebelä helësëlahilä, ilige e bëgëla afiai. ³² Meli e Yesu neebea ami awäla besela galala e bealahilä, ie emo mia gumusula dia idogola ema sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebada, nie nalifi made baagolabiola säi. ³³ Amala säsebegi, Meliage, Yu ebalä misi amoliage didigaosebe amo bealahilä, Yesuie isogi edefademalä sogofalala säosäosa nelo. ³⁴ Amala nelolahilä ea sähalea, Dilia e abidi bauli dialeala nabi. Amala nabelebe ilia ema säla obëgësalea, Dafidilo, dia bimolö misiëla säi. ³⁵ Amalebe afialahlilä, Yesueage dui. ³⁶ Amala duiisebegi, Yu ilia sähalea, Ea Elasalusi edefade boba hamoi nelogo beasebelela säi. ³⁷ Amase, odoaea sähaleada, Dolö si golai nelo wahilo amea dolö gowe made baagomäia, hamomolöi made beala amailetdula säi.

Yesuea Elasalusi nowelasi

³⁸ Yesuie isogi bu elö edefademalä sogofalala säosölahilä awäla, Elasalusi bauli dibeä ami besela galai. Bauli amoda igi äbägi bausilahilä, igi edefademalä afädëa dofogai dilo. ³⁹ Yesuea sähalea, Igia gaigo dogala bebugula nigia gamola säi. Amala säsebegi, baagoi amoie elefi Madaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, e bauli segeyo walio biyidu ameadä, sigä gäha moholömelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia asigi afädë negeseda, Godeie geloi edefade amo bimolömelëla na dima dafidi säla i madelela säi. ⁴¹ Amalebe, ilia igia idi gai dilo amo dogala bebugula negesisebegi, Yesuea sida adogola nea sähalea, Naadoo, na säi amo dia nabi amogi dima nesegesawe. ⁴² Na ado säse amo dia nabahamu aligilola helësësa. Ado säi amoda udia dolö nefolalebe gowe ili helësëla säimelë. Iliä nabalahlilä, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäia säimelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, ea gelolafali sähalea, Elasalusi, di segea doadigila misiëla säi. ⁴⁴ Amala säsebegi, e baagoi dilo amo nowela maahalea, ie naaboge emoge fagulo gadelaia neleegila, busage faguloea usulala bausi dilo amola wäla nowela doadigila fedai. Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, E mosäia bausi fagulo goli fisigälasimola säi.

Busa dolö amolia Yesu nifulö daiai

⁴⁵ Yu udia dolö yafie Meli sebea misi sefolalo amolia, Yesuea hamosebe amo bealahilä, ema asigi afädë negei. ⁴⁶ Iligi odoa Felesi dolö neebea afialahlilä, Yesuea hamoi amo säla i. ⁴⁷ Amalebe, Felesi dolöfulo gobela ilo busafulo amolia Galisölö dolö amoli mofiala gegeomalolahilä didiähalea, Dolö gowea hamomolöi made gadoi yafie hamosebeweie, nilia edo hamomolödu. ⁴⁸ Nilia ea amala hamomäia guilaisedä, udia dolö sulubadelaea ema asigi afädë negesa maademolö gabu. Amala hamoseda, Olomo dolö ili maala, udia dolö nufudaha maadelahlilä, nilile gobela ilo mosö amoge haila hësögudumolö gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, iligi dolö afädë Gaiafasa gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade nelo

amea sähalea, Dilida dofä asigi maade gabu. ⁵⁰ Asiala nili sosogo neebe amo sulubadela nufideloeadä, afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofeada amo gabu, dilia made helësësalela säi. ⁵¹ Ado amoda Gaiafasaie asigiamu made säi. Eda gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade neada, Yesuea Yu udia dolö sulubadelaie baagola bedefamolö amoie bea säi. ⁵² Yesuea Yu ililemu baagomolöie made. Godeie malölali sege sulubadelagi fifi asi sefolalebe amoli neala gegeedolasila, afädëfali hamolasimäiege baagola bedefamolö amoie bea säla, säla negei. ⁵³ Hä, segeyo amo gala mi gäwila, ilia Yesu nufulöie idi hogola didiäha dilo. ⁵⁴ Amasebegi, Yesu e Yu ilile siigi ulufa made nowela, gaamugi amila awäla sege udia dolö aligilo made dibe amo ga madela, gaamu afädë Efalaimula sälo dibeami, ie bögëla aulolali awäla nelo.

⁵⁵ Yu ilile Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dibegi, udia dolö sege elö elölagi nelo amoli sulubadela Yalusalemu afiai. Godeie siigi nigime baai made namolöie hamolo mala dilo amo hamomolöie, Baagila Asi Segeyo made besela galala dibegi, afiai. ⁵⁶ Ili afialahilä, Yesu e hogosamu nelo. Godeie mosöamadi ami nefolalea hilidomu naba hogosalea, Dilia edo helësësa. Eda molö nulo segeyo edefade gedosebeawi made moholöledula naba hogosa dilo. ⁵⁷ Dafidi gobela ilo busa nefolalo amoliage Felesi dolö nefolalo amoliage gelola sähalea, Afädëa Yesu neë beaseda, nihili nafodola moholöie säla ia misialola säla iäha maadei.

12

Melia Yesuie emogi weli gafisigäi söga negei
(Madiu 26.6-13, Maga 14.3-9)

¹ Segeyo gafeia negesilahilä, Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, besela galamolö dibegi, Yesu e Bedani asi. Elasalusi, Yesuea baagoiala nowelasi amoda, Bedani gaamugi ami nelo. ² Ili ami Yesu e obeägilasimolöie molö daiäha dilo. Madaeada molö mogesa nebegi, Elasalusi eda dolö Yesubalä molö naha sefolalo amolibalä sulo. ³ Amala sefolalebegi, Melia weli gafisigäi hido elöi muni edefadea nii ödä i hasegi usi dilo amo gaula maala, Yesuie emodaia söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo. Weli amoda nadaeamu hamoi. Amala hamosebegi, weli gafisigäi amea mosö amo negegi dilo. ⁴ Amala hamosebegi, Yesuie bögëla aulo afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, hobeala ea Yesu hololömolö amea sähalea, ⁵ Weli gafisigäi hedabi gowea muni giwi siliba hädali ohodoa gadoi nealahilä, busadäoi nefolalebe amoligali iäla made, abisigi waeasesadula säi. ⁶ Eada busadäoi nefolalebe amoli helësëla säi made. Eda fa nelo nea amala säi. Ilile muni salelo adu amo ägüla nawesalea, ilia muni negesebe amogi ea odo fa somodala nelo. ⁷ Amala säi amo nabalalahilä, Yesuea sähalea, Udia goea hamosebego hamomäia guilasimalo. Goda ea ne baagosegi baumulö amoie hamosamelë. ⁸ Busadäoi nefolalebe amolida segeyo sulubadelagi dilibalä namolömelë. Be, neda segeyo sulubadelagi dilibalä namolö mademelëla säi.

Gobela ilo busa ilia Elasalusi nufudala baagomolöie didiäi

⁹ Yesu e Bedani neala helësëlahilä, Yu ili yafie e neebea ami afiai. Ili afiai amoda, Yesumu helësëla made, Elasalusi e, Yesuea baagoiala nowelasi amoge bimolö afiai. ¹⁰ Amase, gobela ilo busa nefolalo amolia didiähalea, Elasalusige nufidedelämelëla säla didiäi. ¹¹ Mida, Yesuea Elasalusima hamoi amo helësëla, Yu ili yafiea gobela ilo busa amoli fisila awäla, oböla, Yesuma asigi afädë negei amogi.

Yesu e gini gadoi hamola Yalualeme besela galai
(Madiu 21.1-11, Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40)

¹² Amo aiyu amogi, udia dolö yafie segeyo edefade amo bimolö Yalualeme mafula gegedoi amolia Yesu e hä, Yalualeme maahamelëla säi amo nabalalahilä, ¹³ waibo häu gadoi damula gagaula e idiafa gausiamolö afiai. Gausiala digalahilä obeägila uuala säsäla afiahalea,

Agua. Nesege.

Afädë Dafidilo Geloie äigila maasebego, Isilaleie Gini go, neala hedabolasiämäia.

Nilia ie ëi gauia adadi. Hosanala

säsäla afiai.

Gë Udälo 118.25, 26

¹⁴ Yesu e sugua dögi üdili afädë beagolelahilä, e amodaia fila misi. Amoie Godeie bebägi säla dödëla negei dibe amoda gowe.

¹⁵ Saionöie idiwie, dia bedämabu. Die gini hä, sugua dögi üdiliäida fila maasebego bimalola säla dödëla negei dialea.*

Aisaea 62.11, Segelaea 9.9

* **12:3:** 12.3 Weli gafisigäi amoda hawa gadoi afädë ëi nadaie difia hamolo. * **12:5:** 12.5 Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoeada *denatusala* sälo. * **12:15:** 12.15 Saionöie idiwila säi amoda, Yalualeme udia dolö helësëla säi.

¹⁶ Segeyo amo gala, ie bēgēla aulo amolia amo hamoi amoie mi fādāla helēsēi made nelo. Gaso, hobeala Yesu e baagola nowelahilā, fedala ie yo digalomadi sebegi, Godeie bebagi hi ēie amala sāla dēdēla negei dibe amoge, amase, ilia ema amo hamoi amoge, helēsēla obēgēi. ¹⁷ Dafidi Yesuea Elasalusi bauia amila welahilā, e baagoiala nowelasise melēlo amolia sāla daidosamu nelo. ¹⁸ Udia dolō gegedoi amolia ea dolōea hamomolōi made gadoi hamoimelēla sāi amo nabalahlilā, e idiafa gausiamolō afiai. ¹⁹ Amasebegi, Felesi ilia hilidomu didiāhalea, Nilia hamomolōi madego beasebele. Hā, udia dolōda sulubadela e bēgēla awāha maadesebego bimola sāla didiāha dilo.

Giligi dolō odoaea Yesu bimolō misi

²⁰ Udia dolō ilia segeyo edefade amogi Godeie ēi gauia adamolōie Yalusalame gegedoi amoligi Giligi odoa ilige maala sulo. ²¹ Amo gala Giligi ili Filibi neebee ami misi. Filibi eda Galiliie gaamu Bedesaida ami fii dolō. Iliā ema sāhalea, Dafidilo, nilia Yesu melēdelāla sāi. ²² Amala sāsebegi, Filibi e awāla Āduluma sāla ilahlilā, ele helegela awāla, Yesuma sāla i. ²³ Amo sāla iasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsālea, Dolōie Malō ēi sālo namolō amoda hā, besela galai gabuwe. ²⁴ Na dilima dofā gelola sāhago. Widi gāgā afādē nagadaia dufigila digala made baagosedā, gāgā afādēfalimu diē bimolōmelē. Gaso, nagadaia dufigila digala baagosedā, amea gāgā yafie negemolōmelē. ²⁵ Amaimo, afādēa hīle namolō amomu mi hamosa aligiseda, ie namolō amo hogosa helemolōmelē. Amase, afādēa nagadaiaawi nea, ie namolō amoma baagi ila fisiseda, namolō amo gaula nea namolōi namolōmelē. ²⁶ Amaimo, afādēa nīe hamoi hamolasilo nea galēda, ea ne bēgēla moholō dialea. Ne neebee ami nīe hamoi hamolasiloge namolōmelē. Nīe hamoi hamolasiloda, Naadoea e ēi sālo namialamolōmelēla sāi.

Iliā hā Dolōie Malō gauia adogomolō dialeala sāi

²⁷ Yesuea aso, sāhamu neamu sāhalea, Walio nīe iso asigigi yōia idogola sāosāosebemelē. Amāi na edo sāmolōdu. Na gomālā sādule. Naadoo, nelebo walio nema hamomolō amo dia neadigimalo. Ai, amala made gabu. Ne wi misi amoie mida, amo gausiala digamāia misi nea. ²⁸ Naadoo, dia diē ēi edelasimalola sāi.

Yesuea amala sāla wagaia gai amole, ado afādē Hebenila sāia idogosalea, Na nīe ēi edelasimelē. Amase, amo gadola wāla bu edelasimolōmelēla sāi. ²⁹ Udia dolō amala sāse nabelo ami nefolalo amolia sāhalea, Gomoda sege gudusebegola sāi. Amase, odoaea sāhaleada, Selesaia fii afādēa ebalā adosebegola sāi. ³⁰ Amala sāsebegi, Yesuea sāhalea, Ado walio sāi ameadā, ne ugila negemolōie sāi mademelē. Amoda dili ugila negemolōie sāsio. ³¹ Walioda, Godea nagadaia udia dolō nefolalebe amoli gudila mogemolōmelē. Ea aso, waliomu nagadaiaie busa neebee amoge haila digimolōmelē.* ³² Iliā ne nagadaia nea gauia adogosedā, amo galada na udia dolō sulubadela nemadi dusugamolōmelēla sāi.* ³³ Yesuea ado amala sāi amoda, ema gomālā hamosegi baagosolō gabula ulufala olela amala sāi. ³⁴ Amala sāsebegi, udia dolō amolia ema sāla obēgēsālea, Nilia Godeie Ado sāla negei dibe amogida gomālā sāi nabelo. Gelesoda namolōimu namolōmelēla sāi nabi. Gaso, dia sāhalea, Dolōie Malō gauia adogomolō dialeala sāi amoda abeahāladu. Amāi Dolōie Malōla sāsebegoda nowēla nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsālea, Fu holōfali dibewegida yo digalo e dilibalā namolōmelē. Dili gasimi sagaloea dabeloeada, yo digalo neebewe gaalu nawesa namialo. Dolō gasimi sagaia nawelo neebee ameadā, idi gowegi awāhala helēsēla made nawelo nea. ³⁶ Yo digaloie malō namolōie, yo digalo neebewegi wāla dilia yo digaloma asigi afādē negemalola sāi.

Yu ili yafiea Yesuma asigi afādē made negei nelo

Yesuea ado amo sāha maadelahlilā, udia dolōea e melēloea musūgā namolō asi. ³⁷ Yesuea ilile sidaia dolōea hamomolōi made gadoi yafie hamosa nelo gaso, ilia ema asigi afādē made negei nelo. ³⁸ Aisaeaea bea sāla negei amo gadola gausiala digamāiaie amala hamoi. Aisaeaea bea sāla negei amoda gowe. Dafidilo Geloie, nilia ado sāsebeweda nowēa dofā gabula helēsēidu. Amase, Dafidilo Geloie geloi amoda nowēma oleidula

sāla dēdēla negei dialea.

Aisaea 53.1

³⁹ Iliā Yesuma asigi afādē negemolō uli nelo. Amoie mida, Aisaeaea ado elō sāla negei dibe amoda gowe.

⁴⁰ Iliā siia beala, asigia helēsēla besuseda, na ili wahilasiloa, Godea ilile si dofogalasila asigia gala digimelēla

* **12:31:** 12.31 Nagadaiaie busa neebee la sāi amoda Saidani helēsēla sāi.

* **12:32:** 12.32 Yesuea amala sāi amoda, dolō ilia e gauia adogola i fūgāigi baala negemolō amo helēsēla amala sāi. Ameamuda Godea e gauia adogolasisege, e Hebeni fedalahilā ilibiafali ilibia namolōmelē. Filibai 2.9-11 bimalo.

sála dëdëla negei dialea.

Aisaea 6.10

⁴¹ Aisaeaea amala sai amoië mida, ea dafidi Gelesoië yo digalo hïdo elöi amo bealahilä, Gelesoië amala säimelë.

⁴² Amala sai gaso, busa dolö nefolalo amoli yafiea Yesuma asigi afädë negei. Gasoda, Felesi ilia ili gedolo mosöa amila segea beselala fisiloea, ilia Felesi amoli helësëlahilä, asigi afädë negei amo ulufala made sai. ⁴³ Mida, ilia dolöea ilile ëi gauia adamäiala helësëlo ameada, Godea ilile ëi gauia adamäiala helësëlo amoda baagi.

Yesuea ado sai amea udia dolö mogemolömelëla sai

⁴⁴ Yesuea gelola sähalea, Afädëa nema asigi afädë negei neebe ameada, nemamu made, ne misialala sälo neebe amomage asigi afädë negei nea. ⁴⁵ Amase, afädëa ne bease ameada, ne misialala sälo neebe amoge beaha nea. ⁴⁶ Afädëa nema asigi afädë negei neebe amo gasimi sagaia aligiloea, neda yo digalo nagadaiawi namolö misi. ⁴⁷ Afädëa na ado säsebewe nabalahlilä gaso, bögëlo made neebe amoda, na e made mogemolömelë. Nada udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli mogemolö misi made. Nada ili sigi obögëmolö misimelë. ⁴⁸ Be amai gaso, afädëa nema baagi iala, nie ado made nabaseda, amoië gudi mogelo afädë nea. Amoda segeyo aligila wagasolo amo gala, ado na säla iasebe wea wäla gudila mogemolömelë. ⁴⁹ Mida, na nihile asigiamu säha mademelë. Ne misialala sälo Naadoea ado gowe sämalola säla imelë. ⁵⁰ Hamomalalo ameada namolöi namolö amo ulufadigilola helësësamelë. Amala helësëlahilä, na ado säsebeweda, Naadoea nema sämalola sai amo gadolamu säha neawemelëla sai.

Yesuea ie bögëla aulo amolima, Dili digila ne Naado neebea obögëmolö gabumelëla sai

13

(Yone 13-17)

Yesuea ie bögëla aulo amolile emo nigime hëi

¹ Baagila Asi Segeyo amo hä, ga madesebegi, Yesuea asigia helësësalea, segewe digila ie Eedo nebea moholö amoda, ga madesebela helësësa nelo. Ea hile udia dolö nagadaia nefolalebe amoli boba hamosa nelolahilä, e baagosaleage boba hamoi amo wälasimu nea baagol.

² Hä deadifali, ili molö naha sefolalebegi, mugabe Saidania Saimonoie malö Yudasa Isagaliadaie asigigi Yesu hololömolö amo hä, helësëläsi. ³ Yesuea helësësalea, Eedoea nelebo sulubadela ie naabogimu gauseibegi, Gode neebeala misi amo, bu Gode neebea ami obögëmolö gabula helësësa nelo. ⁴ Amala helësëlahilä, Yesu e molö negela nulo auli mia ami nowela nea, ie fagulo daia gai amo gilahlilä, dawila neala bului. ⁵ Amalahilä, ea falodaia ödä söga negelahlilä, ie bögëla aulo amolile emo nigime hëla didigila awäla, dawila hi bului amoië bidia dogadigila digisa nelo. ⁶ Amala hëla didigila awäla, Saimono Fida sebeamadi maasebegi, ea sähalea, Dafidilo Geloie, dia nie emo nigime hësalela sai. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Na walio hamosebeweida, dia made helësësebege. Gaso, dia hobeala helësëmolömelëla sai. ⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Dia nie emo nigime dofä made hëmolömelëla sai. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Na di made hësedä, dida nebalä made dila namolögodala sai. ⁹ Amala säsebegi, Saimono Fidaea ema sähalea, Dafidilo Geloie, nie emomu made. Nie naabo busala hëmalola sai. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dolö afädë nigime hësa maadei neebe amoda, emomu hëmolö dialea. Ie domalo sulubadela nigime made baai nea. Dilida hä, nigime made baai neamelë. Amai gaso, na dili sulubadela sähalea säha mademelëla sai. ¹¹ Ea ili sulubadela nigime baai made nealada made sai amoië mida, eda dolö gowea hololömolö neala hi dawadigi nelo.

¹² Yesuea ilile emo nigime hësa maadelahlilä, ie fagulo gii amo bu salugala, hi suloa ami bu fila obögëlahilä salea ilima nabahalea, Na walio dilima hamosebeweida, dilia helësësebele. ¹³ Dilia nema sähalea, Säla Olelelodge, Dafidilo Geloilage, säsebe amoda dofä sähamelë. Amai, neda dofä amo neamelë. ¹⁴ Dilile Säla Oleleloge, Dafidilo Geloige nea, na dilile emo nigime hëläsisewe gadola, diliage dihilimu amala hamosa namolö dialea. ¹⁵ Na dilima hamola olelesewe gadola, hobeala diliage amo gadola hamomäia olelesamelë. ¹⁶ Na dilima dofä gelola sähago. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ie busa neebe amo made baagilo. Amase, ado gaula aulo neebe ameada, e mosalalo amo made baagilomelë. ¹⁷ Hä, walio na olelei amo gadola helësëla hamosedä, dili obeägisa namolömelë.

¹⁸ Na dili sulubadelama sähalea säha made. Dolö na memelei amolida nihä dawadigimelë. Gaso, Godeie bebägi ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala sähamelë. Ado säla dëdëla negei amoda gowe. Dolö nie molö naha filo amea, ne emosala egeimelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁹ Walio na dilima säla iasebeweda, made hamola

neebe amo gaalu sāla iahago. Hobeala na ado sāsebewe gadola hamola besela galaseda, amo bealahilā, Ne Nelo amo Neebela dawadigila, dilia nema asigi afādē negesa maademāia, sāla iahagomelē.* ²⁰ Na dilima dofā gelola sāhago. Afādē na mosalosegi awāse amo neawela sigi aligise ameadā, nege neawela sigi aligisagomelē. Amase, ne neawela sigi aligise ameadā, ne misialala sālo amoge neawela sigi aligisagomelēla sāi.

Yesuea diligi afādēa ne hololōmolōmelēla sāi

(Madiu 26.20-25, Maga 14.17-21, Ulugu 22.21-23)

²¹ Yesuea amala sālahilā, ie iso asigigi edefademalā yōi nea sāla ulufadigisalea, Na dilima dofā gelola sāhago. Diligi afādēa ne hololōmolōmelēla sāi. ²² Amala sāi amo nabalahlilā, ie bēgēla aulo amolia gowema sāila dawa made ameadā, elōea elōma beala, elōea elōma bealai. ²³ Bēgēla aulo amoligi Yesuea boba hamolo afādē Yesu hī e miafalī ami sulo. ²⁴ Amoma Saimono Fidaea odagi nigila sāhalea, Ea nowē helēsēla sāhala dia nabuōla sāi. ²⁵ Amalebe, bēgēla aulo amea, Yesuie bidagia golōgia alogolahilā nabahalea, Dafidilo Geloie, nowēa amamolō gabula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Na wahalo dagaboi amo neala hēhei gobei odāgi geagilahilā, afādēgali iaseda, amea amamolōmelēla sāi. Amala sālahilā, ea wahalo dagaboi amo geagilahilā, Saimono Isagaliadaie malō Yudasagali i. ²⁷ Yudasaea wahalo amo nii amole, mugabe Saidani ema fedai. Amasebegi, Yesuea ema sāhalea, Dia afādē hamomolō neebe amo hā, aabela hamomalola sāi. ²⁸ Ami sefolalo amolia, Yesuea sāse amo nabi gasoda, mi goweie sāsebelā helēsēi made sefolalo. ²⁹ Odoaea helēsēsaleada, Yudasaea muni adu āgūlo ameadā, molō nulo segeyo edefade gedosebe amoie nelebo odoa bidia nea mosalahaledu, ma busadāoi nefolalebe amoligali, gui nelebo afādē ia mosalahaledula helēsēi. ³⁰ Amalebe, Yudasā e wahalo geagi amo nealahilā, fodolofalī doadigila asi. Amo gaalu hā, gasimi sagala gasi.

Yesuea ilima mala gāhe sāla negei

³¹ Yudasā e doadigila asibua, Yesuea sāhalea, Waliōda hā, Dolōie Malō amoie ēi ilibia amo olesebemelē. Amase, ea hamosebe amea Godeie ēi ilibia amoge olesagomelē. ³² Amaimo, Malōea hamosebe amea Godeie ēi ilibia amo oleseda, Gode hī Dolōie Malō amoie ēi ilibia amoge walio wegi wāla olemolōmelē.

³³ Nie malōla dilie, neda dilihalā holōbō ede made namolōmelē. Ne awāseda, dilia ne hogomolōmelē. Na Yu udia dolō nefolalebe amolima sāla i amo gadola wāla, walioge na dilima sāla iahago. Ne awāse amogida, dili moholōi mademelē. ³⁴ Dilia hamomāia na dilima mala gāhe sāla negesebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialo. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ³⁵ Dilia dihilimu boba hamose ameadā, udia dolō sulubadelaea dilida nie bēgēla aulo neala helēsēmolōmelēla sāi.

Yesuea Fida dia ne dawa madela sāmōlōmelēla sāi

(Madiu 26.31-35, Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34)

³⁶ Amala sāsebegi, Saimono Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloie, dida abidi moholō nea sāhala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Sege ne moholō amogida walio dia bēgēla moholōi mademelē. Hobeada dia bēgēla moholōmelēla sāi. ³⁷ Amala sāsebegi, Fidaea ema sāla obēgēsalea, Dafidilo Geloie, edoea na walio di bēgēla moholōi madedu. Nie namolō amo digali fisiga gamolōi neamelēla sāi. ³⁸ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Die namolō amo dofā negali fisiga gamolōle. Na dima dofā gelola sāhago. Haea gagalugo gawalia gāla made neēgi, nafi bu ohodoala dia ne dawa madela sāmōlōmelēla sāi.

14

Yesuea Naado neebela moholō idi, ne neawela sāi

¹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Dilia yōia idogola sāosāola namiabio. Godema asigi afādē negemalo. Amase, nemage asigi afādē negemalo. ² Nie Naadoie mosōa hogoli yafie dialea. Amoli maade galebeda, na dilima made sālābio. Dili namolō sege amo daiamolōie, ne ami moholōmelē. ³ Awāla dili namolō sege amo daiala negesilahilā, sege ne namolōia ami dilige nabalā nihilīgila namolōie, na dili bu bea obēgēmolōmelē. ⁴ Ne moholō idi amoda dilia dawadigi nebegomelēla sāi. ⁵ Amala sāsebegi, Domasaea ema nabahalea, Dafidilo Geloie, sege di moholō amoda nilia dawa made. Hā, di idi gowegi moholō neala nilia abilia helēsēmolōi gabula nabi. ⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Idige, ado dofāge, amase, namolōge, nihine neawe. Afādē Naado neebela moholō, ne neebela made maaseda, moholōi mademelē. ⁷ Dilia ne dawa galēda, Naadoge dawadigi. Giso, dilia walio mi gāwila, e bealahilā dawadigisagomelēla sāi. ⁸ Amala sāsebegi, Filibia ema sāhalea, Dafidilo Geloie, Diado nilima olemo. Oleseda, nilia dofeala helēsēmolōmelēla sāi. ⁹ Amala sāsebegi, Yesuea ema sāhalea, Filibi, segeyo sedade ne dilihalā nelo amo, dia aso, ne dawa made

* **13:19:** 13.19 Yone 8.24gi dibe amo bimalo.

neale. Afädëa ne meli neebe ameadä Naadoge meli nea. Amala hamolo dibe amo, dia diado nilima olemola säi amoda, abeahäladu. ¹⁰Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neebewegi, dia dofä gabula made helësésale. Na dilima ado säla iaha neebeweda, nie asigiamu säla iaha made. Naado e nema neebe amea ie hamoi amo hamosamelë. ¹¹Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neamelëla säsewe nabalahlilä, dofä gabula helësëmalo. Dofä gabula made helësësa galëda, hamoi hamosa neebewe beala dofä gabula helësëmalo.

¹²Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa nema asigi afädë negei neebe amea na hamoi hamosa neebewe gadola hamomolömelë. Ne Naado neebëa awäse ameadä, nema asigi afädë negei neebe amea na hamosa nelo amo baagila awäla, hamoi edefade hamomolömelë. ¹³Malöea hamosebe amea Eedoie ei gauia adamäia, dilia nie eigi nea nelebo afädë ëdëgëseda, na hamomolömelë. ¹⁴Dilia nie eigi nea nelebo sulubadela ëdëgëseda, na hamomolömelëla säi.

Yesuea Eleloi Gesami moholömelëla säi

¹⁵Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia ne boba hamoi nea galëda, na hamomalola säsebewe gadola bëgëla hamosa namolömelë. ¹⁶Dili Ugila Negela Gelolasilo elö, na Naadoma nabolömelë. Eada diligali imolömelë. E maalahlilä, dilibalä namolöi namolömelë. ¹⁷Ugila Negela Gelolasilo amoda dofä sälo Gesamimelë. Nagadaia udia dolöea e made melëlo, dawa made amea, e nimolöi mademelë. Gasoda, e dilibalä neebe ameege, amase, dilima nogila digala namolöi ameege, dilia e dawadigimelë.

¹⁸Na dili guluba gadoi namiäia dīgila moholö mademelë. Neda dili neebëa obëgëmolömelë. ¹⁹Holöfali nelolahilä, nagadaia udia dolöea ne made bimolö. Gaso, diliamu bimolömelë. Ne neebe ameadä, dilige namolömelë. ²⁰Ne Naadoma neebe amoge, dili nema neebe amoge, amase, ne dilima neebe amoge, segeyo amo gala dilia dawadigisa maademolömelë. ²¹Afädëa na hamomalola säsebe amo nealahilä, bëgëla hamosa neebe ameadä, ne boba hamoi nea. Afädëa ne boba hamoi neebe amoda, Naadoeage e boba hamoi namolömelë. Amase, nage e boba hamolahilä, nihine ema ulufala olemolömelëla säi.

²²Amala säi amo nabalahlilä, Isagaliada made, Yudasa elöea ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nilimada di ulufala olesalea, oböla, nagadaia udia dolö nefolalebe amolimada, di made ulufala olemolömelëla säi amoda, mi edoiela nabi. ²³Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Afädëa ne boba hamoi neebe ameadä, nie ado bëgëla hamosa namolömelë. Naadoea e boba hamoi nea, e neebëa ami Naado ali haligila maalahlilä, ebalä aligimolömelë. ²⁴Afädëa ne boba made hamoi neebe ameadä, nie ado bëgëla made hamomolömelë. Dilia ado nabaha nebegoda, nie ado made. Naado ne digamalala sälo amoie adomelë.

²⁵Ne made awäla, dilibalä neada, ado amo na dilima säla iaha nelo amomelë. ²⁶Gasoda, dili Ugila Negela Gelolasilo, Eleloi Gesami Naadoea nie egiila fisiga wemolö amo maalahlilä, ea dilima nelebo sulubadela olelesa maademolömelë. Na dilima säla iaha nelo amo sulubadela, ea dilima helësëlasimolömelë.

²⁷Na dalulasilo dilibalä diamiäia dilima iahagomelë. Nie dalulasilo amo diligali iahago. Na iase amoda, nagadaia udia dolöea ilo amo gadoi iaha mademelë. Hä, dilia yöia idogola säosölage, bedälage namiabio. ²⁸Na dilima sähalea, Ne awälahlilä, dili neebëa bu obëgëmolömelëla säi amoda dilia nabi amomelë. Amo nabala nema boba hamoi galebeda, ne Naado neebëa awäsewegi dilia obeägilabio. Mida, Naado eda ne baagila, edefademaalä nea. ²⁹Nelebo amo made besela galala neebe amo gaalu, na dilima säla iaha nelo amomelë. Säla i amo gadola hamose beaseda, dilia asigi afädë negemäiaimelë.

³⁰Na dilibalä ado sedade säha namolö made gabumelë. Mida, nagadaiaie busa neebe amo moholö ga made dialea. Ea nema nelebo afädë hamolö made bimolömelë. ³¹Gasoda, nagadaia udia dolöea na nie Naadoma boba hamoi neebe amo helësëmäia, na Naadoea hamomalola säse amo gadolamu hamolomelë.

Hä, nowemo. Afiadila säi.

15

Yesuea i gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neamelëla säi

¹Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, I gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neawe. Amase, gelebi sagai sigi aligiloda Naado neamelë. ²Nema adomo dila neebe amogi, afädë gägä made negelo neebe amoda, Naadoea damula fisilomelë. Adomo elö gägä negelo neebe amoda, gägä yafie negemäia, Naadoea dagabola digila hahamogisa aligilo nea. ³Na dilima ado säla i ameadä, dili nigime hësa maadei nefolaleagomelë. ⁴Dilia nema dila namialo. Nage dilima dila namolömelë. Adomo afädëa i gelebi ëfë mima dila made hido nea, gägä negelo made amo gadola, dilia nema dila made aligiseda, gägä negemolöi mademelë. ⁵I gägä negelo gelebi ëfëda ne neawe. Dilida adomo gadoi nebego. Afädëa nema dila, amase,

nage ema dilala aligiseda, eada gägä yafie negemolömelë. Dilia ne fisila dihilidomu nea, nelebo afädë hamomolöi made nebege. ⁶ Afädëa nema dila made aligiseda, eda i adomo dagala fisisegi bausolo amo gadoi nea. Adomo dagala digai bausoi diëgi, ilia gafedelahilä, nulo wisebea ami sadia idogola gobemolömelë.

⁷ Dilia nema dila, amase, nïe adoeage dilima dilala nea, dilia hamesebe amo gadoi ëdëgëse, ëdëgëse amo gadoi diligali ïmolömelë. ⁸ Dilida ne bëgëla aulo nea, gägä yafie negeseda, Naadoie ëi gauia adogomolömelë.

⁹ Naadoea ne boba hamose amo gadola, nage amo gadola wäla dili boba hamosa nelomelë. Nïe boba hamolo amogida dili namialo. ¹⁰ Na nïe Naadoea hamomalola säse amo bëgëla hamosa nea, ïe boba hamolo amogi ne neebewe gadola, dilia na hamomalola säse amo bëgëla hamosa aligiseda, nïe boba hamolo amogi dilige namolömelë. ¹¹ Na helësësaleada, nïe obeägïlo dilima negemäiage, amase, dilille obeägïlo dilille isogi nobamäiage, na dilima ado säla ïaha neawemelë. ¹² Na dilia hamomäia säsebe amoda gowemelë. Na dili boba hamoi amo gadola, dilige dihilimu boba hahamosa namialo. ¹³ Afädëa ïe damelëgali ïe namolö amo fisiga gaseda, ea ïe damelë boba hamose ameada, boba hamolo sulubadela baagila aulomelë. ¹⁴ Na dilima hamomalola säse amo gadola hamoseda, dilida ne damelëmelë. ¹⁵ Na walio dili hamoi hamolasilo neala sähalea säha made. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ïe busa neebe amea abodo gadoi hamosadula dawa made aligilo. Gaso, na dilima damelëla säha. Mida, Naadoea säse nabi amo sulubadela na dilia helësëmäia säla ïaha maadei amomelë. ¹⁶ Dilia ne memelei made. Na dili memelela, dilia awäla gägä yafie negemäia nafolala memelelasimelë. Amase, dilia gägä negela diamolöi diamäia hamogilasimelë. Amala hamoi nea, dilia nïe ëigi Naadoma nelebo afädë ëdëgëse, ea ïaha maademolömelë. ¹⁷ Amaimo, na dilia hamomäia säsebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialola säi.

Nagadaia udia dolöea ïe bëgëla aulo nefolalo amolima bimolö habobamolömelëla säi

¹⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia udia dolöea dilima bimolö habobaseda, dafidi nemadale bimolö habobai nelo amo helësëmalo. ¹⁹ Dilige nagadaia udia dolö amoli gadoi nelo galebeda, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, ïi sosogo nefolalebe amolibalä boba hamolo amo gadola, dilibaläge boba hamola aligilabiomelë. Amai gaso, dili nagadaia udia dolö nebege na besela neala memelelasi. Ameada, dili nagadaiaie made nefolalebe goeada, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, dilima bimolö habobasebemelë. ²⁰ Na dilima ado säla ï amo helësëla obëgëmalo. Hamoi hamolasilo neebe ameada ïe busa neebe amo made baagilo. Iliä ne neala sëlasi ameada, dilige neala sëlasingimolömelë. Iliä nïe ado bëgëla hamoseda, amase, dilille adoge bëgëla hamomolömelë. ²¹ Amolia dilima hamomolömelëla säi amo sulubadelada, dili nïe ëigi neebe ameage, amase, ne misialala sälo neebe amo dawa made nefolalebe ameage, amala hamomolömelëla säla ï amomelë. ²² Na ilima ado mala säla ïmolö made misi galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Gaso, walio ilia, nïlia dawa made nea hamoimelëla sämolö uli bimolömelë. ²³ Nema bimolö habobaha neebe ameada, Naadomage bimolö habobaha nea. ²⁴ Amaimo, ne ïli adebawi nea, afädëa siiba hamolo made gadoi hamosa nelo amo ilia bimäia, made hamosa nelo galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Be, na hamoi amo ilia bealahilä gaso, nemage Naadomage bimolö habobaha neagomelë. ²⁵ Iliä amala hamoi amoie, ïilile Ado säla negei dibe amogi, säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Habobamolö mi madegi, memalä ilia nema bimolö habobaimelëla, säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amai.

²⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo, Naadobalä neebe amoda, na e dilima fisiga idamolömelë. Eda dofä sälo Gesami, Naado neebeala moholömelë. E maalahläda, ne ulufala säla ïaha namolömelë. ²⁷ Amase, mi gäwïafalä amila dili nebalämu nelo ameada, dilige ne ulufala säla ïmolö galeamelëla Yesuea säi.

16

¹ Dilia asigi afädë negei nebege digïla made mosäia, na dilima ado we säla ïahawemelë. ² Iliä dili gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelë. Amase, segeyo afädë besela galamolö amogi, afädëa dili nufudahalea, eada Godeie hamoi hamolasisala helësëla, dili nufulömelë. ³ Iliä Naadoge nege dawa made amea, amala hamomolömelë. ⁴ Amala hamomolömelëla säsebewe hamoseda, säi amo gadola hamosa gabula helësëmäia säla ïahagomelëla säla ï.

Yesuea Eleloi Gesamia hamoi hamomolö amoie säi

Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nelebo amala hamomolömelëla, na dafidi mi gäwïa amila made säla ïala nelo amoda, ne dilibalä nelo amea, made säla ïala nelomelë. ⁵ Amai gaso, walioda, ne misialala sälo amo neebea moholö neamelë. Amai, nema diligi afädëa di abododi moholö neala made nabasebege. ⁶ Amala säsewegida, oböla

dilile asigigi edefademalā bobailōsebeḡo. ⁷ Bobailōsa gaso, na dilima dofā sāla iahago. Ne moholō ameadā, dili ugila neḡesalea ne moholō neamelē. Na dili diḡila moholō made galebeda, Ugila Negela Gelolasilo amo dilibalā namolō made maalabiomelē. Ne awāseḡa, e dili neeḡea diḡamalamolōmelē. ⁸ E maalahlilā, nagadaia udia dolōma nafadeda gowe gadoimelēlage, mala mogoida gowe gadoimelēlage, amase, Godea gomalā mogemolōmelēlage ea fādāla sāla imolōmelē. ⁹ Iliā nema asigi afādē made neḡei neeḡea ameadā, nafadeda gowe gadoimelēla fādāla sāla imolōmelē. ¹⁰ Ne Naado neeḡea awāseḡa, dilia ne bu elō made bimolō ameadā, mala mogoida gowe gadoimelēla fādāla sāla imolōmelē. ¹¹ Seḡe sulubadelagi nefolalebe amolile beaha aligilo neeḡe amobalāda, Godea gudila mogei neeḡe ameadā, Godea gomalā mogemolōmelēla fādāla sāla imolōmelē.*

¹² Na dilima ado sāmolō yafie gaulea gaso, dilia waliomu neala gaumulōi made gabu. ¹³ Amai gasoda, dofā sālo Gesami e maaseḡa, ea dilile asigi neala mogolasila, ado dofā amo sulubadela helēsēlasisa maademolōmelē. Ea hile asigia sāla imolō mademelē. Ea sāse nabase amomu sāla imolōmelē. Amase, nelebo hobeala hamomolō amoie fādāla sāla imolōmelē. ¹⁴ Ea nie ado gaula maala, dilima sāla imolōmelē. Amala hamose ameadā, nie ēige, nie geloiḡe gauia adogomolōmelē. ¹⁵ Nelebo hulu sulubadela Naadoie dibe amoda, nie dialea. Amala dibe amea na sāhaleada, Nie dibe amo Gesamia gaula maalahlilā, dilima sāla imolōmelēla sāla i amomelēla sāi.

Yōi dibeā amila hobeala obeāḡimolōla sāi

¹⁶ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Seḡeyo ede made nelolahilā, dilia ne made bimolōmelē. Obōla, seḡeyo ede made nelolahilā, hobeala bu bimolōmelēla sāi. ¹⁷ Amala sāi amo nabalahlilā, ie bēḡēla aulo odoaea hilidomu didiāhalea, Ea nilima sāsebe amoda edodu. Ea ede made nelolahilā dilia ne made bimolōmelēla sāi amoge, ede made nelolahilā, dilia hobeala bu bimolōmelēla sāi amoge, amase, ne Naado neeḡea moholō ameaala sāi amoge, ea edo helēsēla sāidu. ¹⁸ Aso, sāhalea, Ea ede made nelolahilāla sāi amoda, edo helēsēla sāidu. Amoie mida, niliā made helēsēseḡebela sāla didiāha dilo. ¹⁹ Iliā Yesu ema naba obēḡedelāla helēsēseḡebe amo hi dawadigilahlilā, ea ilima sāhalea, Dihilimu ado na sāi amoie mi hogola didiāha dibegoda, na sāhalea, Ede made nelolahilā dilia ne made bimolōmelēla sāi amogige, amase, ede made nelolahilā hobeala ne bu bimolōmelēla sāi amogige mi hogola didiāha dialeale. ²⁰ Na dilima dofā gelola sāhago. Dilida didigaola diisa neēgi, udia dolō nagadaia mala hamolo amolida obeāḡisa namolōmelē. Dilida yōi edefade namolōmelē. Obōla hobealada, dili yōi nelo amo bu obeāḡilo bedefamolōmelē. ²¹ Udiaea malō āḡumulō salea sēmolo fu besela galasea gaaluda, asigi sāosāosa filo. Gaso, ea hā malō āḡula maala saleada, dafidi sēi amo elabolahlilā, ea hā, nagadaiaawi malō āḡui amogi obeāḡilo. ²² Amo gadola wāla, walioda hā dili yōsa nefolalea. Hobeala na dili bu beasolo amo galada, dilile iso asigigi obeāḡimolōmelē. Dilia obeāḡimolō amoda afādē neala hogosa helemolōi made bimolōmelē. ²³ Seḡeyo amogida, dilia nema afādē made nabolōmelē. Na dilima dofā gelola sāhago. Dilia nie ēigila Naadoma nelebo afādē ēdēḡēseda, ea nabala imolōmelē. ²⁴ Dafidi dilia nie ēigila nelebo afādē ēdēḡēla made nelo gasoda, ēdēḡēmalo. Obeāḡilo dilima nobamāiaie, nelebo afādē ēdēḡēseda, dilia gaula namolōmelēla sāi.

Yesuea nagadaia galu sulubadela nufuda salalahilā, baagila asi neawemelēla sāi

²⁵ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Na dilima sāla iaha nelo amoda, ado besulamū sāla iaha nelomelē. Hobeala seḡeyo afādē besela galaseḡida, na dilima ado besula made, Naado gowe gadoi neamelēla sāla ulufadigimolōmelē. ²⁶ Seḡeyo amo gala neada, dilia nie ēigila Naadoma ēdēḡēmōmelē. Na Naadoma dilile sāsimolōmelēla sāha mademelē. ²⁷ Naadoea dili boba hamosa neamelē. Mida, dilia ne boba hamola, ne dofā Gode neeḡeala misi gabula helēsēi neeḡe gogi. ²⁸ Naado neeḡeala maala nagadaiaawi diḡala neawe. Obōla walioda, seḡe we diḡila Naado neeḡea bu obēḡesamelēla sāi.

²⁹ Amala sāi amo nabalahlilā, ie bēḡēla aulo amolia sāhalea, Agua, dia besula made sāla, dofā ulufadigila sāseḡo. ³⁰ Niliā walio helēsēsalea, diada nelebo sulubadela dawadigisa maadei ameadā, afādē dima nabolōi madela helēsēsawemelē. Ameadā, niliā dida dofā Gode neeḡeala misi gabula helēsēsa neamelēla sāi.

³¹ Yesuea ilima sāla obēḡēsalea, Walioda dilia asigi afādē neḡei neago gaso, ³² nabuō. Seḡeyo afādē besela galamolō amoda, hā, besela galahaḡomelē. Amo gala dili sulubadela dusudasila seḡe dihili neloa ami afufula, ne nihidofalī diḡila fisāla dusudasila afiaha

* **16:10:** 16.10 Nagadaia udia dolō ilia Yesubalā gudilahlilā sāhalea, Ea mala mogoi made hamoi ameadā, eda nufudala baagomolō dialeala sāi. Amala sāi gasoda, Godea Yesu neala nowela ifosiseḡeḡi, e ebalā samolō fedai. Ameadā, Godea udia dolōma Yesuea mala mogoi hamoimelēla ulufala olei dialea. * **16:11:** 16.11 Nagadaia udia dolō amolia Yesu baagose amo bealahilā, Yesu eda hā gudi diḡai gabula helēsēi. Gaso, Godeie siia Yesu eda gudi diḡai made. Yesu e baagoi ameadā, Godea mugabe Saidanibalā gudilahlilā, ie geloi amo haila fisi.

maademolömelê. Amamolö gaso, ne nihido made, Naado haligila neamelê. ³³ Na dilima ado amo säla iaha nelo amoda, dili nema dilahlilä dalulo gaula namiäiaie, säla iaha neawemelê. Nagadaiaawi neada, dili yöi bimolömelê. Gaso, asigi gelomalo. Na nagadaia galu sulubadelabalä nudula salolela baagila asi neawemelêla säi.

17

Yesuea ië bégëla aulo amoli helësëla Eedoma adolasi

¹ Yesuea ië bégëla aulo amolima ado amoli säla iaha maadelahlilä, Selesaia mosöa sida adogola nea sähalea, Naadoo, segeyo amoda hä, besela galai gabuwe. Die malöea die ëi ilibia amo olemäiaie, dia malöie ëi ilibia amo olemalo. ² Mida, dia udia dolö ema i amoligali, ea namolöi namolö imäiaie, ea udia dolö sulubadelaie busa namiäia, dia egali geloi i gabumelê. ³ Namolöi namolö amoda gowe gadoi. Gode dofäda dimu neebela helësëlo, amase, Yesu Geleso dia fisiga wei gabula helësëlo amomelê.

⁴ Hamoi dia hamomalola säla i amoda na hä, hamosa maadeimelê. Amala hamosa nelo ameada, ne nagadaiaawi nea, die ëi ilibia amo ilima oleimelê. ⁵ Naadoo, siiba naga föi we made hamola ne dibalä nea, nie ëi ilibia nelo amo gadola, die sigi ëi ilibia nelo amo bu imalo.

⁶ Nagadaiaawi nelo dolö odoa, dia nema i amolima die ëi olesa nelomelê. Die nelo amoli dia nema iasio. Ila die ado nabala dia säi amo bégëla hamoimelê. ⁷ Nelebo sulubadela dia nema i amoda, dimadila misi gabula ilia hä, helësësa maadei neamelê. ⁸ Mida, dia nema ado säla i amolida, na ilima säla iaha maadesebegi, ilia hä, niimelê. Nealahilä, ne dofä di neebeala misi gabula helësësa maadei nea. Amase, dia ne dofä fisiga wei gabula helësësa maadei neamelê.

⁹ Na ili helësëla dima adolasisawe gasoda, nagadaia udia dolö sulubadela helësëla adolasisa mademelê. Na adolasisebeweda dia negali i amolimu helësëla adolasisamelê. Amoie mida, ilida die neebe amoie. ¹⁰ Udia dolö nie neebe amoli sulubadelada die neamelê. Amase, die neebe amoli sulubadelada nie nea. Ila mala hamosebe amea, nie ëi ilibia amo olesebemelê.

¹¹ Hä, walioda ne di neebela moholö neawe. Neda nagadaiaawi made namolö. Ilimu wi namolömelê. Naado Hedabi Eleloifalie, ali afädëdi neebewe gadola, ilige afädëdi namiäia, dia die ëi nema i amoie geloia ili sigi namialo. ¹² Ne ilibalä nelo amogida, die ëi nema i amoie geloia ili sigi nelomelê. Na ili sigi nebegida, afädë dabadigi mademelê. Be, dolö afädë dabadigimolö nelo amomuda hä, dabadigimelê. Amala hamoi amoda ado Godeie bebagi dödëla negei dibe amo gadola gausiala digamäia. ¹³ Walioda hä, ne di neebela maahago. Gaso, nie obeägilo ilile isogi nobamäia, ne nagadaiaawi nea dima adolasisamelê.

¹⁴ Na ilima die ado säla iaha nebegi, nagadaia malamulu hamolo neebe amolia ilima bimolö habobaha nelomelê. Mida, ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made neebe amea. ¹⁵ Na dima adosebe amoda, nagadaiaawi dia ili sigi mosäia made adosamelê. Nafade hamolo busaea ili neala nafadelasiloea, dia sigi namiäiaie adosamelê. ¹⁶ Ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made nea. ¹⁷ Die adoda dofä sälo dialea. Ili nafolala dihilë namiäia, dofä sälo ado amea, dia ilile isogi hamoi hamolasimalola sähago. ¹⁸ Dia nema nagadaiaawi udia dolö nefolalebe welibalä namiäia fisiga wei amo gadola, nage ili udia dolö nefolalebe ami afufumalaimelê. ¹⁹ Na ili helësëla, ili dihilëfali dofä nafolala namiäiaie, nege dima odala iala neawe.

²⁰ Dima dolö amolimu helësëla adolasisa mademelê. Ila ado säla iase amo nabala, nema asigi afädë negemolö amolilege gedola adolasisagomelê. ²¹ Nada ili afädëdi namiäiala helësëla adolasisago. Naadoo, di nema neebe amo gadolage, amase, dima ne neebe amo gadolage, ilida alima namiäiala hamesa. Nagadaiaawi udia dolö nefolalebe amolia, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäiaie amala adolasisago. ²² Ali afädëdi neebe amo gadola, ilige afädëdi namiäia, dia nema geloile, ëi ilibiale i amo, na iligali imelê. ²³ Ne ilima neebe ameage, amase, di nema neebe ameage, ili dofä afädëdi namiäiaie. Amoie mida, nagadaiaawi udia dolö nefolalebe amolia dia ne fisiga wei gabula helësëmäiaie, amase, dia ne boba hamose go gadola, ilige boba hamoi gabula helësëmäiaiemelê.

²⁴ Naadoo, dia udia dolö nema i amoli ne namolöia ami ili nihiligila namiäiaie, amase, nie ëi ilibiale, yo digalole dia nema i amo bimäiaie hamesamelê. Naga föi made hamola nea, dia ne edefademalä boba hamosa nelo amea, ëi ilibia amoge, yo digalo amoge imelê. ²⁵ Mogoi neebe Naadoo, nagadaia sosogo nefolalebe amoliada di dawa made gaso, nada di dawadigimelê. Amase, ne sosogo nefolalebe ilia dia ne fisiga wei gabula dawadigisa maadeimelê. ²⁶ Na ilima die ëi ulufalasi. Dia ne boba hamoi amo gadola, boba hamolo amo ilima diamiäiaie, amase, nihine ilima namiäiaie, die ëi, hä, ulufalasisa namolömelêla adola wagai.

Yesuea yöi gaula së naala baagola nowei

18

(Yone 18-20)

Yudasaea Yesu hololöi

(Madiu 26.47-56, Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53)

¹ Yesuea Godema adosa maadelahlilä, ie bægëla aulo amolalibalä segea doadigila awäla ödä Gidolono dægëla alömodi asi. Sagai afädë dibeä ami ie bægëla aulo amolali awäla besela galai. ² Sagaia amida dafidi Yesuea ie bægëla aulo amolalibalä segeyo yafiegi ami gedosa aligilo. Amala gedolo ameadä, Yudasa e hololölo amea dawadigi nelo. ³ Amai ameadä, Olomo ami dolö odoage, Godeie mosö idihë aligilo odoage, Felesi dolö odoage gobela ilo busa amoliage mosalosebegi, ilia gele gamalige gaula, amase, nufidelo neleboge gagaulahlilä, sagaia ami Yudasaea ili sigi asi. ⁴ Maasebegi, Yesuea ema hamomolö amo sulubadela hi dawadigilahlilä, doadigila awäla ilima nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. Amalebe, Yesuea ilima säla obëgësalea, Amoda nemelëla säi. E hololölo Yudasa amoge ilibalä misi nelo. ⁶ Yesuea, amoda nemelëla säi amo nabalahlilä, ili badadi gasia imomogola nagadaia fila didigafui. ⁷ Amasebegi, Yesuea ilima bu nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. Amalebe ilia sähalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. ⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla i amo, amoda nemelë. Dilia ne hogosa galëda, dolö nefolalebe gowe ili mosäia fu imola säi. ⁹ Dafidi hi sähalea, Naadoo, dia dolö negali i gowe ili afädë made dabadigila säi amo gadola gausiala digamäia amala säi. ¹⁰ Saimono Fidaea nudulo helebe afädë gaula misi amo dusgala neawelahlilä, gobela ilo Busa Edefadeie hamoi hamolasilo amo nufi. Nufudasebegi, gëhe dafädimadi amo dagala salisi. Hamoi hamolasilo amoie ëida Malagusi. ¹¹ Amala hamosebegi, Yesuea Fidama sähalea, Dia helebego dihi salelo amogi sala obëgëmo. Dia helësësaleada, Naadoea ödä iigi usi i gowe na made molö gabula helësësalea säi.

Ilia Yesu Anasa nebea sigi asi

¹² Amalebegi, ami dolö amoliage, ilile beaha aligilo busaeage, amase, Yu ilile idihë aligilo amolaliage, Yesu gaulahlilä ëfëa nafodoi. ¹³ Amalahilä, ilia e Anasa nebeadale sigi asi. Anasa eda Gaiafasaie esöa nelo. Gäheo i amogida, Gaiafasa eda gobela ilo Busa Edefade nelo. ¹⁴ Dolö ameadä Yu ilima dafidi sähalea, Afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofea gabumelëla säi.

Fidaea Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-70, Maga 14.66-68, Ulugu 22.55-57)

¹⁵ Saimono Fidage bægëla aulo elöge Yesu awäse amo gadola bægëla hobeala asi. Bægëla aulo elö amoda gobela ilo Busa Edefade amea dawadigi nelo. Ameadä, e Yesubälä gobela ilo Busa Edefade amoie yala isogi nogila digai ¹⁶ gaso, Fida eda yala idi galo baagido nelo. Amala nebegi, bægëla aulo elö, gobela ilo Busa Edefadea dawadigi amea udia dolisä idi galo beaha aligilo amoma sälahilä, ea Fida yala isogi sigi digai. ¹⁷ Sigi digasebegi, udia dolisä idi galo beaha aligilo amea Fidama nabahalea, Dige dolö goweie bægëla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ne mademelëla säi. ¹⁸ Gögisebegi, hamoi hamolasilofulo, idihë aligilofulo amolia nulo gobelahlilä, gögi hausa nefolalebeä ami, Fida eege ilibalä ami gögi hausa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade amea Yesubälä gudi nabi

(Madiu 26.59-66, Maga 14.55-64, Ulugu 22.66-71)

¹⁹ Amo gala, gobela ilo Busa Edefade amea Yesuma ie bægëla aulo amolilege, ea ado säla olelei amoiege nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nada udia dolö nefolalebe amoli sulubadelama ulufala säla olelesa nelo. Segeyo sulubadelagi gedolo mosöage, Godeie mosöage, sege Yu ili gedosia ami olelesaleada, afädë musügä negela made olelesa nelomelë. ²¹ Edoie dia nema nabaha. Na mala säla iase nabelo amolima nabualo. Na säi amo ilia dawadigi neagomelëla säi. ²² Yesuea amala säsebegi, idihë aligilo dolö afädë ga made nelo amea nabalahlilä, Yesu e naabo gafea nufudalahilä nabahalea, Dia gobela ilo Busa Edefade egowe gadoima egomalä säla obëgëmolöi gabulela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na nafade säi galëda, gowe asiala säimelëla nefolalebe gowe ilia nabuäia fädäla sämalö. Be, na mogola säi amogi galëda, dia ne edogi nufudahala nabi. ²⁴ Amalebe, Anasaea Yesu e gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa nebea sigi mosalola säsebegi, Yesu e ëfëa nafodoi amola wäla sigi asi.

Fidaea Bu elö Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.71-75, Maga 14.69-72, Ulugu 22.58-62)

²⁵ Saimono Fida e nulo gobeia ami gögi hausa nebegi, ilia ema nabahalea, Dige ie bëgëla aulolledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Ne mademelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo afädë ami nelo amoda, dafidi Fidaea gëhe dagala sali amoie sosogo nelo, amea Fidama sähalea, Sagaia ami ebalä neebe na meli amoda di madelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Fidaea bu elö sähalea, Ai. Ne mademelëla säi. Amala säia gai amole, haea gagalugo gawalia gai.

Ilia Yesu e Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2, 27.11-14, Maga 15.1-5, Ulugu 23.1-5)

²⁸ Amala hamolahilä, ilia Yesu e Gaiafasa neebee amila Beledoliama mosöa ami sigi asi. Yosefali sigi asi amoda, Yu dolö ilida Godeie siigi nigime baai made aligilo amo damumolöi made gabugi, ili mosöa ami nogila digala made, segea nelo. Mida, ilia Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie amai.* ²⁹ Ili segea ami nebegi, Bailadi e segea fedalahilä ilima nabahalea, Dolö goweada edo nafade hamosebegi gudimolöie sigi misila nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea nafade made hamoi galebeda, nilia e sigi made maalabiomelëla säi. ³¹ Amalebe, Bailadia säla obëgësalea, Dihilile mala dibe amo gadola gudimolöie, dihili e sigi obëgëmalola säi. Amala säsebegi ilia ema sähalea, Nilia gudilahiläda, dolö afädë nufulöi mademelëla säla negei dialeamelëla säi.* ³² Amala säi amoda, dafidi Yesuea sähalea, Nema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olei amo gadola gausiala digamäiaie säi. ³³ Amala säsebegi, Bailadi e Beledoliama mosö isogi bu nogila digala, Yesu welahilä ema nabahalea, Dida Yu ilile ginilela nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia dihi asigia helësëla nabahale, ma, odoaea nieie säi nabala nabahalela nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Bailadia säla obëgësalea, Neda Yu dolö gabule. Dihile fiifali amoliage, gobela ilo busa amoliage di nie naabogü gausi amoda, dia edo hamoi ameahala nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na beaha maadela sigi neebe amoda nagadaiaie mademelë. Be, nagadaiaie galebeda, Yu dolö ilia ne gauolea, nie hamoi hamolo amolia nudulabiogoda. Na beaha maadela sigi neebe amoda, hä, nagadaiaie mademelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Bailadia ema sähalea, Hä, di dofä beaha aligilo gini madelela säi. Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihi ne beaha aligilo gini neala säsebegomelë. Ado dofä amo säla iaha maademäia nagadaiaawi digasebegi, ne nemea neegela ägüi amo neawe. Udia dolö dofä sälo sosogo nefolalebe amoli sulubadelaead, nie ado nabelo neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Bailadia ema nabahalea, Ado dofä amoda edodula nabi.

Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-31, Maga 15.6-20, Ulugu 23.13-25)

Bailadia ado säha maadela, segea bu doadigila fedala Yu dolö amoli neebee awälahlilä, ilima sähalea, Ema nafade afädë made beagoleimelë. ³⁹ Amai gaso, na dilile mala dibe amo gadola, Baagila Asi Segeyo besela galasada, galabaa dolö afädë dihilima fisigälo. Amo gadola, na walio Yu udia dolöie beaha aligilo gini gowe dihilima fisigädulela nabi. ⁴⁰ Amala nabasebegi, ilia gelola uuala säla didigahalea, E mademelë. Balabasa fisigämalola säi. Balabasa eada fa neaha aligilo nelo.*

19

¹ Amala säi amo nabalahlilä, Bailadia Yesu sigi awäla e fëgämaloi. Fëgälahlilä, ² ami dolö amolia ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi nasigila amalela ie busagia salugasilahilä, fagulo bëi didiga salugalo afädëge salugasi. ³ Salugasi nebegi, ili e mia ga madelela mafulahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginie, di go gabiola sälahilä, naabo gafea fadaha nelo.*

⁴ Bailadi e bu elö doadigila fedalahilä, ilima sähalea, Dolö gowema nafade afädë made beagolei gabula helësëmäia, na dili neebee gui sigi segea doadigila fedahagola säi. ⁵ Yesu e ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi amalela salugasi amola, fagulo bëi didiga salugasi amola wäla fedasebegi, Bailadia ilima sähalea, Dolö amoda gowemelë. Bimola säi.

* **18:28:** 18.28 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. Gamane dolö busa Bailadige, amase, ie sosogo amoliage Olomo dolö amead, Yu ilia Godeie siigi nigime baai made aligilo amoda, ilia bëgëla hamolo made nelo. Amala hamolo amead, Yu ilia asigisaleada, ilia fii odoa ilile mosöa nogila digasada, Godeie siigi ili nigime baamolö gabula asigi. Udia dolö Godeie siigi nigime baai amolia Baagila Asi Segeyo amoie molö nulo made.

* **18:31:** 18.31 Yu ilile sege amoda Olomo ilia beaha nelo. Ado odoa gudimolö galëda, Yu hili gudila hamogimalola säsegi, gudisa aligilo. Gasoda, Yu ilia gudisaleada, dolö afädë nufudala baagomalolada sälo made dilo. Mida, Olomo ilia sähaleada, Yu ilia dolö nufubiola säla negei dilo. Dolö i fügäigi baala negela nufidelo mala amoda, Olomo iliamu amala hamolo negei dilo.

* **18:40:** 18.40 Dawadigi dolö ili yafiae helësësaleada, Balabasa eda Olomoge, Yuda gädilige, haila digimolöie nudulo amoligi afädëda e nelola helësëi.

* **19:3:** 19.3 Madiu 27.29gi säi dibe amo bimalo.

⁶ E bealahilä, gobela ilo busa amoliage, idihë aligilo amoliage, uuala säla didigahalea, Eda i fügäigi baala negemalola säla didigai. Amala säla didigasebegi, Bailadia ilima säla obëgësalea, Dihili e sigi awäla, i fügäigi baala negemolö mosalo. Nada ema nafade afädë made beagoleimelëla säi. ⁷ Amala säsebegi, Yu ilia ema säla obëgësalea, Nilia ado afädë säla negei galea. Ea e Godeie malöla sälo ameada, ado säla negei dibe amo bëgëla, e nufulö dialeala säi.

⁸ Ado amo nabala Bailadi e edefademalä bedälahlilä, ⁹ Beledoliama mosö amoie mumu-sogi bu nogila digalahilä, Yesuma nabahalea, Dida abidi fii dolöla nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema made säla obëgëi. ¹⁰ Made säla obëgësebegi, Bailadia ema sähalea, Dia made säla obëgësale. Di fisigämola sämolöie geloige, i fügäigi baala negemola sämolöie geloige na gaulube amo, dia made helësësalela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Gode ilibia neebe amea dia nema hamomäia geloi made i galebeda, dia nema hamomolö amo, hamomolöi made bealabio. Be, dolö die naabogi gausilo amea nafade hamoi amoda dia hamoi amo baagila, nafade edefademalä hamoimelëla säi. ¹² Bailadia amala säi amo nabalahlilä, Yesu fisigämölöie idi hogoi. Gasoda, Yu ilia uuala didigala sähalea, Dia dolö go fisigäla fisiga gaseda, dida Sisaie damelë mademelë. Dolö afädëa hi e ginila säsebe amoda Sisabalä ado niimelëla säla didigai. ¹³ Amala säi amo nabala Bailadia Yesu sigi segea doadigila fedalahilä, sege ëi Igi Bealë Baledëi difolalebea ami gudi mogesalea filo amodaia sulo. Sege amoie ëi Hibulu adoeada, Gabadala sälo. ¹⁴ Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö daialo segeyo amo gala eso mogosebegi, Bailadia Yu udia dolö ilima sähalea, Dilile beaha aligilo gini amoda gowemelë. Bimola säi. ¹⁵ Amalebe, ilia uuala didigahalea, Nufualo! Nufualo! Eda i fügäigi baala negemalola uuala säla didigai. Amalebe, Bailadia ilima nabahalea, Diliada na dilile ginigo i fügäigi baala negemäialela nabi. Amala nabasebegi, gobela ilo busa amolia säla obëgësalea, Nilile gini elöda maade. Sisa afädëmu neamelela säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemäia, hilile naabogi gausi.

Ami dolö amolia Yesu e i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43)

Amalebe, ami dolö amolia Yesu e sigi asi. ¹⁷ Ea hile i fügäi amo hi gaulahlilä, gaamu amo digila sege ëi Busa Giwi Segela sälo dibeami asi. Hibulu adoea sege amoda Gologodala sälo. ¹⁸ Segea ami ilia e i fügäigi baala negesaleada, dolö äudäge ebalä baala negei. Eda mogogi, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila baala negei. ¹⁹ Bailadia i gäi baledëidaia ado gowe dëdëla negemalosebegi, ilia amodaia dëdësalea, Nasalese fii Yesu, Yu udia dolöie beaha aligilo ginimelëla dëdëlahilä, i fügäi amoie bidigi baasi. ²⁰ Yesu e gaamu ga madela baala negei ameada, Hibulu adoeage, Olomo adoeage, Giligi adoeage säla dëdëla negei dibe amo, Yu udia dolö yafiea nidesamu nelo. ²¹ Amala dëdëla negei dibe amo bealahilä, Yu ilile gobela ilo busa amolia Bailadima sähalea, Dia Yu ilile beaha aligilo ginila sälada dëdëmabu. Ea himu sähalea, Neda Yu udia dolöie beaha aligilo gini neamelela sälola säla dëdëmola säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia säla obëgësalea, Na dëdëi gomu diamiäia. Gameläla säi.

²³ Ami dolö amolia Yesu hä, i fügäigi baala negesilahilä, ie fagulo gii amo biyidiala mogei. Mogelahilä, ilia afädë afädëla nea gagai. Nea gahalahlilä, ie fagulo elö daia salugalo sedade gii amomu dilo. Fagulo amo asogemolöi made, didigala afädëfalä asi gabugi, ²⁴ ami dolö amolia hilidomu sähalea, Fagulo go made gadelala, nowëa neasebelela melëdelä sadu hamodila säi. Ado säla negei amea sähalea, Ilia nie fagulo mogelahilä, nie daia salugalo gii amoie sadu hamoimelëla säla dëdëla negei dibe amo gausiala digamäiaie, amala hamoi.

²⁵ Yesuie emege, emeie esamage, Golobasaie udia Melige, amase, gaamu Magadala udia Melige, ili Yesu i fügäigi baala negei amo ga madela ami nefolalo. ²⁶ Yesuea, ie emele, ie bëgëla aulo amoligi ea boba hamolo amole ga madefalä neebe amo bealahilä, emema sähalea, Nemea, die malöda egowemelëla säi. ²⁷ Amase, bëgëla aulo amomage sähalea, Die diemeda egowemelëla säi. Amalebe, bëgëla aulo amea amo gala säia amila e sigi awäla ea mosöa sigi nelo.

Yesu hi hame hä, mosaloi

(Madiu 27.45-56, Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49)

²⁸ Hobeala, Yesuea hamoi hahamola misi amo hä, walio hamosa maadei gabula helësëlahilä, Ne ödä molö gabula säi. Ado säla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala säi. ²⁹ Amala säsebegi, ödä i afädëgi wani ödä gamogai usi ami dilo amogi, ilia dahudu gadoi i afädëie ëi hisoboie adomogi yaala, wani ödä gamogai amogi gelahlilä, Yesuie nafia diisi. ³⁰ Amala hamosebegi, Yesuea wani ödä amo nahahlilä sähalea, Hä, hamosa maadei amola säla, ie busa fuäia idogola ie namolö amo fisila, hame hä, mosaloi.

Ami dolö afädëa Yesuie afawa gögë gäwi

³¹ Sabada segeyo edefade amoie molö daialo segeyo gabugi, ilia Sabada segeyo amogi domalo i fügäidaia ami made diamiäiala helësëla, Yu ilia Bailadima sähalea, Ilile emo giwi dagabolahlilä, domalo neala gaula mosäia, dia emo giwi dagabomalola sämäia helësëi dialeamelëla säi. ³² Amala säsebegi, ami dolö amoli awälahlilä, Yesubalä baala negei dilo amogi afädëie emo giwi dagabolahlilä, elö amoie emo giwige dagaboi. ³³ Amalahilä, ilia Yesu dibe maala beahamelebe, eda hä, hame doala asi dibe amo bealahilä, ie emo giwi made dagabola, ³⁴ afädëa Yesuie afawa gögë gäwi amole healele ödäle besigai. ³⁵ Amo hamose melëlo dolö amea, nelebo ea meli amo säla ulufai. Ea säla ulufai amoda dofämelë. Amase, säla ulufasebe amoda dofäla hi dawadigi. Ameada, diliage asigi afädë negemäiäie, ea säla ulufasebemelë.* ³⁶ Godeie ado säla negesalea, ie giwi afädë made dagabomolëlä säla negei amo gadola gausiala digamäiäie amala hamoi. *Gë Udälo 34.20*
³⁷ Amase, ado elö säla negei dibe amoda gowe. Dolö gögë gäwi amoda ilia bimolömelëla säla negei amo gausiala digamäiäie amai. *Segelaea 12.10*

Ilia Yesuie domalo igi äbä gähe duwia ami baui

(Madiu 27.57-61, Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56)

³⁸ Amalahilä, hobea Alimadia fii Yosebea Bailadima Yesuie domalo amo nedulela nabi. Yosebe eda Yesuie bögëla aulo nelo gaso, Yu ilibalä bedähalea, ie asigi afädë negei amo müsügä negela nelo. Bailadia, ä nimalola säsebegi, ea awäla Yesuie domalo amo nii. ³⁹ Nigudimusi e, dafidi Yesu neebee gasigi aulo amoge, ebalä asi. Nigudimusia i afädëie heale muwege, i ëi elö aloie healele gegoai dilo amea, Yesuie domalobalä negemolöie gaula asi. I heale gegoai dilo amoie yöi dofeda, gilo nabülasa ohodoa gadoi dilo. ⁴⁰ Elea Yesuie domalo amo nealahilä, Yu dolöea bausalea hamolo amo gadola, i heale gegoai dilo amola Yesuie domalobalä baagoi usililo fagulo hedabia balagula usili. ⁴¹ Iliä Yesu i fügäigi baala negesi diloa amida, sagai afädë dilo. Sagaia amida baumolöie igi äbä afädë doalahilä, dolö afädë made baui, gähe dilo. ⁴² Elea Yu ilile Sabada segeyoie daialo segeyo gabula helësëlahilä, baumolö äbä duwi ga made dilo amea, elea Yesuie domalo amogi bausi.

20

Yesu nowei

(Madiu 28.1-8, Maga 16.1-8, Ulugu 24.1-12)

¹ Salele mi gäwi segeyogi, sege yomolö gaalu, Magadala udia Meli e bauia ami awälahlilä beahamelebe, äbä igia idi gai amo dogä negei dibe meli.* ² Amo beala, e baluluia awälahlilä, Saimono Fidale bögëla aulo elö Yesu hi boba hamolo amole neebee besela galala, elema sähalea, Iliä Dafidilo Geloï bauia amila gaula asi gabio. Iliä abidi gaula awäla negeidu, nilia dawa madela säi. ³ Amo nabalahlilä, Fidale bögëla aulo elöle amila doadigila bauia ami moholö asi. ⁴ Helegela gaalu baluluia asi gaso, bögëla aulo elö amea Fida digila, edale bauia ami awäla besela galai. ⁵ Besela galalahilä, nogila digala made, dosogägila fia idogola salea, aga beahamelebe, fagulo hedabi amomu isogi ami dibe meli. ⁶ Saimono Fida hobea maala, baui isogi nogila digalahilä beahamelebe, fagulo hedabi amoge, ⁷ fagulo Yesuie busa neegisila bausi amoge, gedola negela made, fagulo busa neegisi amo hido galila negei dibe meli. ⁸ Amalebe, bögëla aulo elö bauia dafidi besela galalo amoge, oböla hobea baui isogi nogila digalahilä, amala hamoi dibe amo beala, e asigi afädë negei. ⁹ Yesu bauiala nowemolö dialeamelëla, ado säla negei dilo amoda, amo gala ilia hedabola helësëi made nelo. ¹⁰ Amo bealahilä, hele mosöa obögëi.

Magadala udia Melia Yesu meli

(Madiu 28.9-10, Maga 16.9-11)

¹¹ Segea baui baagido nea, Melia diisa nelo. Diisa nea wäla, dosogägila fia idogolahilä, baui isogi beahamelebe, ¹² selesaiä fii fagulo falei salugai äudä, Yesuie domalo baui diloa ami, elöda busa diloamadi, elöda emo diloamadila sebe meli. ¹³ Elea Melima nabahalea, Udiao, dia goda edogi diisa neala nabi. Amalebe, ea elema säla obögësalea, Iliä nie Dafidilo Geloï gaula awäla, abododi negeidula dawa made amea diisamelëla säi. ¹⁴ Amala sälahilä, e besuia imogola beahamelebe, Yesu neebe meli. Ea meli gasoda, Yesu gabula made helësëi. ¹⁵ Amasebegi, Yesuea ema nabahalea, Udiao, dia goda edogi diisa nea. Dia nowë hogosala nabi. Melia dolö amoda sagai beaha aligilo amo gabula helësëlahilä, ema sähalea, Dolö edefadee, dia e gaula asi galëda, nihü nea äudulä, guwi gaula awäla negei dialeala sämola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema, Meliela säi. Amala säi amo nabalahlilä, ea besuia

* **19:35:** 19.35 Beahaleada, healele ödäle besigase melëlo amoda, bögëla aulo Yesu hi boba hamolo dolö amomelë. Mida, Yone 19.26-27gi sähalea, Bögëla aulo amoda Yesu i fügäigi baala negei dibe gaalu ga madela nelo amo säi. * **20:1:** 20.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädälüla sälo.

imogolahilä, Hibulu adoea ema Elabonaiela säi. Nilile ado sälada Säla Olelelo. ¹⁷ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Naado neebee gadogo aso, fedaia mameda, dia nema diigimabu. Dia nedoolali neebee awälahlilä, gomalä sämalö. Neda aso, nie Naadoge dilile Eedoge, amase, nie Godege dilile Godege neebee fedamolö neebeeola sämalölä säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Magadala udia Meli e awälahlilä, bégëla aulo amolima sähalea, Na Dafidilo Geloj e melimelëla sälahilä, ema säla i amo ilima säla iaha maadei.

Bégëla aulo amolia Yesu meli

(Madiu 28.16-20, Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49)

¹⁹ Segeyo amo galamu, salele mi gäwi segeyogi, eso digase gaalu, ie bégëla aulo amoli Yu ilibalä bedähalea, ili sefolalo mosö amo idi fëdöla galahlilä sefolalo.* Amala sefolalebegi, Yesu ili sebe mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁰ Amala sälahilä, naaboge afoge ilima olei. Iliä hä, Dafidilo Geloj bealahilä, edefademalä obeägi. ²¹ Yesuea ilima bu elö sähalea, Dalulo dilibalä namiäia. Naadoea ne fisiga wei amo gadola, nage dili fisiga gahagomelëla säi. ²² Amala sälahilä, ea ilimadi hame hëia fedala nafi fo diigilahlilä sähalea, Eleloi Gesami nimo. ²³ Odoaea nafade hamoi amo dilia hëla fisiseda, hëla fisimelë. Be, odoaea nafade hamoi amo dilia made hëla fisiseda, nafade amolida diamolömelëla säi.

Domasaea Yesu meli

²⁴ Yesu besela galasolo amo galada, ili giwiasi amoligi Domasa, ie ëi elö Didimusila sälo amo, sebegi made besela galai.* ²⁵ Hobeala, bégëla aulo odoa amolia ema sähalea, Nilia Dafidilo Geloj melimelëla säla i. Amala säla iäsebegi, Domasaea ilima sähalea, Ie naabogi mili gäwi amo made bealage, nie naabo sögöea ie mili gäwi bu amogi made digalage, amase, ie afawa gäwi bu amogi nie naaboea made digalage, nada dofä gabula made helësemölömelëla säi. ²⁶ Amala säi salele afädë baagilahlilä, ie bégëla aulo amoli bu mosöa gegedola sefolalo. Amo gala Domasage hiligila sulo. Idi sulubadela fëdöla gai gaso, Yesu e ili mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea Domasama sähalea, Nie naabogi die naabo sögöea digala bimo. Amalahilä, die naabo mogodigila nie afawa digala bimo. Hä, bealahilä, asigi äudä negela made, afädëfali negemalölä säi. ²⁸ Amala säsebegi, Domasaea ema säla obëgësalea, Nie Dafidilo Geloj, nie Godela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia ne beala asigi afädë negesale. Ne made beala asigi afädë negese amoliada, edefademalä obeägisa neamelëla säi.

Beba dëdëi goweie mi

³⁰ Yesu e bégëla aulo amolibalä nelo amo gaalu, ilile siigi dolöea hamomolöi made gadoi odoa yafie hamoi dibede amoda, beba gowegi hulu made dëdëi. ³¹ Gaso, beba gowegi dëdësebeweda, Afädë Memelei amoge, Goweie malö amoge Yesu gabula helëselä, ema asigi afädë negemäiage, amase, dilia ema asigi afädë negesa nea, ie ëigi namolöi namolö gaula namiäiage, dëdëla negesawe.

Yesu e ie bégëla aulo neebee bu besela galai

21

(Yone 21)

Bégëla aulo gifalädäläea Yesu meli

¹ Hobeala, bégëla aulo amoli Dabeliasa oeaba ami nebegi, Yesu e bu elö ilima ulufadigila besela galai amoda gomalä hamoi.* ² Saimono Fidage, Domasa ie ëi elö Didimusige, Galili segeie gaamu Gaina ami fii Nadanalege, Sebediie malö äudä amolege, ie bégëla aulo äudä elölege, ili ami gedola nefolalo. ³ Ami nefolalea, Saimono Fidaea ilima sähalea, Neda seme digila awähadiola säsebegi, ilia nilige hä, dibalä maahagola säi. Amala sälahilä, ili duugi ffigila awäla, gasigi seme digisa nea, seme isoie afädëge made neala nelo.

⁴ Sege yose amo gaalu, Yesu bosea ami maala nelo gaso, ie bégëla aulo amolia e Yesu neala made helësei nelo. ⁵ Amala nebegi, Yesuea ilima nabahalea, Malisäo, dilia seme afädë made niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Ä, made niimelëla säi. ⁶ Amalebe, ea ilima sähalea, Selëgëgo dilile du dafädimadi digiseda, seme odoa digamolömelëla säi. Amalebe, ilia selëgë amala digilibi, seme yafie digai amea, selëgë dusugamolö uli. ⁷ Amala hamosebe amo bealahilä, bégëla aulo afädë Yesu hi boba hamolo amea, Saimono Fidama sähalea, Goweda Dafidilo Geloj gabula säi. Dafidilo Geloj gabula säi amo nabalahlilä, Fidaea fagulo daia salugalo dafidi gila negei dilo amo salugalahlilä, ödägi nila digai. ⁸ Amase, bégëla

* 20:19: 20.19 Yone 20.1ie gasumili amo bimalo.

* 20:24: 20.24 Èi Didimusila säi amöie mida gomalä. Emea äudä

busa dila ägüi amogi elöla säi.

* 21:1: 21.1 Oeabo Dabeliasa amöie ëi elöda Galili.

aulo odoa amoliada dudaia nea, selëgëgi seme digaide amo dusugala gaula agesua moholö asi. Ili neloa amila ödä agesuada, mia made made, mida hädali afädë gadoi dilo.

⁹ Ili agesua aliga alogola beahamelebe, nulo gobei elëlëgi amodaia seme gobei afädë, beledige dibe meli. ¹⁰ Yesuea ilima sähalea, Dilia walio seme nii gogi odoa gaula misiëla säi. ¹¹ Amala säsebegi, Saimono Fida e awäla dudaia nea, seme selëgë amo agesua dusugala gaula misi. Seme bobogamu selëgëgi digai amo gedolada hädali afädëie nabülasia biaie odoai ohodoa (153). Seme malei digai amea, selëgë nulimolöi gaso, made nuli.

¹² Yesuea ilima sähalea, Dili hä, molö naa mofiamola säi. Amalebe, bëgëla aulo amoli bedähalea, iligi afädëa di nowëla made nabi. Iliada Dafidilo Geloj gabulamu helësëi. ¹³ Yesu e maala nea, beledi gobei amo neala iligali sogolahilä, seme gobei amoge, amo gadola wäla hamoi.

¹⁴ Yesu e bauiala nowëla awäla nea, bëgëla aulo amoli neebee bu osoda ulufala besela galaida amo.

Yesuea Fidama nie sugua sibi amoli sigi namialola säi

¹⁵ Ili molö naha maadelahilä, Yesuea Saimono Fidama nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, odoa gowe ilia ne boba hamose amo gadola made, dia baagila awäla, ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Ü, Dafidilo Geloj, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi malö amoli molö iaha namialola säi. ¹⁶ Yesuea ema bu agedu nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema sähalea, Ü, Dafidilo Geloj, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nie sugua sibi amoli sigi namialola säi. ¹⁷ Yesuea aso, bu osoda ema nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne boba hamosalela nabi. Yesuea bu ohodoala dia ne boba hamosalela nabi amogi, Fida e asigia yöia idogolahilä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloj, nelebo sulubadela dia dawadigisa maadei neebe amo, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi amoli molö iaha namialo. ¹⁸ Na dima dofä gelola sähago. Di malisä nelo amogida, di malibu negesilahilä, dihi moholö helësëse amo gadola nawesa aligilomelë. Gaso, di momaeala fia idogose amo gaaluda, di naabo mogodigisa gasegi, dolö odoaea di malibu negesilahilä, dia moholö helësëi madeido amogi sigi moholömelëla säi. ¹⁹ Yesuea ado amala säi amoda, Fida e abeahämola hamola baagola, Godeie ei ilibia amo gauia adamolö amoie helësëla amala säi. Amala sälahilä, Yesuea Fidama sähalea, Di ne bëgëla misiëla säi.

Bëgëla aulo Yesuea boba hamoi amoma ado säi dialea

²⁰ Fidaea besula beahamelebe, bëgëla aulo Yesu hi boba hamolo amo, ele bëgëla maaha neebe meli. Dolö amoda dafidi ili molö naha sefolalo amo gala, Yesuie bidagia golögia alogola nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa di hololömolö gabula sälo amo maaha neebe meli. ²¹ Beahamelebe e gabugi, Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloj, dolö gowedala nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ne obëgësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda diele. Dida ne bëgëla misiëla säi. ²³ Amalebe, odoa ilia sähalea, Bëgëla aulo go made baagomolöla säimelëla edoolalima säla daidoi. Gaso, Yesueada e made baagomolömelëlada made säi. Ea sähaleada, Ne obëgësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda dielela amomu amala säi.

²⁴ Bëgëla aulo amea nelebo ea meli amo hi säla ulufadigisa nea, amala hamoi amo hi bebagi dëdëla negei amoda amomelë. Nilia ea säla ulufadigi amoda dofä gabula helësësamelë.

²⁵ Yesuea hamoi elö elöla yafie hamoimelë. Hamoi amo hido hidola hulu sulubadela dëdëla negesa maadei galebeda, sege dibe sulubadelagi beba yafie hamoi amo negemolö fu made bealabiola helësësamelë.

Hä amo.

Abosolo Dolö Amolia Hamoi Amo Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dödëi amo dödësa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dödëi. Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädë säi amoda gowe. Gesami Hedabi e dili neebee gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelëlä säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bögëla aulo amolia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla iasebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilimu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädë säi amoda, dafidi Bëdigosi Segeyogi Yesuie bögëla aulo sebea Gesami Hedabi digai amoge, amase, hobeala Gesami Hedabia iilasila geloi iasebegi, hamoi hamosa nelo amoge dödëi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibeamadige, Olomomadige säla iia nawesa maadei amoie ado säla dödëla negei dialea.

Yesuea Gesami Hedabi imolömelëlä säla negei

¹⁻² Diofilasao, dafidi na bebagi dödëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dödëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Gesami Hedabiië geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla iaha maadei. ³ Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësëmäia e ulufadigila segeyo nabülas biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla iaha nelo. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme digila mosabio. Nadoea imolömelëlä na dafidi dilima säla i amo imäia gui beaha namialo. ⁵ Yoneada ödäea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Gesami Hedabia gemolömelëlä säi.

⁶ Amo gala, ili gegedolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ia obögëmolö walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Nadoea hi asigia segeyo daiala negei amoie dawada, dilile made. Segeyo amo daialoda Nado hidomumelë. ⁸ Amai gaso, Gesami Hedabi e dili neebee gui maala, ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëlä säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai amo baidilia hagui amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofali maala ilibalä neebee meli. ¹¹ Amolea ilima nabahalea, Galili dolöla dilie, mi edoie muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahlilä elea sähalea, Yesu goda walio dili digila, e neala gauia adogola selesaia mosöa fedasebe amoda obögëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obögëmolömelëlä säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili Olibe bidaia amila Yalusaleme obögëi. Segebia amila Yalusaleme ga madafali, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme beselagalahlilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidge, Yonege, Yemesege, Äduluge, Filibige, Domasige, Badlomiuge, Madiasige, Alibiasaie malö Yemesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yemesaie malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuie eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülas äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dilie, Godeie ado siiba säla dödëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaea dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoie Gesami Hedabia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligila hamoi gegedola hamomolöie

e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hi nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege nia ami baagola digala bole dusula gahidado beselagalalai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoie ëi ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Sama bebaji ado afädë säla negei amo gowe.

Ëe mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala säla dëdëla negei dialea.

Sama 69.25

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala säla dëdëla negei dialea.

Sama 109.8

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloï Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Amea nilia e dofä baagola nowela dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ëi säla negei. Dolö elö amoie ëida Yosebe, odoaea ie ëi Basabasala sälo, odoaea Yasadasala sälo nelo amo. Amase, elö amoie ëi Madiasile säla negei. ²⁴⁻²⁵ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloï, dia sulubadelaie iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaea abosolo hamoi idiolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hi segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ëi dëdëla salalahilä fofogolebe Madiasie ëidale beselagalasebegi, abosolo gidälasi amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

2

Godeie Gesami digai

¹ Yu udia dolöie molö nulö segeyo ëi Bëdigosi* beselagalasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo. ² Amala gegedola sefolalebegi, fo gelöie goba gadoi aabela guula maalahilä, mosö ili fifigi sebae ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale ëlile gadoi moge mogela ili sulubadela hïdo hïdolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Gesami Hedabia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoae ado säla beselagalagamäia Gesami Hedabia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege föi sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nabalahlilä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hïdo hïdolea nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nabalahlilä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae. Nilile ado säla säha dibege ilida Galili dolö madefa. ⁸ Ili nilile ado elö elöi amo säsebe nihili nabasebeweda, abeahäladu. ⁹ Nili Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfilialage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge, udia dolö odoaea Yüie mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihilile ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoie säla iasebegola säi. ¹² Ili fudugila asigi säosölahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³ Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebogola säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nabalahlilä, Fida e abosolo gidälasi amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafali sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nie ado hedabola nabualo. ¹⁵ Dilia dolö goweli gagaosebela helësei amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë*. ¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausiahamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nie Gesami udia dolö sulubadelama söga salimolömelë.

Dilile didiwi diefegealiala nie mala olelesa namolömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimolömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasi-molömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nie hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nie Gesami söga salimolömelë. Ili nie mala olelesa namolömelë.

¹⁹ Na muugi adogo hïdo elöi hamolasila naga föidaiage dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomolömelë.

* **2:1:** 2.1 Segeyo edefade Bëdigosi amoie ëi elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nalahlilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo. * **2:15:** 2.15 Yosemelëla säi amoie mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulö.

²⁰ Amase, Dafidilo Geloïie Segeyo Edefademalä beselagalamolö amo, aso, made beselagalala neëgi, esoge usila aubege bêlahilä heale uii beselagalamolömelê.

²¹ Amala hamosegi Dafidilo Geloïma damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namolömelêla Godea säila

Yoalea säla negei amo Fidaea säi.

Yoale 2.28-32

²² Fidaea sähalea, Isilale dolöla dilie, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melêlo made gadoi hamolage, hido elöi hamolage, dolöea hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameada e Godea odala iala hamoi amo hamomolö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebege. ²³ Dolö amoda gaula imolömelêla Godea dafidi daiala negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoïe sëa e fisigisimäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiage ie helësêla säi amo gowe.

Na beahamebe Dafidilo Geloï e nebalä ga madefali namolöi namolö misi neebe meli. Nafadea ne neala fologolasiloea, ne gelolasimolöie e nie naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nie isogi edefade obeägilo nobalahilä na obeägi ado säi. Amase, nie domalogi hamomolö amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nie gesami baagoi uguli mosöa ami dögila made moholö. Die hamoi hamolasilo dihî memelela odai amo bauia ami made sigämolömelê. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelê. Dia nebalä namolöi nebegeada ne obeägilo nobalahilä obeägisa namolöla

Debidia säimelêla säi.

Sama 16.8-11

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dilie, nilile mäu Debidiïe, na dilima fädälä sähago. E baagoige bauige. E baui amo nili mia wi walio dialea. ³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafali die mäu afädëa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelêla säla negei amo Debidi hî dawadigi nelo. ³¹ Godea Afädë Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoïe Debidiä bea sähalea, ïe gesami uguli mosöa dögila made moholö, ïe domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla iahamelê. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ïe naabo dafädimadi ifosilahilä, ïe Gesami i. Eedoea Gesami imolömelêla dafidi säla negei amo i. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelê. ³⁴⁻³⁵ Debidi eda selesaia mosöa fedai made gaso, ea säla negesalea sähalea,

Dafidilo Geloïa nie Dafidilo Geloïma sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelêla säi.

Sama 110.1

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelaia hedabola helësêmalö. Yesu e dofä dilia i fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloï namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësêmalola Fidaea säi.

Udia dolö yafte asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahlilä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoa amolima nabahalea, Nedoola dilie, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgësalea, Dili asigi besula hido hüdola Yesu Gelesoïe ëgi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëladigila diligali Gesami Hedabi imolömelê. ³⁹ Godea imolömelêla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage imolömelêla säla negei. Dafidilo Geloï Godea e neebëa misiäia wemolö amoli sulubadelama imolömelêla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloi odoage häila nabolöi hamoi odoage ilima gelola säla ialahlilä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia së molö amogi dilila nulöea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoo baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olei amo bëgëla hamoladigi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adoladigi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hido elöi hamolasila, dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hido hüdolaïe nelegei dilo amoda ili sulubadelaïe ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ilo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi ilida gobela ilo mosöamu gegedolahilä, hilile mosöa afufusa neada ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägila molö gegedola naala, ⁴⁷ Godeïe ëi gauia adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaia obeägila melêlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloïa odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

3

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

¹ Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele gobela ilo mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, ie emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla gobela ilo mosö idi nogila digalo Aye Negei dibeami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea gobela ilo mosöa digasebe amolima muni imola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele gobela ilo mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni imola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema sila nea Fidaea sähalea, Alima bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e imolö gabula helësëla ea elema si. ⁶ Amala sisebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë gaui mademelë. Amai gaso, afädë gaui amo digali iahago. Nasalese fii Yesu Gelesoie ägi säha, di nowela nawemola säi. ⁷ Amala sälahilä ie naabo dafädi amo nabelela gauia adalasisibegä, ie emo fodolofali neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä gobela ilo mosöa nogila digala, Godeie äi gauia adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea e Godeie äi gauia adala awäse amo bealahilä ¹⁰ ilia helësësalea, Gobela ilo mosöa nogila digalo Aye Negei dibeami ama salea muni imola säha filo amo gabula helësëi. Ema hamoi amo bealahilä ilo hame galalaia fedala fudugi.

Fidaea gobela ilo mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fädöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, gobela ilo mosö hadai dibeami baluluia mafui. Hadai amoda Solomonoie hadaila sälo. ¹² Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dilie, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alima sisila dibegoda edoie. Amai dilia helësësaleada, alile geloiage Godeie mala mogola gaula neebeweage alia dolö gowe nowela ifosila helësësale. ¹³ Abalahamaga Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuie äi ilibiamäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo neebea sigi gaula asimelë. Bailadi neebea sigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi iala golala melimelë. ¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hido elöi amoma baagi iala golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigämola säla didigai. ¹⁵ Udia dolögali Namolö Gaumäia Ilo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala nowela ifosi neebe amo alia siia melimelë. ¹⁶ Yesuie ägi asigi afädë negei amea Yesuie äia dolö dilia beala dawadigi amoma geloi i. Yesu hi alile asigi afädë negei neala nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaie siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nie nedoola dilie, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë. ¹⁸ Amo gadola siibafali Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hëmäia Godemadi namialo. ²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöie Dafidilo Geloia e neebeala fu imolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili neebea fisiga wemolömelë. ²¹ Siibafali Godea bea sälo hile nafolai amolima aligila bea säla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daiala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesaia mosöa beaha nea. ²² Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Gelo Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ie ado nabala bögëla awäla hamomalo. ²³ Ie ado nabalahlilä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibalä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi. ²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadelaea, Samuale nelo amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amoliile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoie malöge nebego. Godea Abalahamama sähalea, Die mäuma aligila udia dolö fifi asi dibe amo sulubadela neala obeägilasimolömelëlä säi. ²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ie hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoie mida gowe. Dilia nafade hamosa neebea amila ea sigi gaula obeägilahilä obeägilasimäia fisiga weimelëla Fidaea säla wagai.

4

Ilia Fida Yonele nafodoi

¹ Elea udia dolöma säla iaha nebegi, gobela ilo dolö nefolalo amolige, gobela ilo mosö idihë aligilo amoliile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele neebea misi. ² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömelëlä säla olelesebegi, ili mihaläla misi. ³ Ili maalahlilä ilia ele gaula nafodolahilä amo gala gasisebegi, aiyo

gudimolöhlilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla i amo yafiea nabalahlilä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ilo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegisädage, gobela ilo Busa Edefadeie sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi. ⁷ Ili gegedoi sebea ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie ëgila hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Gesami Hedabi nobai nea ea ilima säla obëgësalea, Udia dolöie sigi aligiloge dafidilola dilie, ⁹ amai dilia walio alima mi nabi amoda alia dolö emo nafadei afädë ugila negei amoie nabi galëda, amai dilia helësësaleada dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaage, amase, Isilale fii sulubadelaage, mi fädäla helësëmolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda

amomelë.

Sama 118.22

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. Sege föi sulubadelagi neebe amola nili damula moholö udia dolögali ëi elö made imelëla Fidaea säi.

¹³ Ili beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelo amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi. ¹⁴ Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo ebalälä neebe amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla ¹⁶ sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusaleme nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidolea, nilia ele nufulöie sähaleada, elema ëi go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahlilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ëi säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obëgësalea, Godeie siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelema. ²⁰ Amai gaso, alia meli amoge nabi amoge sämolö amo, made sämolö ulimelëla säi. ²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nufulöie ado gelofaläi säla ialahlilä ele nufulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaage Godea hamoi amoie ie ëi gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai. ²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelo.

Ili Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi imalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo neebe obëgëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iaha maadei. ²⁴ Säla i amo nabaha maadelahlilä, ili sulubadelaage hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloie, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge dia hamosa maadei. ²⁵ Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Gesami Hedabia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odo alia edefademalä mihalähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nalä ado afädë negesamu nea.

²⁶ Sege sulubadelaie beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daiala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gegedolahilä Dafidilo Geloie amoge ie Afädë Memele amoge daia sasagala neala golila

säi.

Sama 2.1,2

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage ebalälä udia dolö fii odoage Yu udia dolöage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifali Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gegedoi. ²⁸ Ili amala hamoi amoda dafidi die geloiage asigiage daiala negei amo gadola gausiala digai. ²⁹ Amaimo, Dafidilo Geloie, ilia nili nufulöie ado gelola säha nelo amo dia walio asigiimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloi imalo. ³⁰ Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöiege, die hamoi hamolasilo hedabifali Yesuie ëia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöiege hido elöi hamolasimolöiege, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹ Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Gesami Hedabia ilima nobasebegi, Ili Godeie ado mala bedäla made gelola säla iaha nelo.

Udia dolö sulubadelaage odoa ugila negei

³² Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaea hame afädë negela asigi afädë negela nelo. Amala negela neada afädëa ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hido hidolale nelegei dilo amoda ili sulubadelaie ua gadoi dilo. ³³ Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloï Yesu baagolahilä nowela neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelaema edefademalä obeägilasilahilä hedabola ugla negesa nelo. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilike sosogo odoaea segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala ialahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufolala adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädë nelo amoië ëida Yosebe. Ië ëi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla ëi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södülogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea ie sege afädë dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali i.

5

Ananiasa Safailalea hamoi

¹ Amala hamolo amo gadola dolö afädë Ananiasa ie udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hüle negesi. Ië udiaeeage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima i. ³ İasebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Godeie Gesamima wäfalä sämolöie mugabe Saidani die isogi nobamäia fu igo edoie. Dia die segeie bidi nii muni amogi odoa dihile negei gabu. ⁴ Sege bidi made nealada dihile dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihile madele. Die isogi amala hamomolö helësëi amoda edoie. Dia wäfalä säi amoda dolöma made, Godema säimelëla säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananiasa ulula digala hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaea edefademalä bedäi. ⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua* egoama hamoi amo helësëla made idia amo misi. ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Ä. Alia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloïie Gesamia abilia hamosebelela bimolöie fedogola meli amoda edoie. Digua baulo amolia dige gaula moholöie mumusogi digamolöie mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofalä Fidaie emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ilia ie domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹ Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaeeage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeadä hame afädë negela Solomonöie hadai dibeä amimu gegedosa aligilo. ¹³ Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä gedomolö bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ëi gauia adaha aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloïma asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösisila nidila negeladigi, dafudaia gaula maala nidila negeladigi. Amoië mida, ilia helësësaleada Fida e maasegi, ie ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoa Yalusaleme ga madela dibeamadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahiladigisa maadei.

Selesaia ftia abosolo dolö ftsigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloïie selesaia fii afädëa galabaia mosö idi gai amo doga negesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä gobela ilo mosöa nea namolö gähe goweie mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹ Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefalä gobela ilo mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahlilä ilia ado sämolö Yu udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misäiala säla imolö mosalola säi. ²² Amala

* 5:7: 5.7 Molö gaiä deala molöi gadoi baagibua.

säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amö maade beala Galisolö dolö amolima säla imolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla i. ²⁴ Amala säla iasebe amo nabalahlilä, gobela ilo mosö idihë aligiloie beaha aligilo ameage gobela ilo busa amolaliage goea edo beselagalamolödula helësëla asigia säosäosa dila. ²⁵ Iliä amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahlilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada gobela ilo mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶ Amala säla i amo nabalahlilä, idihë aligiloie beaha aligilo amola, idihë aligilo amolali awälahlilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufidolea bedälahlilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amöie ëi säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusalame udia dolöma säla iasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoa amola ilia säla obëgësalea, Nilia dolöea säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei amoda nilile mäuie Gode neebe amea e nowela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala te naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amöie mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiage nafade hamoi amo hëla fisimäiage fu imolöie amala hamoi. ³² Niliaage Gesami Hedabi Godea te mala hamolo nefolalebe amolima ilo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla i.

Gamelielea Galisolöma ado säi

³³ Galisolö dolö amolia ilia säi amo nabalahlilä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësëi. ³⁴ Amala helësësa dibegi, Galisolö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felesi dolö, eada Ado säla negei dibe amo olelelo. Ë ëi Gamaliele. Udia dolö nefolalo sulubadelaeadä ëi sälo neala sälo nelo. Anea sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisolö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dilie, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësësa galëda, dafididale fädäla helësëmalö. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahlilä ea sähalea, Neda dolö ëi sälomelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidäi gadoia e bëgëla afai. Amai gaso, e baagomäia nufudasebegi e bëgëla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ëi dëdëselo amo gala, Galili fii afädë, te ëida Yudasa, misi. Maalahilä te adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, eege baagomäia nufudasebegi, e bëgëla aulo amoli sulubadela dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalö. Iliä daiäi amoge hamoi amoge hili döfelëla hamosa galëda, amoda hogosa helemolömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiäi hamosa galëda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeamelëla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisolö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësëi.

⁴⁰ Amala helësëlahilä, ilia abosolo amoli welahlilä mofiasebegi, ili fëgämalai. Fëgälahilä Yesuie ëi säla bu elöda olelemabiola sälahilä ili fisigäi. ⁴¹ Amalebe ili Galisolö neebea amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amöie mida gowe, Yesuie ëigi hewai amo Godea dofeala helësëi amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi gobela ilo mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neamelëla fisila made, säla iahamu nelo.

6

Abosolo ili ugila negemäia ilia dolö gifalädäla memelei

¹ Segeyo amo gaaluda, Yesu bëgëla aulo malei maala bahamu nelo. Giligi ado sälo amolia Alamege ado sälo amolibalä gëgësalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela ilo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made ilomelëla säla gëgëi. ² Amala gëgësebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bëgëla aulo odoa amoli sulubadela gege-domalolahlilä ilima sähalea, Nilia Godeie ado amo fisilahlilä molö mogemolö amo dofea made gabumelë. ³ Amai gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolö gifalädäla mogoi neala sälo, Godeie Gesami nobai, hedabola dawadigi, amomu memelemalo. Memelelahilä, hamoi amo ilia sigi namiäia ifosidëlä. ⁴ Amalahiläda, niliamu Godema adosa namolö amoge udia dolöma Godeie ado mala säla imolö amoge hamosamu namolölamelëla säi. ⁵ Amolia säi amo udia dolöea nabalahlilä sulubadelaada dofea gabula säi. Amalahilä, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni

eda asigi afädë negelahilä gelola nea Gesami Hedabige ema nobai nelo. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ädiago fii. Eda Yu fii made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahilä ilibalä dila nelo. ⁶ Dolö memelei amoli abosolo ili neebee sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilä Godeie ado mala säla daidoi. Yalusaleme ami Yesu bégëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela ilo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negesi.

Yu ilia Sidibenibalä gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalaisebegi, e udia dolöbalä nea hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelo. ⁹ Amala hamosebegi, dolö odoaea Sidibenibalä gégësa nelo. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoie ëida Fisigai Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelo. Dolö amolida Salinialage Alegisädalialage misi. Ilibalä odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadelaea Sidibenibalä gégësa nelo. ¹⁰ Gégësalea Gesami Hedabi Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado säi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹ Ilile adoea aulo dabemolöi made bealahilä, geleä hado musügä awälahilä dolö odoama sähalea, Sidibenia Mosesele Godele gagadela säse nabimelëla sämalola säi. ¹² Amala säi amogi udia dolö nefolalo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalälahilä, ilia Sidibeni sigi gaula Galisölö dolö neebee ami asi. ¹³ Amalahilä ema ilia wäfalä babala säsäla sämäia dolö odoa sigi maalahlä amolia sähalea, Dolö neebe egoeada sege Godea hile nafolai goge* Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë. ¹⁴ Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go häila fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilia nabaha neebewege neala bedefamolömelëla säi amo nilia nabimelëla säi. ¹⁵ Amo säi amo nabalahlä, Galisölö dolö sefolalo amolia Sidibenüie migali sila beahamelebe selesaiä fiie migali gadoi neebe meli.

7

Sidibenia Galisölö dolö amolima ado säi

¹ Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Iliä ado säsebege dofä säsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibenia säla obégësalea, Nado nedoola dilie, ado sähago. Nabualo. Nilile naua mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemä nebegi, Gode yo digalo hido elöi amo Abalahama neebee maala beselagalai. ³ Maalahilä ea ema sähalea, Die segege sosogoge digila sege na olese amogi mosalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlä, e Galadia sege digila Halana namolö asi. Ìe eedo baagolahilä, sege walio dili neebee ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made i. Sege afädë emo afädëa emosamolöige dofä made i. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia imolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomalä säi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamosa neebe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sëlasimolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibalä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo digila awälahilä, sege wegi nea nïe ëi gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoie ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamae Aisagaie gafodo damulasi. Hobeala Aisagaie malö Yeigabamage amai. Amalahilä Yeigabaie malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilile mäu gidälasi amolia giwi afädë Yosebema naabo gëlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni imolahilä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yöi elö elöla sulubadela dibeä amila e damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebegi hedabola dawadigilasige mala hedabi hamolasimäiäie i. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ìe mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sidë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mäu ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagoie. ¹² Aso, molö made nebegi, Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahlä, Yeigabaea nilile mäu nelo amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³ Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebea ìe edoolalima, neda Yosebemelëla ulufadigila säla i. Amala sälahilä nebegi, Felauëa Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilä, Yosebea ìe eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gegedolada nabülasi gifalädäläie odoai bia. ¹⁵ Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi digala nebegi, hobeala

* **6:13:** 6.13 Sege Godea hile nafolaila säi amoda gobela ilo mosö amoie sähalea säi.

e baagoi. Amalahilä nilile mäu amolalige baagosebegi, ¹⁶ ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgëlahilä, sege dafidi Abalahamaea Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia niia ami baui.

¹⁷ Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala digamolö fu ga madesalea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bāula beselagalai. ¹⁸ Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelo. ¹⁹ Gini amea nili sosogo amoli dahila nealahilä, nilile mäu sëlasila, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu, Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hi mosöa ami sigi nelo. ²¹ Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahilä, hile malö folo wäla fosa nelo. ²² Amala fosololahilä ilia Isibiie dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelo.

²³ Mosese e gäheo i nabüasi biyidia baagilahilä ie edoo Isilaleie malö amoli neebee söfë moholö dialeala helësëi. ²⁴ Awälahilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëa Isilale dolö afädë nufudaha neebee meli. Amalebe Mosesea Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hi asiala hamoi amoie hi e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Mosesea helësësaleada ie edoo amolia Godea Moseseie naaboea ili fisigämolö gabula helësësa dialeala helësëi. Gasoda, iliada amala made helësëi nefolalo. ²⁶ Amo aiyog amogi Mosese beselagalala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neebee bealahilä, ele neala aealasidealälahilä elema sähalea, Malö äudäo, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahilä ema nabahalea, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memeesio. ²⁸ Aiyog dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nabalalahilä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelo. Ami nea ie dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabüasi biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neebee ami nebegi, i holöfalä afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Mosesea bimäia ulufadigila nelo. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloie ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gisigëlahilä bimolö bedäla nelo. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nie udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sëlasisebe amo siia melimelë. Ili dudumigila diisa dibe amo nabalalahilä, na ili damula awäla sigi obëgëmolöie digai neawe. Amai gabugi, hä misië, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgësaleada, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memeesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfalägi ulufadigi amoie naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibea ami neage, gäheo i nabüasi biyidia sege nafadeia ami neage, hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleie malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea mömelela ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëa Sainai bia amila ema ado säla iasolo amo gala sege nafadegi gegeedolo amolibalä nelo. Nilile nado amolibaläge nelo. Ado diamolöi diamolö amo nilima säla imäia ema i.

³⁹ Amaimo, nilile nado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obëgësa nelo. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Elonoma sähalea, Niligali gode odo naaboea hamomalo, liadale nili sigi mosäia. Mosese amea nili Isibilahilä segea moholöie sigi nelo amoma edo gadoi beselagalaidu nilia dawa madela säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfalä gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela i. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helësëlahilä ilia edefademalä obeägisa nelo. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi iala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebägi dëdëla negei amo gowe.

Isilale fii dilie, gäheo i nabüasi biyidiagi sege nafadegi nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumili gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla dëdëla negei dialea.

Emosi 5.25-27

⁴⁴ Gode ilibalä neebee amoie helësëla balai mosö amo nilile nadolalibalä sege nafadeia ami nelo. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilile nado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä

asi. Yasuabalā awāha nea Godea udia dolō fii odoa nefolalo amoli nesiladigila sege amo iligali bedefala aligi awāha neada balai mosō amo gaula awāha nelo. Amalahilā balai mosō amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi beselagalai. ⁴⁶ Godea ema obeāgisebegi ea Godema nabahalea, Na mosō afādē Yeigaba fii amolile* ulimolōda dofealela nabi. ⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonoea Godeie mosō uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameadā mosō naaboea uligida aligilo made nea. Bea sāloea sāi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nīe beaha aligimolōie filo dialeamelē. Amase, naga fōida nīe emoea emosaia idala filo dialeamelē. Dilia ne namolōda mosō abodo gadoi olasimolō. Amase, ne hele fimolōie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nīe naaboea hamoi madelela sāila sāla dēdēla negei dialeala sāi.

Aisaea 66.1,2

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifali nebege, bobaeage gēheage asigi afādē made negei amo wālasī nebege. Gesami Hedabima habobahamu nebege. Dilida dilile diado amoli nelo amo gadoimu nebege. ⁵² Bea sālo nefolalo amoligi afādē dilile diado amolia neala made sēsa neloda nowē. Siiba dolō mogoifali moholōmelēla sāladigi amolige ilia baagomāia nufudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolō amo hololōlahilā baagomāia nufimelē. ⁵³ Diligali Ado sāla negei amo selesaia dolōma aulo negela ī amo dilia gaula nea, amo made hamolo nebege dilia amaila Sidibenia sāi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado sāi amo nabalahlilā, ilia edefade mihalāla ema bese ali nalēgēi. ⁵⁵ Amasebegi Sidibeni ema Gesami Hedabi nobala nea ea selesaia mosōa sida adogola nea beahamelebe Godeie yo digalo hīdo elōi amoge, Yesu e Godeie naabo dafādimadi neebe amoge meli. ⁵⁶ Sila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosō dogā negei dibe amoge Dolōie Malō amo Godeie naabo dafādimadi neebe amoge beahamelēla sāi. ⁵⁷ Amala sāi amo nabala, ilia gelola hoaladigila naaboea ilile gēhe galahlilā, e neebea gaalu fodolofali nawela awāla ⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahlilā, e baagomāia igia nufudaha nelo. Dolō dafidi ema babala sālo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahlilā, malisā afādēie emo mia nidila negei. Malisā amoeie ēida Solo. ⁵⁹ Ilia Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloī Yesuo, dia nīe gesami nea nimola sāi. ⁶⁰ Amala sālahilā, emo gumu sasagala salea, gelolafali sähalea, Dafidilo Geloie, ilia nafade hamosebe goweieda ili sē īmabiola sālahilā, Sidibeni e sūwia dilo wāla adi.

8

¹ Sidibeni nufudadigi amogi Soloea īe siigi dofea hamoila helēsēi.

Sloea Godea udia dolō wela ifosi nefolalo amoli neala sēlasisa nelo

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilā, Godea Yalusaleme udia dolō wela ifosi nefolalo amoli mi gāwila edefademalā gelola neala sēlasisa nelo. Amalebe ili sulubadela fisāla awāla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilimu Yalusaleme ami nelo. ² Dolō odoa Godeie mala nabelo nefolalo amolia edefademalā didigaola Sidibenīie domalo bausi. ³ Amalahilā Soloea udia dolō Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala īalālesa nelo. Amala hamosa nea mosō neebe amo sulubadelagi awālahilā, udiage dolōge gaula dusugaia awāla galabaia negesa nelo.

Samelia segea Ado Mala Hedabi sāla ī

⁴ Udia dolō fisāla dusudasila afiai amolia sege ili afiāido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi sāla īia afiai. ⁵ Amala aftalahilā, Filibi Sameliaie gaamu afādē dibeā ami awālahilā, ea ilima sähalea, Godea Afādē Memelei amo hā misi neamelēla sāla īaha nelo. ⁶ Filibia ado sāla ī amo udia dolō gegedoi amolia hedabola nabalahlilā, ea dolōea hamomolōi made gadoi hamoladigisebe amo beala ili sulubadelaēa ea ado sāsebe amo nabaha nelo. ⁷ Amaha nea, udia dolō yafie ma mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisebegi īalāla gāwila doadigila awāladigi, amase, dolō emo nafadeige, dolō fii siige yafie wahiladigisa maadei. ⁸ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolō amolia edefade obeāgisa nelo.

⁹ Gaamugi ami dolō afādē īe ēi Saimono sulo. Dafidida ea golē hamosa nelo. Samelia fii udia dolō fudugimāia elō elōla hamosa nelo. Ea hīmu sähaleada, Neda ēi sālo edefademelēla sālo. ¹⁰ Amase, dolō odoa ēi sāloge, memasage sulubadelaēa Saimonoie ado nabaha aligilo. Amoli sulubadelaēa sähaleada, Godeie geloi amo ilia Edefadela sālo amoda amola sālo. ¹¹ Saimonoea segeyo yafiegi golē hamosa nelo amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea sāsebe amo nabaha nelo. ¹² Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe

* **7:46:** 7.46 Mosō amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolō) Godegali nelebo odala īala īe ēi gauia adamolōie gobela īlo mosō.

amoiege Yesu Gelesoie ëige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiaeege dolöeeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³ Amase, Saimono eege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴ Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahlilä ilia Fidale Yonele ili neebee fisiga gai. ¹⁵ Amala säsebegi, ele awäla beselagalahlilä, elea Samelia udia dolö amolia Gesami Hedabi nimäia Godema adolasi. ¹⁶ Mida, Gesami Hedabi ilibalä digala made nelo. Yesuie ëigimu ödägi gesa nelo. ¹⁷ Godema adolasilahlilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Gesami Hedabi nii. ¹⁸ Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni iahagolahlilä ¹⁹ sähalea, Na afädëma nie naabo negesisegi Gesami Hedabi nimolö amoie geloi amo nema imäiamelëla säi. ²⁰ Amala sälebe Fidaea ema säla obëgësalea, Godea memalä imolö amogi dia munia nimolö helësëi amea, dige die munige haligila Heli segea mosäiamelë. ²¹ Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebegi. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²² Dia nafade hamomolö helësëi amoie asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësëi amo hëmäia Dafidilo Geloima adomalo. ²³ Na säi amoie mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begi dibe go beahamelëla Fidaea säi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoea säla obëgësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nie adolasimola säi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea elema hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloie ado malage säla ialahlilä Yalusaleme obëgëi. Obëgësalea Samelia segeie gaamu holöfali dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligii obëgëi.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasä segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷ Amala säi amo nabalahlilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameada Idiobia udia dolöie beaha aligilo gini udia ëi Gädasi sulo amoie muni nelegeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeie ëi gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahlilä, bea sälo Aisaeaea bebägi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebägi dëdëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nabalahlilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goëda helësësebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädëa goie mida gowemelëla nema made säla iaseda, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligila fidelä fedala fimola säi. ³² Bebägi ado säla dëdëla negei nidei amoda gowe. Sugua sibi baagomäia nufulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hili damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai. ³³ E neala hewalasilahlilä ië gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoie yaua mauie ado nowëa säsimolöla

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.7-8

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hï e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla imola nabi. ³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dëdëla negei nideia amila mi gäwila Yesuie Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibeami beselagalala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëa dofogamolöi gabulela nabi. ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahlilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahlilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägila fedalahilä, Dafidilo Geloie Gesamia Filibi fodolofali sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä ea obeägila nelea hi aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligii awäla Sisalia gaamugi beselagalai.

9

Solo e asigi besui

* **8:36-37:** 8.36-37 Uluguea beba gowe dëdëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoea neala baala, damo 37 dëdëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Ä, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeie Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

¹ Amo gala Soloea Dafidilo Geloïie bĕgĕla aulo nefolalo amolima sĕlasila nufudadigidelĕla gelola sĕhamu nelo. Ea gobela ilo Busa Edefade neebea ami awĕlahilĕ sĕhalea, ² Gedolo mosō amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima idulĕ, beba afĕdĕ dĕdĕla imo. Yesuie idigi aulo nefolalebe, udiage dolōge, beagoleseda, nafodolahilĕ Yalusaleme sigi obĕgĕdelĕla sĕi. ³ Amalahilĕ, Solo e Damasaga suĕgila nebegi, mudaiala yo digalo maala fodolofali ema sege yabagelelo wĕla yabagelei. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afĕdĕa ema sĕhalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sĕlasisala sĕse nabi. ⁵ Amo nabalahlilĕ ea sĕla obĕgĕsalea, Dafidilo, dida nowĕla nabi. Amala nabasebegi, ea sĕla obĕgĕsalea, Neda Yesu, dia neala sĕlasilo amomelĕ. ⁶ Di hĕ nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolō amo ami sĕla imolōmelĕla sĕi. ⁷ Dolō odoa Solobalĕ asi amolia adola made aumala nelo. Ado sĕse amo nabi gaso, dolō hodo made meli. ⁸ Solo e digai amo noweia adalahilĕ si fisigĕla meli gaso, nelebo bimolō uli meli. Uli galebada ilia e nabelela gaulahlilĕ sigi awĕla Damasaga beselagalai. ⁹ Beselagalahlilĕ, ami segeyo ohodoa nelo amogi bimolō uli nea, molō ōdĕge made naala nelo.

¹⁰ Damasaga ami bĕgĕla aulo afĕdĕ nelo. Amoie ĕida Ananaiasa. Ea sosoĕla awĕla beahaleamelebe Dafidilo Geloia wela sĕhalea, Ananaiasaola sĕi. Amala sĕsebegi, ea sĕla obĕgĕsalea, Dafidilo Geloie, ne newela sĕi. ¹¹ Amasebegi Dafidilo Geloia ema sĕhalea, Di nowelahlilĕ idi gogi mosalo. Idi amoie ĕida Mogoi Idi. Amogi awĕlahilĕ Yudasae mosōa beselagalamolōie nowela mosalo. Yudasae mosōa beselagalalahilĕ dia Dasasa fii dolō afĕdĕ ĕi Soloda salealela nabualo. Mosalola sĕi amoie mida, ea Godema adosa neebe amoie. ¹² Ea sosoĕla awĕla beahaleamelebe ie si hedabomĕia dolō afĕdĕ ĕida Ananaiasa maalahlilĕ ie naabo negesi melila sĕi. ¹³ Amala sĕlebe Ananaiasaea sĕla obĕgĕsalea, Dafidilo Geloie, dolō goeada udia dolō dihile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoimelĕla udia dolō yaftea sĕi amo na nabimelĕ. ¹⁴ Nili neebee wige udia dolō die ĕi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolōie gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi imelĕla sĕi. ¹⁵ Amala sĕsebegi, Dafidilo Geloia ema sĕla obĕgĕsalea, Mosalo. Dolō amoda nie hamoi hamolasilo namiĕia memeleimelĕ. Eada udia dolō fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolō nefolalebe amolige, nie ĕi ilile siigi sĕmĕia memeleimelĕ. ¹⁶ Ea nie ĕigi sĕ elō elōla molō amo na ema olemolōmelĕla sĕi. ¹⁷ Amala sĕi amo nabalahlilĕ, Ananaiasa awĕla beselagalalahilĕ mosō amogi nogila digai. Digalahilĕ ea ema naabo negesila sĕhalea, Nedoo Soloo, Dafidilo Geloia ne wi misialai, di wi maahalea Yesu idiafa dia meli amea. Die si bu bimĕiage Gesami Hedabi dima nobamĕiage ne misialaila sĕi. ¹⁸ Amala sĕlebe fodolofali seme bebe gadoi Soloie siigila digalahilĕ ea bu bimolōi meli. Amalebe Solo e hĕ nowelahlilĕ, ōdĕgi gei. ¹⁹ Ōdĕgi gelahlilĕ, molō naala gelola obĕgĕi.

Solo Damasaga nea Yesuie mala sĕla iaha nelo

Damasaga nea Solo e bĕgĕla aulo amolibalĕ segeyo odoa nelo. ²⁰ Beaha aligila made fodolofali gedolo mosōa awĕla nea, ea Yesuda Godeie Efege neamelĕla sĕla iaha nelo. ²¹ Amalebe ea ado sĕi amo nabelo amoli sulubadela fudugilahilĕ sĕhalea, Udia dolō ĕi go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigisa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolōie ili nafodolahilĕ gobela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula moholōie misi madelela sĕla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalĕ gelolasila ado mala sĕla iaha nelo. Sĕla iahalea Afĕdĕ Memelei amoda dofĕ Yesu e neamelĕla sĕi amo Yu udia dolō Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofĕ sĕsebela helĕsĕlahilĕ, sĕla obĕgĕmolō asusugai nelo.

²³ Segeyo yafie baagilahilĕ, Yu ili gegedola Solo baagomĕia nufidedelĕmelĕla sĕla didiĕha dilo. ²⁴ Amala didiĕi amo Soloea nabi. Ili segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amaleladigi amoie idi nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomĕia nufulōie idia negesamu nelo. ²⁵ Amala hamosa nebegi gasi afĕdĕgi Soloie bĕgĕla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilĕ yala baagido ĕĕea begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelo

²⁶ Solo e Yalusaleme awĕla, Yesu bĕgĕla aulo amolibalĕ gedola namolō helĕsĕi. Amala helĕsĕla nebegi, eda Yesu bĕgĕla aulo made neala helĕsĕla sulubadela bedĕha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awĕla abosolo amoli neebee ami asi. Sigi awĕlahilĕ ea abosolo amolima Solo e idiafa awĕha nebegi Dafidilo Geloï meli amoge, ea Soloma ado sĕi amoge, ilima awala sĕla i. Amala sĕla ialahilĕ Damasaga awĕla Soloea Yesuie ĕigi ie ado mala gelola sĕla i amoge ilima awala sĕla i. ²⁸ Amala sĕlahilĕ Solo e ilibalĕ gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awĕha nea, Dafidilo Geloïie ĕigi gelola sĕla iaha nawesa nelo. ²⁹ Amala sĕla iaha nea, ea Yu dolō Giligi ado adolo nefolalebe amolibalĕ ado adosa nea gĕgĕsa nelo. Gĕgĕsebegi ilia e baagomĕia nufulōie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelĕla sĕi amo nabalahlilĕ edoolalia Solo Sisalia sigi awĕlahilĕ e Dasasa mosĕia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilĕ, Yudiage Galilige Samelĕage udia dolō Godea wela ifosi nefolaloa ami aeeala nelo. Amala nea ili neala gelolasisebegi, Dafidilo Geloibalĕ bedĕla nagadaiala

nelo. Gesami Hedabia ilile asigi falagaselasisebegi, udia dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolö Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolö afädë fii si dibe meli. Dolö amoie ëida Eniasa, e imididaia diasi dibegimu gäheo i gödölasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea, Eniasao, Yesu Gelesoea di wahilasisebego. Nowelahilä die fëo galimola säi. Amala säi amole e fodolofali nowei. ³⁵ Udia dolö sulubadela Lidalage sege Salonolage ili sulubadelaea e bealahilä Dafidilo Geloima asigi besui.

³⁶ Yesu bégëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo. ³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagosebegi odoaea ie domalo nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bégëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo nabalahlilä, ilia dolö äudäma e neebea bea mosalai. Awälahilä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala säla iasebegi, Fida e nowelahilä hiligila obëgi. Beselagalahlilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahilä udia didalo nefolalo amoli e neebe gaalu ga madela nefolalea didigaola gögi faguloge fagulo odoage Dogasaea hi e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei. ⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahlilä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidaloma bealahilä e nowela fii. ⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoie naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahii neebe amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöe dawadigisa maadelahlilä yafiea Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda dolö afädë ëi Saimonobalä nelo. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo.

10

Selesaia fii afädë maalahlilä Goniliasama ado säla i

¹ Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelo. Ie ëida Goniliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile ëida Idali Ami Dolöla sälo. ² Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. Ie mosöa nefolalo amoli sulubadelaeeage amalo. Eada busadäoi neebe amoli ugila negela muni nelegeige iaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bégisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebea maalahlilä ema Goniliasaola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälahilä, selesaia fii amoma sila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obëgësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵ Amaimo, dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, amoda di neebea gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla iala asibua Goniliasaea ie hamoi hamolasilö äudä nelo amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebea maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla iaha maadelahlilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägila gaamu ga madela awäha neebe amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi balededaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sidëa baagosebegi molö molö helësëi. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu doga negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elö elöige, nagadaia haгомoea aulo elö elöige, hagila aulo haea elö elöige sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fidao, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nabalahlilä Fidaea säla obëgësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaiage, nelebo die siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea dofea muöla säi

amoda ñe siigi dofea madela sãmabiola sãse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilã fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli.

¹⁷ Sosoãla awãla meli amo Fidaea mi edoiedula asigi sãosãola hehelèsesa sebegi, dolõ ohodoa Goniliasaie mosõala misi amoli maalahilã, Saimonõe mosõ abidi neala nalaba awãla beagolelahilã, idi galo mia ami segeamadi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolõ afãdẽ Saimono, ñe ñi elõda Fida, mosõa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoãla awãla meli amo Fidaea edodula hehelèsesãmu sebegi Gesamia sãhalea, Nabuõ, dolõ ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hã nowela digamo. Ilibalã moholõ amogi dia asigi sãosãomabu. Na ili fisiga weila sã. ²¹ Amala sãsebegi, Fida e digalahilã dolõ amolima nabahalea, Dolõ dilia hogose amoda nemelẽ. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia sãla obẽgẽsãlea, Godeie selesãia fii afãdẽa ami dolõ hãdali afãdẽ sigi aligilo Goniliasama sãhalea, Fida di neebee misialamalo. Ea sãse amo dia nabualola sãimelẽ. Goniliasada dolõ asigi mogoi, Godebalã bedãla nagadaiala aligilo neamelẽ. Yu udia dolõ amoliage e asigi mogoi neala sãlommelã sã. ²³ Amala sãsebegi, Fidaea ili mosõa digafiamola sãlahilã, ili ami adi.

Fida e Goniliasaie mosõa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi beselagalai. Gaamugi ami Goniliasaea ili beaha nelo. E sosogo amolige e damelẽfali amolige misialolahilã, ili gegedola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala beselagalasebegi Goniliasa maalahilã, ñe emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sãhalea, Di nowemo. Nege dolõfãmelã sã. ²⁷ Fidaea ebalã adodola mumusogi digahamelebe udia dolõ yafie gegedoi dibe meli. ²⁸ Bealahilã ilima sãhalea, Afãdẽ Yu dolõ neebe amogida udia dolõ fii elõbalã aligilo madege, amase, sãfẽge aulo madela sãla negei amoda dilia dawadigi nebebo. Amala hamolo gaso, dolõ elõma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sãmãia Godea nema oleimelẽ. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na sãla obẽgẽla made, ne misimelẽ. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliasaea sãhalea, Gomoie gahada deadi walio neebe we gadola eso bẽgisebe amo gaalu, nihĩ mosõa Godema adosa sebegi, dolõ afãdẽ fagulo hedabi eloloi salugai ñe odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sãhalea, Goniliasao, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadãoi amoligali ñaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolõ afãdẽ Saimono, ñe ñi elõda Fida, e Yoba gaamugi neamelẽ. Dolõ odoama bea mosalamalo. Dolõ amoda edaio Saimonoie mosõa sãfẽ misi saleamelẽ. Saimono ameadã sugua gao gafodo nealahilã, amea nelebo odoa hamomolõie daiaha aligilo. Ñe mosõda duhulu agesugi neamelẽla sã. ³³ Amala sãlebe na fodolofali di bea mosalola sã. Nabalahlã misi goda hedabi hamoi. Negege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sãmalola sã amo gadola sãsebe amo nabulõ nili sulubadela Godeie sidaia gedola saleawela sã.

Fidaea Goniliasaie mosõa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaea sãhalea, Godea udia dolõ sulubadela memelela made, fii sulubadela ebalã bedãla nagadaialahlã mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helèsẽla obeãgilo neebe amoda dofã na walio beagolei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea sãla, Isilale udia dolõma sãla ñi amo dilia dawadigi nebebo. Yesu Geleso amoda udia dolõ sulubadelaie Dafidilo Geloi nea. ³⁷ Yonea õdãgi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gãwilahlã, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebebo. ³⁸ Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Gesami Hedabige, geloige, ema sãga negesebegi, Gode ebalã nelo amea Yesuea fufuia nawesa nea udia dolõma hedabi hamoladigi, udia dolõ mugabe busaie geloi hawa nefolalebe amoli sulubadela wahiladigi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolõie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Ili e baagomãia iigi baala negeimelẽ. ⁴⁰ Amaimo, segeyo ãudã nelolahilã osodagi Godea dolõ amo nowela ifosilahilã, udia dolõea e bimãia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolõ sulubadelama made, Godea e bimãia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalã molõ õdãge naha aligilo neebe nilimamu oleimelẽ. ⁴² Ea nilimã sãhalea, Udia dolõma ado mala sãla ñahalea, udia dolõ dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiãia Godea ne memelela ifosila sãla ñamalola sã. ⁴³ Dafidi bea sãlo nefolalo amoli sulubadelaie ñe helèsẽla bea sãla sãhalea, Ema asigi afãdẽ negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ñe ñia hẽladigimolõmelã sã.

Godea udia dolõ fii odoagali Gesami Hedabi ñi

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, sãha nebegimu, Gesami Hedabi udia dolõ ea sã amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afãdẽ negei gafodo damulo Fidabalã misi amolia Gesami Hedabi memalã udu ñlo amo fii odoama sãga salĩ amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoie mida gowe. Udia dolõ amolia ado elõ sãla, Gode eda edefade neala sãse

nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilia Gesami Hedabi nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie ägi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

11

Fida e Yalusaleme awälähilä nelebo hamoi säla i

¹ Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalähilä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme fedala beselagalasebegi ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi. ⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahalemelebe, mudaiala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulähilä ne mia fisiga idogosoio. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na sila fädäla beahamelebe, sugua foi elö elöige, hogoi odoage, hagomoea aulo gadoige, hagila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fidao, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalähilä na säla obögësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaige, nelebo die siigi dofea madege, afädë nïe nafia made maimelëla säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli. ¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisaliata fisiga gai amoli mosö ne neebee ami maala beselagalasio. ¹² Beselagalasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälähilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nïe mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie äi elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Gesami Hedabi dafidi mi gäwila nilima digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obögësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Godeie Gesami Hedabia gemolömelëla säi amo helësëla obögëimelë. ¹⁷ Dafidilo Geloï Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula sämolöi nelolela Fidaea säla wagai. ¹⁸ Amala säi amo nabalähilä, ilia bu säla obögëla made, Godeie äi gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa neebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sälasisa nebegi, udia dolö fisäla dusudasila aftai amoli fisäla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awäla ado mala säla iia Yu udia dolömamumu olelela aliligi asi. ²⁰ Amai gaso, fisäla asi amoligi Saibulusi dolö odoage Säilini dolö odoage Ädiago gaamugi awäla Giligi udia dolömage Dafidilo Geloï Yesuie Ado Mala Hedabi olelesa nelo. ²¹ Dafidilo Geloia ie geloi ilima olesebegi udia dolö yafie asigi afädë negesa maadelähilä Godemadi namolö obögëi. ²² Amala hamoila säi amo Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amolia nabalähilä, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. ²³ E awäla beselagalalahilä beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilä ea obeägi. Obeägülahilä ea ilile iso asigi gelolasila udia dolö sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloibalä dila nebegoda go wälasimu namialola säi. ²⁴ Banabasa e dolö hedabi, Gesami Hedabi ema nobai nea, asigi afädë negei geloi nelo amea amala säi. Amaimo, udia dolö yafiege Dafidilo Geloima asigi afädë negela baai.

²⁵ Amala hamolahilä Banabasaea Solo hogomolöie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilä ea e Ädiago sigi obögëi. Ädiago ami gäheo i afädë ele udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolibalä gegedola nea, udia dolö yafieama mala säla olelesa nelo.

Yesu bögëla aulo Ädiago ami mi gäwila Geleso sosogola äi negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sälo odoa Yalusalemelähilä Ädiago digai. ²⁸ Iligi afädëie äi Agabasa e nowelahilä, Gesamiie geloi bea säla negesalea sähalea, Sege foi sulubadelagi sidë i edefademalä gelola moholömelëla säla negei. Amala säi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado säi amo nabalähilä, bögëla aulo nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela imolöie, muni dibe amo gadola idulämelëla säi. ³⁰ Iliä amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima imolöie gaula mosaloi.

12

Yemese baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

¹ Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sêlasimölöie gaula nafodosa nelo. ² Ea Yoneie edoo Yemese baagomäia nudulo helebea nufi. ³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haeafula obeägisebegi, Fidage gaula nafodomalai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴ Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä, ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihê namialai. Nudulu gäwi afädê afädêlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudimölöie udia dolö neebee e sigi moholöla helêsêi. ⁵ Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ie Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fia Fida ftsigäi

⁶ Heledoea aiyu gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Ila e igi êfê äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoie idi galo baagido idihê nefolalo. ⁷ Amala dibegi, Dafidilo Geloie selesaia fii afädê fodolofali maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii amea Fidaie afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofali nowemola säi. Amala säi amole igi êfê äudä amo Fidaie naabogi amila ftsigäla digai. ⁸ Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Die malibu fêdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlilä, ne bégëla misiëla säi. ⁹ Amala säsebegi, e awäse amo gadola bégëla segea doadigila awähaleada, selesaia fii amea e dofä sigi awäsebelä made helêsëla, ea sosoäla awäla beahala helêsëi. ¹⁰ Ele awähalea idihê aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami beselagalai. Beselagalalebe idi gai amo hï asigia dogä negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädê amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofali digila asi. ¹¹ Selesaia fii amea digila asibua Fidaea fädäla helêsëla obêgësalea sähalea, Heledoie naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helêsëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ie selesaia fii dofä ftsigä wei gabula säi. ¹² Amala fädäla helêsëlahilä, Fida e Yoneie eme Meliie mosöa asi. Yoneie êi elöda Maga. Mosöa ami udia dolö yafie gege dolahlilä Godema adosa dilo. ¹³ Fida e maalahilä idi galo baagido segeamadila nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä êi Olodaea idi gai dugimolö misi. ¹⁴ E maalahilä säse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dilie, Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walofala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafali sähamu nea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Godä ie selesaia fii gabula säi. ¹⁶ Ila amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigillahlilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala iaha maadei. Awala iaha maadelahlilä sähalea, Amala hamoimelëla Yemesemage, edoolimage säla imalola säla ialahlilä Fida e doadigila awäla sege elögi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiäla edefademalä asigi säosäosa dilo. ¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihê aligilo nelo amolibalä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege digila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili asigi afädê negelahilä Heledo neebee asi. Ila bea moholö nea, Gini dilo mosö beaha aligilo dolö êi Balasadusabalä ado afädê negelahilä, hobeala neala dalumölöie ado sämolö ili Heledo neebee asi. Amala sämolö asi amoie mida, ilia Heledoie segeamadi molö bidia nelo amo helêsëla amai. ²¹ Segeyo daiala negei amo gala Heledo e beaha aligilo ginüie fagulo salugalahlilä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i. ²² Amo nabalahlilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädê elöea säse amo gadola säsebelä gelola sähamu nelo. ²³ Ado amo Heledoea nabalahlilä, Godeie êi gauia adamolö made helêsëi amea, Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fêsöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maadelahlilä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obêgëi.

13

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

¹ Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelo. Ilile ëida gowe, Banabasage Simeono, ie ëi elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Ulusiusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelo. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Geloï helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea, Dafidilo Geloïie ëi gauia adala Godema adosebegi, Gesami Hedabia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daiai dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosaloi.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeie ado mala olelei

⁴ Gesami Hedabia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södülo dibeami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi beselagalalahilä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebea ami Godeie ado mala säla ïaha nelo. Ele ugila negemolöie Yonege ebalä asi. ⁶ Ele ödä södülo amoie sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi beselagalai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameadala golë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfalï bea sälo nelo. Amoie ëida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa Folasabalä aligilo nelo. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügai nelo. E Godeie ado mala nabelälä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golë hamolo, amoie ëi elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelo. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ie ëi elö Folola sälo nelo amoma Gesami Hedabi nobalahilä ema sila dialea sähalea, ¹⁰ Wäfalï säsäla dahila nelo sulubadelage, asigi musüga negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busaie malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada Dafidilo Geloïie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisimolöle. ¹¹ Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloïie naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofali gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelo. ¹² Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloïie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeie gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³ Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeie Bega gaamugi beselagalai. Gaamugi amila ili digila Yone e Yalusaleme obëgëi. ¹⁴ Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeie Ädiago gaamu dibeami beselagalai. Beselagalalahilä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵ Gedolo mosöa ami sebegi, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi. Säsisalea, Nedoola dilie, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä, Foloea nowela aligila naabo usigilahilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷ Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi nilile nado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei beselagalamäia neala edelasilahilä, hobeaale ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yöi gaula hi guila auaula nelo. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifalädäla sulo amoli nufudaha maadelahilä, ilile sege Isilale udia dolö samäia hilima imelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiäie nabülasi bia gadoi nelo. Sege amo nealahilä, Godea ëi sälo odoaea beaha aligimäia iligali ïala beaha aligili awalahilä, bea sälo Samuale neloa ami awäla beselagalai. ²¹ Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia ëdëgësebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisiie malö Solo i. Amala ïasebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelo. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidu namiäia memelela ifosi. Debidu helësëla ado gomälä säi, Yesüe malö Debidida nie naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla ïaha nelo. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabualo. Hobea ne baagia e moholömelë. Na ie emo usililo ëfë fisigamolö dofea made newela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola dili, Abalahamaie malöge, amase,

fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoië ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelo. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ie helësëla dödëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaijala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisesebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla iaha neawe. Dafidi nilile nadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Sama agedugi dödëla negei amoda gowe.

Dida nïe malö nebege, walio neda die Diado aligisawela

säla dödëla negei dialea.

Sama 2.7

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomalä säla dödëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola dilima imolömelëla

säla dödëla negei dialea.

Aisaea 55.3

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dödëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigämolömelëla

säla dödëla negei dialea.

Sama 16.10

³⁶ Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamomolö negei dilo amo gadola hamosa maadelahilä e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege amimu baula sigäi. ³⁷ Amaimo, Godea afädë neala nowelasi amoda sigäi made melimelë. ³⁸ Amai gabugi, nedoola dilie, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo hëmolöie mala dilima säla iaha neebewe helësëmalö. ³⁹ Ea hamoi amea, sulubadelaia dolö amoma asigi afädë negesebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei ameadä hëmolö uli amo sulubadela ea hëladigisa maadelo nea. ⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Beä säla negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia mosalo. Dili neebe amo gaalu, na hamomolö amo afädëa dilima amala hamoila säseada, dilia dofä gabula made helësëmolömelëla

säla dödëla negeila Foloea säla wagai.

Habagaga 1.5

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla imolö obëgëmalola säi. ⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla asi. Bëgëla maasebegi, elea ilima säla iahalea, Godea ugila negelo dibeä ami fodola namialola gelola säla i.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabolö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi. ⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelo. ⁴⁶ Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeie ado dilimadale dafidi säla imolöi galea gaso, dilia helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeadä alia dili digila fii odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebege. Damula aulo amo sege föi dibe sulubadelamadi gaula mosäiala

säi.

Aisaea 49.6

⁴⁸ Elea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloie ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloie ado mala neala gaulahlilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoië udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ei sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala selasimäialahlilä, sege amomadi made namiäia nesiladigi. ⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi. ⁵² Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Gesami Hedabige nobai nelo.

14

Folole Banabasale Aigoniama nea ado mala sāla olelei

¹ Aigoniama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuie gedolo mosōa ami asi. Ami awālahilā ado mala hedabolafalī olelesa nelo amea, udia dolō yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afādē negei. ² Amasebegi, Yu udia dolō asigi afādē negemolō haboi nefolalo amolia udia dolō fii odoa amolia edoolalima bimolō habobamāia si nigilasi. ³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedāla made Dafidilo Geloīie ado mala gelola olelesa nelo. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloīie ugila negelasilo mala sāla ī amo dofā gabula helēsēmāia, Dafidilo Geloīa ele neala gelolasilahilā, dolōea hamomolōi made gadoige, hīdo elōige hamomāia elema geloi ī. ⁴ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolō nefolalo amoli mogelahilā, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelo. ⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibalā nea, Folole Banabasale sē muāia igia nufulō dialeala helēsēi. ⁶ Amala helēsēsaleala sāi amo nabalahlilā, Folole Banabasale fisāla awāla Ligonīa segeīe gaamu Ilisidalage Debige sege amoīe ga made ga madela dibeadī amogige asi. ⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi sāla īia asi.

Folole Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸ Ilisidala gaamugi ami dolō emo nafadei afādē sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela āgūla misi salea, holōfalī emosala nawelo made sulo. ⁹ Dolō amea Foloea ado sāsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e wahimāia asigi afādē negei sebe amo bealahilā ¹⁰ gelola sāhalea, Dihīle emoea nowela namiēla sāi. Amala sālebe, dolō amo nila fedala aligisilahilā nawesa nelo. ¹¹ Foloea amo hamose amo bealahilā, Ligonīa udia dolō yafie gegedoi amolia hīlile ado adola gelolafalī sāhalea, Dolō gadoi hamolahilā, gode amoli nihīli neebee digai gabuwela sāi. ¹² Amala sālahilā, Banabasaeī ēi Susa negei. Amase, Folo eda ado adolo neala helēsēlahilā, īe ēi Hemisi negei. ¹³ Ilisidala gaamu amoīe yala baagido ami ilile gode Susaei gobela īlo mosō olasi nelo. Amoīe gobela īlo dolō nelo amea mama bebegesiala amalei amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi misi. Sigi maalahlilā eage gegedoi nefolalo amoliage elegali gōa nelegela nufudala īmolō helēsēla sigi misi. ¹⁴ Amala hamomolōīe hamosa neala sāi amo nabalahlilā abosolo āudā Banabasale Foloea helele fagulo amo nulilahilā, udia dolō gegedoi mogogi ami baluluīa awālahilā, ado gelola silālasila ¹⁵ sāhalea, Dolō dilie, dilia goda edo hamomolōīe hamosa. Alīge dolōfā dili nebege gadoi neamelē. Dilia nelebo memalā gadoi go fisila Gode namolōi neebe amoma besumāia alia Ado Mala Hedabi sāla īmolō misimelē. Gode namolōi neebe ameadā muge naga fōige odā duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge ea hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolō fii odoa siiba fii amoli sulubadela hili helēsēse amo gadola mosāia fisigisi. ¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubadela ea e dofā neala helēsēmāia, mustūgā negela made, hī e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudaīala fisiga idaloge, amase, molō bāulasiloge amole diligali īlomelē. Diligali molō īase amea bolelasisiloge obēgīlo dilile isogi nobalasiloge neamelēla sāi. ¹⁸ Elea ado amala sālahilā, udia dolō gegedoi sefolalo amolia elegali gōa nelegela sugua gao made nufudala īmāialahlilā, baagi sēi hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai. ¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoa Ādiagolage Aigoniāmalage mofiai. Mofiai amolia helēsēse amo gadola gegedoi amolia amala helēsēmāialahlilā, ilia ado afādē negei. Ado afādē negelahilā, ilia Folo igia nufi. Nufi amo baagoi gabula helēsēlahilā, dusugala gaula awāla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bēgēla aulo nefolalo amolia Folo e amaleladigila nebegi, e nowelahilā gaamu amogi bu obēgēla digai. Diala aiyō amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Foloea Yesu bēgēla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi sāla īaha nelo. Sāla ī amea Yesu bēgēla aulo yafie beselagalai. Amalahilā ele Ilisidalage Aigoniāmage Ādiagoge obēbēgela awāhalea, ²² elea bēgēla aulo nefolalo amoli neala gelolasila sāhalea, Dilia asigi afādē negei nebegoda go wālasimu namialola sāsisila aliligi obēgēi. Elea sāhalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholōie, nilia yōi yafie bimolōmelēla sāla ī. ²³ Asi amo obēgēsalea, elea Godea wela ifosi sege hīdo hīdolagi dolō odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi aligimāia memelela ifosisi. Ifosisilahilā, molō made naala aiyala nea, udia dolō Dafidilo Geloīma asigi afādē negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeīe gaamu Ādiago obēgēi

²⁴ Amalahilā Bisidia sege baagila awāla Bāfilia segea beselagalai. ²⁵ Beselagalalahilā elea Bega gaamugi ami Godeīe ado mala sāla īalahilā, Adalia digai. ²⁶ Adaliala odā du edefadegi fila Ādiago obēgēi. Dafidi Ādiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomāia Godea udia

* **14:12:** 14.12 Iliā hīlile gode ēi sālo dibe amo gadola ēi negei.

dolô wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obëgëi. ²⁷ Ami beselagalahlilä, elea udia dolô Godea wela ifosi nefolalo amoli gegendomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. Elea sähalea, Udia dolô fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doga negei gabiola säla i. ²⁸ Eleda segeyo yafie Yesu bëgëla aulo amolibalä ami nelô.

15

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

¹ Dolô odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olelesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla i. ² Amala säla i amo nabalahlilä, Folole Banabasalea dolô amolibalä didiähalea holöfalä made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasalea dolô odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolô dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolô nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla iia fedafai. Ado amala säi amo nabalahlilä, edoolalia edefademalä obeägësa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme beselagalasebegi, udia dolô Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolô dafidilo nefolalo amolalia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla iaha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumulö dialea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla imolö dialeala säi.

⁶ Ado amo hamogimolöie abosologe, dolô dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷ Gegedolahilä adö säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dilie, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nïe nafia nabalahlilä asigi afädë negemäia Godea dafidifali diligi ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸ Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode aema udia dolô fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ie Gesami Hedabi niligali i amo gadola iligalige imelë. ⁹ Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Iliä Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰ Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliage nilile nado amoliage ägümolöi made amo bëgëla aulo nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. ¹¹ Amala hamomolöi mademelë. Nilia helëssäleada, Dafidilo Geloï Yesuie ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helëssämelëla Fidaea säi. ¹² Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolô fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hïdo elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla i. Säla iaha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³ Elea ado säha maadesebegi Yemesea sähalea, Nedoola dilie, na säsebewe nabuö. ¹⁴ Godea udia dolô fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidilä olela odoa iligi ie namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla imelë. ¹⁵ Säla i amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado wäla säla negei dialea. Amoda gomalä dëdëla negei dialea.

¹⁶ Dafidilo Geloïa sähalea, Hobeä ne obëgëlahilä na Debidïie mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasimolömelë. ¹⁷ Mida, udia dolô fii odoa amolia Dafidilo Geloï hogomäia amamolömelë. Fii odoa nïe ëi gaula neebe amoli sulubadelaie ne hogomäia amamolömelëla säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloïa amala säila

säla dëdëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

¹⁸ Amoda siibafalä nilia dawadigi. ¹⁹ Na sämolö helëssäsebe amoda gowe. Udia dolô fii odoaea Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofea made. ²⁰ Iliä yöi made gaumäia nilia ilima beba gomalä dëdëla fisiga gadelä. Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolô fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälö sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hï eege muabio. Amoli dëdëla fisiga gadelä. ²¹ Mida, siibafalä Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaumu sulubadelagi dolô odoaea säla iahamu aligilo. Ie ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilömelëla Yemesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dëdëla i

²² Amala säsebegi, abosolo amoliage dolô dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolô Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaieage ado afädë negelahlilä sähalea, Nili neebewegi dolô odoa Folole Banabasalebalä Ädiago mosäia memeledelämelëla säi. Amala

sälahlilä ilia Yudasale, ïe ëi elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelo. ²³ Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dëdëla ï.

Abosolo niliäge, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiägoe Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dëdëla iasisago.

²⁴ Nilii neebewegi odoaea dilima ado säla ï amea dili fudugila asigi säosöla nefolaleai amo nilia nabi. Iliä amo amala sämalola nilia made säimelë. ²⁵ Amoie nilia ado afädë negelahlilä, dolö memelei amoli nilile damelë aeafali Banabasale Fololebalä dili neebëa fisiga idamolöla helësëi. ²⁶ Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie ëigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibeä amimu ga madela aligilomelë. ²⁷ Nilia amala helësëi amo gadola Yudasale Sailasalea bebagi ado dëdëi amo gadola adoea säla imäia dili neebëa mosalahagomelë. ²⁸ Gesami Hedabiage niliäge yöi afädë dilima neala baalasiloëa nilia ado geloï biyidiämu dilia hamomäia säla imolöla helësëi. Amoda goweli. ²⁹ Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalï godegali göa nelegela ï muabio.

Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisigaha aligiseda, hedabola namolömelë.

Hä amomelë. Hawiöla

säla dëdëla ï. ³⁰ Hä mofiamalohlilä ili Ädiägo digai. Digala beselagalahlilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gegeedomalohlilä beba dëdëi amo ilima ï. ³¹ Amala iäsebegi udia dolö amolia dëdëi amo nidei. Ado hedabi dëdëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisëbe amogi obeägï. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla ihamu nelo. ³³⁻³⁴ Ele Ädiägo ami segeyo holöbö ede nelohlilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obëgëmäia edoolalia aealo alima diamiaälahlilä, Hawio obëgëmalola säi.* ³⁵ Folole Banabasale Ädiägo ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloïe ado mala säla iadigi säla oleladigisa nelo.

Folole Banabasale gëgëlahilä hïdo hïdo

³⁶ Segeyo odoa nelohlilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloïe ado mala säla ïa ami edoolali hedabola neebelela fädäla beba obëgëdila säi. ³⁷ Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihiligila afiahala säi. ³⁸ Amaï gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela helësëi. Mida, dafidi ea ebebalä hamoi hamomolö made awäla ele digila Bäfiliala bahila obëgëi amogi. ³⁹ Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memesebegi edoolalia sähalea, Godeie ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

16

Dimodi e Folole Sailasalebalä asi

¹ Folo e awähamu nelohlilä, Debige Ilisidalage awäla beselagalai. Ami bëgëla aulo afädë ëi Dimodi nelo. ïe emeda Yu fii udia gaso, ïe eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo. ² Edoolali Ilisidala ami fiiage Aigoniama fiiage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiie gafodo damulasi. Amala hamoi amoie mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaeada Dimodiie eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bëgëla hamomäia ilima säla ïa awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömedi neala gelolasilahlilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahlilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Gesami Hedabia ilia Esiamadi ado mala säla imolö mosabiola idi gasebegi, ili Fili-giamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla beselagalahlilä, ili Bidiniamadi awäla beselagalamolö helësësebegi, Yesuie Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla beselagalai. ⁹ Awäla beselagalasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia

* **15:33-34:** 15.33-34 Dawadigi odoa ilia helësësaleada ado odoa säi damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Amaï gaso, Sailasa eda Ädiägo ami namolöla helësëi.]

fii doló afädëa ema sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemoló duhulu dëgëla misialola säha neebe meli. ¹⁰ Foloea amala sosoäla awäla beasebegi, hä nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla imäia neala olei gabula helësëi.

Ilidiaea asigi afädë negei

¹¹ Amalahilä nilia Doloasa digila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese beselagalai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi beselagalai. ¹² Neabolisi amila nagadabodo awäla Filibai beselagalai. Gaamu amoda Masedonia segeie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odoa nelo. ¹³ Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoie yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula helësëlahilä, nili ödägi ami afiai. Ami awäla udiafali odoa gegedola sefolalebe amolibalä fiffigilahilä adosa sefolalo. ¹⁴ Daiadaila udia afädë ëi Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameadad fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ëi gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla iaha nebegi Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ie iso asigi doge negelasi. ¹⁵ Amala hamosebegi, Iliidiage ie mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helësësa galëda, na mosöa namolö mogiamalola säi. Ea ähadulamu eegesebegi nili ea mosöa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

¹⁶ Nili Godema adolo segea ami awäha nebegi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meusebe amoie, udia dolö nefolalo amolia ie beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ilo nelo. ¹⁷ Folola nihilägila awäha nebegi, dolisä amea bëgëla maalahilä üala sähalea, Dolö golidad Gode ilibia edefade neebe amoie hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ilo neala säi. ¹⁸ Dolisä amea segeyo yafiegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogila mugabe fedai amoma sähalea, Yesu Gelesoie ëigila sähago. Dolisä go digila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi. ¹⁹ Amala hamosebegi, dolisä amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helësëlahilä, ilia Folole Sailasale gaulahilä, magaia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Iliia Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebea ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äudä gowelea nilile gaamugi wi maalahilä, udia dolö neala nafadelasisebemelë. ²¹ Nilia hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olemesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niliada amo nabala hamomolöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlä, udia dolö gegedoi amoliage ele nifulö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo giladigilahilä, ele buudi damuia nufualai. ²³ Iliia gelola nufudala ialalalahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴ Amala säla iasebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi. ²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasale Godema adoladigi, ie ëi gauia adala gë udäladigisebe amo, odoa galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala säha sebegi, fogoli edefademalä fodolo maalahilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoie idi galo doge negesa maadelahlä, igi ëfëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahlä beahamelebe, idi galo sulubadela doge negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësëi. Amala helësëlahilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hi e nufudala baagodälä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafali sähalea, A, di dihimu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasale seba baluluia awäla, e emo giginäle elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä alie, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo Geloia Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, die mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ie mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloie ado mala säla iaha nelo. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahlä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëläsi. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahlä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amoge edefade obeägisa nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi gaui nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amole fisigämäia säla imalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nabalahlä galabaia beaha aligilo amea Foloma säla iahalea, Na ali fisigämälola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Iliia amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi.

³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gaui mofiai amolima sähalea, Alida Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä mustügä fisigäla mosalasiole. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahlilä alí fisigämäimeleä säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gaui amolia gudi mogelo amolima säla iasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nabalahlilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebea awäla elema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälahilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we dīgila mosäimeleä geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö digila awäla Iliäiea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

17

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelö

¹ Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage beselagalaladigila awäla giso Desalonaiga beselagalai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelö. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada gafe ohodoagi gegegdola mofiai amolibalä ado bebagi säla dödëla negei amo ilima säla iaha nelö. ³ Amala säla iaha nea ea ilima Godeie ado mi ulufadigila awala säla iaha nelö. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleia së naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dödëla negei dialea. Yesuda na walio dilima säla iahago. Amoda Afädë Memeleia amomelëla Foloea säi. ⁴ Amala säla iasebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofä säsebela helësëlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeie ëi gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gëlahilä, dolö nafade hamolo memalä magaia gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilä udia dolö yafie gegegdolasila, ado gelolafali säi amea ili sulubadela gaamugi ami nududulä hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolö neebea sigi moholöie ele hogosalea dolö afädë ëi Yeisonoie mosöa ami fudulasia awäla hogola digai. ⁶ Awäla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awäla galisolö dolö amoli neebea awälahilä gelolafali sähalea, Dolö sege sulubadela gi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hä nilile segea beselagalai gabumelë. ⁷ Beselagalasebegi Yeisonoea ië mosöa fimäia fu i gabio. Ili sulubadela beaha aligilo gini elö Yesu neebe amo sähaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebe amea hamolo mala säla negei dibe amoda damusa neamelëla säi. ⁸ Udia dolö sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado säi amo nabalahlilä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila bedäsebegi galisolö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gaui amoliage ili fisigämolöie muni imalasebegi, imalasebe amo gadola iasebegi ili fisigäi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amoie gasigi edoolalia Folole Sailasale Belia moholö mosalola säi. Amala säsebegi, ele awäla Belia beselagalalahilä, Yu udia dolöie gedolo mosöa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameada Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Ili Godeie ado mala nabalö edefademalä obeägila nabahamu nelö. Nabalahlilä, ilia Foloea ado mala säla i amo dofä walebelela bimolöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dödëla negei amo nidela fädäla beaha aligilo. ¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädë negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädë negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeie ado mala säla iaha neala säi amo nabalahlilä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolasi. ¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofali fisiga gai. Sailasale Dimodile made awäla Belia ami nelö. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obëgësebegi, Foloea ilima ado säsisalea, Sailasale Dimodile ne neebea fodolofali misiäia säla imalola säsisesebegi ili obëgëi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶ Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfali godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ië asigigi edefademalä yösa nelö. ¹⁷ Amogi yöla ea gedolo mosöa ami awälahilä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeie ëi gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelö. Magaia gaamu dibe amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelö. ¹⁸ Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolö odoaeage Folobalä säla obëgë obëgësa nelö. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebe goda edo säsebela säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi amolile godeie mala säla iahaledula säi. Ili amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage baagoi amoli

nowemolö malage säla i amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli gegecola adolo segea ami awälahilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabolö hamesamelë. ²⁰ Ado odoa säi amo hido elöi gabugi, amoie mi helësëdeläla säi. ²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabolöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dilie, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësësamelë. ²³ Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö yafie meli. Beahaleamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeaa ami gomalä dëdëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dëdëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe se neebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiaiege nagadaiaiege Dafidilo Geloï nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufola adida made neebe amo dolöfäea e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelë. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imolöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gäwila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiaha maadelahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daiala negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Ili e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiage ea ili hamoi. Gode eda nili hido hidola neebea wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi filadigi fologoladigisa sebewemelë. Amo gadola diligi ado dëdëlo dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö neebe amea, nilia e goloeage silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebi amoma Godeada amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadela asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaijala udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafali memelela mogemolöie segeyo afädë daiai amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelëla dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahlilä, dolö odoa nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoaea sähalea, Ado walio säla i amo hobeala bu elö nabolö helësësamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä digila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie ëida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë ëi Damalisi eage, amase, odoaeage ebalä asigi afädë negei.

18

Foloea Golïdi nea hamoi

¹ Amala hamosebegi, Folo e Adenesi digila Golïdi asi. ² Golïdi ami Yu dolö afädë ëi Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale Idali sege digila hädamade misi nelo. Folo e ele sebea asi. ³ Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo. ⁴ Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebelä helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla iahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶ Amala säla iaha nebegi gaso, ilia made nabalahlilä e baagido säladigi gagadeladigisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ie fagulo fëfëladigilahilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäseda, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi. ⁷ Amala sälahilä, amila ili digila Folo e dolö afädë ëi Didiasa Yasadasa amea mosöa asi. Ie mosöa gedolo mosö gagägëlafali nelo. Dolö ameada Godeie ëi gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ëi Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloïma asigi afädë negela nelo. Amase, Golïdi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahlilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla iahamu namialo. ¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nie neebe amea afädëa di nufudala sêlasimolö mademelëla säla i. ¹¹ Amala säla iasebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³ Sigi awälahilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ëi gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dilie, mala dabilia nafade hamoie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵ Gasoda, adoge ëige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goëda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahilä nesiladigi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadela gedolo mosö beaha aligilo ie ëi Sosodenisi nelo amo gaulahilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgëi

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golidi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hili damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebesa beselagalai. Beselagalalahilä Foloea ele ami digilahilä, hïdo awäla gedolo mosö neebea ami beselagalai. Beselagalalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäiamelëla säi. Iliä Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili neebea obëgëmäiala Godea hameseda, amoda ne obëgëmolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebesa digila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua beselagalalahilä Sisalia gaamugi beselagalai. Beselagalalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olelahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä e awäla Galesiamadige Filigiamadige holöbö aligila baagiladigila awähalea Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aliligi awäha nelo.

Abolosia Ebesa nea hamosa nelo

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ëi Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebesa misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebagi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloie Idigi aulo mala ema olelei. Ie iso asigigi sämo sämosa nebegi, ea Yesuie mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelo. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelo. ²⁶ Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla iaha nelo. Amala säla iasebe amo nabalalahilä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahilä, elea Abolosi ea Godeie Idigi aulo mala hedabola helësëmäia mogolafali säla iaha nelo.

²⁷ Hobeä Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bëgëla aulo amolima beba dëdëla iasisalea Abolosima obeägilahilä gauia idogomalo. Abolosi e ami beselagalasebegi, udia dolö Godeie ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo. ²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebagi ado dëdëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memeleä amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafali säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

19

Foloea Ebesa nea mala säla iaha nelo

¹ Abolosi e Golidi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digaladigila awäla Ebesa beselagalai. Beselagalala Ebesa ami bëgëla aulo odoa gausiai. ² Gausialahilä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Gesami Hedabi niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Gesami Hedabi neala säi goda nilia nabi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Yonea ilia nafade hamoi amoie asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dialeala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hi e helësëla säila Foloea säi. ⁵ Foloea amala säi amo nabalalahilä, ili Dafidilo Geloie Yesuie ëigi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Foloea

ilima naabo negesisebegi Gesami Hedabi ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelö. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoi nelö.

⁸ Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea ado mala gelola säla iahalea, udia dolö nefolalo amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelö amoda dofä säi gabula helësëmäia säla iahamu nelö. ⁹ Amala säla iahamu nebegi dolö odoa nefolalo amolia ilile asigi geloi neada asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelö. Iliä Amala hamosebegi, Folea ili amilahilä Yesu bégëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälo mosö afädë Dilanasaie neebee ami awälähilä, Folea Yesu mala säla didiäha nelö. ¹⁰ Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelö. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloie ado mala nabi.

Segebaie efegeliala hamoi

¹¹ Godea Foleie naaboea geloi melëlo made hido elöi hamosa nelö. ¹² Ie filimo dogelo faguloge bululo faguloge hile domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damuladigi, mugabe doadigila awäladigisa nelö.

¹³ Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesiladigisa aligilo nefolalo amoligi odoaea oodo beala Dafidilo Geloie Yesuie ëi säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Folea ie mala säla ilo Yesu amoie ëigi dili nesiladigisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöie gobela ilo busa afädëie ëi Segebaie efegeliala gifalädälia amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ilima säla obëgësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahlilä dolö amoma mugabe fedai nelö amea ilima nila sadia alogola ie geloa ili baagila awäla, ili nufudala ialalesebegi ili mosöa amila sësëla dudugimu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä, Ebese nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahlilä, Dafidilo Geloie Yesuie ëi gauia adaha nelö. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahlilä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëie beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegeadolada siliba giwi dausini nabülasi bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloie ado mala daidolahilä edefademalä gelola bäui.

Ebese ami nebegi habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëlasisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahlilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahliläda, Olomoge söfë moholö dialeala säi. ²² Amala sälahilä ea ie ugila negelo Dimodile Elasadale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalahlilä, e holöbö Esia segea beaha nelö.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömolö holöfaläi made, edefade beselagalai. ²⁴ Dolö afädë nelö amoie ëi Demediliäsa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelö. Ademisiie gobela ilo mosö gadoi holöfaläi afädë afädëla Demediliäsaëa silibaea hamolo nelö.* Ea amo hamolo ameada hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea ie hamoi hamolasilo amolige, dolö odoaea hamoi amo gadoi hamolo nefolalo amolige neala gegeдолasilahlilä sähalea, Dolöla ilie, nilia hamoi amo hamolo amea muni edefade nelö amoda dilia dawa. ²⁶ Ebese wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo amea udia dolö yafie dusugala nidilahlilä ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naaboea hamola nowei amolida gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neebee ameada, udia dolö amolia nabalahlilä, nilia bidi nimolöie hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiie gobela ilo mosöge udia dolöie sigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ie ëi gauia adalo gaso, ie ëi edefade amo neala nagadaialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahlilä, ilia edefademalä mihaläla gelola üalalahilä sähalea, Ebeseie Ademisida edefademalä neala gelola sähamu nelö. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaëa üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolalea Masedonia fii dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeä ami fodolofaläi sigi gaula asi. ³⁰ Folea udia dolö yafie gegedoi dibeä ami hï äudulä hamosebegi, Yesu bégëla aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoie gamane sigi aligilo odoa Folobalä damelë hamola aligilo nelö amolia Foloma ado

* **19:24:** 19.24 Ademisida gowe gadoi. Eda wäfaläi gode udia gadoi. Udia dolöea nelebo elö elöla göa nelegela wäfaläi gode amogali ilo.

säsisaalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeami dofä mosabiola säsi. ³² Iliä amala säsisibe amogaalu, udia dolö gegedoi amolia gelola üalala dodogöla säha difolalo amea ili asusugahalea odoaea ado elö säsebegida, odoaeada oböla ado elö säla aulo dabeladigisa dilo. Ili yafieada mi goweie gedoi gabula made helésëi nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilä, udia dolö odoaea helésëaleada, mi e gabula helésëi. Amala helésësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelëla sädelä hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolö amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaie Ademisida edefademalä neamelëla säha nebegimu, aoa äudä gadoi asi.* ³⁵ Gaamu amoie gusigusi nelo amea udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dilie, Ademisi edefade neebe amoie gobela ilo mosö neebe amoiege, amase, nelebo afädë mudaiala beselala digai dibe amoiege sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëa dawa madaeda nowë. ³⁶ Hä, na säi amo gadola afädëa wäfali säila sämolö uli ameadä, dilia nelebo afädë asigi made gäwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudä sigi misi goweleada gobela ilo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalä hamoi hamolo neebe amoliage ilia afädëbalä gudimolö helésësa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe amea amoie gudimolö segeyo odoa daiala negei dialea. Iliä amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helésësa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi amea Olomo gamane neebe ameadä nilima dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilä, nilibalä gudimolöi gabumelë. Iliä amala hamosedä, nilia walio gegedola üalala säi amoie mi goweie säimelëla sämolöi mademelëla gusigusi amea säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademaläi.

20

Folo e Masedoniage Giligige asi

¹ Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Foloea Yesu bögëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ialahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Foloea ilima asigi gelolo ado yafie säla iia awälahlilä, hobeala Giligi segea beselagalai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nufulöla didiäha dialeai dialea, e Masedonia obëgëmolöla helésëi. ⁴ Dolö ebalä asi amolida goweli. Gaamu Belialada Bilusaie malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila Gausage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigasa Doloformasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai digila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahlilä, afiala ili neebea Doloasa beselagalai. Beselagalalahilä segeyo gifalädälä ami nelo.

Doloasa ami Foloea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädälügi nili molö molö gedolahilä Foloea ilibalä didiäha nelo.* E aiyu amogi moholö gabula helésëlahilä, ea säla iaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami malisä afädë amoie ëi Yudigasa e mosö amoie wido holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoi. Foloea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahlilä sähalea, Hame gudusebemelë. Didigaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalahlilä, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nili nilidale ödä duugi filahlilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahlilä ödä duugi fimolö helésëi. Folo e nagadabodo moholöie ea amala daiai. ¹⁴ Afialahlilä Asoso ami ea nili gausialahlilä, eege ödä duugi fedala filahlilä nihiligila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyu amogi amilahlilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyu amogi Samoso awäla beselagalai. Amilahlilä amo aiyu amogi Miledusa awäla beselagalai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö madelahilä, Foloea Ebesa baagila moholöla helésëi. Yu udia dolöie

* 19:34: 19.34 Aoa äudäda molö giai deala molöi gadoi.
mai amoda Yesuie molö maila helésëi.

* 20:7: 20.7 Dolö dawadigi odoa amolia helésësaleada, molö

moló nuló segeyo èi Bèdigosi made beselagalai amo gaalu, fodolofalí Yalusaleme awála beselagalamolói galèda, amoda moholòla helèsèi.*

Foloea Geleso sosogo Ebesa nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola sàì

¹⁷ Miledusa ami nea Foloea udia doló Godea wela ifosi Ebesa nefolalo amolile doló dafidilo nefolalo amoli e neebee misiaia misialola sàsi.* ¹⁸ Ili e neebee maala beselagalasebegi, ea ilima sàhalea, Esia segeamadi degabo mi gàwila maala neloa amila dilibalà nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu doló nefolalo amolia ne nufulò daiha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihi nagadaiala siahalò digaha nea Dafidilo Geloie hamoi hamolasisa nelomelè. ²⁰ Dili ugila negemolò amogi afādè musügä negela made, na dilima sàla iadigi, udia doló gegedoi dibeaa amige, dilile mosòaa amige, sàla oleleladigi amoda dilia dawadigi amomelè. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi nea, nilile Dafidilo Geloì Yesuma asigi afādè negemalola gelola sàla i amomelè.

²² Amala hamosa nelo gaso, hà walio Gesamia ne mosòla sàse amo gadola, ne Yalusaleme moholò neawe. Ami neègi, nema edo hamomolòdu, na dawa mademelè. ²³ Dawa made gaso, na afādè dawadigida gowemelè. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi Gesami Hedabia nema sàla iahalea, Galabaiia negemològe sè mològe bimolòmelèla gelola sàla iahamu nelomelè. ²⁴ Amaimo, ne namolò amoda nema memalä gadoi gabula helèsèsamelè. Godeie ugila negelasilo Ado Mala Hedabi sàla imolòie hamoi Dafidilo Geloì Yesuea nema i amo hamola wagamolò amoda geloi gabula gelola helèsèsa neawe. ²⁵ Hà, nabuò. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiè mala sàla iaha nelo gasoda, diligi afādèa hobeala nie mi bu elò made bimolòla helèsèsamelè. ²⁶ Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fādäla sàla iahago. Afādè nafadegi awàseda, asialada nema mademelè. ²⁷ Mida gowe. Godea hamomolò amo afādè musügä negela made, sulubadela na dilima sàla iaha maadei amea. ²⁸ Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Gesami Hedabia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia doló Godea wela ifosisi nefolalebe amoli ie namiäia hile healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola ili sigi namialo. ²⁹ Ne asibua ilua tügulo geloi gadoi dili nefolalebea gi maalahlilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasèla made, nufudala hèsèmolòla helèsèsamelè. ³⁰ Dihili diligi doló odoaea nowelahlilä, ado halowela sàla, Yesu bègèla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bègèla misiaia moholòmelè. ³¹ Hà idihè namialo. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siahalò digaha nea dili hido hidolama sàla olelesamu nelo amo helèsèmalo.

³² Amai gabugi Godemage, ie ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelè. Mala amea dili neala gelolasimolòige, Godeie udia dològali hedabi imolò dibe amo gadola dilima imolòige nea. ³³ Na afādèie munige faguloge gesami awála made nelomelè. ³⁴ Nihile naaboea nihi hamoi hamola, nihinege, nebalä aligilo amolige, nili mològe neleboge dofea negei dilo amoda dihililä dawadigi amomelè. ³⁵ Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebewea udia doló geloi made nefolalebe amoli ugila negemolò dibe amo oleimelè. Amase, Dafidilo Geloì Yesuea sàhalea, Afādèa digali afādè iaseda, dia holòfalì obeägimolò. Gasoda, dia afādè elògali iaseda, dia edefademalä obeägimolòmelèla sàì amo helèsèmolò dibe amoge oleimelèla Foloea sàla wagai. ³⁶ Ea ado amo sàha maadelahlilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gomusula Godema adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadelaea edefademalä diila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoiè mi edefadeda gowe. Ea nie mi bu elò made bimolòmelèla sàì amogi. Hà amalahlilä ilia e du dibeaa ami ifola asi.

21

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

¹ Nilia ilima, nili hà afiahamelè, dili hawiola sàlahilä, ödä duugi fila mogolafalì awäla Gosi beselagalai. Amo aiyo amogi Olodesi beselagalai. Amilahilä Badala beselagalai. ² Badala amila ödä du elò Fonisia moholò dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiahalea nilia Saibulusi södòlo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelo. Awähamu nea Daia awäla beselagalai, du amogi nelegei gaui amo ami negemolòie. ⁴ Daia ami beselagalala bègèla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädälä mia nelo. Gesamia ilima aligilahilä helèsèlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola sàì. ⁵ Amala sàsebegi gaso, nili moholò fu beselagalasebegi, hà doadigila afiai. Afiasibegii ili sulubadela udia malòla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahlilä nili sulubadelaea duhulu bosea ami emo gumu sasagalahilä Godema adoi.

* **20:16:** 20.16 Baagila Asi Segeyo molò nalahlilä sègeloy nabülasi bia baagilahiläda Bèdigosi Segeyo beselagalalo.

* **20:17:** 20.17 Miledusala Ebese moholòda mia made, gilomida nabülasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

⁶ Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawiolahilä hili mosöa obëgësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla i

⁷ Ödä duugi filahilä Daia dëgila awähamu nea, Dolemesi beselagalai. Beselagalalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyo amogi awäla Sisalia beselagalai. Beselagalalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelo amoie ëi Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädälä amoligi nelo.* ⁹ Ìe idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰ Nili ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie ëida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹ E nili neebee ami maala, ea Foloie malibu gii amo nealahilä hile emole naabole neegilahilä, ea sähalea, Gesami Hedabia sähalea, Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama imolömelëla säsebemelëla säi. ¹² Amala säi amo nabalahlä niliäge, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuui. ¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obëgësalea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebe goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nie emo naabo neegimolö gomu made. Dafidilo Geloï Yesuie ëigi baagomolö diëge amoda dofeala helëësamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ea helësei neebe amo haila fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloïa hamesebe amo gadola hamomäimelëla säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bëgëla aulo odoa Sisalia nilibalä gegedola afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afädë bëgëla aulo siiba nelo amoie ëida Nesono ie mosöa awäla nefolamolöie ilia nili sigi asi.

¹⁷ Nili Yalusaleme beselagalasebegi ami nedoolali amolia obeägila gauia idai. ¹⁸ Amo aiyo amogi Foloa nihiligila Yemese neebee afiai. Afiaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegedoi. ¹⁹ Foleoa ilima dili go gabiola sälahilä, udia dolö fii odoa nefolalebea ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. ²⁰ Foleoa awai amo ilia nabalahlä Godeie ëi gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaada Ado säla negei amo gelola bëgëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelo amolima dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Foleoa Yu udia dolö sege elö elöla fii odoa amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fisimola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla iaha neamelëla odoaea säla i gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala säseba, ilia dofä nabalö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliada dia mala afädë bëgëla hamomäiaie säla iaha. Nilibaläda Godema afädë hamomolömelëla säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia negelasimalo.* Amala hamoseda, odoaea ado die säi amo nabelo amoliada, nilima wäfalä säla i gabula helësälahilä, Ado säla negei dibe amo dia bëgëla hamolo gabula helësemolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoa asigi afädë negei neebe amolima, ado sämolö helësei dilo amo nilia beba dëdëla i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Amase, udia dolö fa nimabiola säla ila säi.

²⁶ Amalahilä amo aiyo amogi Foleoa dolö biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilä e gobela ilo mosöa awäla gobela iloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolö gabugi, afädë afädëlaea amo galada odala imolö gabula säla i.

Yu dolö amolia Folo gauï

²⁷ Mala amoie segeyo gifalädälä dilo awäha maademolö ga made dibegi, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai amolia Folo gobela ilo mosöa neebe amo meli. Bealahilä udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamäia neala habobasilahlilä Folo gauï. ²⁸ Gaulahlä ilia gelola uuala sähalea, Isilale dolöla dilie, nili ugila negemolö mofiamo. Dolö gowe sege dibe sulubadelagi udia dolö nefolalebe sulubadelama säla olelesalea, Isilale udia dolöge, Ado säla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalämelëla säla olelelomele. Amomu made, ea Giligi dolö odoa nefolalebe amoligi gobela ilo mosöa sigi maalahilä mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia

* 21:8: 21.8 Filibida dolö gifalädälä abosolo ugila negelo namiäia dafidi memele amoligi nelo. Abosolo 6.1-6 bimalo.

* 21:24: 21.24 Abosolo 18.18 amoge bimalo.

Ebesa fii èi Dolofimasa e Folobalä gaamugi neebe amo bealahilä, Foloea e gobela ilo mosöa sigi nogila digai gabula helèsèlahilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegedola ilia Folo gaulahilä, gobela ilo mosöa amila dusugala gaula awähalea gobela ilo mosö idi galo sulubadela fodolofali gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nufulö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadelaede fadademälä fudugila nudusaleamelëla säi amo nabi. ³² Amo nabalahlilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahlilä, udia dolö gegedoi neebea ami ili fodolofali baluluia afiai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebea awälahlilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi èfè äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obègèsalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bègëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoë mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Foloea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabeledulela säi. Amala sälebe busa amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanebalä nudulahilä ie nudulo dolö dausini biyidya sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelu amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Foloea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segegi gaamu Dasasa dibe amoda nïe segemelë. Nïe gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Foloea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Foloea Hibulu adoea sähalea,

22

¹ Nado nedoola dilie, dilia na asiala hamoila säsebegeoie, asiala made hamoila dilima fädäla säla iahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlilä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo. Sau sagala nefolalebegi Foloea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegüi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelu. Eada nema nilile naua mäuie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelu, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bègëla aulo nefolalo amoli na neala sëlasisa nelu, ili baagomäia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomelë. ⁵ Gobela ilo Busa Edefade neebe ameage galisölö dolö nefolalebe sulubadelaeeage, ilia na dofä säsebewe dilima säla ilo amo. Ili ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dädëla, na gaula mosäia iasisio. Iäsisiebegi Idi bègëla aulo ami nefolalo amoli gaulahlilä së imäia Yalusaleme sigi obègëmolöie nea asimelë. ⁶ Ne Damasaga suägila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaiala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagadaia digala negei dibegi afädëa nema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na, Dafidilo, dida nowëla säla obègëi. Amala säla obègëlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sëlasilo amomelëla säsio. ⁹ Dolö nebalä afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afädëa nema ado säi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sähalea, Di nowëla Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiai amoda afädë ami neebe amea dima säla iaha maademolömelëla säsio. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolö ulisebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awäla Damasaga beselagalai. ¹² Dolö afädë èi Ananaiasa e Damasaga ami nelu. Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaeeada, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelu. ¹³ E maala ne neebea ga madefali nea, ea nema sähalea, Nedoo Soloo, die si hedabi bu bimalola säsio. Amala säi amole nïe si bu hedabolahlilä bimolöi gabugi e meli. ¹⁴ Amasebegi ea sähalea, Nilile mäuie Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helèsëmäiage, ie hamoi hamolasilo asigi mogofali neebe amo dia siia bimäiage, hi ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵ Dia meli amoge nabi amoge udia dolö sulubadelama säla imolöie e neala

olelo di namolömelë. ¹⁶ Di memalä beaha samolöda edoie. Hä nowelahilä ödägi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hëla fisimalola säsiola Foloea säi.

Foloea fii elöma ado mala sämäia Godea fisiga gai

¹⁷ Foloea säla iahamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obëgëlahilä gobela ilo mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloie miso nelo gabio. Ea nema sähalea, Dia nie säsiase amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabalö ameadä, hä fodolofali, Yalusaleme digëla di aabela mosalola säsiö. ¹⁹ Amala säsebegi, na säla obëgësälea, Dafidilo Geloie, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala ialalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë. ²⁰ Die olelo Sidibenüie heale digasalo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomolöge dofeala helësëlahilä e baagomäia nufidelo amolile fagulo daia salugalo gii amoda na beaha nelomelëlä säi. ²¹ Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëlä säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëlä säi

²² Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö fii elöma moholömelëlä säse amo nabalahlilä, ilia gelola üalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nufuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. ²³ Iliä üalala didigala sähamu nea hille fagulo daia salugai gila sadia galadigi, gulu dao gasala sadia adaladigisa nebegi, ²⁴ ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Iliä ema ado gelola säse goie mi säla imäia ami mosö mumusogi digala e fëgämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie mala säla negei ameadä dolö amo fëgämolöda mogolalela nabi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebea awäla ema säla ialahlilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolölä säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebea awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgësälea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëlä säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämolö nefolalo amoli fodolofali badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësäleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuie Galisölöma ado säi

³⁰ Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula fädäla bimolöie, e fisigälahilä gobela ilo busa amolige, Galisölö dolö amoli sulubadelage gegedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebea ami ifosi.

23

¹ Foloea Galisölö dolö amolima sila nea sähalea, Nedoola dilie, ne Godeie siigi nawesa neada nie iso asigia dofealahilä hahamola miso amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananiasälea dolö odoä Folo ga made nefolalo amolima sähalea, Ie nafigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hëi amo gadoi nebegi, Godea di nufulömelë.* Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabalö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeie gobela ilo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalela nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obëgësälea, Nie nedoola dilie, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amöie beaha aligilo neebe amo dila e gagademabiola bebagi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Foloea dolö nefolalebe amoli odoä Sadiusi sosogo, odoä Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisölö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dilie, neda Felesi sosogo neawe. Nie nadoge Felesi sosogo nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda gudisagomelëlä säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesäia fiige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësälea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoä Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesäia fiia ema ado säla ilëdula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade

* 23:3: 23.3 Mosö alalo gai beni faleia hëla säi amöie mida gomälä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimälahilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahlilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi.

¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Geloi Folo neebee maalahlilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusalerne nea di nie neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daiiai

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiiha dilo. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nufulöla daialo amolida nabülasi biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ilo busa amolige dolö dafidilo amolige neebee awälahlilä ilia sähalea, Nilia migalia diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebee ado fisiga gahaleada, Folo dili neebee sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogomolöela sämalö. Amala hamosedä, e dili mia, aso, made beselagalala neegi, nilia e nufulöie daiiai neamelëla säla i. ¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalahlilä, e ami dolöie mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla i. ¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahlilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebee sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebee sigi awälahlilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweada ado afädë dima sämolö galea, di sebee sigi mosöla säla imelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomalä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabolöie, dia Folo e Galisolö neebee aiyö sigi digamalamäiala sämolöla säsiö. ²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülasi biyidia baagi, ilia e nufulö musügä beaha nea. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiiala beaha neamelëla säla i. ²² Amala säla ibe beaha aligilo busa amea malö malisä amoma gelola sähalea, Dia nema säla i amo afädëma säla imabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi neebee, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äüdä misiëla welahlilä elema sähalea, Sisalia moholöie ami dolö hädali äüdäge, sugua hosigi fila aulo dolö nabülasi gifalädaliage, amase, göge gaulo dolö hädali äüdäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daiamalo. ²⁴ Amase, Foloie sugua hosige dilia daiialahlilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi neebee sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dädëla iahalea gomalä säla dädëla i.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dädëla iasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahlilä, ami dolö amola e neebee maala na e damula awäla sigi obëgëimelë. ²⁸ Ili ema gudimolö ado säsebe amoie mi nabolölahilä, na ilile Galisolö neebee e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahlilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei amoieumu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia negemolöige, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daiiahaleamelëla afädëma nema säla iasebegida, di neebee e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweimelëla dima säla imolö mosalahagomelëla säla dädëla i. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Äibadalisi gaamugi beselagalai. ³² Amo aiyö amogi ami dolö sugua hosigi fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoä amolida hilile mosöa obëgëi. ³³ Ami dolö sugua hosigi fila afiai amoli awäla Sisalia beselagalalahilä, gamane sigi aligilo amoma beba dädëi amo neala iala, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na die gudi nabolömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

24

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

¹ Segeyo bia nelolahilä gobela ilo Busa Edefade Ananiasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoie mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeada nafade gomu hamoimelëla säla i. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia

ea asiala hamoi amoie ado säla iahalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebee dalulo amoda negesimu dialeamelê. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöie, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisie, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä ne-segesa aligilomelê. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia. ⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagogesamelê. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasilahlilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefolalebe amolile dafidiloge emu neamelê. ⁶⁻⁷ Amase, ea gobela ilo mosö Godeie siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelê.* ⁸ Amaimo, dihi mi fädäla hogomolöie dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebela helësëmolömelêla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yu iliage Dedulusiie ado ugila negela ado säi amoda dofämelêla säla i.

Foloea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Foloea ado sämäia ie naaboeamu oodo bibila säsebegi, ea obögëla sähalea, Dida gäheo i yafegi sege edefade goweie gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nie asigiada ilia ado säi amoie dima obögëla sämolöda hedabi galea. ¹¹ Amaimo, na Godeie ei gauia adala Godema adomolö Yalusalame fedaia amila segeyo walioda giwimelê. Amoda dihi dawadigimolöi. ¹² Amaimo, ilia na gobela ilo mosöa nea afädëbalä didiäha neebe made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimelê. ¹³ Amaimo, na nafade hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio. ¹⁴ Ado dofä dima säla iahawe, amoda gomalä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bögësaleada, nilile mäuie Gode ei gauia adalomelê. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeie bea sälo amolia ado säla dädëla negei amoge dofä gabula helësësamelê. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö goweliage amala beaha neamelê. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeie siigige udia dolöie siigige nie iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obögësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni imolöiege, amase, Godegali odala imolöiege obögëi. ¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, gobela ilo mosöa odala imolöie awälä nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebee hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowelia ne Galisolö dolö neebee nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla imäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda, dilia walio gudisagomelêla säimelêla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelo ameada gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisiasa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hi helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelê neebe amolia e ugila negemolö misiäiage fu imalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hile udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla iasebegi, Feligisia nabaha nelo. ²⁵ Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daiala negei amo maasebe amoiege säla iaha nelo. Säla iaha nebegi, Feligisi e bedalahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelêla säi. ²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiämolöie wesamu nelo amoda muni imäiala helësëlahilä amai. ²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fedusidi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägimäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

25

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebee gudimolö moholömelêla säi

* **24:6-7:** 24:6-7 Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, ado odoage damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Nilia nilile Ado säla negei amoie ema gudidiläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Ilisiasa maala, nili bobala didiigilahlilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsio. 8 Sigi awälä ea nafade hamoila sälo amoli di neebee misialola säi.]

¹ Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi beselagalala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia digila Yalusaleme fedai. ² Yalusaleme fedala nebegi gobela ilo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ei sälo nefolalo amolige e neebee awälähilä, Foloea nafade gomalä hamoimelëla säla i. Säla ilälahilä ilia ema gelolafali sähalea, ³ Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nufulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obëgësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfalä nelolahilä ami obëgëmolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ei sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamalola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülasi gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amaleladigila nea, ea nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foloea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, gobela ilo mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebee amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä Foloma säla obëgëla nabahalea, Iliä säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi. ¹⁰ Amasebegi Foloea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihä dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai walio dolö gowelia na nafade hamoila säsebegi, amo dofä made galëda, afädëda ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu nie gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälähilä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaie nabuäiala säi ameada dida Sisa ma moholömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloie nabi

¹³ Segeyo odoa baagilähilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabiola säla olemolö misi.* ¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelo. Segeyo amo gala Fesidusia Foloie ado amoie Ginima säla i. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Felgisia galabaia negei nelo amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelo amogida, Yu ilile gobela ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoie sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla ilälahilä, na dofä ea asiala hamoila sämämäiala säasio. ¹⁶ Amasebegi na lima säla obëgësalea, Olomo niliile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu ilähalea ilia ema säse amoie säla obëgëmäia fu ilömelëla säi. ¹⁷ Amalebe ilia wi maala gegedosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefalä hamoi gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹ Iliä ado gëgëla säha nelo amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Foloea e noweimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰ Na ado goie mi fädäla bimolö amo asugasebegi, na ema nabahalea, Ado goie gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësësebelela nabi. ²¹ Amalebe Foloea, beaha aligilo giniamu nie gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa neebee fisiga gamolölahilä gaso, aso, galabaia namialaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goea ado säse amo nihi nabolöila helësësebelemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgësalea, aiyo dia ie ado nabolömelëla säi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolähilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoie dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegedolo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agilibao, dolö gegedoi sulubadela dilie, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadela, Yalusaleme amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilömelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoie e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ie gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoie dafidiloma beba dëdëmolöie afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agilibao, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigie. Mida, nilia ema säi amoie mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoie mi bebagi dëdëla negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë. ²⁷ Afädë galabaia neebee amea nafade gomalä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

* **25:13:** 25.13 Gini Agilibada Heledo, Yemese nufidelo amoie malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

26

Foloea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

¹ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sämolö amo sämalola säi. Amala säsebegi, Foloea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agilibao, Yu dolöea nema dia nafade hamoilla säi amo sulubadelaïeda walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägïsamelë. ³ Obeägïsamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoïe mala sulubadelage, amase, nilïa elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebego. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebeba helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaëa dawadigisa maadei nea. Mi gäwia amila nihi segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵ Iliä ne malësägila dawadigi ameadä ilia sämolö helësësedä, na Fesi ilile mala hamosa nelo amo dima sämolöi gabu. Nilile Gode bëgëlo mala amoïe sosogo odoä dialea gaso, Fesi sosogoïe mala elö elöla yafie hamolo ameadä sosogo odoä sulubadela baagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebewëie ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöïe nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülahilä, esoage gasigige Godeïe ëi gauia adala emä ado sähamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo Ginie, na asigia sisiläfüsa neebewëiedä Yu dolö ilia dia nafade hamoilla säha neamelë. ⁸ Godea udia dolö baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulila helësësa nefolalebegoda edoie.

⁹ Nasalese fii Yesuie ëi neala nafademolöie, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰ Amala helësëlahilä, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi iasebegi, udia dolö yafie Godea hile nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegige na ülomelë. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosö nefolalebe amo sulubadelagi awälahlilä, ilia Gode gademäiaie na ili neala sëlasisa nelo. Na ilima edefademalä mihalälä fii elö elölaie gaamu dibeä amige awälahlilä, ili neala sëlasisa nelomelë.

¹² Na amo gadola hamomäia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi iala, bebage dëdëla iasebegi Damasaga gaamuüsi asi. ¹³ Beaha aligilo Ginie, ne idiafa awälä eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nili neebeä ami eso si gadoi made, yo edefade hido elöi mudaiala säsälosebe meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afädëa nema Hibulu adoea sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisa. I ägëgi emoea nufidelo wälä nufidelo goeada di dihimu yölasisebegola säsio. ¹⁵ Amala sälebe na naba obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasilo amomelë. ¹⁶ Di nowela emoea emosala namië. Di hamoi hamolasilo namiäiäge, dia walio ne neebe meli amoge, hobeä ne bimolö amoge udia dolöma säla imäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷ Hobeä ne bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸ Ilile si fisigälasimolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibeä amige, amase, Saidaniie geloi hawa amila Godea sigi neebeä ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Iliä amala hamoseda, ilile nafadë hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hile nafolaimadi namiäia fu imolömelëla säsio.

¹⁹ Amalebe, Gini Agilibao, seleäia mosöala olesalea ado säi amoda na fisila made nelo. ²⁰ Dafidida Damasaga nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibeä nefolalebe amolimage säla iahalea, Dili asigi besulahilä Godemadi nea, dili dofä asigi besui amo gadola mala hedabi olela hamosa namialola säla ialahlilä, hobealada fii odoä ilimage amala säla iaha aligilomelë. ²¹ Amala säla iaha aligilo amoïe, Yu dolö nefolalo amolia ne gobela ilo mosöa nebegi gaulahlilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²² Amaimo, Godea ne ugila negesebegida, na memasamage, ëi sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba bea sälöle, Moseselea nelebo gausiala digamolömelëla ado säla negei amomu sähamelë. ²³ Iliä gomalä säla negei. Afädë Memeleä amoda së molö dialea. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hi nowese amea ea Godeïe yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoä amolimage säla imolöla bea säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemäiaie säi

²⁴ Foloea amala säha nebegi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebego. Die dawadigilo edefade goeada dihiäi gagaosebegola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusie, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. ²⁶ Gini Agilibaeada na ado säi amoïe dawadigisa neamelë. Nada musigä negela made säla iaha maademolöi neawe. Na helësësaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësësamelë. Mida, amo hamoi amoda

musügä nea hamoi made ameada amala helësësä. ²⁷ Gini Agilibao, diada bea säloie ado amoda dofäla helësësä. Na helësësäleada, diada dofäla helësësäla helësësämelëla säi. ²⁸ Amasebegi Agilibaea Foloma säla obëgësälea, Ne Geleso sosogo namolöie fu oboba gogi aligilasimäia helësësäbela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësälea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoie na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihine gadoi namiäiaie Godema adosamelë. Nihine gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäiala helësësämelëla säi.

³⁰ Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹ Nowelahilä ili segea doadigila awäla hildomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoie nufulöge, galabaia negemolöge maade gabula säi. ³² Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goeada Sisaea ie gudi nabuäiala made säi galebeda, dia fisiga gamalalabiola säi.

27

Ilia Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

¹ Iliä nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë negesebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi gausi. Sigi aligilo amoie ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Eda beaha aligilo Gini Sisaie Ami Dolö amoligi nelo. ² Nili ödä du edefade Adalamidiama misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeie gaumu agesumadi beselagalaladigila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë ëi Alisadagusage nilibalä afiai. ³ Afiala amo aiyo amogi Saidono beselagalai. Beselagalalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësälasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui dibe amo gadoi imäia, ili nebea moholöi galeala säla i. ⁴ Amalahilä sege amo digila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö ilia wasebegi, fo hagula Saibusumadi dewagila afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Silisiale Bäfiliale agesumadi awälahilä Ilisiaie gaumu Maila beselagalai. ⁶ Beselagalahamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷ Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi gebela awäla Nidusa gaumu sida gagala afiai. Fo amea nili moholö helësëido amogi moholöi made gabugida oböla fo hagula ödä södülo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸ Nili baagi sëla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi beselagalai. Sege amoda Ödä Du Musügä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaumu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nulo Segeyo* amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagoloea ödä duugi aulo made negei. Amo helësëla Foloea ilima sähalea, ¹⁰ Dolö dilie, wilahilä moholö amoda dofea made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nili odoage baagomolö gabumelë säi. ¹¹ Amala säi gaso, ami sigi aligilo amea ödä du gauloea ödä du eedolea helësëe amo gadola hamodeläla helësëla Foloea säsebe amo gadola made hamodeläla helësëi. ¹² I häu gise gaalu, gögi mulo segeyo beselagalasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofea made gabula helësëlahilä, dolö yafie ilia Finigisi moholö amoie ado afädë negei. Iliä nili Finigisi beselagalamolö walebelela bimolö moholöila helësëi. Gögi mulo segeyo beselagalasebegi ami negesimu diamolöla helësëi. Finigisi amoda Gilidi södüloie ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoie fefeädimidilage dafädimidilage melëlo.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

¹³ Fo eso digasido amoie fefeädimidilä holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësëi amo gadola ga moholö dialeala helësëi. Amala helësëlahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeie ödä agesumadi afiai.* ¹⁴ Aso, afiaha dibegi helela made fo geloi edefademaläde Gilidi södülomadila misi. Fo amoie ëida Ulagulo fo.* ¹⁵ Amalahilä du amo foea gaula näiadodimu bolosebegi ilia du obëgedelä hamoi gasoda, obëgëmolöi made meli. Amasebegi hä foea du gaula mosäia fisigisi. ¹⁶ Fisigisila awäla södülo holöfali, ëida Gaudaea fo holöfali hagusebegi, niliada häualafali du edefade mia du holöfali begela negei amo dusugala gaula misi. ¹⁷ Dusugala gaula maala du holöfali amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ëfë fisiga idogolahilä amo bäimäia fëdöla begela negei. Ilida du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi

* 27:9: 27.9 Molö Made Nulo Segeyola säi amoda nafade hëmolöie odala ilo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësëi. * 27:13: 27.13 Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomälä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du

made mosäia begela ödägi nea salelo. * 27:14: 27.14 Ulagulo foda eso fedasido amoie fefeädimidilä mulo, muugi fo gadoi.

amogi aligisiloea bedähalea ië balai amo haila negesebegi foeamu gaula asi. ¹⁸ Fole ödä bubolele dagabola maase amolea nilida edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyi amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. ¹⁹ Amalahilä awäla segeyo naabo osodagi, ödä duugi negelo nelegei odoa, ëfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. ²⁰ Segeyo yafëgi niliada eso, gasumilile made beala, fo edefademälä maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësësalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësëi.

²¹ Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dilie, dilia nie ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasila hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisilabio. ²² Amaimo, walio na dilima gomalä sähawe. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoie ne neawe. Nada ië ëi gauia adaha aligilo. Gode amoie selesaia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaie siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadela made baagomolö Godea die naabogi gausila imelëla säasio. ²⁵ Ameada, dolö dilie, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësësamele. ²⁶ Gaso, foa nili gaula awäla södölo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foa gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësëi. ²⁸ Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöie ëfë sedade amoie bidigi yöi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei amo mida nabülasi biyidia gadoi meli.* Amala bealahilä holöfalä aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli.* ²⁹ Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedälalahilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoie gobegi begela sadia idogoi.* Amalahilä ilia sege yola eso neemäia Godema adosa nelo. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du digila äudulälähilä du holöfalä fisiga idogola wäfalä sähaleada, Nelebo yöi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi. ³¹ Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelëla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfalä begei amo damula sali. ³³ Haea gämölö hä ga madese amo gaalu, Foloea dolö amoli molö muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögöla made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälahilä Foloea beledi afädë nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesegelahlilä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabülasi gifalädaliäie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamäia helebe guläia gadoi ëi widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua beselagalaia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahlilä beahaleamelebe duhulu hedogola bese fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësëi. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigälahlilä foa ödä du gaula mosäia ilia duie busamadil balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahlilä, ili ödä agesu dibeami beselagalamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bese giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahlilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësëi. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iahalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴ Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

28

Folo e Malada södölogi nelo

* **27:28:** 27.28a Mida nabülasi biyidia amoda hësä gidälasi gadoi. * **27:28:** 27.28b Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödölasi gadoi. * **27:29:** 27.29 Abosolo 27.13 amogi gasumilä nufi amo bimalo.

¹ Nili agesua hedabola beselagalalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoie ei Madamelëla säla i. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nili hedabola helësëla hido elöla ugila negei. Sege digahalea gögösebegi, ilia nulo gobelahilä nili sulubadelama hëgi haumolö mofiamalola säi. ³ Foloea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgisebegi doadigila fedala, Foloie naabogi mihila begedigila gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloie naabogi nubaea mihila begedigila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Foloea nuba amo folalela nulogi hadia galahilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësësälea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësëlahilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësësälea, eda gode afädë gabula helësëi.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoie dafidilo ei Bubuliasaie sege dilo. Dolö amea nili ea mosöa fimäia fu iasebegi segeyo ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaie eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Foloea e dibeami awäla Godema adoi. Godema adolahilä ea ie naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹ Amala hamosebegi, södölogi ami oloi difolalo amoli Folo neebea mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilima obeägila ilia hedabolafali hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi äudulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi i.

Folo awäla Olomo beselagalai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegisädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli beselagalasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamati malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo ia hamola baala negei dilo.* ¹² Afiala nili Silagusa beselagalalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma beselagalai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie fefeädimidala maasebegi, nili afiala gasila didiga digila awälahilä amo aiyo amogi awäla Budeoli beselagalai. ¹⁴ Beselagalalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalia namolömelëla säi. Ami nelolahilä nili Olomo moholö afiai. ¹⁵ Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalahlilä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magaiä gaamugi gausialahlilä, odoada hele filo mosö ohodoa neebea ami gausiai. Foloea ili maasebe amo beala Godema nesegelahlilä, ie iso asigi delësi.

¹⁶ Nili Olomo beselagalasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

Foloea Olomo nea Yesuie mala säla i

¹⁷ Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gegeedosebegi Foloea ilima sähalea, Nedoola dilie, nili fii amolimage, nili mäuie mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Ila gudilahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigamolöla helësëi. ¹⁹ Amala helësësebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nie gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helësëla made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoie igi ëfë gowea ne begela negei neawela säi.*

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoie beba nilima made dëdëla iasi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësëi amo nilia nabolöla helësësebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo neebea mosöa ami mofiala gegedoi. Gegeedosebegi Foloea yosefali nowela Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado säla iahalea mi awäla iaha nebegimu së gai. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeie bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla iahalea Yesuie säi amo dofä gabula helësëmäia säla iahamu nelo. ²⁴ Amala säla iasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësëi. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësëi. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Godeie Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea,

* 28:11: 28.11 Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfali gode Susa amoie dolö malö äudäiela säi.
Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo.

* 28:20: 28.20

Udia dolö amoli neebee awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemolömelë. ²⁷ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ilii siia beala, gëhe nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola

Aisaeaea säi.

Aisaea 6.9,10

²⁸⁻²⁹ Amai ameada gowe helësëmalo. Godeie damula moholö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësëmalo. Ilii nabolömelëla Foloea säla wagai.*

³⁰ Foloea mosö e adi amoie bidi ialahilä ami gäheo i äudä nelö. Ami nea udia dolö sulubadela e neebee mofusebe amoli obeägila gauia idala nelö. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege säla iala, amase, Dafidilo Geloi Yesu Gelesoie malage säla olelesa nelö. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

* **28:28-29:** 28.28-29 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomälä. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

Age Dimodi

Neala olelo oboba

Folea Dimodima beba gowe dödëla i.

Dimodiie emeda Yu udia salea, eda Geleso sosogo sulo. Ie eedoda Giligi dolö nelo. Dimodi eda Geleso sosogo, asigi hedabi negei. Bolobinisi Galesiaie gaamu Iisidala ami nebegi, Folea beagolelahilä, Ado Mala Hedabi säla daidola moholöie, ea Dimodima, Ne ugila negemolö awähadula säi (Abosolo 16.1-3). Awälahilä, hobeala Folea Dimodima sähalea, Udia dolö Godea wela ifosisi Ebesa gaamugi nefolalebe amoli ugila negesalea, ilibalä ami namialola säi.

Folea Dimodima beba gowe dödëla iasi amoda, ado geloi edefade ohodoaie dödëla iasi.

Ageda, Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo nefolalebe amea, Geleso sosogo nefolalebe amoli dahila neloea, idihë namialola säi.

Ageduda, udia dolö Godea wela ifosisi amolia gomalä hamosa namolö dialealage, amase, udia dolö sigi aligiolea gowe gadola hamomolö dialealage säla i.

Osodada, Folea Dimodima sähalea, Dimodi, di Geleso Yesuie hamoi hamolasilo dolö hedabi namolöie, gowe gadoi namolö dialealage, Geleso sosogo sege elö elölagila nefolalebe amoli, dia beaha namiäia gelolasiloie hamoi i amo, hedabolafali beaha nea, hamosa namialola säla wagai.

¹ Neda Folo, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilile damula aulo Godeage, nilia asigia sisiläfusa namolö mi neebe Geleso Yesu ameage, ne abosolo namialai neawe.

² Dimodie, na dima beba gowe dödëla iasisago. Dia asigi afädë negei ameada, dida dofä nie malöfali gadoi neagomelë.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulusiloge dimiäia hamesa neawe.

Godëie mala dofä dibe amo gadola made olelesa neebe amo fädäla beaha namialola säi amo

³ Bolobinisi Masedonia moholö awähalea, na dima gelola säi amo gadola, Ebesa gaamugi ami namialo. Dolö odoaea mala elöi olelesa neebe amoda, dia ilima olelemabiola sämolöiege, ⁴ amase, ilia siiba sedalu amomu säla olögöloge, yaua mäulali alligi misi amolile ei amomu dusugala säloge, fisimalola säla imolöiege, ami namiäia hamesamelë. Ado amo gadoi säsebe ameada, udia dolöea Godeie hamoi hamomäia ugila negelo mademelë. Ameada udia dolö gëgëlasilo. Asigi afädë negelahilä, udia dolöea ie hamoi hamomelë.

⁵ Dima sämalasebeweie mida gowe. Gelesoie udia dolöea odoa boba hamomäiaie säha. Iso asigi gähe namolöge, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëmolöge, Godema asigi afädë dofä negela namolöge, mala amolimadilada boba hamolo amo mulomelë. ⁶ Udia dolö odoaea mala amoli fisilahlilä, asiala besula, ado mi maade amogi gagaola nawesa neamelë. ⁷ Iia Godeie mala säla negei amoië säla olelelo namolö hamesalea gaso, ilia olelesaleage, amase, dofä amalamelëla gelola sähaleage, mi gomalä gabula hili helësëlo made neamelë.

⁸ Nilia helësësalea, afädëa Godeie mala amo mogola oleleseda, mala amoda hedabila helësësa nea. ⁹ Nilia elö helësësaleada, mala hamomolö amole, made hamomolö amole säla negelo amoda, udia dolö asigi mogoi nefolalebe amolile säla negelo mademelëla helësësa. Amoda udia dolö goweli gadoiie säla negeila helësësamelë. Udia dolöea mala damuloge, ado made nabala hamologe, Gode made helësëloge, nafade hamologe, Godeie mala made nabeloge, nagadaia malamul helësëloge, eedole emele baagomäia nufideloage, udia dolö odoa baagomäia nufideloage, ¹⁰ udia dolö fa neloge, dolöea hilimu Sodomo mala hamologe, Yosebe gaula asi amo gadola udia dolö neala gaula auloge, * wäfalä säloge, gudisalea wäfalä gomalä melimelëla säloge. Amase, mala nafade odoa hamola mala dofä säi amo damulo nefolalebe amolile hamomolö amole, made hamomolö amole säla negei dialea. ¹¹ Mala dofä säi amoda Ado Mala Hedabi Godea na olelemäia i amogi dialea. Gode yo digalo hido elöi neebe amoda Ado Mala Hedabi amea olesa. Udia dolöea ie ei gauia adamolö dialea.

Gelesoea ne bobasëi amo helësëlahilä, nesegesa neamelëla säi amo

¹² Geleso Yesu nilile Dafidilo Geloia nema geloi i amogi nesegesa neawe. Mida, ea na dofea hamomolöi neebela helësëlahilä, ie hamoi hamolasimäia ne memelëla ifosi amogi.

¹³ Dafidida na e gagadeloage, ie udia dolö neala sälasiloge, ado nafadela säloge nelomelë. Gaso, Dafidilo Geloia ne bobasëi gabio. Mida, amala hamoi amo hamosalea, na Geleso Yesuma asigi afädë negela made nea, nafade hamosala helësëla made fuduia hamosa

* **1:10:** Mi Gäwi 37.12-36 bimalo.

nelomelē. ¹⁴ Nilile Dafidilo Geloiie bobasēlo amo nema nobala adugalasisio. Erma asigi afādē negeloge, odoa boba hamologe, Geleso Yesuma dibe amoleda nema iasio.

¹⁵ Ado dofāfalī amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Geleso Yesu e nafade hamolo nefolalebe amoli damula moholōie nagadaia digai nelo. Ado amoda dofā gabula helēsēmolō dialea. Nafade hamolo amolile dafidiloda nemelē. ¹⁶ Amala hamosa nebegi, ea ne bobasēi amoie mida gomalā gabio. Eda aabela habobalo made amo olemolōie, Geleso Yesuea nafade hamolo amolile dafidilo ne bobasēi. Amase, udia dolōea hobeia, ema asigi afādē negelahilā, namolōi namolō gaula nefolamolō amolia ne beala, hī ea ilimage amo gadola wāla bobasēmolō gabula helēsēmāiaie. ¹⁷ Hā, eda beaha aligilo Gini namolōi neebe amoge, baagolo madege, bimolōi madege, hī emu Gode nebegi, nilia eda ilibiala sāla, iē ēi gauia adamolō amo diamolōi diamolō galea. Amala hamomāiamelē.

Dimodi dia nafadebalā gelola nudusa namialola sāi amo

¹⁸⁻¹⁹ Nīe malō Dimodie, dafidi di helēsēla bea sāla negei dibe amo gadola, dia hamomāiaie sāhago. Asigi afādē negei go amo wālasimu nea, iso asigia Godeie siigi dofeala helēsēlahilā, gelola nudusa namialo. Odoaea ilile iso asigia Godeie siigi dofea madela helēsēlahilā gaso, neadigila auaula aligila, ödā du igigi dusudasila fisilo amo gadola, ilile asigi afādē negei amo neala nafadesa maadeimelē. ²⁰ Amala hamosa nelo amoligi dolō āudāda, Haimelēasale Alegisādāle neamelē. Elea hobeala Gode made gagademolō helēsēmāia, na dolō āudā amole mugabe Saidaniie naabogi gausimelē.

2

Godema adomolō mala sāi amo

¹ Hā, ado edefade afādē hamomāia hamesebe amo dafidi sāla iahago. Udia dolōea Godema adosaleada, udia dolō sulubadela helēsēla sāmōloge, imola ēdēgēmōloge, hili ilige odoage ugila negemāia sāmōloge, nesegelege, adomolō dialea. ² Iliā, aso, ema nabala ugila negemāia adosaleada, beaha aligilo gini neebe amolige, sigi aligilo neebe amoli sulubadelage ugila negemāia adomolō dialea. Mida, nilia Godema helēsēmolō dibe amo gadola helēsēlahilā, mala mogoi hamosa nea, dofeala aumala namōloge, daluloge gaula namiāiaie. ³ Ado amo gadoi sāmōlō amoda hedabi. Ameada, nilile damula aulo Gode obeāgilasilomelē. ⁴ Eada udia dolō sulubadela damula aulo gaula namiāiaie, ado dofā amo dawadigila namiāiaie hamesa nea. ⁵ Amala sāi amoie mida, Gode afādēfalīmu nea. Amase, dolō afādēfalīmu Godele udia dolōle segela sālo mogogi nea. Dolō amoda Geleso Yesu emelē. ⁶ Ea udia dolō sulubadela sigi obēgēsa maademolōie, ea hile namolō amo fisiga gai. Amala hamoi ameada, Godea udia dolō sulubadela damula moholō hamela olemolō helēsēla, segeyo daiala negeigifalī amo olei. ⁷ Mī amoie, ne abosologe, ado uuala sāla iloge namiāia, Dafidiloea ne memelela ifosi gabio. Fii odoama Godeie mala dofā amo sāla olelelo namiāia, ne memelela ifosi amo neawe. Na ado sāseweda wāfalī made, dofā gelola sāhamelē.

⁸ Dili sege sulubadela gedosegida, dolōea Godema adomāia hamesa neawe. Dolō amo hili ili nafolala Godema odala iala nea, mihalāla gēgēla made nea, ilile naabo gauia adala, Godema adomolō dialea.

Udiaea hamomolō mala dibe amo

⁹ Amo gadolamu, elō hamese amoda gomalā. Udiaea gugusāla bimāia made, faguloge nelebo gāsebe amoge hedabola gāmōlō galea. Busa hili momadomolōge, nelebo goloea hamoi difolalebe ameage, amase, bageie isogi momadolo hedabi helebe nāia gadoi amea domalo momadomolōge, fagulo hedabifalī bidi edefadea niige, gāmōlōi mademelē. ¹⁰ Iliada hamoi hedabi hamolō amo momadola gāmōlōi galea. Geleso sosogo neala sālo udia amolia momado gāmōlō dofeada amomelē. ¹¹ Udiaea adola made, dofā nagadaiala salea, Godeie ado mala nabalō dialea. ¹² Na ado sāsebe amoda gowe. Udiaea dolōma ado mala sāla olelemāiaie, sigi aligimāiaie, namialamolōi mademelē. Iliada adola made, nabaha samolō galea. ¹³ Amoie mida, Godea dafidi Adamadale hamolahilā, hobealada Iba hamoi. ¹⁴ Amase, elōda, Adama dahila nii made. Udia dahila nealahilā, ea nafade hamoi. ¹⁵ Amai gaso, udiaea malō āgūsaleada, Godema asigi afādē negeimu saleage, boba hamolamu saleage, mala mogoi hamolamu saleage, gugusāla bimāia made hamola fiseda, Godea ili damula moholōmelē.

3

Udia dolō Godea wela ifosisi amoli sigi aligilo amolida gowe gadoia namolō dialeala sāi amo

¹ Ado dofāfalī amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe. Afādēa udia dolō Godea wela ifosisi nefolalebe amoli sigi aligilo namolōila helēsēsa nea galēda, eada hamoi hedabi

hamesa neamelë. ² Amai gabugi, sigi aligilo dolö amoda asigi mogoi, odoaea ea asiala hamosebela made säloea namolö dialea. Amase, udia afädë goaeage,* nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamoloeeage, asigi sigi aligiloeeage, mala mogoi hamoloeeage, udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, säla olelemolö dawadigilo gauiage, namolö dialea. ³ Gagaomolöie gagaolo ödä edefade made nulöeeage, nudumolöie fodolofali abadigila made, udia dolö hedabola helësëla hame negeloeage, made gëgëlöeeage, amase, muni gesami made auloeage, namolö dialea. ⁴ Hile udiale malöle hedabola sigi aligiloeeage, ea ado säsebe amo hile malöla ilia hedabola nabeloeage, namolö dialea. ⁵ Afädëa ïe udiale malöle hedabola made sigi aligiseda, eada udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli abeahäla sigi namolödu. ⁶ E Geleso sosogo waliomu neloeada namolöi mademelë. Ea gugusäla bimäia hamosa neëgi, Godea mugabe busabalä gudi amo gadola, dolö amobaläge amala hamoloeeamelë. ⁷ Udia dolö segea nefolalebe amolia dolö goda asigi mogoi neala sälo amea namolö dialea. Mida, ilia e gagadesegi, e mugabe busaie gei dibeami fädäloeeamelë.

Digono dolö amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

⁸ Amo gadola wäla, digono dolö ili asigi mogoimu nea, ado äudä sälo madea namolö dialea. Wani ödä edefade made nulöeeage, muni aba adogala made neloeage, ⁹ iso asigi gagadelai nea, Godeie ado dofä säi dibe amo gaula mogosamu aligiloeeage, namolö dialea. ¹⁰ Iliä abilia hamosebelela bimolöie, dafidi fedogola bealahilä, ilima nemola sämolö made galëda, ilia digono hamoi hamomolö dialea.

¹¹ Amo gadola wäla, ilile udiage* asigi mogoimu nea, baagido made säloge, nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamologe, mala hamosebe amo sulubadela mogoimu hamosa namolö dialea.

¹² Digono dolö udia afädë goaea namolö dialea.* ïe malöge, ïe mosöa aligiloge hedabola sigi aligimolö dialea. ¹³ Digono dolö nefolalebe amoliada, hamoi hedabi hamosebe amo udia dolöea bealahilä, dolö amolida asigi mogoi neala säsegida, ilia, bedäla made, Yesuma asigi afädë negemäia gelola säla olelemolömelë.

Godeie ado mala mi dibe amoda edefademalämelëla säi amo

¹⁴ Na beba gowe dädësaleada, di neebee gui hä, fodolofali moholöla helësësa neawe. ¹⁵ Dädëla ïaseweie mida, ne hä di neebee fodolo made maaseda, beba gowe nidelahilä, dia udia dolö Godeie mosöa nefolalebe amolia mala gomälä hamomolö dibela dawadigimolömelë. Godeie mosöla säsebe amoda, Gode namolöi neebee wela ifosisi amoli nefolaleamelë. Ea wela ifosisi amolida igau gadoige, bagifufu gadoige, ado dofä amo ila neëgi nefolaleamelë. ¹⁶ Godeie ado mi dafidi ulufadigila made, negesi dilö. Amoda geloi edefade gelola dibe amo afädëa iso gäwi made gabula sämolöi mademelë.

Eda dolö domalola ulufala digai.

Godeie Gesamia e mogoifali neamelëla olei.

Selesaia fia e meli.

Ïe ado mala fii odoama säla ï.

Udia dolö sege elö elölagi nefolalo amolia ema asigi afädë negei.

E selesaia mosöa yo digalo dibeami fedalasilimë.

4

Dolöea mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo neala säi amo

¹ Godeie Gesamia ulufadigila fädäla sähalea, hobea udia dolö odoaea Godeie mala digila moholömelë. Digila awälahlilä, ilia dahila nelo mugabege, mugabeie mala säla oleleloge nabala bëgëla moholömelë. ² Asigi fea negela wäfali sälo amolia mala amo gadoi säla olelelomele. Nuloea gobei baho dibeami badililo amo gadola, ilile asigi badili nea. ³ Dolö amo gadoi amolia säla olelesaleada, dolöea udia nimbiolage, molö odoa made mualolage, säla olelelo nea. Godea udia dolöea nesegelahlilä molö muäia hamoi amoda ilia muabiola sälo. Ado dofä amo dawadigi asigi afädë negei nefolalebe amoliada molö dialea. ⁴ Nelebo sulubadela Godea hedabimu hamoi dibe amoligida afädë fisimolöi mademelë. Nilia Godema nesegelahlilä nimolö dialea. ⁵ Mida, Godea ado säla negei ameage, amase, nilia ema adose ameage, Godea amoda hedabi gabula sämolömelë.

Dimodi dida Gelesoie hamoi hamolo hedabi gowe gadoi namolö galeala säi amo

* 3:2: Udia afädë goeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi. * 3:11: 3.11 Dawadigi odoaea helësësäleada, Giligi adoea damo gowegi dädëida, digono udiale säla helësëi. Odoaea helësësäleada, Giligi ado amoda, digonosu udiale säla helësëi. * 3:12: 3.12 Udia afädë goeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

⁶ Dia ado amoli didoolalima säla ïalahilä, Godeïe ado mala dofä säla negei dibe amoge, mala hedabola säla olelei amo gaula mogosa neebe goge, gesami gelomäiaie molö amo dia nahamu aligiseda, Geleso Yesuïe hamoi hamolo hedabi di namolömelë. ⁷ Dia fädäi nagadaiaie sibalo galone made amoli baagi ïala auaula neada, asigi gelomäia Godea säi dibe amomu bögëla hamosa namialo. ⁸ Domalo gelomäia oodo bibila hamoseda, amoda holöbö ugila negemolö gaso, asigi gelomäia Godeïe ado oodo bibisa aligiseda, amoda nelebo sulubadela hamose amo ugila negemolö. Walio neebewëïege, hobea namolöi namolö amoïege, ugila negemolömelë. ⁹ Ado dofäfalï nilïa nabaha maadei dibe amoda amo. ¹⁰ Ado amo helësëlahilä, nilïa hamoi baagi sëi edefade hamosamu neebewemelë. Mida, nilïa Gode namolöi neebe amoma asigia sisiläfüsa nea. Eada udia dolö sulubadelaie damula aulo nea. Ea amala hamolo neada, ema dofä asigi afädë negei neebe amoli hä, damula aulo nea.

¹¹ Dia udia dolöma mala amoli säla olelesaleada, hamomalola gelola säla ïaha namialo. ¹² Udia dolöea di gafodo gähe gabula bealahilä, di memalä gadoi hamoloea, dia ado sämolöge, mala hamomolöge, boba hamomolöge, asigi afädë negela neebe goge, asigi gagadelai namolöge, Geleso sosogo nefolalebe amolia di bealahilä, ilige di neebe go gadoi namiäia namialo. ¹³ Ne misiäia beaha neada, Godeïe bebagi ado säla dëdëla negei dibe amo udia dolöea nabuäia nidelahilä, mala amo säla ïadigi, säla oleleladigisa namialo. ¹⁴ Dolö dafidi nelo nefolalo amolia dima naabo negesisolo amo gala, afädëa bea säi ameada, Gesamiïe galu dima ï amo gaula nebegoda fisimabio.

¹⁵ Udia dolö sulubadelaie mala amoli dima bausebego bimäia, dia mala amoli oodo beala hamosa namolöïe, dihïdi gelolahilä hamosa namialo. ¹⁶ Dihïdige, amase, dia mala olelesebegoge, hedabola idihë namialo. Fisila made, amala gelola hamosa aligiseda, dihïdige, dia mala olelesegi nabaha neebe amolige damula aulo gaula namolömelë.

5

Dimodima udia dolö ili hïle sosogofalï gadoi namialoi amo

¹ Dia ëdëdëi sefolalebe amolima nemola sämabio. Dïe diadoma sälo amo gadola wäla, ado geleä säla hamogimalo. Dolö geloi nefolalebe amolimage, dihïle didooma sälo amo gadola wäla sämalo. ² Udia sesalebe sefolalebe amolimage, dihïle diemema hamolo amo gadola wäla hamomalo. Udia geloi sefolalebe amolimage, dihïle dialifima hamolo amo gadola wäla, asigi gagadelaimu nea hamomalo.

Udia didalo sigi namolö malage, udia didaloea hamomolö malage dibe amo

³ Udia didalo ugila negelo afädë maade, hïdofalï seëda, amo hedabola helësëla ugila negemolö dialea. ⁴ Udia didalo amoïe malöge, amase, yayege seëda, ilia Godeïe mala mogola gaula neebe amo, ilile mosöa aligilo amolima olela, ilile mäuea ili ugila negei amo helësëla, bu ilige ugila negela obögëmolö dialea. Ilile hamoi edefade hamomolö amea, hamoi odoa baagila asi dialeala helësëmäia dia säla ïmalo. Mala amo gadola hamosa nefolalebe ameada, Gode neala obeägilasilomelë. ⁵ Udia didalo e ugila negelo afädë maade, hïdofalï sebe amea Godema asigia sisiläfüsa salea, yoba gasigige ema adosalea, ugila negemalola adosamu aligilo salea. ⁶ Udia didalo odoaea domaloïemu hamela mi hamosa salea galëda, ili salea gaso, baagoi gadoi salea. ⁷ Ili asigi mogoi nea, odoaea ilia asiala hamosebela made sämäia, mala dima säi amo gadola Geleso sosogo ilima säla ïmalo. ⁸ Afädëa e sosogofalïge, e sosogo odoage beala made ugila negeseda, ea Godeïe mala säla negei dibe amoma baagi ïala, Gode made helësëlo nefolalebe amoli gadoi made, eda nafadefalï nafade nea.

⁹ Udia didalo ilile ëi bebagi dëdëla negei dibe gogida, udia didalo odoa gäheo i nabülasi gafeia made baagi sefolalebe amolile ëi gegedomabio.* E dafidi dolö afädëmamumu fila asi amoge,* ¹⁰ ugila negelo udia amo saleala säloge, sulo. Amala hamolo salea, malö hedabola sigi aligiloge, näiadodi fii odoa ïe mosöa misialaloge, amase, Geleso sosogolë emo nigime hëloge,* udia dolö yoi gaula neebe amoli ugila negeloge, mala hedabi elö elöla hamologe, sulo. Udia didaloea mala amo gadoi hamosa filo sefolalebe amolile ëimu dëdëla negemolö dialea.

¹¹ Udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolile ëida dëdëmamumu. Ili domaloïe hameloea Gelesoma baagi ïala, dolö elö moholö helësëmolö. ¹² Ili amala hamola dafidi säla negei amo damuseda, gudimolö dië melëoea. ¹³ Amase elöda, bobogolo mala amo ilima bäula, ilia segeyo hili ili namolö amo yogobodila, udia dolö odoaea mosöa

* 5:9: 5.9a Edoïe ilile ëi dëdëidu, nilïa fädäla dawa made gaso, dawadigi odoaea helësësaleada, udia didalo odoa amolia säla negesalea, ilida dolö made fila, Godeïe hamoi hamosamu namolöla säla negesebegi, Geleso sosogo iliaada amala sälo amolile ëi dëdëlahilä, amoli sigi aligila molö nelebo ugila negela ïaha aligilola helësëi. * 5:9: 5.9b Dolö afädëmamumu fila asila säi amoïe mida, dolö elö fa neloda, made dëdëmolö dialeala säi.

* 5:10: 5.10 Yone 13.1-17 bimalo.

fifii nawelo. Amomu made, ado gaula nawela baagido sämolöge, udia dolö ei säla hololöla, ado sämolöi made dibe amo säsäla nawesa aligilo. ¹⁴ Hä, na helësésaleada, udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolida dolö elö fila awälahlilä, malö ägüla hilile mosöa hamoi hedabola beaha namäia helësésamelë. Amala hamoseda, ado nii neebe amea gagademolö fu made bimolömelë. ¹⁵ Mida, odoaea idi mogoi amo fisila, mugabe Saidani bögëla aulo salea.

¹⁶ Geleso sosogo udia afädë sebe amoie sosogo didalo odoa seëda, udia dolö Godea wela ifosi nefolalebe amoli made yömäia, udia amo sosogo amohi ugila negemolö dialea. Amala hamoseda, udia dolö Godea wela ifosi amoliada udia didalo ugila negelo afädë maade, hïdofalï sefolalebe amoli ugila negemolöi galea.

Dafidi nelo nefolalebe amoli sigi namolö mala dibe amo

¹⁷ Dolö dafidi nelo nefolalebe amoliada udia dolö hedabola sigi neëda, ili hedabola helësëla bidi hedabi imolö dialea. Mala säla iadigi, säla oleleladigilo amolida dofä amamolö dialea. ¹⁸ Mida, eladi gadoi damula negei amo iso hedefala didigafumäia, sugua gao emoea emosala aligi mosäia sigi neada, sugua gaoea made muäia ie nafi neegimolöi mademelëla säla dëdëla negei dialea.* Ado elö säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Hamoi hamolo neebe amogalida, bidi imolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea.* ¹⁹ Afädëa sähalea, Dolö dafidi nelo ebedaea nafade afädë hamoimelëla säsedä, nabuabio. Äudäeage ohodoaeage, hamosa neebe melimelëla säsedä, nabualo. ²⁰ Asiala hamolo amo udia dolöe siigi ifosilahlilä, ilia nabala bedämäia, dolö amoma nemomalo. ²¹ Godeiege, Yesuiege, selesaia fii memelei nefolalebe amolige sigi nea, dima mogolasila gomalä sähago. Hamomäia na dëdëla i amoli hamosaleada, udia dolö odoa dia hame negelo neebe amolibalä obeägisalea, odoamada auaula made, sulubadelama afädëdilamu hamomalo.

Dimodi dia mala hamosa nebegoda dihïdi idihë nea hamosa namialola säi amo

²² Dia hä fodolofalï aabela afädëma naabo negesimabio. Odoaea nafade hamoi amo dima asiala baaloea. Dida asigi gaadelai namialo.

²³ Di iso olo lolosamu aligise ameadä, ödä hïdomu muabio, wani ödä holöfalï nadigisa namialo.*

²⁴ Dolö odoaea nafade hamosebe amoda ulufa negelahlilä, nafade hamoi amo udia dolö sulubadelaea dawadigilahlilä fodolofalï gudilo. Odoaea nafade hamosebe amoda hobeafali ulufadigilo. ²⁵ Amo gadola wäla, odoaea hedabi hamosebe amoda, aabela ulufadigilomelë. Amase, hedabi hamoi ulufala made hamoi dibe amoge, musügä negela namolöi mademelë.

6

Hamoi hamolasilo nefolalebe amolia mala hedabola hamomolö dibe amo

¹ Beaha aligilo nefolalebe amolia Godeie ëimage, ie ado malamage, ado nafadela made sämäiaie, hamoi hamolasiloma i damui muugia negela begei gadoi nefolalebe amolida, ilile beaha aligilo neebe amo hawa nea, dofä hedabola helësëlahilä, ea hamomalola säsebe amo gadola nabala hamomolö dialea.* ² Hamoi hamolasilo ilile beaha aligilo amo Geleso sosogo neëda, ilia helësésalea, nïe beaha aligiloda hä, nedoofali neawedalahlilä, holöbö memalä gadoi hamola helësëmolöi mademelë. Iliä ugila negesebe amo Geleso sosogo neebe ameadä, ilia e boba hamosebe ameadä, ie ado nabala hamoi gelola hamomolö dialea.

Mala elöi säla olelemolöge, muni boba hamomolöge dibe amo

Dia mala amoli udia dolöma säla oleleladigi, gelola säla iadigisa namialo. ³ Afädëa nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie ado mala dofä säla negei dibe amo fisila, mala hedabi amo mogola gaula säla olelela made, mala elöi oleleseda, ⁴ dolö amoda asigi maade nea, gugüsälä bimäia hamosa neamelë. Asigi nafade negela nea, ado yafie gaalu dagabola gëgëmolöge, ado eloalola nudumolöge hamelo. Amala hahamola awälahlilä, mudiamolöge, udia dolö moge mogela gëgëmolöge, adoea mihisadiala sämolöge, odoama asigi nafade negela sämolöge, ⁵ dolö asigi nafade negei hilimu gëgësamu aligimolöge, mala amoli gadoi bäulo. Ado dofä amo dolö amo gadoimada maademelë. Iliä helësésaleada, Godeie malaeada ili nelegei negelo dafidilo hamolasimolö gabula helësëlo.

⁶ Amai gaso, afädëa Godeie mala gaula mogosa nea, Godea ema i negei dibe amo gadoida dofeala helëséseda, dofä nelegei negelo dafidiloda amomelë. ⁷ Mida, nilile nemea nili negeela ägüsolo amo gala, afädë made gaula misi. Amase, nili nagadaia wila awäsolo

* 5:18: 5.18a Mala Bu Egei 25.4 bimalo. * 5:18: 5.18b Madiu 10.10ge, Ulugu 10.7ge bimalo. * 5:23: Wani ödä mualai amoie mida, e oloi amo ugila negemäiaie. * 6:1: 6.1 I damui muugia negela begeila säi amo gadoida, sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamäia, i damui muugia negela begelola säi.

amo galage, afädë made gaula moholö. ⁸ Amamolö gabugi, domalogi salugamolöge, molö molöge galëeda, neda hä dofeada amola helësëdelä. ⁹ Amaimo, nagadaia nelegei muni yafie negemolöila helësëlo neebe amoli fedogola beasegige, gei dibeä amige, asigi made gäwila nafadelasilo yafie hamelogige digalomelë. Hamelo amoli gadoiada udia dolö neala nafadelasilo. ¹⁰ Mida, muni boba hamolo dibe ameadä, nafade elö elöla dibe amo sulubadelaie mi dialea. Udia dolö odoaea muni gelola hamelahilä, dafidi Godema asigi afädë negei amo diğila asiala asimelë. Amala hamoi ameadä, ilile isogi gäwila doa salimu nea, hili ili së edefade nahamu neamelë.

Namolöi namolö gelola gaula namolö dibe amo

¹¹ Amai gaso, Godeie dolö, dihidi mala amoli gadoi dibeamadila fisäla mosalo. Amala hamosa nea, bua gaula bëgëla hamomolöda goweli. Asigi mogoi namolöge, mala mogoi hamosa namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, yoi dięgi, dofea, aso madela namolöge, odoabalä hame negela namolöge, mala amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ¹² Nudusalea gelola nudulo amo gadola, Gelesoma asigi afädë negela nea, gelola nudusa namialo. Dia udia dolö yafiea nabuäia, Godema asigi afädë negei neawela fädäla säla ulufadigisolo amo gala, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia imolöie di weigomelë. Dia namolöi namolö amo gaula fëdöla namialo. ¹³ Sulubadelagali namolö ilo Gode neebe amoie siigige, Geleso Yesuea Bödiasa Bailadima säla ulufadigisalea, ado dofä fädäla säi amoie siigige, dia afädë hamomäia gelola säla iasebe amoda gowe. ¹⁴ Dima hamomalai amo afädë damula madege, amase, sälage baala made, odoaea dia asiala hamosebela säloeage, hamosa neęgi wäla, Dafidilo Geloj Yesu Geleso ulufadigimolö segeyo amo beselagalamäia, amala hamosa namialo. ¹⁵ Godea segeyo hi daiala negei amo gausiala digasolo amo gala, Geleso e ulufadigimolömelë.

Gode eda obeägilo mi nea, hi emu Beaha Aligilo neamelë.

Eda gini sulubadela neebe amoie Ginige,

amase, dafidilo sulubadela neebe amoie Dafidilo Geloige e nea.

¹⁶ Gode hi emuda made baagolo nea.

Eda yo digalo edefade dibeä ami nea.

Afädëä yo digalo dibeä ami ga madela aligimolöi mademelë.

Afädëä e siia meli made nelo amo, siia bimolöi made nea.

İe ėi gauia adamolöige, e geloi neamu neala sämolöige, Gode hilemu dialea.

Amala hamomäiamelë.

Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima asigi afädë negemäia säla i dibe amo

¹⁷ Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima ado goweli gelola säla imalo. Gusäla bimäia, nagadaia nelegei gäalimulo difolalebe amoligi asigia sisiläfüla made, Godemamu asigia sisiläfümalamalo. Godeada gëla made, nilia obeägimäia nelebo sulubadela hedabimu İaha maadelo nea. ¹⁸ İlima hamoi hedabi yafie hamomolöge, ugila negemolöge, nelegei gëla made odoagali sogomolöge, amo gadola hamosa namialola säla imalo. ¹⁹ İlia amo gadola hamoseda, nelegei hedabi gafedela negela, hili ili hobea namolö amoie igau gadoi hamogila negemolö. Ameadä, namolö dofäfalı amo gaula namolömelë.

Dihı hamoi hamosebego hedabola idihë namialola säi amo

²⁰ Dimodie, hamoi dia hamomäia dima gausi amo fädäla beala hedabola hamosa namialo. Odoaea nagadaiaie ado iso gäwi made nalı didiäha sefolalebeä amige, mala dawadigisa maadeimelëla säha sefolalebeä amige, di aligila made, sisigaha namialo. İlia dawadigisa maadeila sälo gaso, ilile dawadigiloda wäfalı, Godeie ado malabalä ado nii neamelë. ²¹ İli odoaea helësësalea, dawadigilo amoda dofämelëla helësëla sälahilä, Godema asigi afädë negei amo fisila asiala awäsio.

Godeie ugila negelo dilibalä diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Hä amo.

Agedu Dimodi

Neala olelo oboba

Folea Dimodima beba eLö gowe dödëla i amoda, Dimodi e malisä geloi nea, hedabi hamosa namolö mala dawadigimäia dödëla i. Ado geloi säida, fologola made nea, aso madela, hamosa namolö dialeamelëla säla i. Folea Dimodima sähalea, Së molö diëgige, odoaea dima bimolö habobasegige, Yesu Gelesoma asigi afädë negei nebegoda, gelola nea, Yesu Gelesoie Ado Mala Hedabi dibe amoge, Godeie asialo made ado siiba säla negei dibe amoge, amoli gaula sisiläfulahilä, daidola säsäla nawesamu namialola säla i. Folea Dimodima sähalea, Udia dolöea asigi made gäwila gagaol gadoi nea gëgëmolömelë. Ili neebee ami aligila made, di nafolala näiadodi namialola gelola säsi.

Folea säla wagahalea sähalea, Na hamoi amoge, mala hamosa nelo amoge, dia sulubadela dawadigisa maadei neagomelë. Amal, dia amo gadola hamosa namolö dialeamelëla säla dödëla i.

¹ Neda Folo, Gode hile hamelo dibe amea, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilia Geleso Yesuma aligila, namolö gähe gaula namiäia, Godea dafidi imolömelëla säla negei amea, dia imolö mosalola säsi. ² Nïe malö obeägilo Dimodie, na dima beba gowe dödëla iasiasago.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloï Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Ado Mala Hedabi amo helësëlahilä hewamolö made amo

³ Na Godema nesegesa. Nïe mäuea Godeie hamoi hamosa nelo amo gadola, nage asigi gagadelaï nea, Godeie hamoi hamosa neawe. Amaimo, yoba gasigige na Godema adosaleada, di helësësamu nea, Godema adosa aligilo. ⁴ Die siahalö digai amo helësëlahilä, obeägilo nema nobamäia na gelola di bimolöila helësësa neamelë. ⁵ Dia Godema asigi afädë negei amoda dofä gelola neebe amo na dawadigi neamelë. Die diaye Oloisilea, dieme Yunisilea Godema asigi afädë negei amo gadola, diage amala negei neebela helësësamelë. ⁶ Mi amoïeda, nïe naabo dima negesebegi, Godea Gesamiie galu i amo bäumäia, nulo fulabesegi söa fedalo amo gadola, söa fedamäiala helësësa namialo. ⁷ Mida, Godea nilima ie galu i ameadä bedälasilo made. Eada gelomolöge, boba hamomolöge, asigi sigi namolöge galu amoli imelë. ⁸ Amaimo, nilile Dafidilo Geloïie Ado Mala Hedabi olelemolöda, dia hewala made namialo. Neda Dafidilo Geloïie galabaia dolö neawela helësëla, dia hewala made namialo. Hewala made nea, Godea geloi iase amo gadola, Ado Mala Hedabi säla imolöie na yöi gaula neebewe gadola gaula namialo. ⁹ Godea nili damula awäla ie udia dolö mogola namiäia, ea nili wei. Amala hamoi amoda, nilia hamoi afädë hamosebegi made, amoda Godea ie hameloeage, ugila negeloeage amala hamoi. Siiba Godea sege föi hamola made nea, Geleso Yesumadila aligila ie ugila negelo amo nilima i. ¹⁰ Siiba i amo, walio nilile damula aulo Geleso Yesu hi e ulufala misi amea, Godea ie ugila negelo amo ulufala olei. Gelesoea baagomolöie geloi damula sadia galahilä, ie Ado Mala Hedabi amea, namolöi namolö amo ulufala olei. ¹¹ Neda Ado Mala Hedabi amoïe uuala säla iloge, abosologe, säla oleleloge namiäia, Godea ne memelela ifosimelë. ¹² Ne së naha neebeweda mi amoïe së naha neawe. Na Geleso Yesuma asigi afädë negei nea, e dawadigi amea, na hewala made nea. Godea segeyo afädë daiala negei amo gausiala digamäia, ea nelebo nema gausi amo hedabola sigi namolöila helësësa. ¹³ Na dima säla i amo gadola, dia säla olelesamu namolöie gelola gaula namialo. Amala gaula nea, Geleso Yesuma dila nea, asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, amoleda nilile dialeamelë. ¹⁴ Godeie Gesami nilima neebe amoïe geloi, nelebo hedabi dima gausi amo hedabola sigi namialo.

¹⁵ Bolobinisi Esia ami fii udia dolö sulubadelaëa ne digila awäha maadei amoda, dia dawadigi nebegomelë. Amoligida Figelusile Hemogenesisile nea.

¹⁶ Onesifolusia ne neala obeägila ugila negesamu nelo amo eege, ea mosöa aligilo amolige, Dafidilo Geloïa bobasëla ugila negemäia hamesa neawe. Ne igi ëfëa begela negei amobalä, ea hewala bedäla made aligisio. ¹⁷ E Olomo gaamugi beselagalalahilä, ne beagolemolöila hogosamu nea, giso ne hä beagolesio. ¹⁸ Segeyo afädë daiala negei dibe amo gausiala digasolo amo gala, Dafidilo Geloïa ie bobasëlo amo ema imäia hamesa neawe. Ebesa nebegi, ea ugila negesamu nelo amoda, dia dofä dawadigi nebegomelë.

2

Dimodi e Geleso Yesuie ami dolö gadoi namialoi amo

¹ Nie malö, ugila negelasilo amoda nili Geleso Yesuma dila nefolalebeue dibe amead, dida hä amomadi gelola namialo. ² Udia dolö yafiea nabaha sebegi, na ado säla olelei amolida diage nabi. Ado säi amoda, dia dolö asigi falagasei säla olelelo dawa gaui nefolalebe amolima säla iaha namialo. Hobealada, iliage odoama säla olelemäiala helësëlahilä, säla imalo. ³ Geleso Yesuie ami dolö hedabi gadoi nea, nili neebe amo gadola, yöi diëgi, diage dofea, aso madela nea. ⁴ Amala nea, ami dolöea ami hamoi hamosalea, ie sigi aligilo neebe amo obeägimäiala helësëlahilä, ea nagadaia namolö amoiëda asigia säosäola made nea, hamolo. ⁵ Amo gadola, balululo dolöea balululoie mala dibe amo gadola made hamola, e baluluia baagila awäседа, bidi nelo amo gadola made nimolömelë. ⁶ Molö sagaloea baagi sëi hamoi hamoi amo gadola molö mumului dibe amo, hídale nimolö dialea. ⁷ Na ado säsebeweli hedabola helësëmalo. Amala helësësa neëgida, dia dawadigisa maademäia ado säi amoië mida, Dafidilo Geloia dima helësëlasimolömelë.

⁸ Yesu Geleso helësësa namialo. E bauia amila nowelasi amoge, amase, e Debidüie mäu nelo amoge, helësësa namialo. Ado Mala Hedabi amo na olelesa neebe amoda amomelë. ⁹ Na Ado Mala Hedabi amo olelese amogida, ne së naha neawe. Nafade hamolo dolö igi ëfëa nafodolo amo gadola ne nafodoi neamelë. Amai gasoda, Godeie adoda nafodoi made dialea. ¹⁰ Amaimo, udia dolö Godea memelei amoli helësëlahilä, damula auloge, namolöi namolö hedabi hido elöi amoge, Geleso Yesuma dibe amole, iliage gaula namiäia, yöi sulubadela diëgi, aso made dofeala nea, ne së naha neawe. ¹¹ Ado dofäfaläi amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Nili ebalä baagoi galëda,

nilige ebalä namolömelë.

¹² Nilia yöi diëgi, dofea, aso madela nea, së naha aligiseda,

nilige sigi aligilo nea, ebalä sigi aligilo namolömelë.

Nilia e baagi iala, nilida e sosogo made neala säседа,

eage nili baagi iala, dilida nie made nebegola sämolömelë.

¹³ Nili asigi falagasei made neëda,

ea ado säi amo bedefamolöi made neebe amead, eda asigi falagasei wälamu namolömelë.

Dimodima dida Godeie hamoi gelola hamosa namialola säi amo

¹⁴ Ado amodi dia udia dolöma helësëlasisamu namialo. Iia ado eloalola nuduloea, dida Godeie siigi nea, ilima idihë namialola sämallo. Ado eloalola säse amo, nabase amoli neala hedabolo made, nafadelasilomelë.

¹⁵ Godeie siigi ie hamoi hamolo nea, dia hamoi hamosebegoie, ie siigi hewala made, Godeie ado mala dofä dibe amo gelolahilä, dofä hamosala helësëla, mogolafali olelelo namialo. Godea dima obeägilahilä, hedabola hamosa nelo gabula sämäia, amala hamosa namialo. ¹⁶ Amala neada, nagadaiaie ado iso gäwi made nali didiäha dibeami aligila made, di nafolala gasi gala namialo. Ado amo gadoi amead, Godema habola nagadaia galu helësëlo mala häumolömelë. ¹⁷ Mala amo gadoiada äyo siwä aligila edelo amo gadola edemolömelë. Dolö äudä Haimeneasalea Filedasalea mala amo gadoi hamolo nea. ¹⁸ Elea ado dofä dibeami amila asiala baagi feala asimelë. Elea sähaleada, Udia dolö nowelasimolö amoda, hä, nowelasisa maadeila sälahilä, udia dolö odoasigi afädë negei amoli asigi neala balalëlasilo. ¹⁹ Amai gaso, nili asigi afädë negemolö amoië mida, Godea mosö igau gadoi sagasi amoda fologomolöi made, namolöi neamelë.* Ami ado äudä dëdëla negei dibe amogi, afädëda gowe. Dafidilo Geloia udia dolö hile nefolalebe amolida hi dawadigisa maadei nea.* Amase, elöda gowe. Afädëa sähalea, Neda Dafidilo Geloie neawela säседа, amead, nafade difolalebe amolima baagi ilahilä, digila moholö dialeala dëdëla negei dialea.

²⁰ Mosö edefadegi, falo elö elöla negelo amoligi, odoada goloage silibaeage hamoi negelo. Amase, odoada iiage, nagaeeage hamoi negelo. Falo odoaeada, hamoi odoahamomolöie memelela nafolala negelo. Amase, odoaeada segeyo sulubadelagi hamoi elö elöla hamomolöie negelo. ²¹ Amai gabugi, afädëa mala nafade amoli fisila hi nigime hësa maadeseda, falo hedabi memelela nafolala negelo amo gadola, eda Godema odala iala namolömelë. Ea ie Dafidilo ugila negela hamoi hedabi sulubadela hamomolöi namolömelë.

²² Malisä nefolalebe amolia asigia gesami aulo amo gadola made, dida fisäla awäla, asigi gagadelai amolia Dafidilo Geloia ili ugila negemäia welo nefolalebe amolibalä nea, di asigi mogoi namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, daluloge, amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ²³ Udia dolö odoaea asigi made gäwila, ado memalä amogi didiäha nebeami made awäla, udia dolöea ado amo gadoia gëgëlola helësëlahilä, di ilibalä aligila made, nafolala namialo. ²⁴ Amaimo, Dafidilo Geloie hamoi hamolo

* **2:19:** Godea mosö igau gadoi sagasila säi amoda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli helësëla säi.

* **2:19:**

nefolalebe amolia gëgëmolōda dofea mademelē. Eada udia dolō nefolalebe sulubadelabalā hame negeloge, sāla olelemolō dawa gauige, odoama habobala obëgëla made, ado geleā sāloge, amo gadoi namolō dialeamelē. ²⁵ Eada bafuāla sālo neebe amoli geleā aeasisila, hahamogilo namolō galea. Godea ili asigi besula, mala dofā dibe amo dawadigimolōie fu imāia, amala hamosa namolō dialeamelē. ²⁶ Ili asigi negela obëgëlahilā, dafidi mugabe busaea hamei dibe amo gadola hamomāia, ie gei dilo amea ili gaui dilo amo, goome holola fisāla mosāiage, amo gadola namolō galeamelē.

3

Aligila wagamolō ga madese gaalu, nafademolō yafie beselagalamolō amo

¹ Amaimo, ado gowe helēsēmalō. Aligila wagamolō ga madese gaalu, nafademolō yafie beselagalamolōmelē. ² Udia dolōea hili ilimu helēsēmolōge, muni boba hamomolōge, gugusāla bimāia hamomolōge, hili ilile ēi gauia adamolōge, gagademolōge, eedole emelele ado made nabolōge, made nesegemolōge, Godeie mala made nabolōge, diē bimolōmelē. ³ Amase, boba made hamomolōge, asiala hamose amo made fisimolōge, baagido sāmōlōge, asigi sigi made namolōge, gelola mihalāla nufudadigimolōge, hedabi hamolo dibe sulubadela made hamemolōge, diē bimolōmelē. ⁴ Amase, ilia hilile damelē ado nii neebe amogali hololōla imolōge, asigi made gāwila helēsēse amo gadola aabela hamomolōge, ilia hilimu neda dofā edefade neala helēsēmolōge, amase, Gode made boba hamola, domaloea hamelo amomu boba hamomolōge, diē bimolōmelē. ⁵ Ili domaloeamu Godeie mala hamosalea, Godeie geloida maadela helēsēmolōmelē. Dimodie, udia dolō amoli gadoi nefolalebea ami, di aligila made, sisigaha namialo.

⁶ Amoligi dolō odoaeada, udia asigi made gāwi gadoi sebe amolile mosōa, asigi fea negela awālahilā, sāfe negela ilile asigi gide begelo. Udia amolia nafade yafie dafidi hamoi amogi yōla nea gaso, gesami yafie awāhamu fisa. ⁷ Udia amoliada mala gāhe helēsēmāia sāla olelese amo nabahamu salea gasoda, ado dofā amo dawadigimolōi made salea. ⁸ Siiba Yanisile Yābilisilea Mosesema bimolō habobala ado nii nelo amo gadola, dolō amo gadoi iliada ado dofā amoma habobalahilā, bafuāla ado neaha nea. Ili asigi nafade negei neda, Godeie mala gaula mogomolō uli nea.* ⁹ Dolō amolia amala hahamola awāha namolō mademelē. Dafidi nefolalo amolia Yanisile Yābilisile gagaoui gadoi nea, dofea made hamosa neebe beagolei amo gadola, udia dolō walio nefolalebeweage dolō amolige gagaoui gadoi, dofea mademu hamosa neē bimolōmelē.

Dimodima Godeie ado mala gelola gaula namialola sāi amo

¹⁰ Amai gaso, dida nebalā nawesa nea, na mala olelelo amoge, mala hamosa nelo amoge, namolō mi hamosa nelo amoge, na Godema asigi afādē negela neebeweage, aabela habobalo made amoge, boba hamolo amoge, yōi diēgi, dofea, aso madela aligilo amoge, ¹¹ odoaea nema nafadela hamolo amoge, sē nulō amoge, amoli sulubadela dia dawadigisa maadei nebege. Ādiagoge, Aigoniamage, Ilisidalage, gaamu amoligi nebegi, nema yafie hamoi amoie sē nahamu nelo amoda, dia dawadigisa maadei nebegomelē.

Amo sulubadela hamosebegi, Dafidilo Geloia ne damula awāla sigi awāsio.* ¹² Dofā, udia dolōea Gode mi hamomolō dialeala helēsēsa neēgida, odoaea ili neala sēlasimolōmelē. ¹³ Gasoda, dolō nafade hamolo amolige, udia dolō dahila nelo amolige, neala nafadela aligi awāha nelolahilā, nafademolōi nafademolōmelē. Ili udia dolō dahila neaha neēgida, odoaea ilige dahila neaha namolōmelē. ¹⁴ Dia hā, dawa nii amoge, mala dofā amo helēsēsa aligilo amoge, gaula mogosa nebegoda, gālasī namolōi namialo. Mida, dima mala olelelo amolida gowelila dihi dawadigi nebegoeage, ¹⁵ amase, Godeie bebāgi ado sāla dēdēla negei dibe amoda, di holōfaligi nea helēsēsamu nelo amo nebegoeage. Bebāgi ado sāla dēdēla negei dibe ameadā, asigi falagasei negelasiloge, Geleso Yesuma asigi afādē negelo amea Godea damula aulola helēsēlasiloge, amoda dihi dawadigi nebegomelē. ¹⁶ Bebāgi ado sulubadela dēdēla negei difolalebe amolida dolōea dēdēmāia, Godea ilima helēsēlasī. Sāla olelemolōiege, nemomolōiege, mala halowei dibe amo hamogimolōiege, amase, asigi mogoi namolō amo oodo bibimolōiege, bebāgi sāla dēdēla negei difolalebe ameadā ugila negelomelē. ¹⁷ Ameada, Godeie hamoi hamolea hamoi hedabi sulubadela hamomolō amo dawa gaula nea, daialomelē.

4

Dimodima Godeie ado mala gelola sāla iaha namialola sāi amo

* **3:8:** Dolō āudā amolea Mosesebalā ado nii nelo amoie Sigi Obëgëi 7.11-22ge, 8.7-19ge, 9.11ge bimalo. * **3:11:** Ādiagōieda Abosolo 13.50 bimalo. Aigoniamaieda Abosolo 14.2-6 bimalo. Amase, Ilisidalaieda Abosolo 14.19-20ge, 16.1-5ge bimalo.

¹ Udia dolö nefolalebe welibaläge, baagoi amolibaläge gudi mogelo Geleso Yesuie siigige, Godeie siigige, amase, Geleso Yesu e obëgësalea, ïe Beaha Maadela Sigi Neebe amo moholöla helësëla, na dima gelola sähago. ² Ado mala säla ïahaleada, gelola säla ïahamu namialo. Udia dolöea nabasege, made nabasege, aso madelahilä gelola nea, säla ïmolöie daiahamu namialo. Dia ado mala säla ïahaleada, nemolage, mala haloweï dibe amo hamogilage, asigi neala gelolasilage, sämolö dibe amo gadola, dofä hame negela, fologola made nea, säla olelesamu namialo. ³ Mida, hobeada udia dolöea ado mala dofä amo nabolö habobalahilä, hili hamese amo gadoi hamola, ado elö gëhea nabolöila helësëlahilä, ili neebee ami mala odoa olelelo yafie nefolalebe amoli mafula gegedomolömelë. ⁴ Ado mala dofä amo nabolö habobala baagi ïalahilä, mäuïe sibalo dibe amoli nabolö helësëla hamesa namolömelë. ⁵ Amaimo, dia segeyo sulubadelagi asigi sigi neamu, së molö diëda, aso madelahilä, naha namialo. Ado Mala Hedabi säla ïlöie hamoi hamomalo. Godeie hamoi hamolo nea, hamoi sulubadela hamosa maadesa namialo.

Foloie hamoi hä hamola wagamolö dilo amo

⁶ Amase, ne baagomolöda, hä walio ga made dialeamelë. Wani ödä Godema odala ïala söga salelo amo gadola, nïe namolö amoda hä, söga salasebemelë. ⁷ Na nudusaleada, gelola nudui. Na balulusaleada, nofe amo hä, baagila asi. Godema asigi afädë negeï amoda, fisila made, negesimu neawemelë. ⁸ Hä, walio asigi mogoi neebee amoïe gini habuga gadoi bidida, nïe negesi dialeamelë. Dafidilo Geloï mogelo mogoi neebee amea segeyo daiala negeï beselagalasolo amo gala, bidi dibe amoda nihïma ïmolömelë. Amoda nemamu made, udia dolöea Dafidilo Geloï obëgëmäiala helësëla beaha nefolalebe amolimage, ilile bidi dibe amoge hilima ïmolömelë.

Dimodi e Folo neebee fodolofali misialoi amo

⁹ Dihï idi hogola, ne neebee hä fodolofali maala, beselagamolö helësëmalö. ¹⁰ Mida, Demasa eada nagadaïa galu nelebo dibe amo boba hamolahilä, ne digïla Desalonaïga awäsio. Amase, Gelesenese eda Galesia bolobinisigi asigo. Daidasa eda Disiligi Dalamesia asimelë. ¹¹ Amase, Ulugu emuda nebalä neamelë. Magaeada nïe hamoi ugila negemolöï neebee ameadä, dia e bea awälahlilä haligila misialo. ¹² Digigasada, na Ebasa mosaloimelë. ¹³ Di maahaleada, nïe fagulo daia salugalo gii Doloasa gaamugi ami Gabasaïe mosöa negesiä misi amoge, amase, beba amoge neala gaula misialo. Beba odoa sugua gafodo gadoia hamoi difolalebe amo galone geloï edefademelë, elaboloeo, neala gaumalo. ¹⁴ Alegisäda eada igi ëi gabaea nelebo hamolo neebee amea ne edefademalä neala nafadelasisio. Amala hamoi amoïeda, Dafidilo Geloïa e bidi dofea ïmolömelë. ¹⁵ Nilia ado säi amogida, ea edefademalä bafuäla ado neaha nelo amea, dige ebalä idihë namialo.

¹⁶ Dafidi nebalä gudisolo amo gala, na säla obëgësebegida, dolö afädë nemadida maade. Sulubadelaëa ne digïla awäha maadei gabio. Iliä amala hamoi ameadä, Godea ilibalä bidi made negemäia hamesa. ¹⁷ Amai gaso, Dafidilo Geloï e nebalä nea, udia dolö fii odoa nefolalebe amoli sulubadelaëa nabuäia, na ado mala säla ïaha maademäia, ea ne neala gelolasisio. Ilaba busi edefade gadoi, ëida laeono, ïe nafiigila, ne damula awäsio. ¹⁸ Dafidilo Geloïa nafade sulubadela dibeä amila ne nea neahamu nelolahilä, selesäia mosöa hï Beaha Maadela Sigi Neebee ami ne sigi moholömelë. ïe ëi gauia adamolö amoda diamolöï diamiaïa helësësa neawe. Amala hamomäiamelë.

¹⁹ Bilisilale Aguilalege, amase, Onesifolusige ïe mosöa aligilo amolige, na ilima hawioïla säila säla ïmalo. ²⁰ Elasadäsa eda Golidi ami aligisisio. Amase, Dolofimasa eda olosebegi, gaamu Miledusa ami digïla asimelë. ²¹ I bäu gisalea gögï mulo segeyo amoli made maala neebee amogi, ne neebee moholö, dihï idi hogola, beselagamolö helësëmalö. Yubulasaeage, Budeneseage, Ilinasaeage, Golodiaeage, Geleso sosogo sulubadelaëage di hawiosebege.

²² Dafidilo Geloï eda dië gesamibalä namiäia. Godeie ugila negelo dilibalä diamolöï diamiaïa hamesa neawe.

Hä amo.

Foloea Daidasama Dëdëla İ

Neala olelo oboba

Daidasada Yu dolö made nelo. Ea Gelesoma asigi afädë negelahilä, Folobalä Ado Mala Hedabi säla olelela aligi nawesa aligilo. Gilidi södölöie sege dibe amo sulubadelamadi, Geleso sosogo nefolalebe amoli beaha namiäia, Foloea Daidasama, dia beaha namialola sälahilä, e ami dīgila asi. Dīgila awälahilä, oböla hobeala Foloea Daidasa ugila negela beba we dëdëla İ.

Foloea beba we dëdëla İ amoie mida, ohodoa dibe beala amo ulufala dëdëla İ.

1. Geleso sosogo neebe amoli sigi namiäia afädë memelesaleada, mala gowe gadoi hamoloea namolöi galeala helësëlahilä, memelemalola säla dëdëla İ.

2. Udia dolö fädäimage, gafodo gähemage, hamoi hamolasilo nefolalebe amolimage, gomalä hamosa namialolage, gomalä säha namialolage, säla dëdëla İ.

3. Asigi sigi namialolage, hamoi hedabi hamosa namialolage säla dëdëla İ.

Daidasaea Geleso sosogo Gilidi södölögi nefolalebe amoli gelolasila, Geleso sosogoea hamolo malada gomalämelëla säla dëdëla İ

Foloea Daidasama beba dëdëla İ amo

¹ Neda Folo, Godeie hamoi hamolasiloge, Yesu Gelesoie abosologe, neawe. Udia dolö Godea memelei amolia ema asigi bogia adogolamu nefolamiäiaiege, amase, İlia ado mala dofä amo dawadigimäiaiege, Godea ne memelela ifosimelë. Mala dofä amo dawadigi amolia mala mogoi hamosa nefolamolömelë. ² Amala hamolo amolia namolöi namolö amo gaumulöie asigia sisiläfusa nefolalea. Godea wäfalı sälo made amead, sulubadela made hamola nea, namolöi namolö dofä İmolömelëla säla negei. ³ Ea segeyo hi daiala negei amogi, İe ado mala hi ulufala olesio. Nilile damula aulo Godea na ado amo säla olelemäia, hamoi amo nema İasio.

⁴ Daidasao, na dima beba gowe dëdëla İasisago. Alia Godema asigi afädë negei amead, dida nie malöfali gadoi neagomelë. Nado Godeage, nilile damula aulo Geleso Yesueage elele ugila negelasiloge, neala dalulasiloge dima diamiäia hamesa neawe.

Daidasaea Gilidi södölögi ami hamoi hamomalai amo

⁵ Na di Gilidi södölögi ami namialola säsiä asi amoda, hamogimolö odoa ami dibe amo dia hamogisa maademäiaiege, amase, gaamu sulubadelagi, dolö dafidi nelo nefolalebe amolia Geleso sosogo nefolalebe amoli sigi aligimäia memelela ifosimäiaiege. Na hamomalai amo gadola dia hamomäiaie, di dīgila asimelë. ⁶ Dolö dafidi nelo gowe gadoia namolö dialea. Udia dolöie siigi nafade made baaiage, udia afädë goaeage*, amase, İe malölali asigi afädë negeiage, odoaea malö amolia gagaola mala nafade elö elöla hamolo, ado made nabelola sälo made. Amo gadoi neebe amoligi memelemolö dialeamelë. ⁷ Sigi aligilo Godeie hamoi hamolo neebe amead, udia dolöie siigi nafade made baaiä namolö dialea. Mala goweli hamoloeada made namolö dialea. Udia dolö emosala eegela beaha aligiloeage, fodolofali habobaloeage, gagaomolöie gagaolo ödä edefade nulöeage, amase, nudumolöie fodolofali abadigiloeage, muni aba adogola neloeage, made namolö dialea. ⁸ Amase, mala goweli hamoloeada namolö dialea. Udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, hedabi hamolo dibe sulubadela amo hameloeage, asigi sigi aligiloeage, asigi falagaseiage, hi e Godema odala İala mala mogoi mu hamoloeage, domaloea hamelo dibe amoli sulubadela sigi aligiloeage, sigi aligilo namolö dialea. ⁹ Ea ado mala dofä amo fëdöla gaula namolö dialea. Ema olelei amo gadola, bedefala made, gaula namolö dialea. Amo gadola namolö dibe amoie mida gomalä. Ea ado mala dofä hedabola säla olelesebe amea udia dolöie asigi gelolasimäiaiege, amase, udia dolö odoaea, Ai, amala madela sälo amolia asiala sälo gabula helësëmäiaiege, ado mala fëdöla gaula namolö dialea.

Gilidi sege ami wäfalı säla olelelo yafie nefolalo amo

¹⁰ Amala säsebe amoie mida, ado neadigilo yafie amoli ami nefolaleamelë. Amoliada ado yafie memalä säla dabolahlilä, udia dolöie asigi balälëlasila gadiabola säla olelelo nefolalea. Amala sälo amoligi yafieda, gafodo damumolö dialeala sälo amoli nefolaleamelë. ¹¹ Ado neadigilo İlia muni gesami awäla, mala nafade dofea made dibe amoli säla olelesebe amea udia dolö odoage, amase, İlile sosogo sulubadela nefolalebe amolige, asigi neala balälëlasilo nefolaleamelë. Dolö amoli gadoia amo gadola made säla olelemäia, dia İli dofogamalo. ¹² Siiba Gilidi fii hili İligi bea sälo nelo afädëa sähalea,

* 1:6: 1.6 Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä İiiage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

Gilidi fii iliada

wāfalimu sāloge,
 nafadefali nafade sugua ilaba gadoi nafadege,
 molō badoia nalahlā, hamoi made hamolo, habobame nefolaleala
 sāi. ¹³ Ado amoda dofā sāimelē. Amai ameadā, ilia Godeie ado malamū gaula mogosamu
 namiāia, dia ilima gelola nemomalo. ¹⁴ Amase, Yu fii ilile māuie sibalo awalo amo made
 nabuāiage, ado dofā amo memalā gadoi hamolo amolia hamomalala sāla negelo amo
 made nabala hamomāiage, ilima amala nemomalo. ¹⁵ Godeie siigi nigime baai made
 neebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai made, hedabimu dialea. Be, Yesuma
 asigi afādē made negela, asigi halowei nefolalebe amolimada, nelebo sulubadela nigime
 baai, nafademu dialea. Amase, ilile helēsēloge iso asigige helegela nafadesa maadei
 nefolaleamelē. ¹⁶ Iliā adoeamu, Niliā Gode dawa neala sālo. Gasoda, mala ilia hamosebe
 amea, Gode made dawa neala ulufadigilo. Odoaea ilima bimolō habobala, ilia mala mogoi
 dibe amoli sulubadela fisila, ado nabelo made nea, hedabi hamomolō amo uli neamelē.

2

Fādāi neebe amolima olelemalai amo

¹ Amasegi gaso, dihida Godeie mala dofā sāla negei dibe amo gadolamu udia dolōma sāla
 olelesa namialo.

² Dia hā, dolō fādāi neebe amolima gomālā sāla olelesa namialo. Iliā nelebo dibe
 amo sulubadela asigi gāwila hamomalolage, asigi mogoi namialolage, hili ilile asigi sigi
 namialolage, asigi afādē negei amo made digala gelola namialolage, odoabalā hedabola
 boba hahamosa namialolage, amase, yōi diēgi, dofea, aso madela namialolage, sāla iaha
 namialo.

³ Amo gadola wāla, udia fādāi sefolalebe amolimage, gomālā sāla olelemalo. Baagido
 sāmabiolage, gagaolo ödāea asigi made neala gagaomāiage, Godea hamei dibe amo gadola
 bēgēla hamosa samīāiage, ilia mala hedabi olelemolō galeamelēla sāla imalo. ⁴ Amala
 hamolo amea, udia fādāi amolia udia gafodo gāhe sefolalebe amolima olelemolōi dialea.
 Iliā ilile dolōge, malōge, boba hamomalola olelemolōi dialea. ⁵ Amase, ilia hilile asigi
 sigi aligilahlā, Godeie siigi nigime baai made namialolage olelemolōi dialea. Amase,
 ilile mosōge malōge sigi aligila, haeafula gauia wewesa nea, ilile egoa hawa namialola
 olelemolōi dialea. Iliā amala hamosa aligiseda, odoa neebe amolia Godeie ado nafade
 gabula made sāmōlōmelē.

Dolō gafodo gāhe neebe amolia hamomolō dialeala olelemalai amo

⁶ Amo gadola wāla, dolō gafodo gāhe nefolalebe amolimage ilile asigi sigi namolō
 dialeamelēla gelola sāla imalo. ⁷ Dihī nelebo sulubadela hamosebego hamosaleada, mala
 hedabi hamosebego odoaea beala, bēgēla hamomāialahlā, olela hamomalalo. Ado sāla
 olelesaleada, ado odoa gegoala made sāla, asigi gāwila nea, mogoiimu sāla olelelo namialo.
⁸ Odoaea di baagido made sāmāia, ado mogola sāmōlō dibe amo gadolamu sāla iaha namialo.
 Amala hamoseda, dibalā ado nii nefolalebe amolia nili baagido sāmōlō fu made beala, hili
 ili hewamolōmelē.

Hamoi hamolasilo neebe amolia ilile sigi aligilo hawa namolō dialeala olelemalai amo

⁹ Dia hamoi hamolasilo neebe amolima gomālā sāla olelemalo. Ilile sigi aligilo neebe
 amo hawa nea, sāla obēgēla made, ili neala obeāgilasila ilia sāsebe amo sulubadela bēgēla
 hamola namolō dialeala sāla olelemalo. ¹⁰ Amase, ilile sigi aligiloie nelebo muni dibe
 amogi fa made nimāia sāla olelemalo. Hamoi hamolasilo amolia hedabimu hamoseda,
 ilile sigi aligiloea asigi fodoia gala elelabo namiāia olemolō. Amala olemolō dialeala
 hamoi hamolasilo amolima sāla olelemalo. Mida, odoaea hamoi hamolasilo amolile mala
 sulubadela bealahilā, nilile damula aulo Godeie mala hedabi amoda momadolasi gabula
 sāmāia.

*Yesu misiāia beaha nea, niliā Godea hamomalola sāi dibe amo gadola bēgēla hamomolō
 amo*

¹¹ Godea udia dolō sulubadela damula aulo gaula namiāia, iē ugila negelo amo ulufala
 olei. ¹² Godema habola baagi iāla nagadaia galu helēsēla, domaloea gelola hamelo dibe
 amoli sulubadela hamomolō, ugila negelo neebe amea niliā fisisa maademāia olelelōmelē.
 Asigi sigi namolōge, mogola hamomolōge, Gode mi hamola namolōge, nagadaia neebewegi
 nea, ugila negelo neebe amea niliā amala hamosa namiāia olelelōmelē. ¹³ Niliā nagadaia
 amala hamosa nea, niliā asigia sisilāfūlo amo misiāia beaha nefolaleamelē. Amoda nilile
 damula aulo Gode edefade Yesu Gelesoea iē yo hido elōi digala ulufadigimāia beaha
 nefolaleamelē. ¹⁴ Ea nili helēsēla iē namolō fisi. Niliā nafade hamolo sulubadela dibe

amila sigi obëgëmolöiege, hile udia dolömu namiäiage, amase, hamoi hedabi hamomolö amo gelola hamesa namiäia, ea amala baagola bedefai.

¹⁵ Hä, mala amolida udia dolöma säla olelesa namialo. Godeie geloigi nea, ilile asigi neala gelolasiladigi, nemoladigisa namialo. Udia dolöea di beala made gulosomäia.

3

Godea nili neala hedabolasi amea, nilia hedabi hamomolö dibe amo

¹ Geleso sosogo Gilidi neebe amolima bu helësëlasila, dia gomalä säla ïmalo. Iliä gamane sigi aligilo geloi neebe amolige, amase, gamane hamoi hamolo odoa neebe amoli hawala namiäiage, ilia hamomola säsebe amo gadola hamomäiage, säla ïmalo. Hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo daiala namiäiage säla ïmalo. ² Amase, afädë baagido sämabiolage, adoea odoabalä gëgëla made, dofä nagadaialahilä, udia dolö sulubadelabalä hame negela namolö dialeala säla ïmalo.

³ Siiba nilige asigi gäwi made nea, ado nabala made, nafadea nili dahila neala, domaloea gelola hamelo nafade elö elöla yafie dilo amea, gide begei nelo. Nafademu hamomolömadige mudiamolömadige nea, habobalo nilima nobalahilä, nilia nihiliimu habobaha nelo amomelë. ⁴ Amala hamosamu nebegi gaso, nilile damula aulo Godea ie ugila negeloge, boba hamologe, nilima ulufala olela, ⁵ ea nili damula asi. Amoië mida, nilia hamoi hedabi afädë hamosa nebegi made, ie bobasëlo dilo amea, nili damula asi gabio. Nili nigime hëla, gähe neegela ägülasa. Amalahilä, Gesami Hedabia nili bedefalasila, namolö gähe ïala, ea nili damula asi. ⁶ Nilile damula aulo Yesu Gelesoië aulodaia nea, Godea gëla made, ie Gesami nilima nobalasila adugamäia nilima söga sali. ⁷ Amala hamoi amoië mida, Godea ie ugila negelasiloea nilima dili asigi mogoi nebegola säi gabulahilä, asigia sisiläfüsa nea namolöi namolö amo beaha namolöie. ⁸ Ado weda dofä gelola säi dialeamelë.

Ameada, Godema asigi afädë negei nefolalebe amolia hamoi hedabi hamosamu namiäia, na mala säseweli dia gelola säla ïaha namiäia hamesamelë. Mala amoli gadoi bëgëla hamosebe amoda hedabifali. Ameada udia dolö sulubadela ugila negemäiala hamomolö dialea. ⁹ Ado memalä amogi didiamolöge, yaua mäulali aliligi misi amolile ei säla sämolöge, gëgëmolöge, Mosesea Ado säla negei dibe amogi adoea nudumolöge, amo gadoi säsebea ami di aligila made sisigaha namialo. Amo gadoi sälo amoda udia dolö ugila negelo made, galone mademelë.

¹⁰ Afädëa Geleso sosogo nefolalebe amo mogemolöie ado säседа, äudäla hamogila säla ïmalo. Säla ïasebe amo made nabala auaula fofolëseda, baagi ïmalo. ¹¹ Dolö amo gadoida asigi halowe nea, hi asiala hamoi amea, e himu mogei neebe amoda dia dawa amomelë.

Daidasa e hä Folo neebea misialoi amo

¹² Ademasa galë be Digigasa galë, elegi afädë na di neebea mosalamolömelë. Elegi afädë di neebea ami beselagalaseda, neda Nigobolisi gaamugi ami neëgi, dihï idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. I bäu gisalea gögi mulo segeyogi, neda Nigobolisi ami namolö helësëi neamelë. ¹³ Abolosile, mala säla negei amo dawadigi Senasale nawesa namolö amo, ele idiafa awähalea gumusui odoa melëloea, dia ele ugila negemolö amo helësësa namialo. ¹⁴ Amase elöda, alile udia dolö amoli gägä made negeloea, segeyo sulubadelagi hamoi hedabi hamola, udia dolö odoa gumusui nefolalebe amoli dofä ugila negelo amo helësëmäia säla ïmalo.

¹⁵ Udia dolö nebalä nefolalebe weli sulubadelaea di hawiosebego. Udia dolöea Yesuie ëigi nili boba hamosebe amolimage, nilia ili hawioila säila sämalö.

Godeie ugila negelo dili sulubadelama diamiäia hamesa neamelë.

Hä amo.

Age Yone Neala olelo oboba

Yone eda Yesuie damelē. Eda Yesu bēgēla aulo dolō giwilasi amogi. Hobeafalī ēdēi sali hamosalea ea ado go dēdēla Geleso sosogo nefolalo amolima ī. Dēdēla ī amoie mida gowe. Godea nili boba hamoi amo gadola, amase, niliāge udia dolō odoa boba hamomalola sāla dēdēi. Amase, ea elō sāhalea, Wāfalī sāsāla olelelo moholōmelē. Hedabola beaha namialola sāla dēdēi. Iliā sāhalea, Godeie malōda dolō namolō misi mademelēla sāmōlōmelēla Yonea beba gowe dēdēi. Ado Mala Hedabi Yone dēdēi amoge Yone eamu dēdēimelē.

Namolōi namolō Ado e ulufadigila misi

¹ Nelebo sulubadela maadeia, nelo misi amoie ado nilia nabala, siia beala, naaboea diigilalahilā, nilia dilima namolōi namolō Ado e misi amoie sāla iahago. ² Namolō dofā ulufadigi amo bealahilā, nilia meli amo dilima sāha. Namolōi namolō e siiba Eedobalā nelo ulufadigila misi amoie sāla iahago. ³ Dilia nilibalā dila namiāia nilia meli nabi amole dilima sāla iahago. Eedo, ie Efege Yesu Gelesolebalā nilia dila neamelē. ⁴ Dilimage nilimage obeāgilō nobamāia nilia dilima beba dēdēla iasisago.

Gode e yo digalo neebe

⁵ Ea ado sāi amo nilia nabalalahilā, dilima sāla iahago. Gode eda yo digalo nea, gasimi sagalo gadoi nafade ema madefalimelē. ⁶ Nilia ebalā dila neala sāha nea, gasimi sagalo gadoi nafademu hamosa aligiseda, wāfalī sālo nea, dofā sālo made gaula neamelē. ⁷ E nafade baai made, yo digalo neebe amo gadola nili nafade baai made, yo digalomadi nawesa aligiseda, odoa neebe amolibalā dila neage, ie malō Yesuie healea nafade hamoi amo sulubadela hēsage neamelē. ⁸ Nilia sāhalea, Na nafade hamolo madela sāseda, nili nihili gadiabola sāha, dofā sālo nilile isogi made neamelē. ⁹ Amai gaso, nilia nafade hamoi amo sāla sisiaseda, Gode mogoi nea hēmolōmelēla sāi amo gadola hēmolōmelē. Nilia mala nafade hamoi amoge sulubadela hēsa maademolōmelē. ¹⁰ Nilia sāhalea, Na nafade hamoi madela sāseda, Gode eda wāfalī sālo neala sāloge, ie adoge niliima mademelē.

2

Gelesoda nilile ugila negelo neebe

¹ Nīe malōla dilie, nafade made hamomāia na dilima beba gowe dēdēla iasisago. Gasoda, nili afādēa nafade afādē hamoseda, nilile Ugila Negelo Eedobalā nea, Yesu Geleso e asigi mogoi neebe amo neamelē. ² Nilile nafade hamoi amo hēmāia ea hile namolō amo odala iala baagoi. Nililemu hēmāia made, udia dolō sulubadelaie nafade hamoi amo hēmāia amala hamoi.

Gode dawadigi neebe ameada ie mala bēgēla hamosa neala sāi

³ Amaimo, nilia ea sāi dibe amo gadola hamosamu aligiseda, nilia e dawadigila helēsēsamelē. ⁴ Afādēa ea sāi amo gadola made hamosa nea sāhalea, E dawadigila sāseda, eda wāfalī sālo nea, dofā sālo ema mademelē. ⁵ Afādēa ea sāi dibe amo gadola hamoseda, Godema boba hamolo amo dofā fādāi neamelē. Nili ebalā dila neada gomalā helēsēdelā. ⁶ Afādēa ebalā dila neala sāseda, Yesuea hamosa nelo amo gadola hamosa namolōi galea. ⁷ Nīe damelē obeāgilōla dilie, na dilima hamomalola sāla negei amo dēdēla iasise amoda hādamade negei made, siiba negei.* Amoda mi gāwia amila dilo. Siiba negeila sāi amo dilia nabaha maadei. ⁸ Amai gaso, hamomalola sāla negei amo dēdēla iasisebegoda gāhemelē. Gelesoie namolōea hamoi amoge dilile namolōea hamoi amoge dofā gabula melēlo. Mida, gasimi sagalo amoda usila, yo digalo dofā amoda yo digaha neamelē. ⁹ Afādēa ie edooma bimolō habobala nea ea sāhalea, Yo digalo neebea ami neala sāseda, gasimi sagaia ami neamelē. ¹⁰ Afādēa ie edooma boba hamosa neebe amoda yo digalomadi nea. Ie isogi yo digalo neebe ameada nelebo afādēa e digalasimolōi mademelē. ¹¹ Amai gasoda, afādēa ie edooma bimolō habobala nea galēda, gasimi sagaigi nea. Ami nawesa nea. Gasimi sagaloea ie si dofogasegi, idi gowegi awāhala helēsēla made, nagubaia nawesa nea. ¹² Malōla dilie, dilile nafade hamoi amo Gelesoie ēigi hēla fisi amoie na dilima dēdēla iahago. ¹³ Asigi fādāi nadola dilie, Afādē siibafalī siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dēdēla iahago.

* 2:7: 2.7 Yone 13.34 gomalā sāla dēdēla negei dialea. Yesuea sāhalea, Na dili boba hamoi amo gadola dilia dihilimu boba hahamola namialola sāla dēdēla negei dialea.

Malisäfalie, dilia nafadelasiloië busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoie na dilima dëdëla iahago.

¹⁴ Malöla dilie, dilile Diado neebe amo dawadigi amoie na dilima dëdëla iahago. Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafali siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dëdëla iahago.

Malisäfalie, dilia geloi amoiege, Godeie ado dilile isogi dibe amoiege, nafadelasiloië busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoiege na dilima dëdëla iahago.

Nagadaia galu boba hamomabiola säi

¹⁵ Nagadaia galu amole nelebo nagadaia dibe amole boba hamola namiabio. Afädëa nagadaia galu dibe amo boba hamoseda, Nadoma boba hamolo amo ema mademelë.

¹⁶ Nagadaia dibe amo sulubadela Nadomadila mulo made. Amoda gowe. Domaloea gelola hamelo amoge, sia beala gelola hamelo amoge, afädëa nelegei yafie negelo ameage hamoi hamolo ameage gugusäla bimäia hamolo. Amo sulubadela Nadomadila mulo made, nagadaia amila mulomelë. ¹⁷ Naga föige nagadaia hamelo amoge hogosa helesalea gaso, udia dolöea Godea hamese amo gadola hamolo amoli namolöi namolömelë.

Gelesoië ado nii misi neebe

¹⁸ Nie malöla dilie, nilida hä segeyo aligila wagamolö fumadi neamelë. Dilia dafidi Gelesoië ado nii moholömelëla säi nabi amo walioda hä odoa Gelesoië ado nii malei misi neamelë. Ameada nilida hä aligila wagamolö fumadi nea gabula helësëdelä. ¹⁹ Iliä nili digila bahila doadigila afiaha maadei. Amolia nilibalä dila made nelo. Dofä dila nelo galebeda nili gedola afädëfali neëgi, amalabio. Ili afiaha maadei amea ili sulubadela nilibalä dila made nelo amo oleimelë. ²⁰ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i. Dili sulubadela dila dofä sälo dawadigi nebege. ²¹ Dilia ado dofä amo dawadigi madela helësëla dëdësa maade. Dilia ado dofä amo dawadigi ameage wäfalä sälo amo ado dofä amila mulo made amo dawadigi ameage na dilima dëdëla iasisago. ²² Wäfalä sälo amoda nowë. Eada sähalea, Afädë Memeleida Yesu madela sälomelë. Efegele Eedolema baagi ilo amoda Gelesoië ado niimelë. ²³ Efegema baagi ilo amobalä eedoda nea mademelë. Efegele amobalä eedoda nea mademelë. Efegele amobalä eedoda nea mademelë.

Ado dofä Gesami Hedabia olelesa neebe

²⁴ Mi gäwia amila nabi dilile isogi dibe amo amalasi namialo. Amalasi aligiseda, dili Efegele Eedolebalä namolömelë. ²⁵ Ea niligali imolöla daiai amoda gowe. Namolöi namolö imolöla daiai. ²⁶ Iliä dili dahila nimolö helësësa neebe amoie na dilima beba dëdëla iahago. ²⁷ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i amo nea. Ameada afädëa dili olelemolöi made. Gesamia nelebo sulubadela dili olelesaleada wäfalä made, dofä sälo nea. Dilima olelei amo gadola, Gelesobalä dila namialo.

Nilä Godeie malö neebe

²⁸ Amai gabugi, nie malöla dilie, hi e ulufadigisolo amo gala ie siigi nili hewaloea bedäla made gelola namolöie ebalä dila namialo. ²⁹ Amai dilia eda mogoifali neebe amo helësësebe amea gomalä helësëmalö. Sulubadela mala mogoi hamosa neebe amolida Godeie malölali nefolaleala helësëmalö.

3

¹ Wae, Nado Godea nilima sähalea, Dili nie malölali nebegola säla abodo gadola boba hamosa neadu. Dofä gelola nilida ie malölali neebe amo. Nagadaia nafade hamolo neebe amolia Nado dawa made neebe amea nilige dawa made nea. ² Nie damelë obeägilola dilie, nili walio Godeie malölali neebe amo hobea nili abodo gadoi namolödu dawa made nea gaso, nilia afädëfali helësësebe amoda gowe. Geleso ulufadigisolo amo gala e abodo gadoi maase bimolödu, amo nilia sia beahalea, e neebe amo gadoi namolö gabula helësëamelë. ³ Ea nili hi e gadoi namolö gabula sulubadela asigia sisiläfüsa nefolalebe amolida nigime baai made, hi e nigime baai made neebe amo gadoi namolö gabula hehelësësa neamelë.

⁴ Nafademu hamolo nefolalebe amoli sulubadela Godeie ado säla negei dibe amo neadigilo nea. Mala nafade dibe amea ie ado säla negei dibe amo neadigilomelë. ⁵ Nafade hëla fisimolöie e ulufadigila misi amoge ema nafade afädë baai made amoge dilia dawadigi.

⁶ Amaimo, afädë ebalä dila neebe ameada nafade hamosamu aligilo mademelë. Afädëa nafade hamosamu neebe ameada e made beagolei, e dawa made nea. ⁷ Nie malöla dilie, afädëa dili dahila neloea idihë namialo. E asigi mogoi neebe amo gadola afädëa mala mogoi hamolo neebe amoge asigi mogoi nea. ⁸ Siiba mi gäwilafali mugabe busaeada nafademu hamosa nelo. Amo gadola afädëa nafademu hamolo neebe amoge e sosogo nea. Ea nafademu hamosa nebegi, Godeie Malöea mugabe busaea hamoi amo hailadigimolöie ulufadigila misi. ⁹ Amaimo, afädë Godeie malö neebe ameada nafade hamosamu aligilo

made nea. Amoie mida, ie namolöie gägä negela hü e gadoi bedefai nea. E Godeie malö neebe amea nafade hamosamu namolö uli nea. ¹⁰ Amo helësëlahilä, Godeie malö neebe amoge mugabe busaie malö neebe amoge nowëie walebelela mogela melëlomelë. Mala mogoi hamolo made neebe amoda Godeie malö made nea. Amase, ie edooma boba hamolo made neebe amoge Godeie malö made neamele.

¹¹ Mi gäwia amila ado säla i nilia nabi amoda gowe. Nilia nihilimu boba hahamosa namialola säla i. ¹² Nafadelasilöie busaie sosogo nelo Geinia ie ëo baagomäia nufi. Nili e gadoi namiabio. Nufi amoda mi edogi. Mida, ie ëoea hedabimu hamosa nebegida, Geiniada nafademu hamosa nelo. ¹³ Amaimo, nie nedoola dilie, nagadaia nafade hamolo neebe amolia dilima bimolö habobaseda, fudugimabio. ¹⁴ Nilia nilile nedoo nefolalebe amolibalä boba hamosa neebe amea nilia helësësaleada, nilida baagomolö dibeä amila namolöi namolöjadi dëgëla asi nefolaleala helësësa. Afädëä boba made hamoseda, eda baagomolö dibeä ami nea. ¹⁵ Afädëä hile edooma bimolö habobaha neebe amoda udia dolö baagomäia nufidelo nea. Baagomäia nufidelo neebe amolia namolöi namolöi gaula made neebe amoda dilia dawadigi. ¹⁶ Gelesoea hile namolö amo niligali fisiga gala i amea, nilia boba hamolo amo helësësa nea. Amai gabugi, nilige nilile nedoo nefolalebe amoligali nilile namolö amo fisiga gala imolöla. ¹⁷ Afädë nelegei negelo neebe amea ie edoo nelebo made neebe amo bealahilä made bobasëседа, Godeie boba hamolo amo ebalä abeahäla neadu. ¹⁸ Nie malöla dilie, nilia adoeamu boba hamolo gadoi namiabio. Dofä hamoi hamosa nea boba hamola namialo.

Godeie siigi neebe amea gelola namolö

¹⁹⁻²⁰ Amala hamolo amea nilida dofä säloie sosogo neala helësëmolömelë. Nafade hamosebe amoie së molö dialeala iso asigigi säla iaseda, ie siigi asigi sigi namialo. Mida, Godea nilile iso asigi baagila awäla, ea sulubadela dawadigi amea amala sigi namolöla. ²¹ Nie damelë obeägilola dilie, nilile iso asigigi së molö dialeala made säla iaseda, ie siigi bedäi made gelola neamele. ²² Elöda, nilia ea hamomalola säi amo gadola hamosebe ameage, e obeägmäia hamosebe ameage nilia ema afädë nabaseda, ea imolömelë. ²³ Godea hamomalola säi amoda gowe. Nilia ie malö Yesu Gelesoie ëigi asigi afädë negela nea, nihilimu boba hahamosa namolöla. Ea amala hamomalola säi. ²⁴ Amaimo, afädëä ea hamomalola säi amo gadola bëgëla hamoseda, eda Godebalä dila nea. Amase, eege dolö amolibalä dila neamele. Godea ie Gesami niligali i ameada nili Godebalä dila neala helësësamelë.

4

Dofä sälo Gesamile wäfalä sälo gesamile mogemolö

¹ Nie damelë obeägilola dilie, wäfalä bea sälo yafie amoli sege sulubadelagi nawesa nea. Amai odoaea Gesami nema neala säседа, sulubadelaä dofä säsebelä helësëmabio. Ili Godemadila walebelela bimolöie fedogola bimalo. ² Ilima Godeie Gesami neebelela fädäla bimolö amoda gowe. Afädëä sähalea, Yesu Geleso eda dofä dolö domalola digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea. ³ Amaimo, afädëä sähalea, Yesu amala made digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea mademelë. Mala amoda Gelesoie ado niimadila misi dialea. Dafidi mala amo moholömelëla säi dilia nabi amoda walio hä nagadaia misi dialea. ⁴ Nie malöla dilie, dilida Godeie malö nea. Wäfalä bea sälo neebe amoli nufuda salalahilä salolela baagila asi nebegeo. Mida, dilibalä dila neebe ameada nagadaia nafade hamolo amolibalä dila neebe amoda baagila asi neamele. ⁵ Amolida nagadaia dolö neebe amea ilia nagadaia galu säha neebe amoda nagadaia nafade hamolo amolia nabelo nea. ⁶ Amaimo, nili Godeie sosogo nefolalea. Ado nilia säsolo amo gala udia dolöä Gode dawadigi nefolalebe amolia nilile ado nabelo nea. Amai gaso, udia dolö Godeie sosogo made nefolalebe amolia nilile ado nabelo made neamele. Amo gadola dofä sälo Gesamige wäfalä sälo gesamige mogemolöi galea.

Dolö afädëä Gode boba hamoi neebe ameada odoage boba hamomalola säi

⁷ Nie damelë obeägilola dilie, boba hamolo amoda Godemadila mulo amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. Afädëä odoä neebe amo boba hamosa neebe amoda Godeie malö nea, ea Gode dawadigi nea. ⁸ Amaimo, afädëä odoä boba made hamosa neebe amoda Gode dawadigi made nea. Mida, Gode eda boba hamolo nea. ⁹ Godea ie Efege afädëfalä amo nagadaia digamalai. Ea amala hamoi amea nili namolöi namiäia amai. Amala digamalai ameada Godea nili boba hamosa neebe amo olei. ¹⁰ Boba hamolo amoie mida gowe. Nilia edale boba hamoi made, eadale nili boba hamolahilä, nilia nafade hamoi amo hëmäia ie malöä hile namolö amo odala iala baagomäia e digamalai.

¹¹ Nie damelë obeägilola dilie, Godea nili amala boba hamoi amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. ¹² Afädëä Gode made meli nea gaso, nili nihilimu boba hahamosa

aligiseda, Gode eege nilibalä dila nea, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosage neamelë. ¹³ Amaimo, Godea ie Gesami niligali i amea nilia ema dila neebe amoge, amase, ea nilima dila neebe amoge nilia dawadigimelë. ¹⁴ Nadoea ie malö nili sege foi sulubadelagi neebe amo sulubadelagali damula aulo namiäia fisiga idai. Fisiga idai amo nilia siia bealahilä, ulufadigila säla iahago. ¹⁵ Afädëa Yesu eda Godeie Efege neala säla ulufadigiseda, Godeda ebalä dila nea, amase, eege Godebalä dila neamelë. ¹⁶ Amaimo, Godea nili dofä boba hamosa neala nilia dawadigi nea. Gode eda boba hamolo nea. Afädëa boba hahamosa aligiseda, e Godebalä dila nea, amase, Godege ebalä dila neamelë.

¹⁷ Nilia amala aligiseda, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosa nea. Amala hamosa neebe amea, nili nagadaia nea hi e gadoi aligilo amea, aligila wagala gudisolo amo gala nili bedämolö made, geloi namolömelë. ¹⁸ Afädëa boba hamomolöge bedämolöge balagula gaula namolöi mademelë. Boba hamolo dofä fädäi amea bedälo amo nesiladigilo. Mida, së molömadi neebe amea bedälo. Afädë bedälo neebe amoda Godeie boba hamolo amea hamese amo gadola made hamosa neamelë. ¹⁹ Godea dafidi nilidale boba hamoi amea nilia boba hamosa nea. ²⁰ Afädëa ie edooma bimolö habobaha nea sähalea, Na Godema boba hamosa neawela säsedä, eda wäfalä sälo nea. Ea ie edoo amoli siia bealahilä, ili boba made hamosa nea galëda, Gode made meli neebe amo ea boba hamomolö amo uli nea. ²¹ Ea nilia hamomalola säla i amoda gowe. Afädëa Godema boba hamosa nea ie edooma boba hamomolöi galeala säi.

5

Geleso sosogoea nafade sulubadela nufuda salelo neebe

¹ Afädë Memelei amo dofä Yesu e nealahilä asigi afädë negei neebe amoli sulubadelada Godeie malö nea. Eedo afädë amoma boba hamosa neebe amoli sulubadelaea ie malö amomage boba hamosa nea. ² Nilia Gode boba hamolahilä ea hamomalola säla negei dibe amo nabala hamolo amea, nilia Godeie malölali neebe amo boba hamolo neala helësëmolö dialea. ³ Mida, Godema boba hamolo amoda gowe. Ea hamomalola säi amo nabala hamolo. Amoda iliawai made, hamomolöi dialea. ⁴ Mida, Godeie malö nefolalebe amoliada nagadaia nafade hamolo elö elöla dibe amo nufuda salala baagila aulo nea. Yesu Gelesoma asigi afädë negei neebe amea nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salalahilä baagila asimelë. ⁵ Nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salala baagila moholö neebe amoda nowëa. Amoda gowe, Yesu e Godeie malö neala sälahilä asigi afädë negei neebe ameamu baagila moholöi nea.

Godea ie malömadila namolöi namolö i

⁶ Ödäeage healeage misi amoda Yesu Geleso*. Ödäeamu made, ödäeage healeage misi. Gesamia dofä sälo amea dofä amala misi amo säla iaha nea. ⁷ Ohodoa ilia dofä amala misila säla iaha nea. ⁸ Gesamige, ödäge, healeage amolile adoda afädëdimu säla iaha nea. ⁹ Udia dolöea siia meli amo dofä säsebelä asigi afädë negelomelë. Amai gaso, Godeie ado dofä sälo dibe amea udia dolöie ado sälo amo baagila asi dialea. Mida, e Gode nea. Elöda, hile efegeie säsisä nea. ¹⁰ Amala säla i amo, afädëa Godeie malöma asigi afädë negei neebe amoie isogi ie malöea hamoi Eedoea säsisä neebe amo neala gaula nea. Amai gaso, elöea Godema asigi afädë made negei nea, Gode eda wäfalä sälo neala helësëlo nea. Mida gowe. Ie malöea hamoi säla i amo dofä gabula asigi afädë made negei amea. ¹¹ Amaimo, ado säla i amoda gowe. Godea niligali namolöi namolö i. Ie malömadila namolöi namolö amo i. ¹² Afädëa ie malöma dila neebe ameadä namolöi namolö amo gaula nea. Afädëa ie malöma dila made neebe ameadä namolöi namolö amo made gaula nea. ¹³ Godeie malöie eigi asigi afädë negei nefolalebela dilie, dilia namolöi namolö gaula nebego dawadigimäia, na dilima ado gowe dëdëla iäsisago. ¹⁴ Nilia Godea helësëi dibe amo gadola ema adosa nea, nilia afädë nabaseda, ea nilia säi amo gadoi imolömelë. Ameadä nili ie siigi bedäla made gelola neamelë. ¹⁵ Nilia ema ado afädë nabasegi, ea nabalö gabula dawadigi nefolalebe amea ema nabi amo imolö gabula dawadigi nefolalea. ¹⁶ Afädëa ie edoea nafade hamosa neë beaseda, nafade amo gadoi hamose ameadä baagomolöi made galëda, Godema nabaseda, Godea ema namolö imolömelë. Amo säsebe amoda, nafade ameadä ili baagomolöie made säha nea. Amaimo, na gomalä säha, nafade hamose ameadä baagolo dialea. Nafade amoie dilia adolasimalola säha maade. ¹⁷ Asiala hamolo sulubadelada nafademu. Amai gasoda, nafade hamose ameadä baagolo made, nafade odoa amo gadoi dialea.

¹⁸ Nilia helësësaleada, afädë Godeie malö neebe ameadä nafade hamosamu aligilo made neala helësësa. Mida, Godeie efegea e sigi neëgida, nafadelasilöie busa neebe ameadä e

* **5:6:** 5.6 Giligi adogida ulufadigila dëdëi made, ödä heale elemu säi. Dawadigi odoa neebe amoliada, ödäla säi amoda Yesu ödägi gei amo helësëi. Healela säi amoda Yesu baagoi amo helësëi.

diigimolöi made nea. ¹⁹ Nilida Godeie malö neebe amoda dawadigi. Nafadelasiloie busa amea nafade hamolo neebe amoli sulubadela beaha neebe amoge nilia dawadigi. ²⁰ Godeie malö nagadaia digai amo nilia dawadigi nea. Nilia Gode dofä neebe amo dawadigimäia ea dawadigilo amo niligali i. Nilia dofä Gode neebe amoma dila, ie malö Yesu Gelesomage dila nefolalea. Gode eda dofä nea. Namolöi namolö amoda hi e gelola nea. ²¹ Nie malöla dilie, wäfalä sälo gode neebe amo helësëlahilä, gasi gala sigola namialo. Hä amo.

Agedu Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba agedu gowe dödëi amoda ado holöbö obobala säi amo gowe. Geleso sosogo dihilimu boba hahamosa namolö dialeala säi. Amase elöda, wäfalä säsäla olelelo neebe amolia dili neala golila dahila neloea hedabola idihë namialola dödëla i.

¹ Neda ödëi sali dafidiloea udia Godea memelei* ië malölalima dödëla iahago. Na dili dofä boba hamosa neamelë. Namu made, ado dofä dawadigi ili sulubadelaeage dili boba hamosa nea. ² Ado dofä nilile isogi dibe ameage amo nilibalä diamolöi dibe ameage dili boba hamosa nea. ³ Nado Godeage, ië malö Yesu Gelesoeage dofä nili boba hamola, elea ugila negela, nili bobasëla, aealasioea nilile isogi gelolasimolömelë.

⁴ Nadoea nilia hamomalola säi amo gadola die malö odoaea ado dofä amo bögëla awähala säi amo nabalahlilä, na edefademalä obeägimelë. ⁵ Amai gabugi, udiao, nili nihilimu boba hamodi. Hamomalola säla negei dödëla iasise amoda gähe made, mi gäwia amila nilibalä dilo amo. ⁶ Boba hamolo amoda gomalä. Ea hamomalola säla negei amo gadola bögëla awäla hamolo. Ea hamomalola säla negei amoda gowe. Dilia mi gäwia amila nabi amo bögëla hamomalo. ⁷ Mida, dahila nelo yafia Yesu Gelesoda dolö domalola digai madela säsäla sege elö elögi afiaha maadei. Amolida dahila nelo, Gelesoie ado nii nea. ⁸ Amai gabugi, dilia hamoi amoie bidi nimolö amo made neala dabadigiloea, idihë namialo. Bidi amo sulubadela nimolöie amala namialo. ⁹ Afädëa Gelesoea säla olelei amo hedabola gaula made, ado odoa balagula gaula neebe amoda medelala baagila asi neebe amobaläda Gode e nea made. Afädëa ea säla olelei amo hedabola gaula neebe amobaläda Efegele Eedole nea. ¹⁰ Afädëa dili neebea maala, Gelesoea säla olelei amo gadola made, elö gaula maaseda, e säla olela gausiala mosöa maala fimola sämbio. ¹¹ Afädëa e säla olela gausiaseda, ië nafade hamosa neebe amo ebalä dila hamosa nea.

¹² Na dilima ado yafie säla imolö gaso, bebagi dödëla iase amo dofea made. Ne dili neebea söfë mudulä. Maala nea dilile migali beala säla idulä, nili obeägisa maademolöie. ¹³ Dilile dialifi memelei* amoie malölali dilima ilia hawioila säsisago. Hä amo.

* 1:1: 1.1 Udia Godea memelei amo gadoida Geleso sosogo.

* 1:13: 1.13 Agedu Yone 1 bimalo.

Osoda Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba osoda gowe dēdēi amoda udia dolō Godea wela ifosi amoli beaha aligilo ēi Gaiusama dēdēla ī. Dēdēla iahalea, Yonea Gaiusaea Geleso sosogo sigi nea ugila negesa nelo amoie nesegesamelēla sāla ī. Nesegelahilā sāhalea, Dolō afādē ēi Daiodelefsia asiala hamosebe amoie hedabola siia bealahilā, sigola namialola sāla dēdēla ī.

¹ Neda ēdēi sali dafidiloea, nie damelē aeaifalī Gaiusao, na di dofā boba hamosa nea dima dēdēla iasisago. ² Nie damelē aeaifalie, nelebo dia hamosa nebeho hedabola hamosa namiāiage, di olola made hedabola namiāiage, die gesami hedabi neebe amo gadola namiāia helēsēsamelē. ³ Dofā sāmōlōmadi namolōi nelo amo gadola, asigi falagasei nea dofā sāmōlōmadi namolōi neamelēla nedoo odoa maalahilā nema sāla ī amo nabalahlilā, na edefademalā obeāgimelē. ⁴ Afādēa sāhalea, Die malēsā dofā sāmōlōmadi asi namolōi neala sāse nabalahlilā, na edefademalā obeāgisa aligilo. Na obeāgilo ameada obeāgilo sulubadela baagila asi dialea.

⁵ Nie damelē aeaifalie, di asigi falagasei nea. Didoolali ugila negeladigi, odoa ilia di dawa made nefolalebe amoli ugila negeladigisa nebegoda hedabola hamosa nebegola sāha. ⁶ Amolia udia dolō Godea wela ifosi yawe nefolalebe welima dia boba hamolo amo sāla imelē. Amala sāla ilo amoli nelebo gaula nawesa namolō awāsebe amo gadola afiasebea ami Godea helēsēse amo gadola dia ili ugila negemalo. ⁷ Mida, ili Yesuie ēigi awāhalea, Godema asigi afādē negei made nefolalo amolile nelebo afādē iligali imāiala made helēsēla, bahila asi gabio. ⁸ Amala hamolo amoie nilia ilibalā dofā sāloie hamoi gedola hamomolōie dia ili ugila negemolō dialea.*

⁹ Na beba dēdēla udia dolō Godea wela ifosi di neebea nefolalebe amolima ī. Amala ī gasoda, Daiodelefsia e busa namolōila helēsēlahilā, na ado sāi amo fisi gabio. ¹⁰ Ea nilile ēi sāla udia dolō odoama ado nafadefali nafadege wāfalī sāmōlōge sāha neebe amo ne dili neebea maalahilā, ea nafade hamolo amo dilia nabuāia na sāla ulufadigimolōmelē. Ea amomu hamolo made, edoolali odoa maasegige dili misigolela sāla obeāgilo mademelē. Amala hamolo made nea, udia dolō odoaea dili maase amoma mosōa fimāia fu imolō helēsēi neebe dilia udia dolō Godea wela ifosi odoabalā seēge ili segea doadigila mosāia eada nesiladigimolōmu helēsēlōmelē.

¹¹ Nie damelē aeaifalie, nafade hamolo neebe amolia nafade hamolo amo gadola hamola oodo bibila hamola made, hedabi hamolo neebe amolia hedabi hamolo amo gadola hedabi hamola oodo bibila hamosa namialo. Udia dolō hedabi hamosa neebe amolida Godeie malō nea. Nafade hamosa neebe amoliada e meli made nea.

¹² Udia dolō sulubadelaea Demediliasa eda gowe gadoi neala sāha aligilōmelē. Eada dofā sāmōlōmadi nea ea dofā sāmōlō gauī neebe amo gadoi neala olelo nea. Nilīage e siia bealahilā, eda gowe gadoi neala sālōmelē. Dia nilīa sāsebeweda mogola sāsebela dawadigi.

¹³ Ado sāmōlō yafie gaulea gaso, dima bebāgimu dēdēla imolō habosebemelē. ¹⁴ Holōfali nelolahilā, halīgila odagi beaha nea sāmōlōie ne di neebea mudulā.

¹⁵ Aealo dima diamīāia hamesamelē. Damelē odoa amolia dima hawiosebegola sāsisago. Alile damelē di neebea neebe amoli hīdo hīdolama hawioila sāila sāla imalo. Hā amo.

* 1:8: 1.5-8 Dolō amolia Gode mala sāla īia wage nawesa namolō asi.